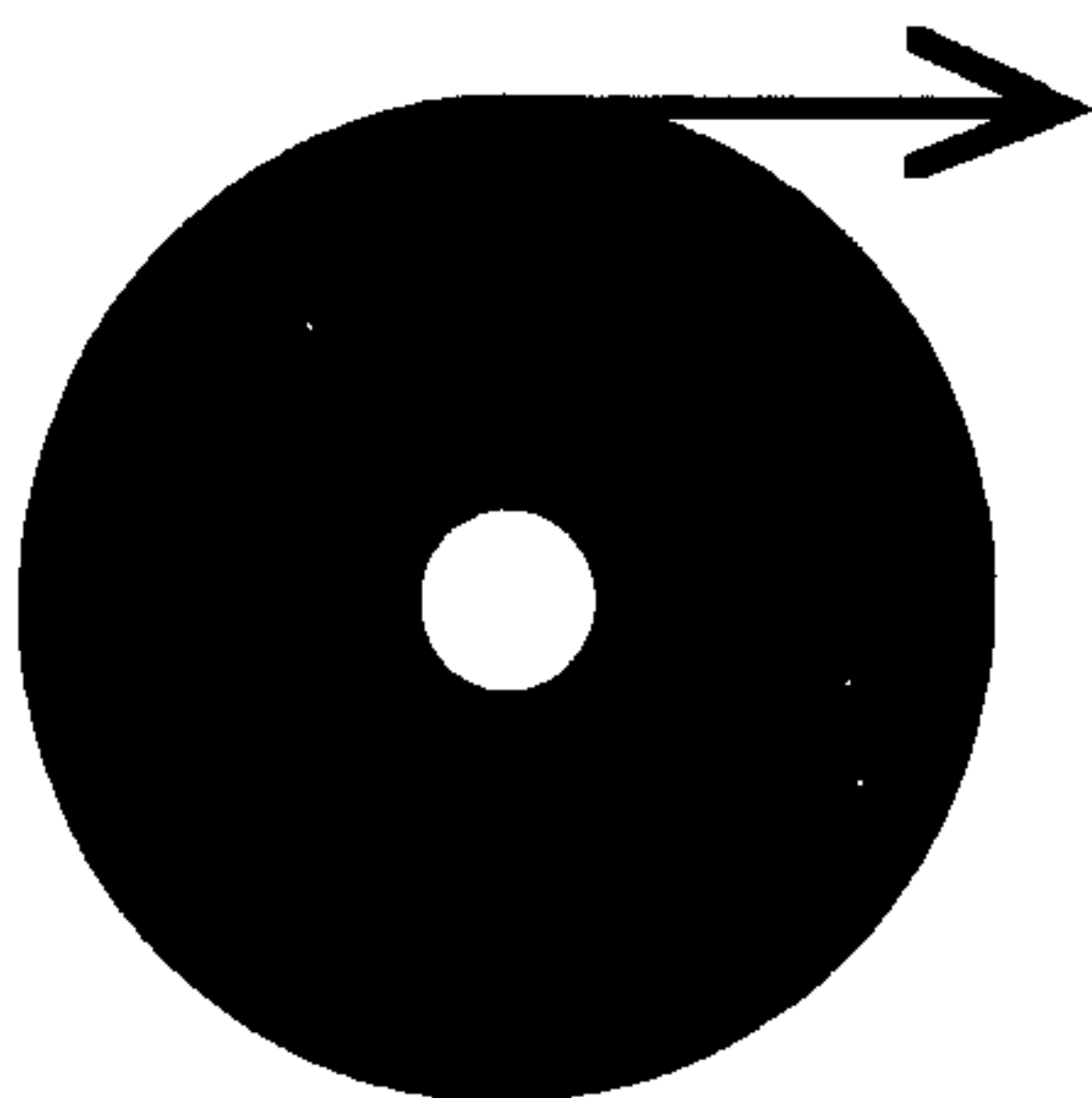
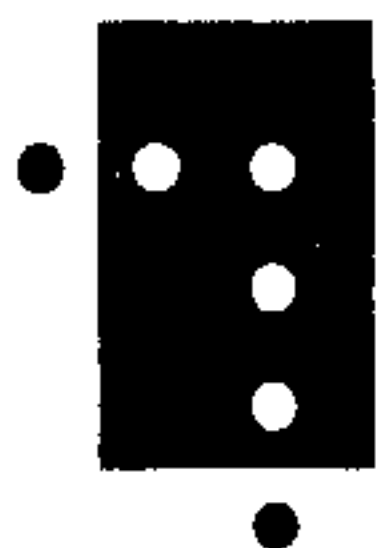




RED: 10 X



Nasjonalbibliotek

Nasjonalbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12 2

LØGTINGS- TIDINDI

1945

LÖGTINGSTÍÐINDI

1945

Føroya Landsbókasavn

Bókaprent — Tórshavn 1946.

INNIFALD :

EYKATINGSETAN APRÍL 1945.

Prístalið	bls. 1
-----------------	-----------

VANLIGA TINGSETAN 1945

Lögtingsmennirnir o. a.	21
Fastar nevndir og aðrar nevndir	24
I. <i>Figgjarlig viðurskipti.</i>	
1. Rokuskaðir og figgjarstandur lögtingsins.	26
2. Figgjarættan amtsgrunnans 1946	26
3. Figgjarættan fyrir amtsfátækragrunnin.	30
4. Amtsfundsálíknunin 1946.	31
5. Lögtingsskattur	32
II. <i>Skúlamál.</i>	
1. Sveitaprógur	33
2. Ítróttalærarar	34
3. Lön fyrir heimaarbeiði við studentaskúlan.	35
4. Húsaleiguvíðurgjald við realskúlan í Havn.	35
III. <i>Kirkjumál.</i>	
1. Figgjarættan fyrir kirkjugrunnin.	36
2. Prestaflutningur	37
3. Kirkjugarðar	38
IV. <i>Telefonmál.</i>	
Frágreiðing frá telefonnevndinni	41
V. <i>Sjúkrahús, læknar o. l.</i>	
1. Bróstsjúkrahúsið	42
2. Sjúkrahúsið bretska í Sandavági.	44
3. Læknaviðurskiptini í Tórshavn.	44

IV.

bls.

VI.	<i>Fiskivinna o. a.</i>	
1.	Endurnýggjao av skipaflofanum.....	45
2.	Vakuumburking av fiski.....	55
3.	Stórhvalaveiða	56
VII.	<i>Landbúnaðurin o. l.</i>	
1.	Útskiftingarlógin	57
2.	Seyðaráðgevarin	59
3.	Útrakstur	61
4.	Búnaðarskúli	62
5.	Studningur til uppdyrkingar.....	63
6.	Brøytan av jaktlógin.....	63
VIII.	<i>Vegir og lendingar.</i>	
1.	Eftirlit við vegum og lendingum.....	65
2.	Studningur til vegir.....	68
3.	Studningur til lendingar	72
4.	Hövuðsumvøling av samferðsluvegum.....	71
5.	Studningur til grótmolara.....	75
IX.	<i>Havnir o. a.</i>	
1.	Ymisk havnamál.....	76
2.	Eftirlit við havnum.....	80
3.	Reglugerð fyri Klakksvíkar havn.....	82
4.	Brøytan av reglugerð fyri Vestmanna havn.....	83
X.	<i>Ymisk lógmál.</i>	
1.	Lóg um rúsdrekka.....	84
2.	Stjórnarskipan Føroya.....	85
3.	Lóg um prísir, lönir o. t.....	89
4.	Lóg um pantafútar.....	90
5.	Húsaleigulógin	93
6.	Valrættaralðurin	94
7.	Peningavirðið	98
8.	Avtøka av reglum um fyriskipan móti loftálopum.....	109
9.	Avtøka av ymiskum reglum um dómsmálaviðurskipti og banka- og sparikassaeftirlit.....	111
10.	Peningugreiðsla millum Føroyar og Danmark.....	112
11.	Stríkan av summarliðini.....	114
12.	Dýrtíðarviðhót til tenastumenn.....	115
13.	Rættargjöld	117
14.	Gávpakkar til Danmarkar.....	119
XI.	<i>Strandferðaskip.</i>	
	Smiril	122
XII.	<i>Kommunal mál.</i>	
1.	Kommunahur jarðaskattur.....	123
2.	Kæra um tóku av lendi til skúla í Sörvági.....	125
3.	Tøka av lendi til Trongisvágs havn.....	125

V.

	bls.
4. Kæra frá vegarheiðarum í Húsavík.....	126
5. Kommunlån	127
6. Løyvi til ognarkeyp.....	129
XIII. Ymist.	
1. Landshandilin	131
2. Kolaframleiðsla	134
3. Dýrtíðarviðbót til endurgjald frá Føroya vanlukkutrygging.....	131
4. Keypt av bretsku oljugoymslunum í Söldarfirði.....	135
5. Heimflytan av Føroyingum úr Íslandi.....	137
6. Útflutningur av føroyskum vörum til Danmarkar.....	138
7. Sendimenn til Bretlands	139
8. Boð til Bretlands.....	140
9. Luftakan í dansk-íslenskum flýgingum.....	141
10. Sjúkrahjálptil lærarinnu.....	142
11. Uppskot viðvíkjandi samráðingar við ríkisstýrið.....	142
12. Fonden til Fædrelands Vel.....	143
XIV. Val av álitismonnum og nevndum.....	144
XV. Mál geymd til næsta tingsetu	147

EYKATINGSETA NOVEMBER 1945

Lögtingsmenninir o. a.....	148
1. Stjórnarskipan Føroya.....	149
2. Ókjan av seðlamongdini	152
3. Val av millumtinganevndum.....	151
4. Gávupakkar til Danmark.....	155
5. Avföka av rationering av timbri.....	157
6. Avtöka av kunningerð um benzín.....	157
7. Avtöka av kunningerð viðv. sæcharin.....	158
8. Útflutningur av feskum fiski.....	159
9. Töku av lendi í Sörvági til skúla.....	161
10. Töku til Fuglafjarðar havnapiáss.....	163
11. Arbeiði til øll á sjógvi og landi.....	164
12. Post- og skipasambandið innanoyggja.....	175
13. Keypti- og sölumiðstöð fyri búnaðarvörur.....	177
14. Bann móti innflutningi av eplum.....	179
15. Trolarakeyp	180
16. Ravmagnan av Føroyum.....	181
17. Brøytan av reglugerð fyri landshandilin.....	183
18. Decisióntil kommunuoknskupum.....	184
19. Decisióntil lögtingsroknskupum.....	186
20. Bretska sjúkrahúsið í Sandavági.....	188

VI.

	bis.
21. Nýggir vilar.....	189
22. Skúlastipanin í Föroyum.....	189
23. Ábyrgd fyri Vinnulánsgrunnin.....	190
24. A/S Færøske Fiskeskið.....	191
25. Læknahús í Fuglafirði.....	191



100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

Eykatingsetan apríl 1945.

Ár 1945, 14. apríl, varð Føroya Løgting sett.

Tingmennirnir vóru teir somu sum í 1944. Thorstein Petersen setti tingið og framlegði bræv frá amtmanninum, dags. 9. apríl 1945, hareftir tingið er kallað saman til eykatingsetu til viðgerðar av pristals- og løningarviðurskiftunum.

Til formann varð valdur Th. Petersen og til næstformann Kr. Djurhuus. Til tingskrivarar vórðu valdir Poul Petersen og Johan Poulsen.

1. Prístalið.

14. apríl varð loyvi givið til at frávíkja tær í lingskipanini ásettu tíðarfreistir.

1. viðgerð 14/4. Samtykt at beina málið í 5-mannanevnd. Hesi vórðu valdir: Th. Petersen, R. Long, Kr. Djurhuus, J. P. Henriksen og við lutakast millum A. Djurhuus og Robert Joensen varð Robert Joensen valdur.

17. apríl framlagt

ALLT:

Løgtingið er samankallað til eykatingsetu um spurningin at fáa til vegar eitt lógligt pristal, galdandi frá 1. apríl 1945. Tað verður víst til tað brævaskifti og ley skjöl, ið liggja í málinum.

Nevndin, ið er sett til at viðgera málið, hevur býlt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Robert Joensen, R. Long og Th. Petersen) halda fram:

Síðan bardagin brast á í 1939 er í Føroyum fyriskipað við lóg,

1 — Løgtingsliðindi 1945.

at lønir mugu ikki koma hægrí enn tær vörn 1. apríl 1943,
 at forboð verður sett móti verksteðgan og verkfalli,
 at prísir mugu ikki selast hægrí enn teir vóru 15. mars 1943, og
 at öll ósemja í arbeiðsmálum skal verða avgjörd við gerðardómi.

Tó at forboð hevur verið móti verkfalli, hevur nakrar ferðir verið gjørt verkfall ella bóttað við verkfalli. Tann 14. november 1942 hað Havnar arbeiðsmannafelag tingið taka lógina um forboð fyri verkfalli av, tí henda lóg tekur frá arbeiðarunum einastu vápn, ið teir hava haft sær til verju.

Nú er aftur ósemja, tí arbeiðarar krevja prístalið sett til 281, og um hetta hendir, verður alt grundarlag fikið undan tí nú galdandi löggávu viðvíkjandi lønarsteðgan og príssteðgan.

Livikostnaðurin er nú so høgur, at all má gerast til at fáa prísirnar lækkaðar. Príseftiransingin má verða umskipað, so hon kemur at gera ta nyttu, sum hon hevur verið ætlað at gera. Í fyrstu syftu mugu prísirnir hjá Landshandlinum og prísirnir á øllum neyðsynjarvörum verða gjølla eftirkannaðir og lækkaðir so nógv sum gjørligt.

Prístalsskipanin hevur verið í gildi so leingi, at tíðin langt síðan er komin til eina gjølla eftirhyggjan og umbötan, sum best sæst av, at grundlønirnar eftir prístalinum nú bert eru undir 40 pct. og ley 60 pct. dyrtíðarviðbót. Prístalsgrundarlagið eigur at verða gjølla eftirkannað og grundarlagið lagt so fast, at prístalið verður útroknað uttan nakra ætlan við reinari arismetiskari útrokning.

Í millumbilinum, til henda eftirkannan er førd til endan, má verða skipað soleiðis fyri, at samfelagið verður ikki kolvell.

Vit mugu í hesum viðfangi vísa til, at Havnar Fiskimannafelag 22. november 1942 hevur tvørtur móti umbøn Havnar arbeiðsmannafelags biðið um, at forboð fyri verkfalli og tvungin gerðardómur í arbeiðsósemju verður uppihildin.

Vit halda, at tann fyriliggjandi álvarsama ósemjan má frást burtur á tann hátt, at arbeiðarar undir Føroya Arbeiðarafelag fáa tann rættin til at gera verkfall aftur, sum Havnar arbeiðsmannafelag hevur biðið um, og á tann hátt fáa rætt til at gera lønarsáttmálar á friðu grundarlagi, og at li lógin um lønarsteðgan og tvungnan gerðardóm verður avtikin teimum viðvíkjandi.

Samhætt lógarkunningarð nr. 63 frá 15. desember 1944 verður gerðardómur einans at nýta í arbeiðsósemjum, um báðir parlar samtykkja at ganga hesa leið.

Av tí at samfelagið má royna at skipa soleiðis fyri, at minnst møguligur trupulleiki verður av arbeiðsósemju, má, samtíðis sum forboðið fyri verksteðgan og verkfalli verður avlíkið, verða lógfest, at hvørki verksteðgan ella verkfall má fara fram, uttan tað við uratkøðugreiðslu er prógvað, at ein meiriluti í avvarandi felag krevur annaðhvørt 1) verksteðgan (ella verkfall) ella 2) gerðardóm í ósemjun.

Í fiskimannuviðurskiftum, privatum skrivstovuviðurskiftum o. ø. verður núgaldandi löggáva uppihildin bæði viðvíkjandi lønarsteðgan, forboð fyri verkfalli og tvungnum gerðardómi.

Tað almenna fastbeldur prístalið 260 eftir teirri núgaldandi skipan fyri allar almennar lønir og studningar, og verður avgerð um

at broyta hetta prístal tikin, tá ið prístalsgrundarlagið er gjölla eftirkannað og umbött.

Hetta verður sett í gildi beinan vegin. Av tí at 6 atkvøður av 8 í prístalsútrokningarnevudinum hava verið fyri prístalinum 284, verður hetta at seta sum grundarlag undir arbeiðsmannalønnum fyri apríl mánað, um partarnir ikki sjálvir koma til sættis um aðra lön.

Mindretallet (Kr. Djarhuus) skal bemaerke:

Naar der nu fra Lagtingets Side skal tages Stilling til den foreliggende Sag, naar følgende Kendsgjerninger tages i Betragtning:

I 1939 henvendte Føroya Arbeiðarafelag, Havnar Arbeiðsmannafelag og Havnar Arbeiðsgevarafelag sig til Lagtinget med Ansøgning om at faa udregnet et Pristal som Grundlag for Regulering af Arbejds-lønnen.

Med 22 Stemmer mod 0 vedtog Lagtinget derefter at overlade Amtmanden, Lagtingets Kontorchef sammen med Formændene for a) Føroya Fiskimannafelag, b) Føroya Arbeiðsmannafelag, c) Havnar Arbeiðsmannafelag og d) Havnar Arbeiðsgevarafelag at iværksætte en Pristalsordning bedst muligt.

Det saaledes nedsatte Udvalg vedtog derefter enstemmigt at lægge et Husholdningsbudget for en anslaaet Gennemsnitsfamilie paa 5 Medlemmer med Varepriserne pr. 1. Juli 1939 som Udgangspunkt, betegnet med Tallet 100 (Specifikation af dette Budget findes optrykt i Lagtings-tidende for 1942, Bilag 16, Side 12).

Lønningerne for alt Timelønsarbejde er derefter blevet reguleret for hvert nyt udregnet og kundgjort Pristal, der den første Tid blev udregnet for hvert Halvaar og derefter senere for hvert Kvartal.

I Lagtingssamlingen 1941 vedtog Tinget med 21 Stemmer mod 0 Lov om Forbud mod Strejke og Lockout (se Lagtingstidende 1940, Side 196 og Bilag Nr. 5, Side 22).

Herefter var altsaa Forholdet, at Lønnen for alt Timelønsarbejde automatisk blev reguleret efterhaanden som Pristallet ændrede sig: (det officielle Løntillæg blev den første Tid beregnet med 0,85 Öre for hver Pointstigning i Pristallet), at der var Forbud imod at iværksætte Strejke eller Lockout, og at enhver Lønstrid skulde finde sin endelige Afgørelse ved Voldgift. Alle Lagtingets Partier var enige om, at en saadan Ordning af Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver under de foreliggende ekstra ordinære Forhold var den for de respektive Parter som Samfundet i sin Helhed bedst mulige og mest betryggende.

I Lagtingssamlingen 1942 (se Lagtingstidende 1942, Side 230 og Bilag Nr. 16) forelaa der Henvendelse fra Havnar Arbeiðsmannafelag om:

1. at ændre Løntillægget saaledes, at Stigningen i Lønnen skulde følge Stigningen i Pristallet med 1 Öre pr. Point.
2. at fjerne den Reduktion, der som Følge af Rationering o. l. efterhaanden var foretaget i Pristalsbudgettet, saaledes at der paany blev regnet med det almindelige Kvantum, og

3. at ophæve Loven om Forbud mod Strejke og Lockout for derved at give Arbejderen tilbage „det eneste Vaaben, han har at værgе sig med.“

Endskönt der forelaa en Voldgiftskendelse om, at Löntillægget skulde være 0,85 Öre pr. Pointstigning i Pristallet, og der forelaa oplyst, at Löntillægget pr. Pointstigning i Pristallet var i Danmark 0,85 Öre, i Norge 0,75 Öre og i Sverige 0,66 Öre, imødekom Lagtinget saavel Arbejdernes Önske 1. som 2., hvorhos der blev tillagt Pristalsbudgettet et Kvantum Fisk, der ansaas rettelig at høre med dertil.

Til Punkt 3 udtalte samtlige Lagtingets Partier sig saaledes:

„Öll nevndin er samd um, at tað vil vera skeivt at avtaka verkfalls- og verkhandslógina.

I ávísingunum i lógini og hennara viðmerkingum til valdgerðarmenninar hava arbeiðaranna réttvísu lönkrav avgjört tann neyðturvuliga stuðul.

Tá ið pristalsútrokningin á arbeiðslönirnar harafturat verða skipaðar samsvarandi við arbeiðsstættarins sanna gagn, meinar nevndin, at avtökan av lógini út frá arbeiðaranna sonnu interessum heldur ikki er neyðug.“

For at standse Prisstigningen og derved forebygge en forisat Inflation vedtog Tinget i Ekstrasamlingen 1943 (se Lagtingstidende 1943, Side 1) Lov om Pris- og Lönstop, hvorefter Varepriserne kun undtagelsesvis kunde stige over den pr. 15. Marts 1943 gældende Pris, medens Arbejdslönnen blev ajourført med det pr. 1. April 1943 udregnede Pristal, der efter den 1. Januar 1943 at have været 250 var steget til 269.

Der skulde derefter synes at være skabt den for den arbejdende Klasse fornødne Balance mellem Prisstigningen, der ifølge Sagens Natur hidtil havde været et Trin forud for Arbejdslönnen, og selve Arbejdslönnen.

Som Følge af Nedgang i Prisen paa forskellige Poster i Pristalsbudgettet har Pristallet efter 1. April 1943 vist en nedgaende Tendens og var pr. 1. Januar 1945 256.

Naar der nu pr. 1. April 1945 af et Flertal i Pristalsudvalget udregnede og tillige kundgjorte Pristal 281, der i Strid med gældende Lov af Havnar Arbejdsmannafelag ogsaa kræves lagt til Grund for Timelönsberegningen, er naaet saa højt, saa er Aarsagen hertil, bortset fra en Stigning paa 2 Points som Følge af den høje Pris paa et mindre Parti islandsk Tilsætning og 2 Points som Følge af ny Udregning af Budgetposten Skat, *alene* at søge i den Omstændighed, at Posten Bolig er forhøjet fra 600 til 1100 Kr. Til Grund for en saadan Forhøjelse synes imidlertid ikke at ligge nogen reel Beregning, men det oprindelige Budgetbeløb paa 400 Kr. er blot forhøjet i samme Forhold som Hovedgruppen af Budgettes Madvarer m. v.

Naar der nu fra Arbejderorganisationernes Side foreligger Krav om Lönregulering efter Pristallet 281, idet det paastaas, at den foretagne Forhøjelse af Posten Bolig, omend den er vilkaarlig, saa dog er nødvendig for at den samlede Pristalsudregning skal virke retfærdigt overfor Arbejderne, saa kan Mindretallet ikki, saalænge der ikke er sket Paa-visning og Dokumentation for, at andre Budgetposter er urigtige, anerkende, at den skete Forhøjelse af Posten Bolig er berettiget eller rigtig.

Mindretallet har, som saaledes ogsaa behudet ved Sagens første Behandling, foretaget en Gennemgang af de enkelte Budgetposter, men har ikke kunnet konstatere noget Forhold, der berettiger et højere Pristal end det af Mindretallet i Pristalstudvalget udregnede, nemlig 260. (Mindretallet kan dog tiltræde et eventuelt Forslag om at nedsætte et repræsentativt Udvalg til at gennemgaa Budgettet og fremsætte Forslag til eventuelle Ændringer i dette).

Naar herefter tages i Betragtning, at saavel Arbejdere som Arbejdsgivere i sin Tid var indforstaaet med at lade Lønningerne regulere efter et Pristal, at begge Parter har været enige om det opstillede Pristalsbudget, at de til Grundlag for et Pristal paa 260 foreliggende Priser er Udtryk for en Gennemsnitspris (Pristallet er jo et Gennemsnitspristal for samtlige Øer), og at Posten Bolig, hvis Rigtighed der alene er anket over, er forhøjet med 50 pCt. over Grundbeløbet (400 Kr.), hvilket efter Mindretallets Skøn er en passende Forhøjelse af denne Udgiftspost (Forhøjelsen svarer forøvrigt til det fulde Dyrtidstillæg, som en honorarlønnet Tjenestemand nu faar tildelt), kan Mindretallet ikke se rettere end, at Pristallet 260 er ret og rigtigt og derfor maa være det pr. 1. April gældende.

Saaframt Aflønning efter et Pristal paa 284 direkte gennemføres eller der gennem en Ophævelse af Loven om Forbud mod Strejke og Lockout aabnes Adgang til gennem Strejke at gennemtvinge en tilsvarende Lønforhøjelse, maa Mindretallet paa det kraftigste understrege, at det ikke vil være muligt at opretholde Loven om Prisstop, i hvert Fald ikke for saadanne Varer, hvori Arbejdsløn udgør en væsentlig Del af Køstprisen, hvortil først og fremmest færøske Produkter maa henregnes. En Prisstigning vil derefter være uundgåelig, hvorefter den veksellende Skiften mellem Stigning i Varepriser og deraf følgende Stigning i Pristallet og endelig den deraf følgende Lønstigning for saa atter at forstærke over i Vareprisstigning o. s. v. vil blive en uundgåelig Følge. „Skruen uden Ende“, der blev standset ved Prisstoploven af 1913, vil paany komme i Gang, hvilket vil blive til ubødelig Skade for Samfundet.

Mindretallet maa derfor mene, at det ogsaa i høj Grad er i Arbejdernes Interesse at forebygge en saadan Udvikling. En kunstig Forhøjelse af Pristallet og deraf følgende Forhøjelse af Arbejdslønningerne vil maaske bringe *nogle* Arbejdere en øjeblikkelig Fordel, men det vil samtidig i høj Grad skade alle de mange Arbejdere, som har svært ved at skaffe sig Lønarbejde, idet det yderligere vil forringe deres Chancer for at faa saadant Arbejde og vil bringe mange Priser paa Nødvendighedsvarer til at stige.

Noget andet er, at saavel Arbejderne som Samfundet i sin Helhed har afgjort Krav paa, at der fra Lovgivningsmagten og Administrationens Side gennemføres den mest effektive Priskontrol, saaledes at enhver ublu Avance forhindres.

Mindretallet mener imidlertid, at der fra Lovgivningsmagten Side er givet de til en saadan Kontrols Gennemførelse fornødne Regler, og saaframt Kontrollen ikke har været tiltrækkelig effektiv, er Fejten ikke Lovens, men maa ligge andetsteds.

Da det fra Flertallets Side gentagne Gange er fremholdt, at dette efter den gældende Ordning ikke har nogen Repræsentant i Priskontrol-Raadet, er Mindretallet villigt til at støtte et Forslag om Ændring, der

giver alle 3 Partier i Lagtinget Adgang til at blive repræsenteret i Raadet.

Mindretallet finder samtidig Anledning til i denne Forbindelse at bemærke, at et Priskontrol-Raad bør udstyres med et tilstrækkeligt stort og dygtigt Personale, og at Formanden, saaledes som Mindretallet ogsaa tidligere har foreslaaet, bør lønnes saaledes, at han kan fritages for andre Erhverv.

Mindretallet mener efter det, som foreligger oplyst, at det straks maa være muligt at faa nedsat Prisen paa en Del af de i Pristalsbudgettet indeholdte Varegrupper og skal bemærke, at Prisudregningen ikke burde omfatte Varer hjemført fra Island, hvor Inflationen har grebet mere om sig end paa Færøerne og derved ogsaa paavirket Varepriserne i ugunstig Retning. Ingen islandsk Vare bør kunne bringes i Handelen, førend Priskontrol-Raadet har haft Lejlighed til at kontrollere disses Indkøbspris og derefter bestemme Udsalgsprisen.

For at opmuntre en Prisnædgang er Mindretallet villigt til at gaa med til, at Vareforsyningen straks nedsætter sine Priser paa de mest nødvendige Varer.

Endelig mener Mindretallet, at Lagtinget paa ny skal erindre de britiske Myndigheder om de gentagne Løfter om at være de færøske Myndigheder behjælpelig med at kontrollere, hvorvidt der beregnes uberettiget Avance i U. K. med Hensyn til Varer, der eksporteres til Færøerne, saut lillige behjælpelig med at faa nedsat Fragten for de Varer, der med britiske Skibe føres til Øerne.

Minnilutin (J. P. Henriksen) heldur fram:

Socialistarnir vóru við tað sama, kriggið brast á, greiddir yvir, at vörurnar fóru at fara upp í hvørjum. Teir settu til fram uppskot um beinan vegin at seta niður eina nevnd til at gera reglur fyri eini pristalsútrokning. Hetta pristal skuldi vera tann fasti málistokkurin fyri lønviðurskiptum arbeidaranna og teirra fastlönna.

Nevndin, ið sett varð, gjørdi eitt grundarlag fyri pristalsútrokning og var hetta grundarlag nýtt.

Tað er beint, at fyrst tann fyrst valda nevndin og síðani tað seinni setla pristalsráð hava loytt sær at nýta pristalsgrundarlagið óðrvisi enn av fyrstan ið skrásett. Tessverri er henda broytingin gjørd soleiðis, at hon hevur lækkað pristalið og harvið fær lønin, sum eru settar eftir tí, hóast vörurnar, ið nýtast eru, ikki eru farnar niður, men í mongum førum dyrkaðar munandi.

Hetta er orsøkin til, at fólk yvirhøvur hava merkt og ásaðnað, at tað er tøfðarari at fáa lønina at røkka til nú enn undan kríggnum. Hóast hon eftir ætlanini eftir pristalinum skuldi verið vaksin í sama muni sum vöruprísirnir og harvið kunna keypt eins stóra vörumögd sum undan kríggnum. Tað er tí eitt fullkomiliga rættvísi krav frá Føroya arbeidarafelag at fáa pristalsútrokningina rættáða aftur til tann fyrst nýta útrokningarhúttið, hvat ið er hent við teirri seinastu pristalsútrokningini. So stótt sum tað hjá øllum flokkum var ein avgerð, at lønin skuldi vaxa og lekka eftirsuni pristalið vaks ella lækkaði, er tað eitt reglubígt og sjálvfyrgilígt krav hjá Føroya arbeidarafelag, tá tað

nú hevur inni á lingi umbøn til Føroya lögtingsmenni um at heina burtur lann meinhoga, sum forðar arbeidarunum at fáa lön sína lækkaða samsvarandi prístalshækkunina.

Arbeidararnir eru interesseraðir í at fáa lægri lön fyrri at kunna verða förr fyrri at kunna keypa lær dýrkaðu vörurnar. Men harvið er eisini sagt, at teir eru eins nógv, ja, meiri interesseraðir í at fáa vörurnar niður, tí harvið vilja eisini allir teir, og tað er tessverri ein all ov stórir flokkur, sum einki arbeiði hava, eisini verða hjálptir ein mun.

Samsvarandi við hesa ásaman og stöðu, hevur Føroya arbeidarafelag kravið av Føroya lögtingsmonnum löggevan, sum við tað sama, sum lönin fer upp trýstur vöruprísirnar munandi niður. Tað er sagt ímóti hesum tvífalda kravi arbeidaranna, at teir harvið krevja meira ein rimiliga samsýning fyrri vörudýrkanina, men hertil er at ávísa, at so statti sum prístalið hevur verið ov lágt í mun til prisdýrkanina og harvið orsakað teimum ov lítið viðurgjald fyrri dýrtíðina, er tað einki annað enn eitt rimiligt krav, at teir í hesum fjórðingsári fáa eitt sindur av viðurgjaldi fyrri tað, sum teir hava fingið ov lítið fræmmanundan. Tað er einans talan um eina eykaviðbót fyrri hella fjórðingsárið. Fyrri næsta fjórðingsár verður lönin lækkað samsvarandi teir lækkaðu vöruprísirnar.

Undirskrivaði minniluti tekur undir við Føroya arbeidarafelag og setur fram uppskot um *at taka av lönstedgingina, so lönir lógliga kunna jannast samsvarandi prístalinum 284.*

Harnæst verður sett fram uppskot um:

- I fyrsta syftu* eina innflytingarmiðstöðu (-Central) til innflytan av øllum vörum, ið Føroyingar nýta.
- I aðru syftu* lækkan av ágóðanum hjá heilsölu- og smásölu-monnum.
- Maksimalprísur settur á alla vörur.
- Beinleiðis stuðning til niðursetan av prísun á ávísun neyðsynj-arvörum.
- Setan av nevnd til samráðan við Bretar um lækkan av farna-gjaldinum og til umskipan av handlinum við Bretland soleiðis, at tað skal verða Føroyingum frítt at keypa har, ið biligastur og bestar vörur eru at fáa.

Minnilutin leggur hin størsta týðning í, at all verður gjørt, ið gerast kann, fyrri at fáa vöruprísirnar lækkaðar. Tað er greitt, at ónatúr-liga høgur lönir torförrera arbeiðið, ið er tað týðningarmesta, ja sjálvt grundarlagið fyrri lívinum hjá fjöldini. Og tað er ein syrgiligur veru-leiki, at okkara land serliga er tað tilfellið úti á bygðunum ongantíð í søguni hevur verið so hart rakt av arbeiðsloysi sum nú. Úti á bygðunum situr fjöldin av okkara fiskimönnum og arbeidarum í vinnu-loysi, men er kortini prísgevin at keypa lær ræðuliga dýrt vörurnar. Hesin veruleikin er so mikið meir dapur og „tragiskur“ sum tað, at land okkara ongantíð hevur goymt so stór evni, peningaliga styrki, at seta arbeiðir á stovu sum nú.

Uppskot

I. Frá meirilutanum (R. Joensen, R. Long og Th. Petersen):

**A. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne
om Arbejdslønninger m. v.**

§ 1.

Reglerne i Kundgørelse Nr. 63 af 15. December 1941, jfr. Kundgørelse Nr. 44 af 17. December 1942 og Nr. 8 af 1. April 1943, om Strejke eller Lockout og tvungen Afgørelse om Uoverensstemmelser i Arbejdsforhold kommer ikke til Anvendelse paa Overenskomster indgaaede af Medlemmer af Føroya arbeidarafelag eller paa Arbejdsyndelser, der lønnes i Henhold til saadanne Overenskomster.

§ 2.

Saaframt der opstaar Uoverensstemmelser i de i § 1 omhandlede Arbejdsforhold, og der ikke opnaas Enighed ved Forhandling mellem Parterne eller ved Mægling efter Reglerne i Lov af 31. Marts 1928 om Mægling i Arbejdstvistigheder, skal der, forinden Strejke eller Lockout iværksættes, ved Uafstemning inden for den paagældende Forening træffes Afgørelse om, hvorvidt Arbejdsstriden skal afgøres ved Voldgift efter Reglerne i Kundgørelse Nr. 63 af 15. December 1941, eller om Arbejdsstandsning skal iværksættes.

§ 3.

Reglerne i Kundgørelse Nr. 6 af 23. Marts 1943, § 5, andet og tredje Stykke, jfr. § 3 og § 6, ophæves, for saa vidt angaar Arbejdsyndelser, der falder ind under den i denne Kundgørelses § 1 anførte Undtagelse fra Kundgørelse Nr. 63 af 15. Dec. 1941.

§ 4.

Indgaaede Overenskomster om de i § 1 omhandlede Arbejdsforhold betragtes som opsagt til Ophør pr. 1. Maj 1945, saaframt ikke begge Parter ved skriftlig Overenskomst fastlægger paa hvilket Dyrtidstillægsgrundlag de skal fortsætte.

Spørgsmaalet om, efter hvilke Regler Lønninger for April Maaned 1945 skal beregnes, afgøres ved Forhandling mellem Parterne. Saaframt Parterne ikke ved Forhandling opnaar Enighed om et Grundlag for Beregningen, sker denne i Henhold til gældende Kontrakter, idet Pristallet for denne Maaned sættes til 284.

§ 5.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft 1. Maj. 1945.

**Bráðfangis fyriskipanir fyri Føroyar
um arbeiðslönir o. a.**

§ 1.

Reglurnar í kunningarð nr. 63 av 15. december 1941, jvf. kunningarð nr. 44 av 17. december 1942 og nr. 8 av 1. april 1943, um verkfall ella verksteðgan og tvungna avgerð í ósemju í arbeiðsviðurskiftum, verða

ikki at nýta viðvíkjandi sáttmálum, sum eru gjördir millum limir i Føroya arbeiðarafelag ella viðvíkjandi arbeiði, sum verður lónað eftir slíkum sáttmálum.

§ 2.

Um ósemja verður í teimum í § 1 umrøddu arbeiðsviðurskiftum, og semja ikki fæst í lag partanna millum ella við seming eftir reglunum í lóg av 31. mars 1928 um seming í arbeiðsósemju, skal innan verkfall ella verksteðgan fer fram við uratkvøðugreiðslu í ávarandi felagi verða avgjört, um arbeiðsósemjan skal verða samd við gerðadómi eftir reglunum í kunngerð nr. 63 av 15. december 1941, ella verkfall skal fara fram.

§ 3.

Reglurnar í kunngerð nr. 6 av 23. mars 1943, § 5, øðrum og triðja stykki, jvf. § 3 og 6, verða avtíknir viðvíkjandi arbeiði, sum kemur inn undir tað í hesari kunngerð, § 1, umrødda undantak frá kunngerð nr. 63 av 15. december 1941.

§ 4.

Galdandi sáttmálar í teimum í § 1 umrøddu arbeiðsviðurskiftum verða at rokna eins og uppsagdar til at ganga úr gildi pr. 1. mai 1945, um so er, at báðir partar ikki við skrivligum sáttmála fastleggja tað dýrtíðarviðbótargrundarlag, teir skulu halda fram á.

Spurningurin eftir hvørjum reglum, lönir fyri apríl mánaða skulu verða roknaðar verður gjørdur av við samráðing partanna millum. Um partarnir ikki við samráðing verða samdir um eitt grundarlag fyri ítrokningina, verður hon eftir galdandi sáttmála á taðn hátt, at pristallið fyri henda mánaða verður sett til 284.

§ 5.

Henda fyriskipan kemur í gildi 1. mai 1945.

B. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Priser.

§ 1.

Kundgørelse Nr. 59 af 9. December 1941, § 2, første Stykke, affattes saaledes:

Priskontrolrådet for Færøerne består af 1 af Lagtinget udpegede Medlemmer. Rådet vælger selv sin Formand.

§ 2.

Kundgørelse Nr. 59 af 9. December 1941, § 16, jfr. Kundgørelse Nr. 40 af 11. December 1942, affattes saaledes:

Pristallet pr. 1. April 1945 sættes til 260, og paa Grundlag af dette Pristal beregnes alle offentlige Dyrtils- og Reguleringsstilleg. Tilskud m. v. samt Løn for Arbejde, undtagen i Arbejdsforhold, som omhandles i § 1 i Kundgørelse af Dags Dato om Arbejdslønnin-gerne, v.

Til 1. Juli 1945 udarbejder og offentliggør Priskontrolraadet et nyt Pristal paa samme Grundlag, som Pristallet 260 pr. 1. April d. A. er fastsat, og i Henhold til Prisopgaver pr. 15. Juni 1945.

§ 3.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks og forelægges til Revision i den ordinære Tingsamling 1945.

Bráðfangis fyriskipanir fyri Föroyar um prísir.

§ 1.

Kunngerð nr. 59 av 9. december 1941, § 2, 1. stykki, verður orðfest soljóðandi:

Priseftiransingarráðið í Föroyum verður skipað við 4 av lögtinginum valdum limum. Ráðið velur sjálvt sín formann.

§ 2.

Kunngerð nr. 59 av 9. december 1941, jvf. kunngerð nr. 40 av 11. december 1942, verður orðfest soljóðandi:

Pristalið pr. 1. apríl 1945 verður sett til 260, og við hesum pristali sum grundarlag verður at áseta øll dyrtíðar- og javningarviðbót, allir studningar o. a. eins og lön fyri arbeiði, sum ikki fellur inn undir tey arbeiðsviðurskifti, sum verða umrødd í § 1 í kunngerð av hesum degi um arbeiðslönir o. a.

Til 1. juli 1945 útfinnur og almannakunngerð priseftiransingarráðið eitt nýtt pristal á sama grundarlagi, sum pristalið 260 pr. 1. apríl í ár er útfunnið, og eftir prísnum galdandi 15. juni 1945.

§ 3.

Henda fyriskipan kemur í gildi beinan vegin og verður fyrilögð í tí vanliga tingsetuni 1945 til eftirskanningar.

- C. Lögtingið áleggur nývalda priseftiransingarráðnum beinan vegin at fara undir arbeiðið við at fáa prísirnar niðurstattar og pristalsgrundarlagið nærri kannað.

II. Frá minnitutanum (Kr. Djurhuus):

A. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Pristallet.

§ 1.

Der fastsættes et Pristal paa 260 med Gyldighed fra 1. April 1945 at regne.

§ 2.

Priskontrolraadet for Færøerne, jfr. § 2 i Kundgørelse Nr. 59 af 9. December 1941, skal fremtidig bestaa af 5 Medlemmer, hvoraf For-

manden vælges af Amtmanden efter Indstilling af Landsnævnet, og de 4 øvrige vælges af Lagtinget.

§ 3.

Priskontrolraadet iværksætter efter Forhandling med vedkommende Organisationer en Undersøgelse af Pristalsberegningen og foretager Indstilling til Lagtinget om, hvorvidt og da hvilke Ændringer der bør gennemføres i den hidtil anvendte Fremgangsmaade med Hensyn til Beregningen af Pristallet.

§ 4.

Varer, der er indført eller udføres fra andre Lande end Storbritannien, maa ikke videresælges paa Færøerne, forinden Priskontrolraadet har modtaget Prisberegning over Varerne og har fastsat den Pris, til hvilken Varerne maa sælges. Denne normalt maa ikke overstige Prisen paa tilsvarende Varer, der kan indføres fra Storbritannien.

§ 5.

For de i § 4 omhandlede Varer skal Importøren snarest muligt og senest inden 7 Dage efter Varernes Ankomst til Færøerne indsende behørig Prisberegning til Priskontrolraadet i Overensstemmelse med Kundgørelse Nr. 51 af 19. December 1942.

Under særlige Omstændigheder kan Priskontrol-Raadet tillade, at Prisberegningen indsendes senere end i Stykke 1 angivet.

§ 6.

Overtrædelse af Bestemmelserne i §§ 4—5 medfører Straf og Konfiskation efter Reglerne i Kundgørelse Nr. 59 af 9. December 1941, jfr. Kundgørelse Nr. 41 af 28. December 1943.

§ 7.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

Ásett verður sum prístal 260 galdandi frá 1. apríl 1945.

§ 2.

Prísansingarráð Føroya, shr. § 2 í kunningarð nr. 59, 9. des. 1941, skulu verða 5 limir, harav formaðurin verður valdur av amtmanninum eftir viðmæli frá landsnevndini, og hinir 4 limirnir verða valdir av lögtinginum.

§ 3.

Prísansingarráðið fyriskipar eftir samráð við viðkomandi vinnufeløg eina rannsakari av prístalsútrokningini og sendir ummæli til lögtingið um, hvørvítt og um so hvørjar broytingar eiga at verða gjørdar í tí skipan, sum hevur verið nýtt, viðvíkjandi útrokningini av prístalinum.

§ 4.

Tað er ekki leyvt í Föroyum at selja vörur, ið eru ella verða innfluttar frá öðrum londum enn Bretlandi, áðrenn prísansingarráðið hevur fingið prísútroknan fyri vörurnar og hevur ásett tann prís, sum tað er loyviligt at selja vörurnar fyri. Hesin prísur má vanliga ikki verða hægri enn prísurin á samsvarandi vörum, ið kunna verða innfluttar úr Bretlandi.

§ 5.

Fyri tær í § 4 umrøddu vörur skal innflytarin skjótast gjørligt og í seinasta lagi innan 7 dagar aftaná, at vörurnar eru komnar til Föroyar, senda fullfiggjaða prísútroknan til Prísansingarráðið samsvarandi kunngerð nr. 51, 19. desember 1942.

Undir serstökum viðurskiftum kann prísansingarráðið loyva, at prísútroknanin verður innsend seinri enn ásett í fyrsta stykki.

§ 6.

Brot móti reglunum í §§ 4 og 5 föra við sær revsing og konfiskation eftir reglunum í kunngerð nr. 59, 9. desember 1941, sbr. nr. 41, 28. desember 1943.

§ 7.

Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin.

- B. Det paalægges Priskontrol-Raadet at begrænse af Avance mest muligt, jfr. Tingets tidligere Beslutning herom.
- C. Der rettes fornyet Henvendelse til de britiske Myndigheder om at være de færøske Myndigheder behjælpelige med at bringe Indkøbspris og Fragt paa Varer bestemt til Færøerne fra U. K. mest muligt ned, jfr. tidligere Forhandling herom.
- D. Ved Beregning af det fremtidige Pristal bliver der ikke regnet med Prisen paa Varer hjemført fra Island.

III. *Frá minnilutanum (J. P. Henriksen):*

A. **Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Priser, Arbejdslønninger m. v.**

§ 1.

§ 5, andet Stykke, i Kundgørelse Nr. 6 af 23. Marts 1943, jfr. Kundgørelse Nr. 14 af 5. Januar 1944, ophæves ved Virkning fra 1. April 1945.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

§ 5, annað stykki, í kunningerð nr. 6, 23. mars 1943, sbr. kunningerð nr. 14, 5. januar 1944, fer úr gildi frá 1. apríl 1945 at rokna.

§ 2.

Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin.

B. a. í fyrstu syftu (pricipiált):

**Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Encret for
Lagtinget til Indførsel af Varer.**

§ 1.

Fra 1. Juni 1945 maa ingen uden Færøernes Lagting indføre til Færøerne Varer af nogen Art, bestemt til Viderealg. Fra nævnte Tidspunkt er Lagtinget eneberettiget til en gros Salg af de nævnte Varer.

§ 2.

Landsnevndin fastsætter de nærmere Regler for Færøernes Vareforsynings Salg af Varerne, som indføres i Henhold til § 1, og Vareforsyningen Bestyrelse skal fastsætte den Højestepris, som Varerne maa videresælges for.

§ 3.

Overtrædelse af disse Bestemmelser eller Regler, som i Henhold til disse maatte fastsættes, straffes med Bøder, der tilfalder Amtsfonden, eller Hæfte. Desuden vil Varer, som ulovligt indføres, være af konfiskere og tilfalde Vareforsyningen.

§ 4.

Sager angaaende Overtrædelse af disse Bestemmelser eller de i Henhold til samme truffne Bestemmelser behandles som offentlige Politisager.

§ 5.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

Frá 1. juni 1945 at rokna er bert Føroya Lögtingi loyvt at innflyta til Føroya vörur av einumhvörjum slag, ætlað til framsölu. Frá nevnda degi hevur lögtingið einarætt til en gros sölu av nevndu vörum.

§ 2.

Landsnevndin ásetir nærri reglur fyri Føroya landshandils sölu av vörum, ið verða innfluttar samsvarandi § 1, og stjórn landshandilsins skal áseta hæglaprísir, sum vörurnar mega verða seldar fyri.

§ 3.

Brot móti hesum fyriskipanum ella teim reglum, ið verða ásettar við heimild i teimum, verða revsað við sekt, ið fellur til amtsgrunnin, ella við hefti. Harumframt verða vörur, sum ólógliga verða innfluttar, konfiskeraðar og falla til landshandilin.

§ 4.

Mál viðvikjandi brot móti hesum reglum ella fyriskipanum, ásettum við heimild i teimum, verða viðgjörd sum almenn politimál.

§ 5.

Hesar fyriskipar koma í gildi beinan vegin.

B. Í aðru syftu (subsidiært):

**Midlertidige Bestemmelser for Færøerne.
om Priser, Arbejdslønninger m. v.**

§ 1.

Ved de næringsdrivendes Fastsættelse af Varepriser maa Avancen aldrig overstige:

Varegruppe.	Provi- sions- agent.	Import- agent.	Grossist.	Detailist, der køber enten fra Grossist el. Import- agent.	Detailist, der selv impor- terer Varer direkte fra Udlandet.
Fødevarer	2	5	6	25	30
Manufakturvarer	3	5	8	25	30
Fodtøj	3	5	8	25	30
Porcelæn Brugsv. samt al Slags Glas—Porcelæn—Fajance og Lervarer.		6	8	25	33 $\frac{1}{3}$
Værktøj, Jern, Isenkram og a. Metalvarer samt Maskiner		6	8	25	33 $\frac{1}{3}$
Uforarbejdet Tømmer og Byg- ningsmateriale		8	10	25	30
Skilbænderustningsgenstande, Fi- skeredskaber o. l.		8	10	25	30

Ved Provisionsagent forstås en Agent, der sælger Varerne videre uden at oplægge dem paa Lager, ved Importagent forstås en Agent, der raader over Lagerlokaler, hvor Varerne normalt opbevares.

De anförde Procentsatser er procentavance af Fobprisen.

Alle Fakturaer skal angive Fobprisen, ellers er Priskontrol-Raadet berettiget til at beregne Fobprisen af den opgivne Fakturapris med et af Raadet fastsat passende Fradrag.

§ 2.

Varer, der importeres til Færøerne af en Grossist, maa ikke af Grossisten videresælges til andre Grossister, men kun direkte til en Detailhandler, der ikke maa videresælge Varen til andre handlende, men kun direkte til Forbruger.

§ 3.

Haandværkere skal være pligtige til at udstede Regninger for udført Arbejde og specificere disse, saaledes at Prisen paa anvendt Materiale, beregnet Timeløn for hver enkelt benyttet Arbejder (herunder Mesteren selv) og den anvendte Tid fremgaar af Regningen. Priskontrol-Raadet fastsætter, hvorvidt der foruden Timelønnen for præsteret Arbejde af Haandværkeren maa beregnes et særligt Vederlag til Bestridelse af Udgifter til Værksted, Redskaber m. v. i Form af et bestemt Procent af den beregnede Haandværkerløn eller paa anden Maade.

§ 4.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

Tá vöruprisir verða ásetir, má ágóðin ongatið verða meiri enn:

Vørudeild.	Provi- sions- agentur.	Import- agentur.	Gros- sistur.	Detailistur, id keypir frá antin gros- sisti ella importagenti.	Detailistur, id sjálvur inflytur vörur beinleiðis.
Matvörur	2	5	6	25	30
Manufakturvörur	3	5	8	25	30
Skófótnaður	3	5	8	25	30
Porøsar brúksvörur, alt slag av glas- postalín- fajansu- og leirvörum		6	8	25	33 $\frac{1}{3}$
Tól, jarn- lænkram o. a. me- talvörur og maskinur		5	8	25	33 $\frac{1}{3}$
Óvunnid timbur og bygg- tilfar		8	10	25	30
Skipaútgerð, flakirviðskap o. t.		8	10	25	30

Provisiósagentur er ein agentur, ið selur vörur uttan at leggja tær á goymslu. Importagentur er agentur, ið ræður yvir goymslurúmum, har vörurnar vanligar verða goymdar.

Tetir nevndu procentatsirnir eru procentágóði av fobprísinum.

Allar fakturair skulu uppgæva fobprís, annars hevur prísansingarráðið heimild at rokna fobprís av tí uppgivna fakturaprísinum við einum av ráðnum ásettum hóskandi frádrátti.

§ 2.

Tað er ikki loyviligt fyri grossist, ið flytur vörur til Føroyar, at selja tær til annan grossist, men bert heinleiðis til detailhandlandi, ið ikki má selja tær til aðrar handlandi, men bert heinleiðis til forbrúkara.

§ 3.

Handverkarar skulu hava skyldu at skriva rokning fyri gjört arbeiði og specificera rokningina, so prísurin fyri brúkt tilfar, roknað tímatul fyri hvønn einstakan arbeiðara (harundir meistaran sjálvan) og lann nýtta tíðin sást av rokningini. Prísansingarráðið ásetir, hvørvið handverkarin umframt tímalønina fyri gjört arbeiði hevur loyvi at rokna einstaki endurgjald fyri útreiðslur til vevkslað, lól o. a. sum vissan procent av tí útroknaðu handverkaralønini ella á annan hátt.

gr. 4.

Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin.

C. Landsnevndin verður heimilað tingsins vegna at veita studning til at halda móti prísavøkstri ella niðurselan av prísun á neyðsynjarvörum eins og til tingsins vegna at gera inntøkulógir til hetta endamáli.

D. Tingið velur eina 5-mannanevnd til samráðingar við Bretar um lækkan av farmøgjalðinum og til umskipan av handlinum við Bretland sambært tað í álitinum framflutta.

2. viðgerð 17. apríl. 3. viðgerð 18. apríl. Framlagt

Broytingaruppskot

frá A. Samuelsen o. fl.:

ad Prgf. 1.

I Stedet for Tallet 260 sættes 263.

Broytingaruppskot

frá Th. Petersen o. fl.:

I uppskot A verður grein 5 broytt til:

„Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.“

Henda skípan kemur í gildi beinan vegin.

Broytingaruppskot

frá P. M. Dam o. fl.

Til § 1:

Ímillum orðini: „Varepriser“ og „maa“ í fyrstu reglu í fyrsta stykki verður sett: „paa Varer, der er indført fra Udlandet“ og aftaná orðið: „overstige“ í aðru reglu í sama stykki verður sett: „de nedenfor angivne Procenttillæg til Varens Fobpris eller for Detailhandlers vedkommende til Varens Kostpris.“

Ímillum orðini: „Lager“ og „ved“ í aðru reglu í sama stykki niðan fyri procenttöluni verður sett: „og“.

Reglan niðanfyri aftur: „De anførte Procentsatser er Procent-avance af Fobpriser“, fellur burtur.

Til gr. 1:

Ímillum orðini: „ásetir“ og „má“ í fyrstu reglu í fyrsta stykki verður sett: „á vörur frá útlandinum“ og aftaná orðið: „enn“ í aðru reglu í sama stykki verður sett: „niðanfyri nevnda procenttillegg til varanna fobpris ella fyri smásölumenn til varanna kostpris.“

Reglan: „Teir nevndu procentatsirnir eru procentágóði av fob-prísinum.“ fellur burtur.

Sambært § 39 í tingskipanini setti formaðurin fram uppskot um, at málið fer til eina seinastu viðgerð. Samtykt 23-0.

19. Apríl seinasta viðgerð. Framlagt greint broytingaruppskot frá Th. Petersen o. fl.:

Meirilutin (Rob. Joensen, R. Long og Th. Petersen) skal vísa til tað, ið framført er í álitinum, og er tað okkara stóða í fyrstu syftu. Av tí, ið fram er komið, sýnist vónin fyri, at tingið samtykkir ta av okkum ávistu leið ikki at vera stór, og vit halda, at tingið hevur ábyrgd fyri, at samtykt kemur í lag, um tað á nakran hátt kann lata seg gera, og vilja tí seta fram uppskot til atkvøðu, um so er, at okkara fyrri uppskot fellur.

Av grein 4 í okkara uppskoti A sæst, at vit hava ynskt, at 284 verður sett fyri tað millumbilið, ið gongur, til onnur skipan læst, tað vil siga fyrri apríl mánað. Um uppskotið fellur, ynskja vit kortini, at 283 (tað eigur av røttum at vera 283 og ikki 284) verður galdandi frá 1. apríl 1945, til annað prístal kann útvegast. Tó eigur hetta tíðarskeiðið at vera so stutt, sum á nakran hátt gjørligt, soleiðis at príssteðgur og lønsteðgur annars kunna standa við makt.

Tað má vera viðmerkt, at okkara flokkur ongantíð hevur góðkennt prístalsgrundarlagi, og heldur ikki við hesum uppskoti vil góðtaka ta við tí broyting, ið hevur ført til 283 (284), men at vit taka hetta stig fyri at fylla tað gløpp, ið kemur, til málið er kannað, og einans tí.

Um príseftiransingarráðið verður skipað við 4 limum og beinan vegin fer í arbeiði, ivast vit ikki í, at úrslit við lægri prísun kann fáast. So skjótt gjørligt eigur bráðfengis prístal at vera útroknað, og sett í gildi. Innan 10. juni 1945 eigur tað nývalda prísráðið og prístalsnevndin at kunna kunngeru eitt prístal, ið kann vera í gildi til 1. október 1945.

Tá ið pristalsnevndin hefur givið frágreiðing um silt arbeiðið, má komandi lögting taka stöðu til, hvussu pristalið skal vera skipað frá 1. oktober 1945 og fastleggja grundarlagið. Fyri at hetta kann koma í lag, verður tað neyðugt at gera lógarreglu, og scla vit tí fram hetta uppskot sum uppiskoyti í aðru syllu til okkara uppskot A og B í álitinum.

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne vedrørende Pristal og Priskontrol.

§ 1.

Der fastsættes et Pristal paa 283 med Gyldighed fra 1. April 1945 at regne. Uanset Bestemmelserne i § 5 i Kundgørelse Nr. 6 af 23. Marts 1943 kan Lønninger i Tiden indtil 1. Oktober 1945 udregnes og udbetales efter det til enhver Tid lovligt offentliggjorte Pristal.

§ 2.

Priskontrol-Raadet paa Færøerne, jfr. § 2 i Kundgørelse Nr. 59 af 9. December 1941, skal fremtidig bestaa af 4 Medlemmer, der vælges af Lagtinget. Raadet konstituerer sig selv. Forslag, der ikke opnaar Stemmeflerhed, betragtes som bortfaldet.

§ 3.

Priskontrol-Raadet iværksætter efter Forhandling med vedkommende Organisationer en Undersøgelse af Pristalsberegningen.

Priskontrol-Raadet, udvidet efter Kundgørelse Nr. 40 af 11. December 1942, udarbejder og offentliggør derefter pr. 15. Maj 1945 et foreløbigt Pristal paa Grundlag af Priserne pr. 1. Maj 1945 og pr. 10. Juni 1945 et Pristal paa Grundlag af Priserne pr. 1. Juni 1945; dette sidste Pristal har Gyldighed til 30. September 1945.

§ 4.

Priskontrol-Raadet har Hjemmel til under Prisundersøgelser at træffe Bestemmelse om Fastsættelse af en lavere Avance end hidtil gældende.

§ 5.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks og forelægges den ordinære Lagtingssamling 1945 til Revision.

Bráðfengis fyriskipanir fyri Føroyar viðvíkjandi pristali og príseftiransing.

§ 1.

Selt verður sum pristal 283 galdandi frá 1. apríl 1945. Hóust

reglurnar í gr. 5. í lógarkunngerð nr. 6. frá 23. mars 1943 kunna lönir, í tíðarskeiðinum til 1. október 1945 roknað eftir og rindast eftir tí til hvörja tíð lógliga kunngjörda prístali.

§ 2.

Priseftiransingarráð Föroya samanber § 2 í lógarkunngerð nr. 59 frá 9. december 1941 skal hereftir hava 4 limir, valdir av lögtingi. Ráðið skipar seg sjálvt. Uppskot, sum ikki fáa atkvøðumeiriluta, eru burturdøttin.

§ 3.

Priseftiransingarráðið setur í verk eftir samráð við avvarandi vinnufeløg eftirkannan av prístalsútrokningini. Preiseftiransingarráðið, viðkað shr. lógarkunngerð nr. 40 frá 11. december 1942 roknar út og kunnger hereftir pr. 15. mei 1945 eitt bráðfengis prístal eftir prísnum pr. 1. mei 1945 og pr. 10. juni 1945 eftir prísnum pr. 1. juni 1945. Hetta seinra prístalið hevur gildi til 30. september 1945.

§ 4.

Priseftiransingarráðið fær heimild til undir priseftirkannan at taka avgerð um setan av lægri ágóðum enn higartil vanligu.

§ 5.

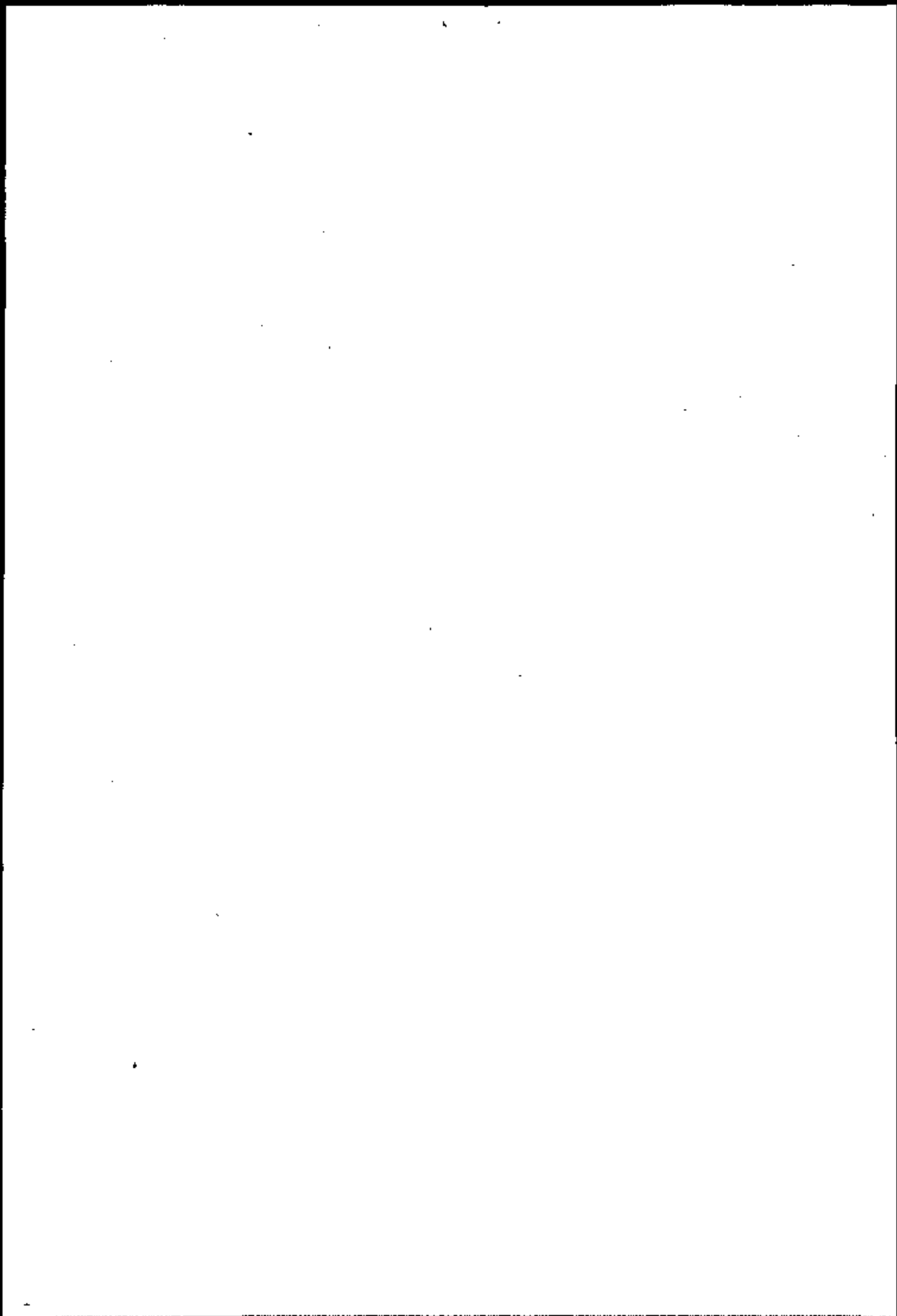
Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin og verða at leggja fyri tingið í vanligu tingsetu 1945 til kaunningar.

Atkvøðugreiðsla 19. apríl:

- I. Minnilutauppskot frá J. P. Henriksen: A fall 5—0. B a principalt § 1 fall 5—0. Hinar greinirnar hildnar burturdøttar. B b subsidiert. Broytingaruppskot frá Dam og Henriksen til § 1 fall 5—0. § 1 til 3 óbroytt fullu 5—0. § 4 hildin burturdøttin. C fall 5—0. D fall 6—0.
- II. Minnilutauppskot frá K. Djarhuus. A. § 4. Broytingaruppskot frá A. Samuelsen o. fl. fall 8—0. § 1 óbroytt fall 8—0. § 2 fall 9—0. § 3 fall 8—0. § 4—7 fullu 12—0. B fall 8—0. C 12—0. D 9—0.
- III. Meirilutauppskot frá R. Joensen o. fl. A. § 1 fall 11—0. § 2—5 hildnar burturdøttar. Somuleiðis broytingaruppskot til § 5. B fall 11—0. C samtykt 15—0.
- IV. Greint broytingaruppskot frá Th. Petersen o. fl. § 1—5 í lógaruppskotinum samtyktur 16—0.

Val av prísansingarráði.

19. apríl valdir Th. Petersen, Jens Pauli av Reyni, Meinhardt Lamhauge og Jacob Mouritsen.



Vanliga tingsetan 1945.

Ár 1945, mánadagin 30. juli kl. 13 varð Føroya Løgting sett. Formaðurin, ið valdur varð í seinastu tingsetu, Thorstein Petersen, tók við fundarstýrinum og lýsti, at tingið var sett. Hann bað tingmenn rópa eitt 9-falt hurra fyri kongi okkara, og eitt 3-falt hurra fyri Føroyum og Føroya sjómonnum.

Tingmenn vóru hesir:

J. F. Kjölbro, Klakksvík, ffl.
Robert Joensen, Klakksvík, ffl.
O. F. Joensen, Klakksvík, sb.
A. Samuelson, Fuglafirði, sb.
Joh. M. Fr. Poulsen, Strøndum, sb.
Jens Chr. Olsen, Toftir, sb.
Poul Petersen, Tórshavn, ffl.
Rasmus Rasmussen, Fuglafirði, sj.
Jacob Fr. Øregaard, Gøtu, jm.
J. Patursson, Kirkjubø, ffl.
Th. Petersen, Tórshavn, ffl.
Richard Long, Tórshavn, sj.
Tr. Samuelson, Tórshavn, sb.
J. P. Henriksen, Tórshavn, jm.
Hans Iversen, Kvívík, sb.
O. J. Jensen, Tórshavn, ffl.
Johs. Slettenæs, Sandavági, ffl.
Samuel Ellefsen, Miðvági, ffl.
Anthonius Sørensen, Húsavík, ffl.
J. P. Davidsen, Sand, jm.
P. M. Dam, Tvøroyri, jm.
J. H. Danbjörg, Porkeri, jm.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Andr. Djurhuus, Vági, sb.
Pauli Dahl, Tórshavn, ffl.

Til formann varð valdur Th. Petersen og til næstformann Kr. Djurhuus.

Til tingskrivarar vórðu valdir Johan Poulsen og Poul Petersen.

22. august varð framlagt soljóðandi

uppskot:

Undertegnede Lagtingsmænd forlanger i Overensstemmelse med Forretningsordenens § 10 Lagtingets Dagsorden fastsat i Overensstemmelse med følgende *Forslag:*

Dagsskrá

Føroya Løgtings tórsdagin 23. august 1945 kl. 11

Tingmál X—13: Peningsvirðið.

Lagtingssalen, 22. August 1945.

A. Samuelson.

P. M. Dam.

Joh. M. Fr. Poulsen.

J. P. Davidsen.

A. Djurhuus.

Jacob Fr. Øregaard.

23. august framlegði fólkaflokkurin soljóðandi bræv til Føroya lögting:

Føroya framtíðarlagna skal avgerast nú, veraldarbardagurin er av. Undirritaðu løgtingsmenn hava fyrr framhaldið, og mugu fasthalda, at tað einans er Føroya fólk, sum kann taka avgerð, hvussu mannagongdin nú skal verða.

Føroya framtíðarskipan innfatir alt. Harundir fella stjórnarmál og vinnumál, men ikki minnst fíggjamál og annað. Fyrsta stig eigur tí at vera nýtt lögtingsval.

Antíð hevur nú boðað frá, at forsetisráðharri Dana ynskir fíggjarliga nýskípan gjörda heimanvegin, soleiðis at danskur og føroyskur peningur verða at mela javnt. Hetta vildi verið at tikið ræðið frá fólkinum. Hetta vil, um tað verður gjørt, vera at gera av stjórnarspurningin við ognaravreiðing og fíggjarligum bondum, áðrenn fólkið fær høvi til at tala.

Vit undirritaða tingmenn mótmæla hesum.

Um hetta verður samtykt og gjørt til lógarreglu, vil tað fyri Føroya tjóð lýða a) at øll okkara sterlingspund eru avreidd til Danmarkar, b) at øll sterlingspund, vit fáa í framtíðini, fara sama vegin c) at tey sterlingspund, okkum lórvast til nýtslu, mugu vit biðja Danir um at veita okkum.

Úrslitið verður, at øll bond, ið nú kasta okkum til Bretlands í fíggjarligari samvinnu, tey slíka, áðrenn eitt nývallt ting kann samráðast við bretska stjórnina um líkindir fyri einum føroyskum vinnulívi í framtíðini. Hvat hetta týðir fyri fólk okkara eiga øll at tala.

Tað hevur verið sagt, at Danir tapa 7 milliónir á hendu látt, men hetta er skeið. Føroyingar tapa øll sterlingspundini, Danir fáa øll sterlingspundini, og sjálvt um teir heint nú lata nakað meira fyri tey, enn tað virði, teir hava sett á krónu sína, so fer eingin at ivast í, at teir mangi ferðir vinna hetta aftur og tað við rentu. Tó ið teir hava okkara sterlingspund at keypa sær útgerð fyri.

Okkara stöða er: fyrst lögtingsval. Síðani mugu vit koma til vinnuliga og fíggjarliga samju við Bretur, soleiðis at okkara vinnulívi eru tryggjað góð kor. Síðani koma vit til samráðingar við Danir um fíggjarviðurskipti, samstundis sum stjórnarlaga framtíðin verður fastlögð.

Um tað núsitandi lögting tekur avgerð um peningsvirðið og onnur fyri framtíð okkara avgerandi mál, hevur tað tikið avgerð, sum bindir

land okkara út í framtíðina, áðrenn fólkið hevur talað, og hetta vilja vit ikki lata um okkum ganga.

Skriv danska forsetisráðharrans av 10. august 1945 liggur á sama hógvi sum athurður meirilutans aftaná 9. mai 1940, var ikki talan um at samráðast við vinnulívið í Føroyum, og har fóru boð til danska umboðsmannin í London at umboða Føroyingar, uttan at lögtingið fekk at vita av. Einnferð má hetta halda uppat.

Só stalt gera vit undirritaðu tingmenn kunnugt, at vit vilja ikki taka lut í viðgerðini av einum máli, ið einans kann binda tað føroyska samfelagið niður, so vit aftur verða at fara í danska handið bæði fíggarliga, vinnuliga og stjórnarliga.

Vit siga ikki lögtingssess okkara frá okkum, men krevja, at heima-vegin verður útskrivað nýtt lögtingsval, og at tingsins virki nú stöðgar. Tað, ið átroðkandi er, má so landsnevndin taka fyribils avgerð um, til nýtt lögting kann koma saman. Allir tingmenn eiga at ásanna hetta og ikki taka stig, ið kann taka grundina undan okkara lands framtíð.

Vit mólmæla allir, at málið: „Peningsvirðið“ kemur til viðgerðar á Føroya lögtingi, áðrenn nýval hevur verið.

Limirir av Fólkaplokkinum fóru av tingi.

23. august varð framlagt hetta bræv til formannin:

Tað verður hervið gjørt kunnugt, at sambandsflokkurin og javnaðarflokkurin eru gingnir í valbólík til at velja nevnd til viðgerð av tingmálinum: Peningsvirðið.

Á tingi, tann 23. 8 — 1945.

Fyri sambandsflokkin
A. Samuelsen.

Fyri javnaðarflokkin
P. M. Dam.

28. august varð framlagt hetta skriv:

Undirskrivaðu lögtingsmenn loyva okkum hervið at bera í uppskot, at nýggjur lögtingsformaður verður valdur av tí, at lögtingsformaður Thorstein Petersen er rýmdur av tingi.

Á Føroya lögtingi, tann 28.-8. — 1945.

A. Samuelsen. J. P. Henriksen. P. M. Dam. J. M. Fr. Poulsen.
O. F. Joensen. J. P. Davidsen. Tr. Samuelsen. A. Djurhuus.
Jens Chr. Olsen. Hans Iversen. Jacob Fr. Øregård.

28. august varð framlagt hetta bræv:

Underskrevene tillader sig herved at meddele, at Sambandspartiet og javnaðarflokkurin í Lagtinget gaar sammen i Valggruppe ved Valg af Formand og Næstformand.

Thorshavn, den 28. August 1945.

For Sambandspartiet
A. Samuelsen.

Føroya javnaðarflokkur
P. M. Dam.

28. august varð Kr. Djurhuus valdur til formann og J. Patursson til næstformann.

Fastar nevndir.

Kirkjunevndin:

S. Ellefsen, P. Dahl, Johan Poulsen, Öregaard, R. Joensen.

Kommunala nevndin:

A. Sørensen, R. Joensen, A. Djurhuus, Danbjörg, J. Chr. Olsen.

Figgjarnevndin:

Th. Petersen, Kjölbro, P. Dahl, R. Long, Kr. Djurhuus, Johan Poulsen, P. M. Dam.

Ymsamálanevndin:

Th. Petersen, R. Rasmussen, O. F. Joensen.

Nevn viðv. teim av landsnevndini og amtmanninum greidda málum:

R. Joensen, Slettenæs, Jens Chr. Olsen.

Aðrar nevndir.

Smirilsnevndin:

S. Ellefsen, A. Sørensen, P. Dahl, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus.

Vörunevndin:

J. F. Kjölbro, J. Slettenæs, S. Ellefsen, O. J. Jensen, A. Samuelson, H. Iversen, J. Fr. Öregaard.

Skúlanevndin:

R. Long, Pauli Dahl, Johan Poulsen, O. F. Joensen, J. H. Danbjörg

Nevnd viðv. natrættaraldrinum:

Th. Petersen, R. Long, A. Samuelson, Kr. Djurhuus, J. H. Danbjörg.

Telefonnevndin:

A. Sørensen, Johs Slettenæs, S. Ellefsen, H. Iversen, J. Fr. Öregaard.

Bróstsjúkrahúsnevndin:

R. Long, S. Ellefsen, Tr. Samuelson, O. F. Joensen, J. P. Henriksen.

Havna- og veganevndin:

P. Petersen, J. F. Kjölbro, R. Rasmussen, O. J. Jensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen.

Nevnd viðv. stjórnaðarskipan Føroya:

J. Patursson, Th. Petersen, R. Long, P. Petersen, A. Samuelson, Kr. Djurhuus, P. M. Dam.

Prístalsnevndin:

P. Petersen, R. Rasmussen, Th. Petersen, Kr. Djurhuus, J. P. Henriksen.

Fiskivinnunevndin:

O. J. Jensen, J. F. Kjölbro, R. Rasmussen, Kr. Djurhuus, P. M. Dam.

Búnaðarnevndin:

P. Petersen, A. Sørensen, Kr. Djurhuus, H. Iversen, J. P. Davidsen.

Nevnd viðv. peningavirði:

Kr. Djurhuus, Johan Poulsen, P. M. Dam, Th. Petersen, J. Patursson.

Nevnd viðvíkjandi lóg um ráðdrekka:

A. Samuelson, Johan Poulsen, J. Fr. Öregaard, J. Slettenæs, Poul Petersen.

Frávíkjan av tíðarfreistum.

28. august varð samtykt at geva loyvi til at frávíkja tær í tingskipanini ásettu tíðarfreistir fyri restina av tingsetuni.

Øll mál, har eingi er nevnt um framlögu, vórðu framlögð 30. juli.

I. FÍGGJARLIG VIÐURSKIFTI

1. Roknskapir og fíggjarstandur Løgtingsins.

Sí skpal nr. 1 og 5.

2. Fíggjarætlan amtsgrunnnsins 1946.

1. viðgerð 25/8, Frl. 8/9.

ALIT

Fíggjarnevndin hevur fingið til viðgerðar hetta mál.

Minnilutin (Kr. Djurhuus, Johan Poulsen og P. M. Dam) setur fram niðanfyri standandi uppskot til fíggjarsamtlykt fyri amtsgrunnin 1946.

Gjaldstovan ætlar inntøkurnar av lögtingsskatti til 2,6 mill. kr. fyri 1946, um somu skattareglur verða galdandi fyri 1946, sum eru galdandi í ár. Gjaldstovan heldur, at í minnsta lagi vil lögtingsskatturin vera sum nevnt, 2,6 mill. kr.

Minnilutin heldur, at skatturin verður nakað meira og ætlar hann til í minnsta lagi 2,7 mill. kr.

Gjaldstovan heldur, at inntøkur av tolli kunna verða settar til 700.000 kr. fyri 1946, og hetta heldur minnilutin eisini. Aðrar vanligar inntøkur til amtsgrunnin verða ætlaðar til tað sama, sum tær eru ætlaðar fyri í ár.

Útreiðslurnar verða yvirhøvur ætlaðar til somu peningahædd sum í ár; summar verða væntandi nakað minni, um prísfall verður, sum væntandi er, men minnilutin hevur tó sett tær somu peningahæddir, fyri at fíggjarætlanin kann halda.

Útreiðslurnar til sjúkrahúsini og bróstsjúkrahúsið eru tó settar væl lægri enn í ár, tí tær vísa seg at verða settar ov lágar. Einstakur útreiðslur eru settar nakað lægri og einstakar nakað lægri, enn tær eru

settar fyrir í ár vegna tær umstöður, sum liggja fyrir viðvikjandi teim umröddu viðurskiptum.

Til lendingar er sett nakað minni enn gjört er í ár, tí nógvar av teim lendingum, sum stöðingur er jáltaður til, eru enn ikki gjörðar.

Uppskot

til

Fíggjarsamtykt fyrir amtsgrunnin 1946.

Inntökur:				
	1943	1944	Samtykt 1945	Samtykt 1946
§ 1. a. Jarðaskattur ..	8.967,88	8.967,88	9.000,00	9.000,00
b. Lögtingsskattur	2.854.171,78	2.361.575,08	2.800.000,00	2.700.000,00
c. Tollur	1.179.933,67	884.262,12	700.000,00	700.000,00
d. Skipagjald	5.503,85	4.452,85	5.000,00	5.000,00
e. Handilsloyvir ..	1.650,00	1.375,00	1.500,00	1.500,00
f. Vinningsbýti ..	20.000,00	13.000,00	13.000,00	13.000,00
g. Stuttleikaskatt.	40.659,05	42.872,80	35.000,00	35.000,00
h. Álíknað komm.	80.000,00	70.000,00	60.000,00	60.000,00
i. Innt. av grindav.		18.610,37	500,00	500,00
j. Rentur av lög- tingsskatti o. a.	36.417,20	22.379,52	15.000,00	15.000,00
k. Rentur	9.667,50	14.582,68	2.500,00	2.500,00
l. Ymist	9.654,50	257.109,31	5.000,00	5.000,00
		3.699.487,61	3.646.500,00	3.546.500,00

Útreiðslur:

§2. Lögting og lögtingsstovnar:				
a. Tingmannalön ..	81.342,30	72.741,80	70.000,00	70.000,00
b. Lögtingsskrivst.	34.145,83	33.148,89	34.000,00	34.000,00
c. Línungarráðið ..	26.224,91	28.184,45	26.000,00	26.000,00
d. Lögtingsverkfr.	24.942,38	33.777,78	30.000,00	30.000,00
e. Prískontrolráðið		28.625,01	20.000,00	20.000,00
f. Lögtingshúsið ..	7.480,57	8.903,73	7.000,00	7.000,00
g. Prentan o. a.	10.580,15	19.414,56	10.000,00	10.000,00
§ 3. Sjúkrahús, lækur o. t.:				
a. Sjúkrahúsini ..	477.101,75	536.010,95	375.000,00	500.000,00
b. Bróstsjúkrah.	111.105,80	135.411,02	125.000,00	150.000,00
c. Hvíldarh. Naina	6.000,00	8.000,00	10.000,00	10.000,00
d. Farsóttir	3.773,91	11.043,17	5.000,00	5.000,00
e. Ljósmóður	14.672,87	14.213,69	15.000,00	15.000,00
f. Læknar	6.000,32	6.000,32	5.000,00	5.000,00
g. Karantínuútr.	161,70		1.000,00	1.000,00
h. Lasarettir og eykalæknahjálp	3.961,29	5.029,38	5.000,00	5.000,00
At flyta		940.504,75	613.000,00	888.000,00

	1943	1944	Samtykt 1945	Samtykt 1946
Flutt		940.504,75	613.000,00	888.000,00
i. Sjúkrahjálþ o. a.	7.185,75	2.597,76	8.000,00	5.000,00
§ 4. Skúla- og mentunarmál:				
a. 1. Læraralønir . .	153.780,55	143.668,44	150.000,00	150.000,00
2. Dýrtíðarviðbót		287.632,12	250.000,00	200.000,00
b. Lögtingsins studentaskeld . .		40.203,58	33.000,00	30.000,00
c. Studningur til næmingar:				
1. Til skúlabörn	1.400,00	14.00,00	1.400,00	1.100,00
2. Ferðaútreiðslur			600,00	600,00
3. Læraraskúla- næmingar . . .	1.000,00		2.000,00	2.000,00
4. Bygdanæm. í realskúla og á studentaskeld.		9.980,00	10.000,00	10.000,00
5. Læraranámsk.		1.235,00	5.000,00	1.000,00
5. Lærdaskúlales.		8.027,77	8.000,00	
7. Lesandi í Dan.			5.000,00	5.000,00
8. Handv.- jarða- brúk-, handils- skúlanæm. . . .		4.700,00	10.000,00	10.000,00
d. 1. Amtsbókas. . .	7.060,00	9.060,00	7.060,00	7.060,00
2. Bókasavnið á Tvöroyri	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
3. Skjalasavnið . .		3.875,00	3.875,00	6.875,00
e. Realskúlin		2.500,00	10.000,00	5.000,00
f. Føroya fólkahá.		4.500,00	6.000,00	6.000,00
g. Fimleikagrunnur Føroya	11.559,50	13.800,00	50.000,00	50.000,00
h. Nýggir skúlar . .		52.350,00	90.000,00	90.000,00
i. Eftirlønargrunnur lærara		2.000,00	2.000,00	2.000,00
j. Barnaheimið . .		3.000,00	5.000,00	5.000,00
k. Útgrefst., uppskr. av staðarnövn.		238,00	5.000,00	4.000,00
l. Ymisk. studn. og sömdarpeningur		11.200,00	11.200,00	7.000,00
m. Ymist	12.707,42	2.954,28	10.000,00	10.000,00
§ 5. Landbúnaðurin:				
a. Jarðagrunnurin	10.000,00	7.500,00	10.000,00	10.000,00
b. Búnaðarnevndir	2.500,00		2.500,00	2.500,00
c. Føroya búnaðar- felag	600,00	600,00	600,00	600,00
d. Landbrúksráð. t. húsdjóraalan . .	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
At flyta		1.559.447,00	1.440.200,00	1.515.035,00

	1943	1944	Samtykt 1945	Samtykt 1946
Flutt		1.559.447,00	1.440.220,00	1.575.035,00
e. Uppdyrk.- og út- skiftingararb. . .	75.000,00	75.000,00	125.000,00	125.000,00
f. Djóralæknin . .	2.590,08	2.665,08	2.575,00	2.575,00
g. Amað	2.176,98	3.925,70	1.500,00	1.500,00
h. Búnaðarskúli . .			20.000,00	20.000,00
i. Keypt av búnaðaramb.				25.000,00
§ 6. Samferðshumál:				
a. Havnir, brýr og lendingar:				
1. Störri havnir .		246.515,55	400.000,00	400.000,00
2. Brýr og letnd. .		322.611,38	300.000,00	200.000,00
b. Vegir	1.095.037,01	619.934,43	450.000,00	400.000,00
c. Veggrunnurinn . .	15.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
d. Smiril	112.000,00	62.000,00	100.000,00	100.000,00
§ 7. Socialmál:				
a. Socialhjálp	119.851,36	134.826,88	100.000,00	100.000,00
b. Einkjubörn	11.301,50	10.474,94	15.000,00	15.000,00
c. Dýrtíðarviðb. til ellisrentunjótt, einkjubörn o. t.		338.389,28	375.000,00	375.000,00
d. Til grunnin fyri óarbeiðs. fiskim.	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
§ 8. Lógreglumál:				
a. Dóms-, lógreglu- mál	39.298,46	30.535,93	15.000,00	25.000,00
b. Valum viðv.	5.592,81	1.564,10	2.000,00	5.000,00
c. Ferðaútreiðslur sýslumanna	2.932,50	1.561,60	3.000,00	3.000,00
§ 9. Ymist:				
a. Landsnevndin til ymis yrkismál . . .	480,000	1.520,00	10.000,00	10.000,00
b. Skaðab., kreppu- fyrskipan o. t. . . .	55.777,57	161.295,84	80.000,00	80.000,00
c. Óvanl. útreiðsl. .	17.101,17	12.255,45	15.000,00	15.000,00
§ 10. Eftirlönir:				
Til eftirlönargrunn lögtingsins	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
Eftirlön frk. Berg		2.000,01	2.000,00	2.000,00
- M. Johannesen		1.140,00	1.140,00	1.140,00
- Dan Hoydal . . .		3.850,28	3.850,00	3.850,00
§ 11. Kirkjugrunnurinn .	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
At flyta		3.674.516,18	3.541.300,00	3.504.100,00

	1943	1944	Samtykt 1945	Samtykt 1946
Flutt		3.674.516,48	3.541.300,00	3.504.100,00
Nýggjan motor til „Medicus“		20.445,34		
Grunn. f. umboðs- mann í Íslandi		115,78		
§ 12. Flogvöðhurin í Vágum				15.000,00
Munur		4.641,57	105.200,00	27.400,00
		3.699.487,61	3.646.500,00	3.546.500,00

Yvirlit yfir § 4, 1: Ymiskir studningar og sömdarpeningar.

1. Skúlabókagrunnurin (3. st. av 5, ök. B, 3)	500,00
2. Barnablað (J. Berg) (ök. C, 8)	400,00
3. Fráhaldsfelögin (ök. D, 4)	500,00
4. Felagið „Røde Kors“ (ök. D, 6)	500,00
5. Føroya Ferðamannafelag (ök. D, 10)	300,00
6. Føroya Forngrípafelag (ök. C, 3)	600,00
7. Træplanting (ök. D, 7)	2.000,00
8. Sömdarpeningur J. H. O. Djurhuus (ök. C, 3)	500,00
9. Sömdarpeningur A. Degn (amtsg. I, 7)	600,00
10. Sömdarpeningur Sv. Patursson (amtsg. I, 9)	600,00
11. Samsýning frk. Barentsen (ök. D, 3)	500,00
	7.000,00

2. viðg. 12/9. 3. viðg. 13/9. Samtykt 13—0.

3. Fíggjarætlan fyri amtsfátækragrunnin.

1. viðg. 25/8. Frl. 28/8.

ÁLT

Løgtingsskrivslovan hevur lagt fyri tingið uppskot til fíggjarætlan fyri fátækragrunn lögtingsins fyri 1946. Innlökurnar eru ætlaðar til 21.000 kr. og fastar útreiðslur til 3.000 kr. Effir eru 21.000 kr., sum talan kundi verið um at býta millum kommunur, sum hava stórar útreiðslur til fátækrahjálp o. t.

I 1944 og 1945 varð samtykt, at einki varð býtt út, so grunnurin kann vaksa til ringari tíðir. Útreiðslurnar til fátækrahjálp o. t. hava hesi árin verið smáar sammett við tær skattalæmtøkur, sum kommunurnar nú hava.

Minnilutin í fíggjarnævdinni (Kr. Djurhaus, Johan Poulsen og P. M. Dam) mælir til, at einki verður býtt út til kommunurnar fyri árið 1946.

Oyndafjarðar kommuna fekk í 1927 lán frá lögtingsins fátækragrunni 8.878,65 kr., harav resta enn 1.956,20 kr. Sunnböar kommuna fekk í 1928 lán, stórt 7.000 kr., harav resta enn 2.353,11 kr. Minnilutin skal mæla til, at henda skuld verður eftírgivin.

*Uppskot
til
fíggjarætlan fyri fátækragrunn lögtingsins 1946.*

<i>Inntøkur:</i>	Kr. oyr.
1. Stórhvalagjald	0,00
2. Arvagjald	20.000,00
3. Gjöld fyri handilsloyvi	2.000,00
4. Sektir	1.000,00
5. Rentar	1.000,00
	24.000,00

<i>Útreiðslur:</i>	Kr. oyr.
A. Alimentatiónspeningur o. t.	3.000,00
B. Eftírgivin skuld til Oyndafjarðar kommunu	1.956,20
C. Eftírgivin skuld til Sunnböar kommunu	2.353,11
Munur	16.690,69
	24.000,00

2. viðg. 1/9. 3. viðg. 11/9. Samtykt 13—0.

4. Amtsfondsálíkningin 1946.

1. viðg. 25/8. Frl. 15/9.

ALLT

Amtsfondsálíkningin varð í fjór sett til 60.000 kr. fyri árið 1945.

Minnilutin innan fyri fíggjarnævdina (Kr. Djurhaus, Johan Poulsen og P. M. Dam) heldur, at tað er beinast, at tað sama verður líknað á kommunurnar fyri 1946 eftir hjálagda uppskoti, og skal mæla til, at tingið samtykkir hetta

uppskot:

Fyrir 1946 verður líknað á kommunurnar 60.000 kr. eftir hjálagða uppskoti.

Sí skjal nr. 4. 2. og 3. viðg. 15/9. Samfykt 13—0.

5. Lögtingsskattur.

8/9 frl.

ALIT

Málið er beint til viðgerðar í fíggingarnevndinni.

Minnilutin (Kr. Djurhuus, Johan Poulsen og P. M. Dam) mæla til, at somu reglur verða galdandi fyrir 1946, sum eru galdandi fyrir 1945.

Uppskot:

A. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forlængelse af Gyldigheden af Kundgørelse Nr. 11 af 5. Januar 1944 om den kommunale Beskatning.

§ 1.

De i Kundgørelse Nr. 11 af 5. Januar 1944 foreskrevne særlige Fradragsregler ved Paaligning af Kommuneskat for Skatteåret 1944 fornyes for Skatteåret 1946 (normalt Indtægten i Aaret 1945).

§ 2.

Disse Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

Tær í kunningerð nr. 11, 5. janúar 1944, ásettu serligu frádráttarreglur við álíkan av kommunuskatti fyrir skattaárið 1944 verða endurnýggjaðar fyrir skattaárið 1946 (vanligt innlökan í árinum 1945).

§ 2.

Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin.

B. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Indkomstskat til Amtskommunen 1946.

§ 1.

For Skatteaaret 1946 udskrives Indkomstskatten til Amtskommunen efter de Regler og efter de Satser, som indeholdes i Lov Nr. 202 af 15. Maj 1939, saaledes som denne er ændret ved Kundgørelse Nr. 12 af 15. Januar 1944.

§ 2.

Disse Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

Fyri skattaárið 1946 verður inntøkuskatturin útskrivaður til amtskommununa eftir teimum reglum og eftir teimum stigum, ið standa í lóg nr. 202, 15. mai 1939, soleiðis sum henda lóg er broytt við kunngerð nr. 12, 5. januar 1944.

§ 2.

Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin.

2. viðg. 12/9. 3. viðg. 13/9.

Uppskot A og B samtykt 13—0.

II. SKÚLAMÁL

1. Sveinaprógv.

1. viðg. 2/8. Frl. 5/9.

ÁLIT

Ávisandi skriv lögtingsstovunnar, dagsett 12. juli h. ár, til Føroya amt er ein meiriluti av neyvdini (Danbjörg, O. P. Joensen og Johan Poulsen) eins og lögtingsskrivstovan av tí ællan, at skipanin av arbeiðsviðurskiftunum (fakligum felögum o. t.) her á landi ikki er so úthygð sum í okkara grannalondum, og at tað tí neyvan í løtuni vil verða rætt við lóg eins og í grannalondunum at áseta tilíkar tvungnar

sveinaroyndir. Meirilutin skal eins og lögtingsskrivstovan mæla til, at sveinaroyndirnar í Føroyum sum higartil verða frivilligar, og málið um tvungna sveinaroynd verður útsett til vanliga tingsetuna 1946.

Uppskot:

Málið um tvungna sveinaroynd verður goymt til vanliga tingsetuna 1946.

2. viðg. 7/9. Samtykt 13 0.

2. Ítróttarlærarin.

1. viðg. 2/8. Frl. 7/9.

ALIT

Frá 1. februar 1911 til 1. februar 1946 er Poul E. Petersen, Vestmanna, fyrribils settur sum ítróttarlærari fyri Føroyar. Samstundis var hann loystur frá sínum starvi sum lærari við Mykines skúla. Ítróttarlærarin hevur tessvegna í skrivi, dagsett 9. mai í ár, heitt á skúlastjórnina og biðið hana fingið í lag eina endaliga skipan fyri honum í hansara starvi sum lævastumaður. Skúlanevndin, ið hevur fingið henda spurning til viðgerðar, má halda, at endalig skipan viðv. ítróttarlæraranum ikki kann koma í lag í hesi setuni, so óvanlig sum viðurskiiftini eru vorðin vegna tess, at 12 av teim 25 tingmönnum (hæði fólk- og sjálfstýrisflokkur) eru rýmdir av tingi. Hesin spurningur verður tí at goyma til næsta ting, aftaná at væl er farið fram. Um so skuldi verið, at næsta ting ikki kemur saman fyrr aftaná 1. februar 1946, aftaná at tann galdandi skipan er farin úr gildi, gongur nevndin út frá, at ítróttarlærarin framvegis kemur at arbeiða undir somu løningarviðurskiftum, til onnur skipan er ásett.

Uppskot:

Málið verður goymt til næsta tingsetu.

2. viðg. 11/9. Samtykt 13—0.

3. Løn fyri heimaarbeiði við studenta- skúlan.

1. viðg. 2/8. Frl. 6/9.

- ÁLIT

Fyrstöðumaðurin fyri studentaskeiðið í Tórshavn, Th. Nygaard, hevur skrivað til landsnevndina um gjaldan av eykaløn til lærarar fyri skrivligt heimaarbeiði. Lærararnir verða lönir eftir somu reglu sum adjunktar við danskar latínskúlar.

Søkt verður um, at lærararnir fást til guld fyri skúlaarbeiðið frá 1. august 1944. Løgtingsskrivstovan hevur biðið umfríð um at leggja málið fyri undirvingarministerið og fáa upplýst, hvussu adjunktar í Danmark verða lönir viðvíkjandi teim umtalaðu eykatinum. Samsvarendi landsnevndarsamtýkt av 12. mai í ár er málið lagt fyri tingið.

Sambært skriv frá skúlastjórnini, dagsett 17. júlí í ár, er málið 22/6 í ár sent undirvingarministerinum til ummælis, men hevur tað ikki enn latið hoyrt frá sær. So stutt má málið goymast til næstu tingsetu.

Uppskot:

Ein meiriluti (Danbjørg, O. F. Joensen og Johan Póulsen):

Málið verður goymt til næstu tingsetu.

2. viðg. 8/9. Samtykt 13 - 0.

4. Húsaleiguviðurgjald við realskúlan í Havn.

1. viðg. 2/8. Frl. 7/9.

ÁLIT

Av tí, at meirilutin í nevndini (minnilutin er rýmdur av tingi) heldur, at hetta er eitt mál, ið tolir at goymast, skal hann mæla til, at tað verður goymt til næsta ting.

Uppskot:

Meirilutin í nevdini (Joh. Poulsen, O. F. Joensen og Danbjörg) mæla til, at málið verður geymt til næsta ting.

2. viðg. 11/9. Samtykt 13—0.

III. KIRKJUMÁL

1. Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin.

13. sept frl.

ÁLIT

Løgtingsskrivstovan hevur lagt fyri lúgið uppskot til fíggjarætlan fyri kirkjugrunn lögtingsins fyri árið 1946.

Ein meiriluti av nevdini skal mæla til at góðkenna uppskotið við hesum broytingum:

1. Samsvarandi lögtingssamtlykt fær grunnurin 15.000,00 kr. sum eykastudning úr amtsgrunninum. Stórhvalagjaldið hevur undir veraldarbardaganum ikki givið nokrar inntøkur. Annarleiðis verður næsta ár av tí, at hvalaveiða fer fram í ár. Hesin inntøkupostur kann atlandi setast til 500,00 kr.

Kirkjugrunnurin hevur undir veraldarbardaganum útlánt til trúboðarar ca. 10.000 kr. árliga. Væntandi falla hesar útreiðslur hartur, nú bardagin er lokin. Munurin á útreiðslusiðuni verður so stutt at broyta frá 1.800 kr. til 17.300 kr.

*Uppskot**til*

fíggjarætlan fyri kirkjugrunn lögtingsins fyri árið 1946.

Inntøkur:

	Kr.
1. Endurgjald fyri tiggjunda	7.800
2. Innfluttuingsgjald	20.000
3. Stórhvalagjald	500
4. Eykastudningur frá amtsgrunninum	15.000
	—
	13.300

Útreiðslur:

A. Vanligar umvølingar	15.000
B. Kirkjugarðar	5.000
C. Prestafluttningur	5.000
D. Ymist	1.000
Munur	17.300
	43.300

2. viðg. 13/9. 3. viðg. 15/9. Samtykt 13—0.

2. Prestafluttningur.

1. viðg. 31/7. 5/9 frl.

ÁLIT

Undan veraldarbardaganum fingu prestarnir árliga til flutnings frá ríkiskassanum	1.200,00 kr.
frá Føroya kirkjugrunni	2.400,00 -
	3.600,00 kr.

Henda peninghædd varð ásett í samráð við lögtingið og peningurin býttur út millum prestarnar av kirkjuráðharranum, smbr. kongliga kunngerð, 6. febr. 1936, hareftir peningahæddin verður ásett fyri 5 ár í senn. Tey fyrstu 5 árin vóru úti 31. mars 1939. Undir heimsbardaganum hevur peningahæddin verið ásett fyri hvørt ár fyri seg.

Vegna dýrtíðina hevur fingið veitt eykastudniug:

Fyri 1942/43 úr amtsgrunninum kr. 900. Íalt frá ríkisk. og lögt. 4500 kr.
Fyri 1943/44 úr kirkjugrunnin. kr. 1300. Íalt frá ríkisk. og lögt. 4900 kr.
Fyri 1944/45 úr kirkjugrunnin. kr. 2000. Íalt frá ríkisk. og lögt. 5600 kr.

Kirkjunevndin hevur fingið at viðgera spurningin um, hvussu skipað skal verða fyri tíðarskeiðið 1. apríl 1945 til 31. mars 1946. Við brævi 27. aug. í ár sendir amtmaðurin frágreiðslu frá prestunum.

Minnilutin í kirkjunevndini (J. Poulsen og Øregaard) mælir til, at studniugurin fyri hetta fíggjarárið verður hin sami, sum samtyktur varð í fjór.

Uppskot:

1. Til flutningsútreiðslur prestanna fyri fíggjarárið 1945/46 verða veittar kr. 5.600.

2. Harav verða 3.600 kr. veittar á vanligan hátt við 2.400 kr. úr kirkjugrunninum og 1200 kr. úr ríkiskassanum og sum dýrtíðarviðbót verða 2.000 kr. af greiða úr kirkjugrunninum.
3. Samsvarandi reglugerð 6. febr. 1936, verður antið kirkjunálaráðsins vegna umliðið at býta laun undir 1 og 2 nevnda pening millum prestarnar, tó so, at ummæli verður at fáa frá próstinum, áðrenn býtið fer fram.

2. viðg. 7/9. 3. viðg. 11/9. Samtykt 13 0.

3. Kirkjugarðar.

1. viðg. 31/7. 5/9 frl.

ALIT

A. Hvalbøur.

Kirkjugarðurin er nærum fullt grivin, og kommunan hevur frá jarðargrunninum keypt til viðkan av kirkjugarðinum matr. nr. 87k, stórt 2950 □ m. Verkfrøðingurin mælir til fyribils bert at viðka kirkjugarðin við 600 □ m, meðan hin parturin fyribils bert verður hegnaður við tráðhegni. Rundan um feir 600 □ m verður lagaður grótgarður ca. 120 cm høgur og omaná stoyptur betonmúrur 20 x 20 cm. Omaná betonmúrinn verða settar 2 linjur av hegntráði. Garðurin um nævernudi kirkjugarðin er heldur lágur, og verkfrøðingurin mælir til, at hann verður hækkaður við betonmúri, 20 cm. á hædd.

Útreiðslurnar røknar verkfrøðingurin soleiðis:

100 × 1,5 = 150 □ m grótgarð a 18 kr.	—	2700 kr.
9 m ³ beton a 120 kr.	—	1080 -
Tráðhegn.	—	220 -
		4000 kr.

Verkfrøðingurin mælir til, at veittur verður vanligur studniur. Formannsløn til betonarbeðið setir hann til 150 kr. og tilfarið til 100 kr.

Fylkislæknin hevur givið ummæli og sigur, at lendið er væl hóskandi til kirkjugarð.

Miunilutín í kirkjunevndini (J. Poulsen og J. Fr. Øregaard) mælir til at geva vanligan studning.

Uppskot:

Tá arbeiðið er skoðað og góðkent og roknskapurin innsendur, verður veittur studningur eftir vanligum reglum.

B. Nólsoy.

112 Nólsoyingar hava boðið sær til at gera arbeiðið ókeypis við viðkan av kirkjugarðinum. Meirilutin í kommunustýrinum hevur samtykt, at kirkjugarðurin verður viðkaður sum umsókt av íbúgváranum. Amtslæknin heldur tað vera neyðugt at fáa pláss til nýggjan grafstur, og hetta er gjørligt fyri eitt áramál við at flyta norðara garðin $5\frac{1}{2}$ m norður. Tá bygdið verður útskipt, eigur at verða avtikið stykki líf nýggjan kirkjugarð. $\frac{1}{2}$ m breitt dren verður at leggja gjøgnum allan kirkjugarðin oman móti sjógvinum, og mold at flyta á stykkið í $1\frac{1}{2}$ m hædd.

Kommunustýrið má fáa tilvega gávubráv ella keypibráv viðvikjandi stykkinum ella eksproprierast tað.

Í 1939 (sí tingtíðindi 1939, síðu 41) hevur tingið játtað 1097 kr. 40 oyru studning til nýggjan kirkjugarð í Nólsoy. Spurningurin um studning til viðkan av gamla kirkjugarðinum er nú lagdur fyri ting.

Minnilutin í kirkjunevndini (J. Poulsen og Øregaard) skal mæla til at heimila landsnevndina at veita vanligan studning, tá arbeiðið er gjørt.

Uppskot:

Tá arbeiðið er skoðað og góðkent og roknskapurin innsendur, verður veittur vanligur studningur.

C. Vestmanna.

Sóknarstýrið søkir um studning til nýggjan kirkjugarð. Lendið hevur kommunan keypt, 3699 m. Amtslæknin heldur stykkið vera væl hóskandi, og har er stór nøgd av mold. 5 dren eiga at verða lögð oman á bakkan frá vegnum.

Verkfrøðingurin greiður frá í brævi, 29. august, at garðurin ætlast at liggja úti á grönanesi og skal gerasi í tvínum pørtum, fyrst niðan til akvegin, har hegn ætlast sett. Lendið er heldur bratt. Garðurin verður 75 m framvið sjóvarmálan. Endagarðarnir niðan móti vegnum verða um 15 og 20 m. Garðurin í neðra verður høgur og fírligur, í stöðum út móti 4 m í hædd. Grúffeingið er ringt, og verður garðurin li gjørdur av beton.

Kostnaðarættlan (75 m í neðra og 35 m endagarðar).

132 m ³ beton á 130 kr	17.160 kr.
Um 56 m grófgarður í neðra á 18 kr.	1.000 -
75 m hegn og sleyrar	310 -
	18.500 kr.

Cement, 40 tons a 200 kr.	8.000 kr.
Sandur, 200 tons a 12 kr.	2.400 -
Formar og hegn	700 -
Formannslön	2.200 -
	13.300 kr.

Minnilutin í kirkjunevndini (J. Poulsen og Öregaard) mælir til at veita vanligan studning.

Uppskot:

Tá arbeiðið er skoðað og góðkent og roknskapur innsendur, verður veittur vanligur studningur.

D. Húsavíkar kommuna.

Sóknarstýrið biður tingið endurnýggja studningar, ið eru veittir til kirkjugarðar í Húsavík, Dali og á Skarvanesi. Tingið hevur í 1940 (sí tingtíðindi 1940 síðu 40) játtað til kirkjugarð í Dali, í 1941 (sí tingtíðindi 1941 síðu 40) til kirkjugarð á Skarvanesi og í 1943 (sí tingtíðindi 1943 síðu 81) til kirkjugarð í Húsavík.

Minnilutin í kirkjunevndini (J. Poulsen og Öregaard) skal mæla til, at studningarnir verða endurnýggjaðir.

Uppskot:

Studningarnir til kirkjugarðar í Húsavík, Dali og á Skarvanesi verða endurnýggjaðir.

2. viðg. 7/9. 3. viðg. 11/9. Samtykt 13-0.

IV. TELEFONMÁL.

1. Frágreiðing frá telefonnevndini.

1. viðg. 2/8. Frl. 15/9.

ALLT

Regnskabet for 1944 viser en Indlægt af Kr. 445,648,08. Udgifterne beløber sig til Kr. 432,403,15. Overskud Kr. 13,244,93. Naar herfra gaar Nybygning, fremkommer et Underskud paa Kr. 1,356,33.

Udvalget henstiller, at Lagtinget godkender det foreliggende Regnskab. Udvalget har gennemgaaet Forhandlingsprotokollen for det mellem Tingsamlingerne nedsatte Udvalg og foreslaar, at Tinget godkender de truffne Afgørelser.

Der foreligger Skrivelse af 7. September d. A. fra Th. M. Jacobsen, Thorshavn, hvori han bl. a. anfører, at de 200 Kr., der er tilstaaet ham som „sömdarlön“, forekommer ham at være „nóg so lítið“. Da nævnte Skrivelse er en Henvendelse til Lagtinget, og dette i Øjeblikket kun tæller 13 aktive Medlemmer, foreslaar Udvalget, at Sagen udsættes til næste Lagtingssamling. Skrivelse af 28. Juli d. A. fra Samuel P. Højgaard, Óti á Skáki, Ríðevíg, om Telefon. Han oplyser, at der er ved at dannes en Nybygd Óti á Skáki, og at de har meget lang Vej til Telefon, ca. 1800 m. Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune anbefaler Andragendet paa det bedste og erklærer sig villig til at deltage i de ved Anlægget forbundne Udgifter. Udvalget har haft Møde med Driftsbestyreren, der meddelte, at der var stor Mangel paa Pæle og Traad; men at denne Mangel i nær Fremtid formentlig afhjælpes ved forventet ny Tilførsel af Materialer og Andragendet saaledes imødekommes. Udvalget foreslaar Andragendet henvist til det af Lagtinget mellem Tingsamlingerne forventet nedsatte Udvalg. Man tillader sig at fremsætte følgende

Forslag:

1. Regnskabet for 1944 godkendes.
2. Tinget godkender de af Udvalget mellem Tingsamlingerne truffne Afgørelser.
3. Skrivelse fra Th. M. Jacobsen, Thorshavn, udsættes til Behandling i kommende Lagtingssamling.
4. Der nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer, som mellem Tingsamlingerne sammen Driftsbestyreren, om fornødent, tager Afgørelse i alle Spørgsmaal Telefonvæsenet vedrørende.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13—0.

Sí frágreiðsla frá telefonstjóranum skjal nr. 3.

V. SJÚKRAHÚS, LÆKNAR O. T.

1. Bróstsjúkrahúsið.

Sí frágreiðing skj. nr. 2.

1. viðg. 2/8. Frl. 15/9

ALJT

Málinum er viðlagt:

1. Frágreiðing frá V. Magnussen, yvirlækna, um virki sjúkrahúsins og virki hjá tubérkladeildini á Dronning Alexandrines Hospital í 1944.
2. Fíggjarligt yvirlit við roknskapi fyrir 1944 og viðmerkingum frá löglingsskrivstovuni.
3. Útskrift av gerðabókini hjá millumtinganeyndini.
4. Fíggjarællan fyrir 1946.

Roknskapurin fyrir 1944 vísir í útreiðslum 253.285,37 kr. móti ætlanini 196.500 kr. Kostarhaldið varð ætlað til 93.500 kr., men útreiðslan varð 126.815,40 kr. Umvælan av húsum varð roknað at kosta 7.000 kr., men roknskapurin vísir 26.174,39 kr. Ein stórir partur av hesum eru útreiðslur til nýtt hitaverk.

Inntøkurnar av sjúklingagjaldið, studningi frá rikiskassanum o. ø. vóru 82.845,92 kr., so studningurin frá lögtinginum verður 170.419,45 kr. Fyri 1943 var hann 133.911,02 kr.

Útreiðslurnar til kostarhald hava verið:

	1943	1944
Uppá sjúkradagin.....	4,34	6,23
Uppá kostdagin	3,52	5,05

Talið á sjúkradögum var 20.354 og miðaltalið av sjúklingum 55,61.

Millumtinganeyndin hevur samtykt at seta Herthu Djurhuus av Hvítanesi sum økonoma frá 1/2 — 1945 at rokna við somu lön, sum er galdandi fyri deildarsjúkrasystur. Neyndin hevur gjørt samju við royndarstöðina í Høyrík um keyp av allari mjólkini, sum royndarstöðin kann lata. Vatuleiðingurin er ikki góður, og neyndin hevur samtykt at gera nýggjan valnbrunn og biðja royndarstöðina og Mourits Mohr, kongsbónda, Høyrík, luttaka í útreiðslunum.

Sanatoriavegurin imman fyri brúna treingir til umvælan, ætlað at kosta 1.500 kr. Heit hevur verið á Tórshavnar kommunu og Tórshavnar uttanbýggja kommunu at luttaka í útreiðslunum, men hella hava kommunurnar ikki vilja. Trupult hevur verið at fíngið arbeiðsgentur. Neyndin hevur samtykt bert at lata mála rúm, sum hart treingja at verða málað, vegna tess at máling, sum nú er at fáa, er bæði ring og dýr.

Rossatröðin er útleigað fyrir 1945 til Martin Djurhuus, postassistent, og Suðurstreymoyar Rossafélag.

Nevndin hefur samtykt að seta sjúkrasýslurassistent við bróst-sjúkrahúsið av tí, at sjúklingatalið er vaksið nógv og ringt er at fáa fólk til náttavakt.

Uppskot:

1. Roknskapurin fyri 1944 verður góðtíkin, og hallið greitt úr auðsgrunninum.
2. Tær samtyktir, sum millumtinganevadin hefur gjørt, verða góðkendar.
3. Millumtinganevndin verður heimilað at lata gera neyðturvuligar umvølingar.
4. Tingið samtykkir hesa fíggarættlan fyri 1946:

Inntøkur:

	kr. oyr.
A. Sjúklingagjald	20.000,00
B. Ríkisstudningur	58.940,00
C. Urtagarður og húsdjór	3.000,00
D. Ymist	125.760,00
	205.700,00

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
1. Løn	36.000,00
2. Kostarhald	90.000,00
3. Hiti og ljós	36.000,00
4. Urtagarður og húsdjór	2.000,00
5. Medisin	6.000,00
6. Viðlíkahald av húsum	10.000,00
7. Inventar	9.000,00
8. Röntgenfilmur	3.000,00
9. Vask og reingering	7.000,00
10. Trygging	1.500,00
11. Skrivstovuhald	1.700,00
12. Keyrsla	2.000,00
13. Ymist	1.500,00
	205.700,00

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13—0.

2. Sjúkrahúsið bretska í Sandavági.

1. viðg. 2/8. Frl. 15/9.

Uppskot frá A. Samuelson:

Det af Englænderne benyttede Sygehus i Sandevang, som har været paa Tale at bruge til Børnehjem eller Skole, staaer stadig ledigt og vil næppe blive brugt til nogen af Delene. Man har derefter tænkt paa at benytte nævnte Hus til et Aldershjem for Færøerne. En Familie paa Vaagø, hvoraf Fruen er uddannet Sygeplejerske, har erklæret sig villig til at hestyre Aldershjemmet. Undertegnede mener, at dette Spørgsmaal bør overvejes, da ikke hvert Sogn paa Færøerne vil være i Stand til at bygge og drive lokale Aldershjem.

Man foreslaar:

Foran berörte Sag bedes overvejet og eventuelt bedst muligt forberedt i Landsnævnet til næste Lagtingssamling.

2. viðg. 15/9. Samtykt 13—0.

3. Læknaviðurskiftini í Tórshavn.

1. viðg. 31/7. Frl. 2/8.

ÁLIT

Løgtingið samtykti í fjór (sí tingtíðindi 1944 s. 110), at landsnevndin verður heimilað at samtykkja líkmandi skipan, sum fyrr var samtykt viðvíkjandi frk. Metu Nielsen, lækna, Tórshavn, fyrri árið 1945, um viðurskiftini gera tað neyðugt.

Samsvarandi hesum hevur landsnevndin samtykt, at skipanin skal verða galdandi fyrri 1945, og hartumframt samtykt, at frk. Nielsen skal hava 3 mánaða uppsagnarfrest, at nevndin einki hevur móti, at frk. M. Nielsen fer í fríið til Danmarkar, soleiðis at lögtingið betalar vikarútreiðslur fyrri 3 vikur, og at málið annars í síni heild verður at leggja fyrri tingið.

Figgjarnevndin, sum hevur fingið málið til viðgerðar, hevur havt samráð við frk. Metu Nielsen, lækna, ið upplýsir, at hennara lúsa-leiguútreiðslur eru 2.400 kr. árliga, og h mælir til, at studningurin verður bækkaður við 500 kr.

Nevndin skal samsvarandi hesum samráðingum seta fram hetta

uppskot:

1. Skipanin verður longd til 1. júlí 1946 og kann so verða uppsögd við 3 mánaða ávaring.
 2. Samsýningin frá tí almenna verður hækkað frá 1. júlí í ár at rokna við 500 kr. árliga frá 5.000 til 5.500 kr.
 3. Lögtingið rindar samsýning eflir vanligum reglum til vikar fyri 3 vikur fyri frk. Metu Nielsen, meðan hon er á fríðarlerð í Danmark í ár.
2. viðg. 13/8. 3. viðg. 17/8. Samlykt 16—0.

VI. FISKIVINNA O. A.

1. Endurnýggjan av skipaflotatum.

1. viðg. 17/8. Frl. 20/8

ÁLIT A

Tann 2. august 1945 lögdu 9 liggmenn (Kr. Djurhuus, J. H. Danbjörg o. fl.) fram á ting soljóðandi skriv:

„Forslag til Beslutning.

Da Fornyelsen af Fiskerflaaden er et af de mest paatrængende Spørgsmaal i Øjeblikket, mener undertegnede Lagtingsmænd, at der snarest muligt fra Lagtingets Side bør ske Henvendelse til Kongeriget Danmarks Fiskeribank om at genoptage sin Laanevirksomhed paa Færøerne, saa snart det kan lade sig gøre.

Da det derhos er undertegnede bekendt, at der foreligger flere Andragender om Laan til Anskaffelse af Fiskefartøjer, fremsættes følgende Forslag til Beslutning:

Lagtinget henstiller til Kongeriget Danmarks Fiskeribank at genoptage sin Laanevirksomhed paa Færøerne.”

Tann 10. august 1945 fekk lögtingsformaðurin soljóðandi skriv frá amtinum:

„Efter Anmodning fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank skal Amtet meddele sig en Udtalelse fra Lagtinget om, hvorvidt dette maatte ønske, at Fiskeribanken genoptager sin Udlaanvirksomhed paa Færøerne under samme Betingelser og paa samme Vilkaar som før Krigen.”

Málið var tann 17. august 1943 til 1. viðgerð og varð beint til fiski-vinnuvevndina til viðgerðar. Nevndin hefur í hesum máli býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (O. J. Jensen, J. Fr. Kjølbro og R. Rasmussen) skal halda fram: Undan 9. apríl 1940 gav „Kongeriget Danmarks Fiskeribank“ lán til Föroyingar til keyp av skipum ella serliga til nýbyggjan av skipum. Lögtingið hefur undir bardagatíðini stovnað vinnulánsgrunnin, hvørs endamál er líknandi lángevan. Í stovnaðarsamtyktum vinnulánsgrunnisins varð tað ásett, at mesla av peninginum ikki skuldi lánast út, áðrenn bardagin var liðugur, men nú sigst hesin grunnur einans at ráða yvir heilt lítlum peningi til útláns. Tað, ið varð borið á mál í tingsetuni 1944 um at endurlána uppá skuldarbrøvini, vildi tó givið nakað av peningi, um hetta var gjørt.

Í 1940 á sunni segði danski amtmaðurin seg at vilja halda fram við lángevan vegna danska fiskaribankan, og í apríl 1940 skrivaði hann til bretsku stjórnina, at tað var neyðugt, at hann fekk £ 150.000 (um 3 milliónir krónur) til at halda fram við tí virki, danski fiskaribankin higartil hevði átikið sær. Einkí serligt kemst til, at túlk lán eru givin í bardagatíðini. Nú, tá tað kann koma at standa á at fáa pening tókan til at keypa skip fyri, er gjørt tinginum kunnugt, at harra Hilbert, amtmaður, á síni ferð til Danmarkar hefur gjørt áheitan á fiskaribankan um at steðga at geva tilik lán. Hetta heldur meirilutin ikki vera beint, tá ið í 1940 var kunngjört, at hann vildi halda fram við at geva lán bankans vegna, í eini lið, har lítið kundi keypast, so kann tað ikki vera beint at steðga hesum, nú törvur kann vera til lán.

Um fiskaribankin letur lán til keyp av förum til Föroyar, og hvørji sjónarmið hann leggur til grund fyri hesi lán, mugu vit halda, at hann sjálvur eigur at gera av. Vit mugu halda, at neyðugt er at ænsa eftir, at Föroyingar ikki koma illa fyri við skipakeyp, av tí, at tað almenna ikki kann skapa teimum sølunøguleikar til at skapa vinnandi virki við teirra nýggju amboðum, tí eigur fyrivarni at verða tikið fyri lán, sum verða givin frá hesum stovni.

Okkara hövuðsmarknaður er í lóðuni Bretland; vónandi verður tað eisini so í framtíðini, tí eiga vit fyrst at kanna væl eftir, um ikki Bretland, hvar tann föroyski peningurinn nú er innsettur, hefur hugsað at skaffa til vegar tey för vit fáa nýtslu fyri; nakað er játtað av nýbyggjan frá Bretlandi og meiri kann væntast at verða játtað frá hesum landi í næstu framtíð.

Tað er sagt frá í nevndini, at lánlíkindini fyri eitt nýbygt skip skuldu ligið soleiðis:

Fiskaribankin. 1. pantirætt	upp til 35 pct.
Statstilskot	upp til 20 pct.
Vinnulánsgrunnurin 2. pantirætt	upp til 25 pct.
Møguligt motorfabrikkslán	upp til 10 pct.
Eigarin	minnst 10 pct.
	100 pct.

Þetta heldur meirilutin ekki kann bera til. Fyrst er tað gjört landsnevndini kunnugt, at statstilskot 20 pct. er roknað at seta byggikostnaðin niður, soleiðis at kostnaðurin skal roknað til ley írestandi 80 pct. aftaná at statstilskotið er farið frá, men tá verður tað henda lægra peningahæddin, lánini mugu roknað av. Síðani er roknað við 10 pct. av öllum skipsvirðinum sum lán frá motorfabrikkini, meðan ein í besta lagi kann rokna við 10 pct. av motorvirðinum ella um 4 pct. av skipsvirðinum við molor. Ríkætið verður tí eitt heilt amað, og skulu vit seta tað upp í hundradapórtum og krónum:

	pct.	krónur
Skipsvirði	100	250.000,00
+ statstilskot	20	50.000,00
	80	200.000,00
1. pt. Fiskaribankin 35 pct. av lánvirði	28	70.000,00
2. pt. Vinnulánsgrunnin 25 pct. av lánvirði	20	50.000,00
Motorfabrikkin 10 pct. av motorvirði	4	10.000,00
Eigarin restina, 35 pct. av lánvirði	28	70.000,00
	80	200.000,00

Meirilutin skal vísa á, at tað eftir löggávuni í Íslandi og Noreg er soleiðis, at tann almenni lánipeningur tekur annan ella triðja pantirætt, meðan eigarin fær loyvi til at ráða yvir 1. pantirætti fyri at skaffa pening til útgerð og annað. Her leggur danski fiskaribankin 1. pantirætt fyri góðan fjórðing av byggipeninginum, meðan hitt verður latið upp í hendur á eiganum og føroyska lángrunninum. Meirilutin má ivast í, at tað verða nógvir, ið kunnu keypa skip á henda hátt.

Tað er meirilutanum kunnugt, at heldur ekki tør omanfyri nevndu lánireglur eru álítandi, tí statsins solumaður Charles Hvilson tann 10. august 1945 hevur sent skriv út um landið, har stendur:

„Nybygninger til Salg.

En dansk Fisker vilde ved Kontrahering af nedennævnte Fartøjer opnaa 10 pCt. Statstilskud, 30 pCt. Fiskeribanklaan, som gaar i 1. Prioritet, og ca. 20 pCt. Statslaan, som kan rykke ned i baade 3. og 4. Prioritet. Under Forudsætning af at Forholdene mellem Færøerne og Danmark bringes til en endelig Ordning, vil vi mene, at De som Færing vil kunne opnaa mindst de samme Betingelser. Er De saa i Stand til i Deres egen Laanekasse paa Færøene at opnaa et Laan, som kunde komme i 2. Prioritet efter Fiskeribanken, er De jo ganske godt hjulpet.“

„Angaaende Laan i brugte Kuttere.

Dette Spørgsmaal diskuteres jo her i Øjeblikket med den færøske Delegation, der rejser hjem omkring den 12. ds. Sagen skal vel derefter for Lagtinget, men vi kan da ikke tro andet,

end at Laanespörgsmaalet ordnes, saaledes at De ved Køb af brugte Kuttere kan faa Laan hervede.

Vi kunde tænke os omkring 30 pCt. Laan i Fiskeribanken og maaske 20 pCt. Laan af Staten, eller ialt 50 pCt.

Angaaende Laan til Nybygninger.

Danske Fiskere faar i Øjeblikket:

30 pCt. Laan i Fiskeribanken,

20 pCt. Laan af Staten, og

10 pCt. Statstilskud, *eller ialt 60 pCt.*

Under Forudsætning af, at Laanespörgsmaalet ordnes, tvivler vi ikke om, at Færinger vil faa mindst lige saa gode Vilkaar."

Meirilutin kemur einki til, hvat samráðingar „den færøske Delegation“ hefur haft í Keypmannahavn, men má vísa á, at tað í hesum nevnda skrivri er sagt: „Under Forudsætning af, at Forholdene mellem Færøerne og Danmark bringes til en endelig Ordning.“ Meirilutans stöðin má tí vera tann, at vit halda tað vera skeivt, at harra Hilbert, amtmáður, tekur stöðu í málinum á vitjunarferð í Danmark, men at fiskaribankin, soleiðis sum málið nú liggur fyri, sjálvur má avgera, um hann heldur fram við starvi sínum, og við hvørjum treytum, meðan Føroya lögting eigur at taka eitt fyrivarni, sum ummelfi ummælt.

Minnilutin (Kr. Djuchuus og P. M. Dam) vísa á tað framlagda „Forslag til Beslutning“ og halda, at tað har nevnda uppskot eigur at verða samlykt beinanvegin.

Minnilutin (P. M. Dam) heldur fram:

Javnaðarflokkurin hefur ásannað og ásannar, at góð og nóg mong för til okkara sjómenn er lívsnervin í okkara tjóðarlívi.

Men skip detta ikki av hinni. Vit fáa tey ikki fyri einki. Hitt fyrsta takið — hövuðstakið — hjá javnaðarflokkinum hefur tí verið at fáa pening til vega. Sett hefur verið fram uppskot um frívilig og tvungin lán til lögtingið. Roynt hefur verið við fríviligum láni, men henda roynd er heilt miseydnað. Hina leiðina at taka tvungið lán hefur meirilutin á tingi verið imóti. Úrslitið er tí, at tingið ikki hefur nóg miklan pening um hendi til at kunna hjálpa okkara veiðmonnum til at fáa skip. Um ikki einhvör hjálp kemur uttanífrá ella tingmenn ikki gera sjálvir eitt hvørt tiltak fyri at fáa munandi pening til vega, verður land og fólk okkara í langar tíðir at liggja í fartroti.

Frá fólkaflöksins síðu varð, tá ið friður varð aftur í Europa, sent rit til Danastjórn um ikki at gera nakað Føroyum viðvíkjandi, uttan fyrst at spyrja lögtingið.

Orsakað av hesum fólkaflöksins kravi hefur „Kongeriget Danmarks Fiskeribank“ tikið ta stöðu, at áðrenn hann tekur upp aftur virki sitt í Føroyum, ynskir hann tingsins ummæli og viðmæli.

Fiskeribankens vegna legði amtmáðurin spurningin fyri landsnevndina. Undirritaði minniluti (P. M. Dam), ið tá sat í landsnevndini fyri javnaðarflokkin, skeyt uppá, at landsnevndin beinan vegin skuldi úttala tingsins vegna, at Føroyingar ynsktu „Kongeriget Danmarks Fiskeribank“ at taka upp aftur lánvirki sitt í Føroyum, tí tað hastuði almikið við at hjálpa fiskimonnum okkara til pening til skipakeyp. Men ein meiriluti var fyri at beina málið til lögtingið.

Sambært tær samráðingar, undirskrivaði minniluti saman við A. Samuelson og L. Zachariasen hövdu við stjóra og stjórn fiskaribankans og umboðsmenn fyrri statsministerið og finansministerið, er fiskaribankin og staturin til reiðar at læna og veita studning til føroyskar fiskimenn og samtøkur til bygging av nýggjum skipum og læna til keyp av brúktum skipum.

Eftir teim upplýsingum, ið komu fram á samráðingarfundunum, vil fiskaribankin, um lögtingið ynskir tað, læna Føroyingum sum undan krígunum 65 pct plus 25 pct. av 1939 virðinum, ið svarar um 35 pct. av nútíðarvirðinum.

Staturin vil veita 20 pct. av kostnaðinum í studningi. Motorfabrikkiruar hava fingist til at læna inntil 10 pct. av skipsins kostnað.

Føroyingur, ið byggir skip í Danmark ella á Føroyum, kann so stoft fáa:

Frá Kongeriget Danmarks Fiskeribank.....	35 pct.
I studningi frá statí	20 pct.
Møguliga frá motorfabrikk.....	10 pct.
	65 pct.

Eftir verða so at veita $(100 - 65 \text{ pct.}) = 35 \text{ pct.}$ av kostnaðinum.

Hesa hjálp skylda vit sum skjótast at viðmæla. Men samstundis megu vit frá tingsins síðu gera tað, ið er neyðugt fyrri at fiskimaðurin frá føroyskari síðu fær tað neyðturvuliga uppiskoyti til skipakeyp. Minnilutur setur tí eisini uppskot um, at tingið samtykkir tað í fjór av javnaðarflokkinum á tingi framsetta uppskot um tvungið lán til vinuulánsgrunnin.

Uppskot:

1. Frá minnilutanum (O. J. Jensen, J. F. Kjølbro og R. Rasmussen):

Lögtingið er gjørt kunnugt við, at harra Hilbert, ammaður, staddur í Keyptmannahavn, hevur hið „Kongeriget Danmarks Fiskeribank“ steðga við sínum lánivirki til Føroyingar, inntil áheitan um framhald kemur frá Føroya Lögtingi. So stutt attalar núsitandi lögting, at tað ynskir ikki at avgera, um fiskaribankin skal halda áfram við starvi sínum við lánjáttan til fólk, ið búgva í Føroyum, hetta má fiskaribankin sjálvur avgera. Fulla ábyrgd fyrri at tað fer at eydnast hesum monnum at gera nýtslu av sínum nýggju amboðum, kann lögtingið ikki átaka sær, tó at sjálvandi vil verða virkað fyrri at skapa teimum góð sölulíkindir.

2. Frá minnilutanum (Kr. Djurhuus og P. M. Dam):

Lagtingel henstiller til Kongeriget Danmarks Fiskeribank at genoptage sin Laanevirksomhed paa Færøerne.

3. Frá minnilutanum (P. M. Dam):

Tingið samtykkir tað í tingtíðindi fyrri 1944; skjal 10, bls. 15—18 setta uppskot:

*Forslag
til
Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Laan til
Lagtingets Vinnulánsgrunn.*

*Uppskot
til
bráðfengis fyriskipan fyri Føroyar um lán til
Vinnulánsgrunn Føroya lögtings*

2. viðg. 20/8. 3. viðg. 22/8 og 15/9.

Uppskot 1 fall 12—0, 2 samtykt 13—0 og 3 fall 6—0.

22/8

ÁLIT B frá Kr. Djurhans:

I Tingsamlingen 1944 vedtog Lagtinget at lade udbyde et frivilligt Laan paa indtil 3 Millioner Kroner til Vinnulánsgrunn Føroya Lögtings til Ullaan i Anledning af Fornyelse af den færøske Fiskerflaade.

Sagens Gennemførelse blev overladt Lagtingets Landsnævn.

Ved Sagens Behandling i Landsnævnet vedtoges det foreløbig at udbyde et Laan paa 1 Million Kroner. Af dette Laan er der hidtil tegnet:

	Kr.
Private	19.400
Føroya Banki	250.000
Sjóvinnubankin	250.000
Færø Amts Sparekasse	100.000
Norðuroya Sparikassi	100.000
Suðuroyar Sparikassi	50.000

	Ialt 799.400

Da det saaledes ikke kan siges at være gode Udsigter for at faa det paatænkte Laan fuldt tegnet, og det man anses for tvungende nødvendigt, at der ogsaa fra færøsk Side skabes Muligheder for mindrebehandlede at opnaa gunstige Laan særlig til Anskaffelse af tidssvarende Fiskefartøjer, eventuelt til Supplement af Laan fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank, skal undertegnede foreslaa, at der søges gennemført en Lov, hvorefter det skal være muligt for Tinget at opnaa det tilsigtede Laanebeløb.

Da der ikke foreligger nogen sikker Formueopgørelse for Færøerne, og det vil tage lang Tid at optage en paalidelig Formueopgørelse, maa Lovforslaget lade Sigle paa en tvungen Ydelse af alle Indtægter over et vist Beløb inden for en passende Tidsperiode, og skønnes disse

tvungne Laan passende at kunne udskrives paa alle gennemsnitlige Indtægter over 20.000 Kr. i Tidsrummet 1941 — 1945.

De saaledes indkomne Laan bør indgaa i Vinnulánsgrunnin, der derefter omskabes til en Laanefond for det færøske Erhvervsliv.

Ved at henvise til foranstaaende skal jeg tillade mig at fremsætte følgende

*Forslag
til*

Bestemmelser for Færøerne om Oprettelse af en Erhvervslaane-fond.

§ 1.

Der oprettes en Færøernes Erhvervslaane-fond med det Formaal at yde Laan paa gunstige Vilkaar til Ophjælpsning af Erhvervslivet, særlig Fiskeriet.

§ 2.

I Fonden indgaar dels den nuværende Vinnulánsgrunn Føroya Lögtings, dels de Midler, der tilvejebringes ved de i § 5 omhandlede Laan.

§ 3.

Fonden bestyres under Lagtingets Tilsyn af en Bestyrelse paa 3 Medlemmer, hvoraf, 1 der er Formand, vælges af Lagtinget, 1 af Færøernes Rederiforening og 1 af Føroya Fiskimannafelag og Suðuroya Fiskimannafelag i Forening. Valgene sker for 2 Aar.

Bestyrelsen antager en Forretningsfører.

§ 4.

For Fondens Virksomhed fastsættes nærmere Regler i et af Lagtinget godkendt Regulativ.

§ 5.

Enhver, der den 1. Januar 1945 var skattepligtig paa Færøerne og hvis gennemsnitlige skattepligtige Indtægt for Skatteaarene 1942, 1943, 1944 og 1945 (c: normalt Indtægten i Kalenderaarene 1941, 1942, 1943 og 1944) har overstegit 20.000 Kroner, er pligtig at yde Laan til Færøernes Erhvervslaane-fond efter nedenstaaende Regler:

Naar Gennemsnitsindtægten udgør:

20.000 Kr., men ikke over 30.000 Kr., ydes	0 Kr. af 20.000 Kr., 6 % af Resten.
30.000 Kr., men ikke over 40.000 Kr., ydes	600 Kr. af 30.000 Kr., 10 % af Resten.
40.000 Kr., men ikke over 50.000 Kr., ydes	1600 Kr. af 40.000 Kr., 16 % af Resten.
50.000 Kr., men ikke over 70.000 Kr., ydes	3200 Kr. af 50.000 Kr., 25 % af Resten.
over 70.000 Kr., ydes	8.200 Kr. af 70.000 Kr., 40 % af Resten.

For den, der var skattepligtig paa Færøerne den 1. Januar 1945, men ikke i alle Aarene 1942 — 1944, nedsættes de paa Grundlag af foranstaaende beregnede Beløb tilsvarende.

§ 6.

Laanene opkræves ved Opphørselskontorets Foranstaltning og forfalder til Udbetaling den 2. Januar 1946. Beløbene kan inddrives ved Udpantning efter de om personlig Skat til Amtskommunen gældende Regler.

§ 7.

De til Fonden i Henhold til § 5 og 6 ydede Laan forrentes med $2\frac{1}{2}$ pCt. p. a. De tilbagebetales senest den 2. Januar 1951 efter nærmere ved Lov fastsatte Regler. Tilbagebetalingen garanteres af Færøernes Lagting. De af Færøernes Opphørselskontor udstedte Kvitteringer gælder som Gældsbeviser.

§ 8.

Bestyrelsen kan fritage for Ydelse af Laan til Fonden i ganske særlige Tilfælde, naar vedkommende godtgør, at han selv inden for det sidste Aar har anvendt betydelige Beløb til Nyanskaffelser af samfunds- og erhvervsmaassig Betydning, og at han ikke uden at maatte sælge eller belaae disse Værdier kan udrede Laanet.

Bestyrelsens Afgørelser i Henhold til nærværende Prgf. kan indaankes for Lagtingets Skatteudvalg.

§ 9.

Disse Bestemmelser træder i Kraft straks.

2. viðg. 22/8.

1/9 frl.

Broytinguruppskot frá Kr. Djurhuus og P. M. Darn:

Som det fremgik af medundertegnede Kr. Djurhuus's Bemærkninger ved Sagens 2. Behandling i Lagtinget var der regnet med, at de i Forslagets § 5 anførte Laaneregler skulde give et samlet Beløb paa ca. 2 Mill. Kr., saaledes at dette Beløb sammen med det af Landsnevndin allerede udbudte frivillige Laan paa 1 Mill. Kr., hvori der endnu resterer ca. 200.000 Kr., tilsammen skulde udgøre det af Mindretallet i Lagtingssamlingen 1944 foreslaaede Laan paa 3 Mill. Kr.

Ved en Gennemgang af de Skatteydere, der kan blive Tale om at paalægge Tvangslaan efter Forslagets § 5, viser Beregningen, at der kun kan paaregnes et Tvangslan af ialt ca. 1,1 Mill. Kr.

For at udfylde de omtalte ca. 2 Mill. Kroner vil det være nødvendigt at ændre de foreslaaede Takster, hvilket foreslaas i det efterfølgende.

Med Hensyn til den foreslaaede Ændring af „Vinnulánsgrunnur Føroya lögting“s Navn og Bestyrelse er undertegnede enedes om indtil videre at lade det bero ved de allerede af Tinget i Lagtingssamlingen 1941 (se Lagtingstidende 1941, Side 58) vedtagne Regulativ for „Vinnulánsgrunnur Føroya lögtings“.

Ved at henviser til foranstaaende fremsættes herved følgende

Forslag:

I Sledet for Mindretallet Kr. Djurhuus's Forslag sættes:

Bestemmelser

for

Færøerne om tvungent Laan til „Vinnulánsgrunnur Føroya lögtings“.

§ 1.

Enhver, der den 1. Januar 1945 var skattepligtig paa Færøerne, og hvis gennemsnitlige skattepligtige Indtægt for Skatteaarene 1942, 1943, 1944 og 1945 (e: normalt Indtægten i Kalenderaarene 1941, 1942, 1943 og 1944) har oversteget 15.000 Kr., er pligtig til at yde Laan til Vinnulánsgrunn Føroya lögtings efter nedenslaende Regler:

Naar Gennemsnitsindtægten udgør:	15.000 Kr. ydes 500 Kr.
over 15.000 Kr. men ikke over 20.000 ydes	500 Kr. af 15.000 Kr. og 15 % af Rest.
over 20.000 Kr. men ikke over 25.000 ydes	1250 Kr. af 20.000 Kr. og 20% af Rest.
over 25.000 Kr. men ikke over 30.000 ydes	2250 Kr. af 25.000 Kr. og 28 % af Rest.
over 30.000 Kr. men ikke over 40.000 ydes	3500 Kr. af 30.000 Kr. og 30 % af Rest.
over 40.000 Kr. men ikke over 50.000 ydes	6500 Kr. af 40.000 Kr. og 35 % af Rest.
over 50.000 Kr. men ikke over 60.000 ydes	10000 Kr. af 50.000 Kr. og 37 % af Rest.
over 60.000 Kr. men ikke over 80.000 ydes	13700 Kr. af 60.000 Kr. og 39 % af Rest.
over 80.000 Kr. ydes	20500 Kr. af 80.000 Kr. og 40 % af Rest.

For den, der var skattepligtig paa Færøerne den 1. Januar 1945, men ikke i alle Aarene 1942-1944, nedsættes de paa Grundlag af foranstaaende heregnede Beløb tilsvarende.

§ 2.

Laanene opkræves ved Oppebørselskontorets Foranstaltning og forfalder til Udbetaling den 2. Januar 1946. Beløbene kan inddrives ved Udpantning efter de om personlig Skat til Amtskommunen gældende Regler.

§ 3.

De til Vinnulánsgrunnin i Henhold til § 1 og 2 ydede Laan forenes med 2½ pCt. p. a. De tilbagebetales senest den 2. Januar 1951 efter nærmere ved Lov fastsatte Regler. Tilbagebetalingen garanteres af Færøernes Lagting. De af Færøernes Oppebørselskontor udstedte Kvitteringer gælder som Gældsbeviser.

§ 4.

Vinnulánsgrunnins Bestyrelse kan fritage for Ydelse af Laan til Fonden i ganske særlige Tilfælde, naar vedkommende godtgør, at han selv inden for det sidste Aar har anvendt betydelige Beløb til Nyanskaffelser af samfunds- og erhvervsmæssig Betydning, og at han ikke uden at maatte sælge eller belåne disse Værdier kan udrede Laanet.

Bestyrelsens Afgørelser i Henhold til nærværende Paragraf kan indankes for Lagtingets Skatteudvalg.

§ 5.

Disse Bestemmelser træder i Kraft straks.

Asetanir

fyri

Føroyar um tvungið lán til vinnulánsgrunn Føroya lögtings.

§ 1.

Einhvör, sum 1. januar 1945 var skattskyldugur í Føroyum, og hvørs meðaltals skattskylduga inntøka fyri skattaárinum 1942, 1943, 1944 og 1945 (e: vanligt inntøkan í árunum 1941, 1942, 1943 og 1944) hevur verið hægri enn 15.000 kr., er skyldugur at veita lán til vinnulánsgrunn Føroya lögtings eftir niðanfyri standandi reglum:

Er meðalinntøkan: 15.000 kr. verða læntar 500 kr.
 yvir 15.000 kr. men ikki yvir 20.000 verða lænt. 500 kr. av 15.000 og 15 % av rest
 yvir 20.000 kr. men ikki yvir 25.000 verða lænt. 1250 kr. av 20.000 og 20 % av rest
 yvir 25.000 kr. men ikki yvir 30.000 verða lænt. 2250 kr. av 25.000 og 28 % av rest
 yvir 30.000 kr. men ikki yvir 40.000 verða lænt. 3500 kr. av 30.000 og 30 % av rest
 yvir 40.000 kr. men ikki yvir 50.000 verða lænt. 6500 kr. av 40.000 og 35 % av rest
 yvir 50.000 kr. men ikki yvir 60.000 verða lænt. 10000 kr. av 50.000 og 37 % av rest
 yvir 60.000 kr. men ikki yvir 80.000 verða lænt. 13700 kr. av 60.000 og 39 % av rest
 yvir 80.000 kr. verða læntar 20500 kr. av 80.000 og 40 % av rest

Fyri hann, sum var skattskyldugur 1. januar 1945, men ikki í øllum árunum 1942--1944, verða fær samsvarandi frammanfyri standandi útroknaðu peningahæddir niðanfyri tilsvareandi.

§ 2.

Lánini verða kravd av gjaldstovuni og falla til gjaldingar 2. januar 1946. Peningurin kann verða innheimtaður við panting eftir reglunum um persónligan skatt til amtskommununa.

§ 3.

Tey til vinnulánsgrunnin samsvarandi §§ 1 og 2 veittu lán verða rentað við 2½ pct. p. a. Tey verða afturgoldin seinast 2. januar 1951 eftir nærri við lóg ásettum reglum. Afturrindanin verður tryggjað av Føroya lögtingi. Fær av Føroya gjaldstovu skrivaðu kvittanir galda sum skuldabrev.

§ 4.

Stýri vinnulánsgrunnins kann í serstökum førum fríluka fyri veitan av lán til grunnin hann, sum prógvar, at hann sjálvur í tí seinasta árinum hevur nýtt munandi av peningi til nýggj virkir og amboð av týðningi fyri samfelag og vinnuliv, og at hann ikki kann greiða lánið uttan at selja ella læna uppá hesi virðir.

Avgerðir stýrisins samsvarandi hesi grein kunnu kærast til lögtingsins skattanevnd.

Hesar ásetuðir koma í gildi beinan vegin.

3. viðg. 15/9. Broytingaruppskotið samtykt 13—0.

2. Vakuumturking av fiski.

15./9. frl.

ÁLT

Nevndarlimurin P. M. Dam hevur í nevndini greitt frá, at lögtingsmaður A. Samuelson, verkfrøðingur L. Zachariasen og hann saman við Poul Nielsen, landstingsmanni, og statsministerisins fulltrúa Arup, hövdu samráðingar við ingeniør Windfeld-Hansen viðv. eini nýggjari uppfinning, ið hann við sjó- og handilsrættin hevur vunnið patentrættindi til. Hetta patentíð vóru Norðmenn og Íslendingar idnir at fáa einkarrætt til. Men harra Hansen segði seg helst at vilja hava við danskar statsborgarar at gera í fyrstu syftu, og bjóðaði hann Føroyingum at koma í samarbeiði við seg. Men honum lörvaði pening, og ynskti hann ein peningastuðul upp til 100.000 kr.

Ein minniluti (Kr. Djuurhuus og P. M. Dam) heldur, at spurningurin er athugamikil og kann koma at hava stóran týðning, um framleiðslumaskinurnar kunna gerast so bíligar, at tær loyva einari rentablari framleiðslu, og um ein marknaður kann fáast fyri vörurnar. Men málið má verða gjøllari kannað saman við könum monnum t. d. monnum, ið arbeiða við fiskaídnaðarspurninginum statsins vegna.

Tað er minnilutanum kunnugt, at tingið hevur í ætlan at senda 2 lögtingsmenn suður við „Smirl“ fyri at skipa fyri umvølingini av hesum, og heldur minnilutin tað fella væl at hemla teir, ið fara avstað, tingsins vegna, at samráðast víðari við ingeniør Windfeld-Hansen og, um teir koma til tað árslið, at patentíð, ið talan er um, er av týðningi hjá Føroyingum at fáa nýtslurætt — og helst forrætt — til, eisini at veita teim heimild til tingsins vegna at ganga við til eitt samarbeiði við Windfeld-Hansen við innlil 100.000 kr.

Uppskot:

Tingið heimilar teir tingmenn, sum sendir verða við „Smirl“ fyri at hava umsón við og fyriskipan av umvølingini av honum, til at halda fram tær av A. Samuelson, L. Zachariasen, P. M. Dam, Poul Nielsen og fulltrúa Arup fórdu samráðingar við ingeniør Windfeld-Hansen viðvíkjandi nýtanini av einum vakuumturkingarpatenti.

Um leir halda hetta patent vera av lýðningi fyri Føroya fiski-
vinnu, heimilast leir tingsins vegna at ganga við til eitt samarbeiði við
Windfeld-Hansen, og um tørvar er til tess, eisini tingsins vegna at seta
inntil 100.000 kr. í samvinnuna.

Hesin peningur verður at gjalda úr amtsgrunninum.

2. og 3. viðg. 15/9. Samlykt 13 -0.

3. Stórhvalaveiða.

1. viðg. 2/8. Frl. 13/9.

ÁLIT A

Millumtinganevndin gjörði 19. juli semju við p/f Við Áir
(Sperm), harelir felagið vildi selja til Lögtingið og kommunurnar
mest möguligt hvalakjöt til matna, latið í bát við stöðina fyri 75 oyru
pr. kg., harav Lögtingið skuldi betala 25 oyru. Hvalagjalðið skuldi
vera 50 kr. fyri hvønn hvalin. Semjan var treytað av góðkenndan av
landsnevndini, men helt landsnevndin seg ikki hava heimild at sattu-
tykkja tilika semju.

Tað visti seg í roynd, at söluskipanin, sum ætlað var, ikki bar
til, og hvalafelagið leysgav aftur söluna, so ein og hvør kann skera og
keypa tvöst sum fyrr vanligt. Prísurin er 50 oyru pr. kg. frá hvala-
stöðini.

Lóg nr. 109, 15. mars 1939, ásetir, at goldið verður 600 kr. fyri
hvønn stórhval, men at lögtingi kann lækka gjaldið til 1/12 ella stríka
tað, um semja verður gjörd við ávarandi felag um sölu av tvösti til
fólk til hóskandi prís.

Gjalðið fellur til amtsgrunnin.

Minnilutin í figgjarnevndini (Kr. Djurhuus, J. Poulsen og P. M.
Dam) heldur, at felagið vermliga hevur góðtikið fyrsta uppskotið frá
millumtinganevndini um sölu av tvösti fyri 50 oyru pr. kg. og setir
fram hetta

Uppskot:

Treytað av, at p/f. Við Áir (Sperm) selir hvalatvöst fyri 50 oyru
pr. kg. verður stórhvalagjalðið, sum felagið skal rinda í ár, lækkað til
50 kr. fyri hvalin.

ÁLIT B

Ráðharradeildin fyri jarðabrúki og fiskivinnu, Fiskeridirektoralet, hevur sent amtmanninum bræv, 18. juni íár, og spyr, um Føroyar ynskja at verða umboðaðar á komandi stórhvalaráðstevnu í London. Málið er lagt fyri tingið.

Minnilutin í fíggingarnevndini (Kr. Djarhuus, Joh. Poulsen og P. M. Dam) skal viðmerkja:

„Talan er um fyriskipanir til regularan av hini antarktisku hvalaveiðuni, og tilíkar fyriskipanir hava kanska ikki nógvan beinleiðis ávirkan á hvalaveiðu við Føroyar, men hava tó áhuga eisini fyri okkum.

Í 1938 var líknandi ráðstevna í London, og ríkisstýrið bað tá keypmann Gudmuu Mortensen, Tvöroyri, lutlaka. Hann kundi ikki fara, og í hansara stað luttók Edw. Milens, Tórshavn.

Minnilutin í nevndini heldur, at tað er beint, at Føroyar verða umboðaðar á stevnuni og mælir til, at landsnevndin verður heimilað at velja umboðsmannin.

Uppskot:

1. Løgtingið mælir til, at Føroyar verða umboðaðar á komandi stórhvalaráðstevnu í Bretlandi.
2. Landsnevndin verður heimilað at tvelja umboðsmannin.

2. viðg. 14/9. 3. viðg. 15/9. Samtykt 13—0.

VII. LANDBÚNAÐURIN O. T.

1. Útskiftingarlógin.

1. viðg. 24/8. Frl. 11/9

ÁLIT

Í Henhold til midlertidige Bestemmelser for Færøerne Nr. 7 af 4. Januar 1944 om Ændring i Lov for Færøerne Nr. 147 af 27. Marts 1939 om Udsiftning blev Udsiftningsloven forlænget til 1. April 1946 og skulde forelægges Lagtinget til eventuel Revision i den ordinære Lagtingssamling 1945.

Desuden foreligger der nu ved Sagens Forelæggelse i Tinget en

Ansøgning, dateret 28. Januar 1945, underskrevet af diverse Ejere og Besiddere i Famien til 14 Mrk. 9 Gl. 4 $\frac{1}{2}$ Skd. saalydende:

„Vi undertegnede Ejere i Famien ansøger herved om offentlig Udskiftning af Udmarken i Famien, saaledes at

- 1) Rókhagi, Fjallið Mikla, Miðhagi og Hamrahagi sammenlægges og udskiftes under et,
- 2) Flölan, Múlhagi og Botnur under et,
- 3) Hushaugen sammenlægges og skiftes saadan, at hver Ejer kan faa sin Hushauge under sin Fjeldhaug.

Sagen blev ved 1. Behandling af Tinget henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Udvalgets Flertal: Kr. Djurhuus, H. Iversen og J. P. Davidsen, der har været ene om Udvalgsbehandlingen, idet de to andre Personer: Poul Petersen og A. Sörensen, ikke har givet Møde, er enigt i at foreslaa Tinget at forlænge Loven endnu et Aar fremover, altsaa til 1. April 1947.

Med Hensyn til Ansøgningen fra Ejerne i Famien har Spørgsmaalet været forelagt Amtmanden, der har indhentet Erklæring fra Dommeren.

Dennes Erklæring er saalydende:

„Hoslagt tillader jeg mig at tilbagesende Lagtingssag Nr. VII I/1945, som Hr. Amtmanden den 5. September 1945 underhaanden har overgivet mig med Anmodning om en Udtalelse over det i Sagen udarbejdede Udkast til midlertidige Bestemmelser og Ændring i Lov for Færøerne Nr. 147 af 27. Marts 1939 om Udskiftning.

Det foreliggende Udkast indeholder dels Forslag til en Forlængelse af Gyldigheden af nævnte Udskiftningslov, dels Forslag til Ændring i denne, hvorefter der tilsigtes aabnet en begrænset Adgang til Sammenlægning og paafølgende fornyet Deling af en Bygds Haugeparter, saaledes at hver enkelt Ejer eller Besidder saa vidt muligt faar sine Haugeandele samlet i een af Bygdens Haugeparter.

Medens jeg intet finder at erindre mod den førstnævnte Bestemmelse, skal jeg tillade mig at udtale, at Udskiftningsloven efter min Anskuelse i § 81 og 78 jfr. § 79 synes at aabne Adgang til en saadan Sammenlægning og Udskiftning. Naar hertil kommer, at Udkast i Forhold til Lovens § 79 skærper Betingelserne for den ønskede Sammenlægning og Udskiftning, saaledes at der eventuelt kan opstaa Tvivlsspørgsmaal ved Anvendelsen af Loven med de i Udkastet foreslaede Ændringer, og at der til Grundlag for Udkastet ligger en Begæring om saadan Sammenlægning og Udskiftning fra Ejere og Brugere i Famien Bygd, skal jeg tillade mig at henstille, at denne sidstnævnte Sag søges forelagt Landvæsenkommissionen og Overlandvæsenkommissionen til Afgørelse, forinden der gennemføres Ændringer i denne Retning i den bestaaende Lovgivning.”

Amtmanden tiltræder Erklæringen. Udvalgets Flertal tilraader herefter Ansøgerne at gaa den anviste Vej for at søge deres Ønske fremmet.

*Forslag:***I. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Ændring i Lov for Færøerne Nr. 147 af 27. Marts 1939 om Udskiftning.**

I Lovens § 86, 1. Stk., ændres Aarstallet „1942“ til „1947“ og Aars-tallet „1941“ til „1946“.

I lógarinnar § 86, 1. stk., verður árstalið „1942“ broytt til „1947“ og árstalið „1941“ til „1946“.

II. Betænkningen tilsendes Andragerne fra Famien.

2. viðg. 13/9. 3. viðg. 14/9. Samtykt 13--0.

2. Seyðaráðgevari.

1. viðg. 24/8. Frt. 13/9

ÁLIT

Frá Seyðaráðgevura Sjúrdur Patursson er komið soljóðandi upp-skot til seyðaalistöð:

1.

Lendi til stöðina verður hagi við eini skipan av 100 til 150 áseyð. Av hesum áseyði verða einar 20 sandoyarærir og 10 cheviotærir, við tórvaði veðrum.

Ein dugandi seyðabóndi verður kosin at leiða arbeiðið á stöðini, og letur hann garð og áseyð sín til tað sama.

2.

Stovnur: Tað almenna verður at kosta: Seyðahús, rætt, fóður-goymslu, tvábrunn, sigipallar og tvagbrunn kr. 8.000
Gyrðing o. t. l. - 1.500
Keyp av aliseyði (sands- og cheviot) - 1.000
Keyp av decimalvekt. - 200

kr. 10.700

3.

Inntöka árliga:

Söla av aliveðrum og gímbrum	kr. 3.600
Söla av skurðseyði	- 1.000
6 vágir ull	- 600

kr. 5.200

4.

Rakstur: 3.000 f. c. (hoyggj og mjólk) ..	kr. 1.500
Viðlíkahald av bygningum	- 400

kr. 1.900

Yvirskot kr. 3.300

5.

Árslön bóndans verður tað, ið söla av ull og seyði gevur av sær (punktur 3), tá raksturin (punktur 4) er frádrigin kr. 3300

Tað almenna letur ein styrk árliga - 1000 kr. 4300

kr. 4300

Bóndans arbeiði:

- At föra greiðan røkiskap, föra ærabók, veðrabók, lambsbók og paringsbók.
- Bóndin betalar fólkinum, hann krevur til hjálpar, til rakstur slóttur og annað.
- Hugin og byrgini verða gryftað, taðað og javnað (kulturbeiti). Hetta eigur bóndin at gera við rossatólum.
- At handfara seyðin eftir teim reglum, ið ásettir verða.

Söla av aliseyði:

Ein dag árliga, imillum ólavsöku og 1. október, verður fram-sýning av veðurlombum, veðrum, gímurlombum og gímbrum.

Verðlönir (premiur) verða gívnar undir sýningini.

Tá verðlönirnar eru gívnar og sýningin liðug, verður seyðurin seldur sum á vanligari auklön.

Bándaarnevndin, ið hevur fingið málið til viðgerðar, hevur ikki verið fullnannað undir viðgerðini, av tí, at bert ein meiriluti: Djurhuus, Iversen og Davidsen hevur viljað mótt. Meirilutin, ið hevur áluga fyri málinum, meinar, at tingið eigur at ganga lann av seyðaráðgevaranum ávísla veg; men við tað, at lann størsti flokkurin er rýmdur av tingi, meinar meirilutin, at málið eigur at verða givið landsnevndini uppí hendi at fyrirreika, harundir at avgera, hvar ið seyðanlistiðin skal leggjast og gera bindandi sáttmála við viðkomandi bónda o. t. Tingið eigur tó beinan vegin at jálta lann í uppskotinum nevnda pening.

So slutt setur meirilutin soljóðandi

Uppskot:

- Til sløvnan av eini seyðanlistið sum í álitinum frágreitt verður úr amtsgrunninum jáltað:

- a. Eina ferð fyrri alla 10.700 kr.
- b. Einn árlegur studningur uppá 1.000 kr.
- 2) Málið verður annars givið landsnevudini uppá hendur af fyrireika sum í álitinum ávist.

2. viðg. 14/9. 3. viðg. 15/9. Samtykt 13 0.

3. Útrakstur.

Frl. 31/7. 1. viðg. 24/8. Frl. 1/9.

ÁLIT

Undir 26. Juli d. A. er der til Lagtinget fra Hr. Johan Reinert m. fl. inni á Fjörð i Vestmannaeyjum fremsendt Sag om Græsning af Kvæg i Heygunshaugen. Sagen var i 1913 forelagt Lagtinget med Henstilling om en Tilføjelse til Landboloven af 18. Maj 1937 om Kogræsning i Haugen. Landbrugsraadet mente ikke at kunne foreslå den omtalte Tilføjelse. Landbrugsudvalget i Lagtinget, hvortil Sagen henvistes, kunde paa Grund af denne sene Fremkomst ikke naa at tage endelig Stilling til Spørgsmaalet, men foreslog det henvist til Landsnævnet, som forsøgte at opnaa Forlig mellem Fæsterne af Heygun Hauge og Trömmændene „inni á Fjörð“, men uden Resultat. Trömmændene førte derefter Sagen frem til Prøvelse ved Landvæsenkommissionen, som afviste Spørgsmaalet. I ovennævnte Skrivelse af 26. Juli d. A. anføres bl. a., at naar Bøndernes Paar græsser i Indmarken til 15. Maj og ofte længere, kan der ikke være Græs nok for Køerne det meste af Juni Maaned, de vil mene, at enten maa de have Ret til Kogræsning i Haugen eller ogsaa faa deres Indmark fredet for Bøndernes Paar. Udvalget, hvortil Sagen er henvist, maa mene, at der er en vis Berettigelse i det af Trömmændene anførte, men at der næppe kan gribes ind over for Bønderne i dette specielle Tilfælde.

For 2 Aar siden blev der af Lagtinget nedsat et Udvalg til Udarbejdelse af Forslag om Ændringer i forskellige Forhold vedrørende det færøske Landbrug, bl. a. Opdyrkning og Vinterfredning af Indmarken. Udvalget er naaet saa langt med sit Arbejde, at det højest sandsynligt kunde forelægges Tinget i denne Samling, men af særlig indtrufne Omstændigheder kunde Arbejdet ikke afsluttes og maa saaledes vente til en kommende Lagtingssamling. Det maa anses for givet, at der i den nærmeste Fremtid vil ske Ændringer, hvorefter brugen af Indmark og Udmark overgaar til mere selvstændig af haanden uafhængig Benyttelse.

I Henhold til anførte mener Udvalget ikke at kunne foreslå Tinget at gaa med til en særlig Ordning af Spørgsmaalet „inni á Fjörð“ i Vestmannaeyjum, men mener, at dette mulig vil kunne løses gennem de Forslag, der vil blive forelagt til Tingets Vedtagelse.

Forslag.

En Afskrift af Betænkningen tilsendes Hr. Johan Reinert m. fl.

2. viðg. 4/9. 3. viðg. 8/9. Samtykt 13—0.

4. Búnaðarskúli.

Frl. 13/8. 1. viðg. 24/8. Frl. 7/9.

ÁLIT

Føroya javnaðarflokkur biður í brævi, 1. august, lögtingið taka til viðgerðar málið um at veita pening til búnaðarskúla og til keyp av nýmótans búnaðaramboðum.

Meirilutin í búnaðarnevndini (Kr. Djurhuus, J. P. Davidsen og Hans Iversen) vísir á, at spurningurin um byggjan av búnaðarskúla, nú heimsbarðaginn er at enda, er átroðkandi, og hetta mál eigur skjótast gjørligt at verða framt. Meirilutin skal mæla til í ár at seta 20.000 kr. til hetta endamál.

Lögtingið samtykti í fjór (siggj lögtingstíðindi 1944, síðu 145) at játta úr amtsgrunninum 25.000 kr. til búnaðarráðið til keyp av amboðum til uppdyrkingararbeiði.

Meirilutin í búnaðarnevndini skal mæla til at játta verður 25.000 kr. aftrat til keyp av amboðum.

Uppskot:

1. Lögtingið játtar úr amtsgrunninum 20.000 kr. til byggjan av búnaðarskúla.
2. Lögtingið játtar úr amtsgrunninum 25.000 kr. til búnaðarráðið til keyp av amboðum til uppdyrkingararbeiði.

2. viðg. 11/9. 3. viðg. 13/9. Samtykt 13—0.

5. Studningur til uppdyrkingar.

Frl. 13/8. 1. viðg. 24/8. Frl. 7/9.

ÁLIT

Føroya javnaðarflokkur hevur í brævi, 1. august, biðið lögtingið tikið til viðgerðar málið um ökjan av studningi til uppdyrking fyri at grönka landið skjótast gjørligt og fyri at skapa arbeiði til flest mögular hendur í hesi tíð, tá arbeiðsloysi ræður manga staðni.

Meirilutin í búnaðarnevndini (Kr. Djurhuus, J. P. Davidsen og Hans Iversen) mælir til, at tingið, eins og gjørt er í teim seinastu árum, fyri 1946 veitir studning til uppdyrking, og mælir til at veitt verður til hetta endamál 75.000,00 kr.

Uppskot:

Fyri 1946 veitir Føroya Løgting úr amtsgrunninum 75.000,00 kr. sum studning til uppdyrking til landbrúksráðið at ráða yvir.

2. viðg. 11/9. 3. viðg. 13/9. Samtykt 13—0.

6. Broytan av jaktlógini.

15/9 frl.

ÁLIT

Frá Sofus Dahl-Christiansen, Tórshavn, er komin soljóðandi áheitan til tingið, dagsett 11/9 1945:

„Undirskrivaði Sofus Dahl-Christiansen, Tórshavn, loyvi mær við hesum at heita á lögtingið um at broyta lóg fyri Føroyar nr. 101 av 1. apríl 1928 om Jagt, Fuglefangst m. m. gr. 18 harundir viðvíkjandi so leiðis at friðingartíðin verður frá 1. januar til 31. oktober ístaðin fyri sum nú frá 1. februar til 31. oktober.

Tað er givið, at haran, so sum skjótingin nú fer fram, skjótt verður oydd í Føroyum, og tað eigur tí at verða gjørt slig skjótast til at verja um hana mest möguligt.

So stalt vil eg biðja tingið stíla so fyr, at broyting kann komu í lag skjótast.“

Meirilutin (Kr. Djurhuus, J. P. Davidsen og H. Iversen), ið hefur viðgjört hetta málið, hefur lalað við umsökjara, sum sigur seg at umboða nógvar harujagarar, ið allir ynskja eina broyting sum í umsóknini umrødd.

Meirilutin er eisini kunnugur við, at tað haran, sum vanliga er fyri at verða skotin í januar mánaði, er búðharan, og heldur nevndin sostatt, at tað er umráðandi at fáa haruna friðaða aftaná nýár fyri at fyribyrge avoyðing.

Meirilutin setur sostatt fram hetta

Uppskot:

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Ændring i Lov Nr. 101 af 4. April 1928 om Jagt, Fuglefangst m. m., jfr. Lov Nr. 108 af 15. Marts 1930 og Kundgørelse Nr. 35 af 20. November 1942.

§ 1.

§ 18, 2. Stk. affattes saaledes:

Fra 1. Januar til 31. Oktober: Haren, jfr. dog § 20.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

§ 18, 2. stk. verður orðað so:

Frá 1. januar til 31. oktober: haran, sbr. tó § 20.

§ 2.

Hesar ásetanir koma í gildi beinan vegin.

2. og 3. viðg 15/9. Samtykt 13—0.

VIII. VEGIR OG LENDINGAR

1. Eftirlit við vegum og lendingum.

1. viðg. 30/8. Frl. 12/9.

ALIT

Lögtingsverkfröðingurinn hefur sent tinginum hessa frágreiðing, 10. september:

„Frágreiðing um bílvegirnar, og hvennu teir eru hildnir seinrapart í sumri 1945.

Vit hava í summar kannað eftir öllum aftaná nevnda vegum. Annars verður vist á la greinligu frágreiðing, ið send varð 23/10—14.

STREYMOY

Tórshavn—Velbastað Kirkjubö.

Frá Tórshavn og vestur á Velbastaðbáls er vegurin toluliga góður. Í slöðum er nakað av slitholum. Av Velbastaðhálsi til Velbastaðar og líka til Kirkjuböar er vegurin í flestum stöðum sera nógv slitin, ymsu stöð so nógv, at ringt er at koyra. Har er so munatlig umvöling átroðkandi neyðug, at fryktandi er fyri, at tað ikki alt verður gjørt í hæðni av tí líflu kommununi.

Vit hava nýliga skrivað til vegmann og sóknarstýri um málið.

Tórshavnar attanbýggja kommunu.

Vegurin út á Argir er reiðuliga góður, hana er nógv batnaður í farna árinum. Portrið er umbýtt við rørrist og tað roynt væl.

Hvítanesvegurin er eisini væl batnaður, fó ikki fullt so nógv sum Argjavegurin.

Vestmanna- Kólóik.

Vegurin er í síni heild í heldur góðum standi, í stöðum er úbót neyðug. Hana er nú nógv brúktur, meir eum eitt ár uttan nevniðverda umvöling. Nú eru 3 vegmenn komnir í arbeiði, vónandi verða tá brekini umvald.

Kólóik Kollafjørð.

Úr Kvívík og á markið móti Kollafirði, ca 6 km, er vegurin av teim hesu í Röðugum. Parturin hjá Kollafjarðar kommunu er nógvastaðni heill vánaligur, serliga niðari partur av vegnum. Hendu javnliga afturgangd er fleiri ferðir átalad hæðni av vegstýri og verkfrøðingsskrivstovu, seinastu ferð í seinastu viku.

Hvalvík—Saxun.

Har eru í farna árinum sellir vegmenn hæðni í Hvalvík og Saxun so vónandi verður nú vegurin betur hildin. Saxunar parturin er í

reiðuliga góðum stæði. — Hvalvíkar parturinn er í stöðum minni góður og krevur ábót.

Her eru tvær smáar brýr, ið eiga at verða breiðkaðar.

VÁGAR

Fútasklett.

Úr Sandavági norð á Háls er veginn reiðuliga góður (kanska eitt lað besta, hann hefur verið). Har er hann nógv viðgjörður seinasta ár. Av Hálsi og oman niðri Fútaskletti er hann vúnaligur og nógv slifin, umvöling er átroðkandi neyðug. - - Sókunarstýrið lovar, teir skulu byrja arbeiðið nú, sum hefur verið stöðgað av hoygggingini.

Annars er at siga, at kommunurnar í Vágum í felag ætla at byrja asfaltering av hesum veg, í fyrstu syftu 2 km.

NORÐUROYAR

Klakksvík.

Veginnir í og uttanum Klakksvík eru í síni heild góðir, í einstökum stöðum er tó eitt slöð av slítholum. Kommunan er byrjað við royndum av asfaltering, og ætlandi verður skjótt meir gjørt av, tí veginnir verða sera nógv brúklir her norðari.

EYSTUROY

Ogri—Eiði.

Hesin vegur kann sum heild ikki sigast at vera væl hildin. Hann er ringar at koyra á, serliga norðari partur. Munalig umvöling eigur at verða gjörd sum skjótast.

Nes—Götueiði (við síðuvegum).

Veginn Nes Toftir er heldur góður, sama kann sigast um longdina Toftir Runavík. Tó er ómikið av stórum slítholum um Sallnesleiðina.

Á Rituvíkar og Aðuvíkarvegnum veit heldur væl við. Stöðan umleið sum í fjör.

Rúnavík—Lambareiðivegin er av teim allarbestu. Lambareiði Söldafjørð tohuliga gott, har arbeiðist nú við breiðkan og umvöling.

Söldafjørð—Götueiði.

Veginn er góður í flestu stöðum, tó slit ymsastaðni. Sama er at siga um Skipanesvegin. Nes kommuna røkir sínar vegir millum tær bestu.

Götueiði mót Lórólkarvegnum.

Meginparturin av neynda öki er reiðiliga góður. Ringast er norðast í Götudalinum, har er enn óslætt nógvastaðni. Hí oflast verður nýtt ov groft tilfar (sundursligið grót). Gott tilfar fæst ikki nærhendis. Götuparturin av Lórólkarvegnum er ikki góður enn, men munaligt batnaður síðan í fjör.

Lórólk.

Lórólkarvegurin er batnaður síðan í fjör, og kann sigast at vera millum teir frægri.

Varmakelda -Fuglafjörð.

Vegurin í Fuglafjarðar kommunu er í góðum standi, frálíka góður at koyra á, orsakað ll góða tilfari, teir nýta av sandinum.

Skála -Strendur.

Hesin vegur er nógvastaðni vánaligur. Stór strekkir eru nógv slitin og litið viðgjörð. Vánaligt liggur fyri við tilfari flestu stöðum. — Nú skal kommunan fáa grótknúsara, vónandi fer tað at hjálpa.

SANDOY

Í *Skopun* er stöðan umleið tann sama sum í fjör. Har átti at verið gjørt meir arbeiði.

Sand.

Veginir eru á øllum økjum í hálving, fó eru stykkir, sum tørva meir og minni viðgerð, serliga cystanfryi mót Skálavík er nakað misjavnt, góð og ring strekkir.

Skálavík.

Hesin vegur er eum reiðiliga vánaligur nógvastaðni, men batnandi.

Húsavík.

Vegurin er ikki so góður, sum hann var fyrr. Har er ovligt arbeið í farna árinum, fó at har er komin serskildur vegnaður fyri Húsavík.

SUÐUROY

Frøða -Famien.

Stöðan er umleið tann sama sum í frágreiðingini í fjör. Fó er at siga, at økini út mót Frøðbiar bygd og Óravík—Famien eru batnandi.

Vág—Sunnba.

Porkeri Vág er vegurin heldur góður og í Vági heilt góður (tó einstök slithol).

Vág—Lopra er nógv batnað síðan í fjör, men ikki nóg gott enn.

Lopra niðan á Hestin er ringasti vegur í Föroyum, sum bílar koyra á. Hann er í skilaleysum ringum standi, og eigur at verða nógv viðgjörður, áðrenn velurin kemur.

Av Hestinum móti Sunnba er meginparturin góður, fó er slit í stöðum, og umvöling neyðug.

Tað er ikki rætt, at almennur bygdavegur verður liggjandi í slíkum skili ár eftir ár, sum omanfyrinevndi. Her eigur tí skil at fáast á umvölingararbeiðinum."

Ambaðurin hevur sent Løgtinginum frágreiðslur viðvíkjandi viðlíkahaldi av vegum, brúm og lendingum fyri Norðoya, Eysturoyar, Vága og Sandoyar sýslur. Fyri hinar sýslurnar vil ambaðurin senda frágreiðslur, tá hann fer fer.

Minnilatin í nevndini (Johan Poulsen, J. P. Davidsen og A. Djurhuus) setir fram hetta

Uppskot:

1. Kommunuslýrini verða gjörð kunnug við frágreiðslurnar frá verk-

fröðinginn og sýslumanninum, og álagt verður teimum at bóta um ley ávístu brek.

2. Einnlak av álitinum verður at senda vegastýrinum.

2. viðg. 13/9. Fall 12- -0.

2. Studningur til vegir.

1. viðg. 30/8. Fall 15/9.

ÁLIT

Lögtingsskrivstofan hevur givið hesar upplýsingar 10. juli 1945:

„Lögtingið samtykti í fjór (siggj lögtingstíðindi 1944, síðu 154):

1. Viðvíkjandi veguætlanum 1935- 1940 verða endurnýggjaðir hesir studningar:

	Kr. oyr.
Oyndarfjarðar komm.: Rest av byggip. (Fjarðavegurin)	18.045,85
Götu kommuna: Fjarðavegurin	5.875,00
Funnings kommuna: Gjáarvegurin	7.063,70
Porkeris kommuna: Porkeri- Hovi	13.950,00
Oyggjarvegurin	216.992,00

2. Allir reststudningar frá ætlanum 1940- 1943 verða endurnýggjaðir inn til 31. desember 1945.
3. Fyri 1945 verða jáltaðir studningar 3% av 200.000 kr. til ymiskar kommunur. Hesir studningar verða givnir undir vanligum freytum.
4. Harumframt verð landsnevndin heimilað til í 1945 at nýta upp til 50.000 kr. til at seta vegarbeiðir í gongd, har longd mátti verið til tess.

Av reststudningunum 1935- 1940 er arbeiddið uppá Gjáarvegin og Porkeri- Hovi vegin nú gjört ella so at siga all gjört. Av Fjarðavegunum og Oyggjarvegnum er, so vítt lögtingsskrivstofuni kannugt, einki gjört síðan lögtingssamtyktina.

Av reststudningunum 1940- 1942 stóð eftiri í fjór um 27.500 kr. Einn er eftiri ikki útgoldið 11.006 kr.

Av reststudningunum 1943- 1944, sum í fjór vórð 93.500 kr., stóð- ur eftiri ikki útgoldið 49.699 kr.

Fyrir 1944 - 1945 stóð í fjör 157.500 kr., og stendur enn ikki útgoldið 140.003 kr.

Av tí, sum er játtað fyri 1945 (1/1 - 31/12), er enn eftir ikki útgoldið 180.350 kr.

Av teim 50.000 kr., sum landsnevndin fekk at ráða yvir til eyka vegarbeiðir, er útgoldið 1.939,20 kr., so tað mesta er ónýtt, og har er fyri tíðina ikki givin nýkur játtan av hesum peningi, men atlandi vil nakað blíva brúkt í heyst.

Burtursæð frá tí, sum er játtað 1935 - 1940, er soleiðis eftiri ikki útgoldið:	
1940 - 1942	11.006,00 kr.
1942/1943	16.326,00 -
1943/1944	49.699,00 -
1944/1945	140.003,00 -
1945	180.350,00 -
	397.384,00 kr.

Harav er studningurin 3/4, og roknað er við gomlum prísuni.

Studningar, sum eru givnir í vegallanum 1935 - 1940 standa við eitt ár enn samsvarendi lögtingssamtykt í fjör.

Av studningunum 1940 - 1945 eru síðan 10. juli ávíst nakað, harumframt hevur lögtingsverkfrøðingurin upplýst, at ein partur av arbeiðinum, sum enn ikki er sýnaður, er gjørdur.

Minnilutin í vega- og havnanevndini (Joh. Poulsen, A. Djurhuus, og J. P. Davidsen) mælir til, at tað árliga verður settur upp ein listi yvir allar kommunur og ført á listan teir vegstudningar, sum resta tann dagin, álitid í tingsetuni verður skrivað, eftir teim fyriliggjandi upplýsingum, og at tingið hvørt ár samtykkir, at hesin restandi peningur, fyri so vítt hann ikki er brúktur áðrenn nýggjár, kann verða brúktur í komandi ári, og samstundis setir uppskot fram um studning til nýggjar vegir at gera í komandi ári, um tilíkt verður lúdið neyðugt.

Viðvíkjandi uppskoti minnilutans verður viðmerkt:

Svínoy:

Játtanin 5.000 kr. verður at nýta til veg frá Svínoyareiði móti „Havnini“.

Vidoyar kommuna:

Vegur frá Norðtoftir til Depil ca. 100 m. Nevndin mælir til, at studningur til hetta strekki verður veillur av tí peningi, sum landsnevndin ræður yvir. Nýjáttan 800 kr. er til Múla.

Sunda kommuna:

Av teim 2.000 kr. verða 1000 kr. at nýta til veg móti Selatrað.

Eiðis kommuna:

Av játtanini 10.000 kr. verður ein hóskandi partur nýttur til veg norður í Trøllhövda.

Sjóur kommuna:

Av játtanini verður ein hóskandi nøgd lögð til „Krókavegin“ á Ströndum.

Kvívíkar kommuna:

1800 kr. til veg til Válabrúna og 1.500 kr. til veg til „Múlabeiðar“.

Kaldbaks kommuna:

Nevndin mælir til, at tilsagn verður givið kommununi at nýta aftrat 4.000 kr. av tí peningi, landsnevndin hevur at ráða yvir í ár.

Sands kommuna:

Tær 5.000 kr. eru til veg: Trøðum—Royndarstöðin.

Húsavíkar kommuna:

Nýggj játtan 3.000 kr. til Skarvanes. Tann gamla játtanin verður at nýta soleiðis:

Skipabakka	1.000,00 kr.
Dal	2.000,00 -
Húsavík	1.000,00 -
	4.000,00 kr.

Viðmerkt verður eisini, at nudir tjugmálinum í fjör (lendingar) er játtað $\frac{3}{4}$ av 2.000 kr. til Skipabakka. Av tí, at tann peningur, sum varð játtaður til vegabrýr í Dal vegna tilfarstroj, er nýttur til vegagerð, skal nevndin mæla til, at neyðturvuligur peningur til brýr verður játtaður av tí peningi, sum landsnevndin ræður yvir, og at landsnevndin, um neyðugt, veitir stuðning til framhald av vegnum Dal Húsavík.

Av teim 50.000 kr., sum landsnevndin hevur at ráða yvir í ár, eru bert nýttar ca. 2.000 kr. higartil.

Íðgir samráð við lögtingsverkfrøðingin og lögtingskrivstovuna skal minnilutin seta fram hella

uppskot:

- A. Reststudningar frá vegøttlanum 1935-1940, samsvarandi lögtings- samtykt 1944, standa við fyrri 1946, fyrri so vítt arbeiðið enn ikki er gjørt, men tað verður álagt viðkomandi kommunu nú at fremja arbeiðið og gera tað liðugt, sum átti at verið gjørt liðugt.
- B. Fyri 1946 verða endurnýggjaðar allar játtanir 1940-1945 við $\frac{3}{4}$ av hesum peningannøgdum fyrri fylgjandi kommunur:

Sóknar kommuna	Endurnýggjandi studningur 1940-1945	Staðningur til nýggjar vegir
1. Fugloyar	3.480,00 kr.	
2. Svínøyar	2.000,00 -	5.000,00 kr.
3. Viðøyar	33.860,00 -	800,00 -
4. Klakksvíkar	17.920,00 -	20.000,00 -
5. Kunoyar	4.500,00 -	
6. Mikladals	1.320,00 -	1.000,00 -
7. Húsa	4.640,00 -	
8. Oyndarfjarðar	2.350,00	2.000,00 -
9. Fuglafjarðar	10.660,00 -	4.000,00 -
10. Lørvíkar	6.400,00 -	2.000,00 -
11. Gøtu	8.650,00 -	4.000,00 -
12. Nes	10.000,00 -	10.000,00 -
13. Sjóar	13.940,00 -	10.000,00
14. Sunda	2.000,00 -	2.000,00 -
15. Eiðis	12.150,00 -	10.000,00 -
16. Funningi	17.268,00 -	
17. Haldórsvík	15.730,00 -	
18. Saksunar	500,00 -	500,00 -
19. Hvalvíkar	3.785,00 -	5.000,00 -
20. Kollafjarðar	2.250,00 -	5.000,00 -
21. Kvívíkar	6.200,00 -	3.300,00 -
22. Vestmanna	4.700,00 -	9.000,00 -
23. Kaldhaks	1.000,00 -	1.000,00 -
24. Havnar úttanb.	4.585,00 -	1.500,00 -
25. Kirkjubæjar	600,00 -	
26. Hestis	600,00 -	2.000,00 -
27. Nólsoyar	2.260,00 -	
28. Sandavágs	7.300,00 -	
29. Miðvágs	13.120,00 -	
30. Sörvágs	17.000,00 -	
31. Bíggjar	3.295,00 -	
32. Mykines	500,00 -	500,00 -
33. Sands	6.931,00 -	5.000,00 -
34. Skopunar	6.900,00 -	1.000,00 -
35. Skálavíkar	6.400,00 -	1.000,00 -
36. Húsavíkar	1.000,00 -	3.000,00 -
37. Skúoyar	1.000,00 -	1.500,00 -
38. Hvalbjar	13.872,00 -	
39. Froðbjar	27.006,00 -	25.000,00 -
40. Pámjins	8.000,00 -	
41. Høvs	1.848,00 -	7.000,00 -
42. Porkeris		6.000,00 -
43. Vágs		25.000,00 -
44. Sunnjar	1.000,00 -	1.000,00 -
45. Tórshavnar	25.000,00 -	15.000,00 -
		195.100,00 kr.

Hesir studningar verða givnir undir vanligum freylum viðvikjandi dýrliðarviðhóti.

- C. Landsnevndin verður heimilað í 1946 að nýta upp til 50.000 kr. til vegarheiðir til að seta arbeiðir í gongd, har þröngd mátti verið til less.

Bróytingaruppskot

Frá Dam, Djurhuus og Danbjörg:

Í staðin fyri: „38. Hvalbjar...“ og „40. Fámjins...“ og „42. Porkeris...“ og „44. Sumubjar...“ verður sett atvikavíst:

„38. Hvalbjar, endurnýggjaður studningur: 1940-45 kr. 13.872, studningur til nýggjar vegir: kr. 7.000.

40. Fámjins, endurnýggjaður studningur: 1940-45 kr. 8.000, studningur til nýggjar vegir: kr. 5.000.

42. Porkeris, endurnýggjaður studningur: 1940-45 kr. —, studningar til nýggjar vegir: kr. 7.000.

44. Sumubjar, endurnýggjaður studningur: 1940-45 kr. 4.000, studningur til nýggjar vegir: kr. 7.000.“

2. og 3. viðg. 15/9. Bróytingaruppskotið fali 12-0. Nevndaruppskotið samtykt 13-0.

3. Studningur til lendingar.

1. viðg. 30/8. Framlagt 15/9.

ÁLIT A

Löglingsverkfrøðingurin hevur haft til eftirkomman tær umsóknir, sum eru innkomnar.

Minnilutin í nevndini (J. Poulsen, A. Djurhuus og J. P. Davidsen) hevur í samband við verkfrøðingin sett upp niðanfyrirstandandi uppskot til studningar fyri 1946. Fleiri umsóknir eru komnar so seint inn, at tað ikki hevur verið gjørligt hjá verkfrøðinginum at gera uppskot og kostnaðarætlan, og í teimum mállum hevur nevndin ikki kunnað tíkið stöðu.

Til lending í Eiðisvík, Viðareiði, er fyrr játtað 23.000 kr. Loyvi er givið harav at nýta 8.500 kr. til at bóla um lendingina „Undir Leit-

inum". Minnilutin mælir til, at studningurinn til „Eiðisvík“ verður bækkadur aftur við 8.500 kr.

Minnilutin mælir til at veita studning til eina 7 m breiða bryggju norðanfyri belanbryggjuna í Miðvágs havn, ætlað at kosta 28.000 kr., svarandi til 10.000 kr. gl. prisir.

Unsókn er frá Mykinesi um studning til umvøling av lendistöðni. Verkfrøðingurin hevur ikki nærri kunnað málið og mælir til, at spurn- ingurin verður goymdur. Nevndin roknar við, at unsóknin verður gingin á móti næsta ár.

Húsavíkar kommuna hevur jättan frá fyrr av 10.000 kr. og nevndin er samd um, at allur hesin studningur kann nýtast til lending við Skarvasker.

Uppskot:

1. Restandi studningar 1940/1944 verða endurnýggjaðir í ár.
2. Fyri 1946 verður veittur studningur $\frac{3}{4}$ av miðanfyri nevnda peningi (byggipeningur):

Kommuna:

Fugloyar: Framhald av bátadrátti í Hattarvík.....	4.000 kr.
Kleivagarð á Kirkju	1.000 -
Viðoyar: Eykastudningur Múla.....	1.200 -
“Eiðisvík, Viðareiði.....	8.500 -
Mikladali: Lendingin á Trøllanesi (eykast. 600, framh. 1.000)	1.600 -
Húsar: Leingjan brúgarði 6 m.....	4.000 -
Götu: Bátabrúgv undir Gøtuciði (Edv. Mikkelsen cement)	180 -
Nes: Lendibrúgv, Saltanesi.....	12.500 -
Framhald Toflagjógv	5.100 -
Funnings: Leingjan av brúgarðinum 8 m.....	8.000 -
Haldórsvík: Umbótan av grótveggnum við havnarláss- ið í Haldórsvík	3.000 -
Kollafjarðar: Leingjan brúgv Signabø.....	1.300 -
Brýggjan á Langasandi 20.000 kr., harav í 1946	10.000 -
Kvívíkar: Lok á bryggjuna á Válinum.....	3.100 -
Tórshavnar uttanb.: Framhald Norðradali 4.400 kr., harav í 1946	2.200 -
Miðvág: Brýggja í Miðvági.....	10.000 -
Sandavágs: Bátaspæl á Skellanesi	150 -
Skopunar: Bryggja við Lillasker 23.000 kr. harav í 1946	11.500 -
Skálavíkar: Bryggja og brúgarð 60.000 kr. Harav jättað fyrr 15.000 kr. Rest 45.000 kr. í 5 ár, harav í 1946	9.000 -
Húsavíkar: Bátadrátt á Skarvanesi.....	2.000 -
Hvalbiar: Garð við Býargarð	3.600 -
Fámjins: Bátaspæl.....	1.000 -
Hovs: Studningur til framhald brúgarð 4200 kr. harav	

At flyta.... 102.930 kr.

	Flutt....	102,930 kr.
í 1946.....		2,100 -
Vágs: Vágseiði.....		3,000 -

		108,030 kr.
Jáltað í fjör:		
Lendibrúgv í Oyndarfirði.....		7,500 -
Lendibrúgv á Langasandi, Kollafirði.....		5,000 -
Bringard á Velbastað.....		5,000 -

		125,530 kr.

Hesir studningar verða givnir undir vanligum treytum viðvíkjandi dýrtíðarviðbót o. ö.

ÁLT B

Michael Hammer o. fl. Sallangará, sökja um studning til útdýpann av Sallangará tó so, at teir nú bert sökja um studning til spreingingararbeiðið.

Hetta umfalar 109 m³ og er ætlað at kosta 5,450 kr. Samsvarandi viðmæli frá verkfrøðinginum mæli munnlutin í nevndini til at veita studning 50 %.

Uppskot:

Tingið veilir studning 50 % av teim veruligu útreiðslunum til spreingararbeiðið, tó ikki yvir 2.500 kr., treytað av, at arbeiðið verður gjørt eftir ávísan av verkfrøðinginum og sýnað og góðkent og roknskapur innsendur.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13- 0.

4. Høvuðsumvøling av samferðsluvegum

1. viðg. 30/8. Frl. 4/9.

ÁLT

Løgtingið samtykti í fjör at senda málið kommunustýrunum til ummælis (siggj lögtingsliðindí 1944, síða 161).

Svar er bert komið frá 27 kommunum.

Av tí, at so nógvar kommunur enn ikki hava svarað, og tað av hesi orsök og øðrum orsökum, sum málið liggur fyri, er trupult at avgreiða tað, skal minnilutin í havn- og veganevndini (A. Djurhuus, J. Poulsen og J. P. Davidsen) mæla til at samtykkja hetta

Uppskot:

Málið verður goymt til næsta tingsetu.

2. viðg. 7/9. Samtykt 13—0.

5. Studningur til grótmolara.

1. viðg. 30/8. Frl. 4/9.

ALIT

Hvalbiar kommuna hevur søkt vegastýrið um studning til keyp av 1 grótmolara og 1 kompressor. Vegastýrið hevur ikki hildið seg kunna veita studning av tí, at „Trafikkvegi“ ikki eru í Hvalbø og av tí, at tilík amboð lóva nógva skaði í Färoyum til viðlíkahald av trafikkvegum.

Kommunustýrið hevur nú søkt Løgtingið um studning. Landsnevndin samtykti 2. juni at mæla til, at vegagrunnurin veitir 20 % av útreiðslunum, meðan vegagrunnurin í øðrum tilfellum, har talan hevur verið um vegir millum bygdir, hevur veitt 50 %; men stýrið hevur ikki sum nevnt hildið seg kunna veita nakran studning úr vegagrunninum.

Av tí, at talan er um longri vegstrekki at halda viðlíka, og at vegirnir í Hvalbø verða nógv slitnir av koyrslu við kóli, sum verður útflutt til aðrar bygdir, skal minnilutin í havn- og veganevndini (A. Djurhuus, J. Poulsen og J. P. Davidsen) mæla til at veita sum studning um 20 % av útreiðslunum ella 5.000 kr.

Uppskot:

Úr amtsgrunninum verður veittur Hvalbiar kommunu studningur til keyp av grótmolara og kompressor 5.000 kr.

2. viðg. 6/9. 3. viðg. 8/9. Samtykt 13—0.

IX. HAVNIR O. A.

1. Ymisk havnamál.

13/9 frl.

ÁLIT

Veckfröðingurinn hefur sent hessa Frágreiðing, dagssetta 31. júlí í ár:

„Indberetning veðr. Ymisk havnamál.

1. *Kvannasund.*

Kajanlæg, Bevilling 116.000 Kr.

Arbeiðdet er ekki paabegyndt. Der er tilstillet Forstanderskabet Projekt til de første 25 m af Kajen med en Landfæstning paa 17 m. Denne Del af Kajen ender paa 3,9 m Vand. Overslaget for den projekterede Del af Kajen lyder paa 58000 Kr.

2. *Fuglefjord Kommune.*

Kajanlæg. Bevilling 475.000 Kr.

Havnepladsen blev fuldført i Efteråret 1941. Den samlede Udgift hertil er opgivet til ca. 180.000 Kr.

I Foråret paabegyndtes Bygning af 15 m Mole af Brekke 8 m. Det kan ikke siges, hvornaar dette Arbejde bliver færdigt, da der har været forskellige Vanskeligheder. Man har bl. a. savnet brugbare Dykkergrejer. Bundforholdene er, som ventet, ikke gode. Der er bortgravet fra 175 til 200 cm løsere Fyld. Der funderes paa et Lag af felpakkede store Sten.

Til Molen opgives at være brugt ca. 60.000 Kr., hvoraf 36.000 Kr. til Materialer (Lager af Cement).

Der er udbetalt ialt 106.875 Kr. af Lagtingstilskudet.

3. *Lervig Kommune.*

Dækmole og Baandehavn. Bevilling 390.000 Kr.

Arbeiðdet er fortsat i denne Sommer. Der er nu udført 92 m af Dækmolen, idet dog de yderste 10 m af denne Strækning ikke er kommet helt op i Højde.

Der skønnes at være brugt ca. 115.000 Kr. paa nærværende Tidspunkt.

Der er udbetalt ialt 81.000 Kr. af Lagtingstilskudet.

4. *Göte Kommune.*

Kajanlæg i Nordre Göte. Bevilling 390.000 Kr.

Bygning af de i forrige Indberetning nævnte 25 m blev fuldført i Oktober. Udgifterne i 1941 var ca. 113.000 kr., hvori dog er medregnet Bygning af et Havnepakhus, som kostede ca. 8.000 Kr.

I For sommeren paabegyndtes Bygning af en Vinkelfløj af Længde 36 m og Bredde 8 m. Udgiften er anslaaet til 240.000 Kr. Der er i Øjeblikket udført en. 60 % af Anlægget, der ventes færdigt i Løbet af Oktober Maaned.

Der er udbetalt ialt 222.000 Kr. af Lagtingstilskudet.

5. Nes Kommune.

Baadeoptræk i Lamhauge. Bevilling 20.000 Kr.

Arbejdet blev fuldført i Eftersommeren 1944.

Der er ydet Kommunen et Ekstratilskud paa 18.000 Kr. til Fordeeling mellem Anlæggene Nr. 5 og 6.

6. Nes Kommune.

Anlægskaj ved Tofte Gjøv. Bevilling 65.000 Kr.

Arbejdet blev fuldført i Begyndelsen af 1944.

Vedr. ekstra Tilskud se foregaaende.

7. Nes Kommune.

Havneanlæg i Runavik. Bevilling 250.000 Kr.

Af den i 1941 paabegyndte Mole (Overslag 54.000 Kr.) er i 1944 yderligere bygget 38 m. Overslagssummen for denne Strækning 50.000 Kr.

Det paalænktes at fortsætte Arbejdet i August med en Parcel for andre 50.000 Kr.

Der er ialt udbetalt 78.000 Kr. af Lagtingstilskudet.

8. Sjøen Sogn.

Kajanlæg. Bevilling 275.000 Kr.

Arbejdet paa denne 20 m lange Mole er fortsat i denne Sommer. Projektet er ændret saaledes, at Bredden af Molen bliver 6 m i Stedet for 5 m.

Der opgives at være forbrugt 105.000 Kr. til Dato.

Der er udbetalt ialt 30.937,50 Kr. af Lagtingstilskudet.

9. Ejde Kommune.

Dækmole. Bevilling 570.000 Kr.

De i forrige Indberetning nævnte mindre Arbejder, saasom Indfatninger for det lille Basin, Baadeoptræk, Udvidelse af Adgangsvej samt Udbygning af østre Landingssted blev færdigbygget.

I 1945 var det paalænk at fortsætte Molebygningen med 10-15 m ud i Søen. Dette Arbejde er først fornylig kommet i Gang, hvilket skyldes Vanskeligheder med at fremskaffe Materiel, særlig Dykkergrejer og Tømmer.

Der er udbetalt ialt 71.115, 75 Kr. af Lagtingstilskudet.

10. Thorshaen Kommune.

Fundament for Dækmole. Overslag 2.300.000 Kr. Bevilling fra Lagtinget: 1.000.000 Kr.

Arbejdet med Fremskaffelse og Udkastning af Sten er fortsat.

Byggevaerdien, inclusive en Del Materiel, der er anskaffet, blev pr. 1. Juni 1945 opgjort til 330.000 Kr. Der var paa dette Tidspunkt udkastet 10.000 m³ Sten, hvortil siden er kommet 1500-2000 m³.

Der er udbetalt 150.000 Kr. af Lagtingstilskudet.

11. Sandeaaug Kommune.

Anlægskaj. Bevilling 43.000 Kr.

Bevillingen omfatter kun Indfatning for Havnepladsen, men dette Arbejde er et Led i Udbygning af Baadehavnen. Det samlede Arbejde ventes færdigt til Efteraaret, hvorefter en Gennemgang af Anlægsudgifterne vil blive foretaget og Rapport anlagt.

Af Lagtingstilskudet til Havnepladsen er til Dato udbetalt 16.125 Kr.

12. Sand Kommune.

Udvidelse af Baadehavn. Overslag 92.000, forhøjet til 101.120. Suppl. med en ren Lagtingsbevilling paa 14.000 til Baadepladsen.

Arbejdet blev fuldført i Marts Maaned 1915 og er synet og godkendt.

Der er endnu ikke aflagt Regnskab. De samlede Udgifter menes at ligge paa ca. 145.000 Kr., herunder indbefattet Anhæg af en 5,0 m bred Havnevej, der er bygget med Tilskud fra de almindelige Vejbevillinger.

Der er udbetalt ialt 64.667 Kr. af Lagtingstilskudet under Ymisk Havnamål.

13. Kvadbö Kommune.

Kajanlæg: Byargarð, Nes og Sandvig.

Der er ikke foretaget Byggearbejder i 1914 og 1915.

Til Anlægget i Sandvig er efter Lagtingsbeslutning yderligere udbetalt et Tilskud paa 8.000 Kr.

14. Porkeris Kommune.

Kajanlæg. Bevilling 112.000 Kr.

Anlægget er ikke paabegyndt. Der har været drøftet forskellige Muligheder med Forstanderskabet, jvfr. fremsendte Skrivelser til Landsnævnet.

15. Sunnbö Kommune.

Dæknole i Vikarbyrgi. Bevilling 32.000 Kr.

Arbejdet er ikke paabegyndt.

16. Sunnbö Kommune.

Havneværker i Sunnbö. Bevilling 300.000 Kr.

Der er i Sommer paabegyndt Uddybning af en Havn i Tilknytning til de eksisterende Værker (Baadeoptræk og Landingsplatform). Det uddybede Areal tænkes indbefattet af Kajnure paa 2,0 m Vanddybde. Som Tilskud til de i 1911 udførte Arbejder, nemlig Dæknure og Nedkørselsvej, er der udbetalt 12.000 Kr. af Lagtingstilskudet.

Áv teim 16 havnavirkjunum er arbeiðið ekki byrjað í Hvambasundi, Porkerí og Vikarbyrgi. Í Hvalbæ er ekki arbeitt í 1914 og 1915 fyri ikki at taka fólk frá kolaarbeiðinum.

3 virkir eru liðug: Bátadrátturin í Lamba, heggjan við Toftagjógv og víðkan av bátahavnini á Sandi.

2. august hevur Steingrím Winther sent lögtingsskrivstovuni rök-

skap fyrir Sands havn, og skrivslovan hefur biðið verkfröðinginn samant við röknskaparhaldaranum hjá kommununi eftirkanna röknskapin.

Lögtingið hefur samtykt að jálta 30.000 kr. árlega sum uppi-skoyti til 10-árahavnaættlan. Av teimum 60.000 kr. fyrir 1944 og 1945 eru jáltaðar til Sandshavn..... kr. 14.000
 — til Sandvík - 18.000
 — til Lamba og Tøftagjógv..... - 18.000

—
 kr. 50.000
 ————

Tingið samtykti í fjór að úttala, at eykastudningur má verða veittur Gøtu kommunu til framhald av havnagerðini í Norðugøtu, men stöða til stöddina av eykastudninginum verður ikki at taka, fyrr enn arbeiðið er liðugt og sýnað.

Í brævi, 12. september, sigur verkfröðingurin, at arbeiðið verður liðugt um 4-5 vikur. Landsnevndin hevur 9. januar givið loyvi til, at virkubryggjan verður bygd 36 m long í staðin fyri 30 m, haraftir byggipeningurin kemur upp til 483.000 kr., meðan hann av fyrstan tíð varð roknaður til 390.000 kr. Landsnevndin tók ikki stöðu til spurningin um eykastudning.

Verkfröðingurin ætlar tær samlaðar útreiðslurnar til..... kr. 199.693
 Harfrá verður at draga havnagoymsluhús..... kr. 15.383
 og söla av avlopstillfari..... - 4.310
 kr. 19.693

Upprunaligt ættað..... - 480.000
 Upprunaligt ættað..... - 390.000

Meirútreiðsla kr. 90.000
 ————

Minnilutin í havnanevndini (J. Poulsen, A. Djurhuus og J. P. Davidsen) heklur, at Gøtu kommunu má sjálv bera útreiðslurnar til goymsluhúsið eftir tí síði, sum hevur verið í tinginum, og vil mæla til at jálta eykastudning 2/3 av 90.000 kr. — 67.500 kr., treytað av, at arbeiðið verður gjørt liðugt, sýnað og góðkent. Til eykastudning til ymisk havnamál er roknað 30.000 kr. árliga, og minniluturin mælir ti til, at eykastudningurin til Gøtu kommunu verður goldin í 3 ár.

Kommunustýrið hevur eitt arbeiðslán uppá 50.000 kr. og ynskir tað konverterað til eitt 30 ára lán.

Uppskot:

1. Jáltað verður Gøtu kommunu upp til 67.500 kr. sum eykastudning til havnaarbeiðið í Norðugøtu, tá arbeiðið er liðugt, sýnað og góðkent, og röknskapur er innsendur og góðkendur samsvarandi tað í álitinum framflutta.

Av studninginum verður 1/3 goldin í 1945, 1/3 í 1946 og 1/3 í 1947.

2. Løyvi verður givið til, at arbeidslánið, sum kommunan hevur í Færø Amts Sparekasse, verður umlagt til eitt 30 ára lán.

Broytingaruppskot

frá Øregaard:

Undirskrivaði J. Fr. Øregaard mæltir til, at lögtingið eisini veitir stuðning til havnagymnasiunum við 3. av 15.383 kr. = 11.537,25 kr.

Uppskot:

Í pt. 1 í nevndaruppskotinum verður „67.500 kr.“ broytt til „79.037,25 kr.“.

2. og 3. viðg. 15/9. Broytingaruppskotið fall 10-0. Uppskot frá nevndarminnihutanum samtykt 13-0.

2. Eftirlit við havnum.

13/9 frl.

ALLT

Lögtingsverkfrøðingurin hevur sent hesa frágreiðslu:

„Indberetning om Havne.“

Til den under 11/9 1944 fremsendte Indberetning om

- | | |
|-------------------|---------------------|
| 1. Klaksvig Havn | 6. Skopen Havn |
| 2. Vestmanna Havn | 7. Hove Havn |
| 3. Kvivig Dækmole | 8. Trangisvaag Havn |
| 4. Midvaag Havn | 9. Vaag Havn |
| 5. Sörvaag Havn | |

er der intet særligt at bemærke om Havnenes almindelige Tilstand. Det i forrige Indberetning omtalte grundige Eftersyn bør finde Sted, saasnart der er rimelig Udsigt til at indkøbe Tømmer o. lign.

Følgende særlige Oplysninger skal tilføjes:

1. *Klaksvig.* —

Der er intet Tilskud bevilget til den søgte store Havneudvidelse (Baude- og Skibshavn).

2. *Vestmánhavn.* —

Der er til Paabegyndelse af en Kajudvidelse bevilget 60 % af 150.000 Kr., fordelt paa 3 Aar.

Arbejdet er ikke paabegyndt.

4. *Midvaag.* —

Ombygningen af Trækajen til Betonkaj ventes tilendebragt i August Maaned d. A.

Der er til den kommende Lagtingssamling indgivet Ansøgning om Tilskud til Bygning af et kort Stykke Betonkaj ca 30 m indenfor Betonkajen til Erstatning for en ødelagt Tømmerkonstruktion.

5. *Sörvaag.* —

Der er indgivet Ansøgning om Tilskud til en (ikke nærmere angivet) Udvidelse af Havneanlægget.

6. *Skopen.* —

Der er til Forlængelse af Dækmolen bevilget Kr. 3.000. — (gl. Priser). Arbejdet er ikke udført.

Der er intet Tilskud bevilget til Anlægskaj ved „Lilla sker“.

7. *Hove.* —

Der er paany indgivet Ansøgning om Tilskud til Uddybning m. v. af Baudehavnen.

Minnilufin i neyndini (Johan Poulsen, A. Djurhuus og J. P. David- sen) er samdur við verkfröðinginn um, at so skjótt tillfar er at fáa, eiga havnavirkini at verða gjölla umvöld.

Uppskot:

Tað verður álagt havnastýrunum gjölla at böta um brek, ávíst av lögtingsverkfröðinginum, so skjótt tað verður gjörligt at fáa tillfar. Verkfröðingurin ansar eftir, at hetta verður gjört.

2. viðg. 13/9. Samtykt 13—0.

3. Reglugerð fyrri Klakksvíkar havn.

1. viðg. 31/8. Frl. 1/9.

ALIT

Klakksvíkar kommuna sækir um at fáa lækstírnar fyrri at festa motorbátar við keturnar, sum havnin eigur, til tað dupulta. Gjaldið er nú fyrri dekksbátar: Fyri 1 ár 80 kr., fyrri $\frac{1}{2}$ ár 45 kr. og fyrri $\frac{1}{4}$ ár 30 kr. og fyrri styttri tíðarskeið 50 øyrir fyrri hvørt samdøgur.

Upplýst er, at inntøkurnar hava verið í 1911 2,380 kr. plus 20 % samsvarandi lögtingsviðtøku, 9. december 1912.

Minnilutin í havna- og veganevndini (A. Djurhuus, J. Poulsen og J. P. Davidsen) skal mæla til at játta umsóknina, lá kommunustýrið og havnanevndin ynskja einmælt hesa broyting, tó so, at broytingin bert verður galdandi fyrri 1916, soleiðis at kommunustýrið má taka spurningin upp aftur til vanliga tingsetuna í 1916, um tað viðvarandi ynskir hesa broyting.

Uppskot:

Tingið samtykkir hesa

broytun

í

havna- og brúgvataktum fyrri Klakksvíkar havn.

Pt. I. C. 2. a. verður soljóðandi:

Dæksfartøjer betuler: For 1 Aar 160 Kr., for $\frac{1}{2}$ Aar 90 Kr. og for $\frac{1}{4}$ Aar 60 Kr. og for kortere Tidsrum 1 Kr. pr. Døgn.

Pt. I. C. 2. a.:

Dekksbátar betala: Fyri 1 ár 160 kr., fyrri $\frac{1}{2}$ ár 90 kr. og fyrri $\frac{1}{4}$ ár 60 kr. og fyrri styttri tíðarskeið 1 kr. fyrri hvørt samdøgur.

2. viðg. 6/9. 3. viðg. 8/9. Samtykt 13—0.

4. Broytan av reglugerð fyrir Vestmanna havn.

1. viðg. 31/7. Frl. 17/8.

ÁLIT

Í umsókn, 12. júlí 1944, til lögtingið sökti Kvívíkar kommuna um að fáa havnareglugerðina fyrir Vestmanna havn broytta. Málið er gjölla frágreitt í nevndaráðlitinum í fjór (síggi lögtingsliðindi 1944, síðu 252). Tingið heit, að það er orsök til hjá Kvívíkar kommunu að fáa havnareglugerðina broytta og samtykti að seta eina millunfinganevnd að taka upp samráðingar við sóknarstýrni fyrir Vestmanna og Kvívík.

Millunfinganevndin var í Vestmanna 12. júlí og fékk soljóðandi semju í lag milli Kvívíkar og Vestmanna kommunu:

- 1) Havnastýrið fyrir Vestmanna havn skal frá 1. janúar 1946 vera 3 menn, harav Vestmanna kommunu velur 2 og Kvívíkar kommuna 1.
- 2) Vestmanna havn gjaldur Kvívíkar kommunu 5.000 kr. — fimm túsund krónur — sum endurgjald fyrir það, sum Kvívíkar kommuna hefur útlagt fyrir Válabryggjuna og hús.
- 3) Allar inntökur við Válabryggjuna so sum vörugjald, bryggjugjald, vatn- og geymslugjald verða uppkraugar av Vestmanna havnarfúla og ganga í havnakassan.
- 4) Vestmanna havn skal skjólast gjörlikt gera „dekk“ í Válabryggjun og gera koyruveg til bryggjuna, treytað av, að lögtingsstudningar fæst.

Lögtingsins kommunala nevnd, sum hefur málið til viðgerðar, skal mæla lögtinginum til að góðkenna semjuna og setur fram uppskot um broytan av reglugerðinni fyrir Vestmanna havn. Kommunala nevndin hefur heitt á fíggjarnevndina að gera uppskot um vanligan studning til það í pl. 4 nevndu umvölan av Válabryggjun og koyrivegnum til bryggjuna. Verkfröðingurinn er umbiðinn að gera kostnaðarættan og havnanevndin vil so kunna gera uppskot í málinum um studning til leendingar.

Uppskot:

1. Lögtingið góðkennir semjuna gjörda milli Vestmanna kommunu og Kvívíkar kommunu, 12. júlí 1945, viðv. broytan av havnareglugerðinni fyrir Vestmanna havn o. a.
2. Lögtingið samtykkir hella uppskot til broytan av reglugerðinni fyrir Vestmanna havn:

Í reglugerð, 15. november 1939, verða gjörðar hesar broytingar:

1. § 2, 1. stk., verður orðuð so:

Beinleiðis stýrið fyrir havnina og eftirlit við henni verða latin upp í hendur á eini havnanevnd, ið verður skipað fyrir eitt ár í sem.

- Límirnir verða 3, harav 2 verða valdir av kommunustýrinum fyri Vestmanna kommun, og ein verður valdur av stýrinum fyri Kvívíkar kommun. Av leimum limum, ið Vestmanna kommuna velur, skal í minsta lagi ein vera limur av kommunustýrinum.
2. Hesar broytingar koma í gildi 1. januar 1946.

Forslag:

til

Ændringer i Reglement for Forvaltningen av Vestmanhavn Havn.

I Reglement af 15. November 1939 foretages følgende Ændringer:

1. § 2, 1. Stk., affattes saaledes:

Den umiddelbare Forvaltning af og Tilsyn med Havnen overdrages til et for et Aar ad Gangen valgt Havneudvalg, bestaaende af 3 Medlemmer, hvoraf 2 Medlemmer vælges af Forstanderskabet for Vestmanhavn Kommune, og 1 Medlem vælges af Forstanderskabet for Kvívíg Kommune. Af de Medlemmer, som Vestmanhavn Kommune vælger, skal mindst eet være Medlem af Forstanderskabet.

2. Disse Ændringer træder i Kraft 1. Januar 1946.

2. viðg. 22/8. 3. viðg. 31/8. Samtykt 13-0.

X. YMISK LÓGMÁL

1. Lóg um rúsdrekka.

1. viðg. 5/9. Frl. 15/9.

ÁLIT

Undertegnede Mindretal i Udvalget - - Udvalgets Flertal har forelagt Lagtinget — har haft Møde om denne vigtige Sag. Det anses for rimeligt, da der nu, efter at Verdenskrigen er afsluttet, foretages Ændringer i denne Lovgivning, som nu har bestaaet i en Menneskenlder; og mange er de Forslag, som i de senere Aar er fremsat i Færøernes

Ædruelighedslovgivning. Men gik dette til Trods har Udvalgsmindretallet under Hensyn til de ekstraordinære Forhold, som denne Lagtingsamling nuu arbejder under, anset det for mest forsvarligt at udsætte Revisionen af denne Lovgivning til næste Aar, saaledes at de i Fjor vedtagne Ændringer kommer til at gælde endnu et Aar.

Forslag:

fra Mindretallet A. Samuelsen, J. Øregaard og Joh. M. Fr. Poulsen:

Revisionen af Lov for Rævøerne Nr. 115 af 1. April 1928 om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke m. m., jfr. Lov. Nr. 98 af 27. Marts 1931, udsættes til næste ordinære Tingsamling.

Uppskot

frá minnitalinum A. Samuelsen, J. Øregaard og Joh. M. Fr. Poulsen:

Rðfirkannan av lóg fyri Føroyar nr. 115 av 4. ápríl 1928 um bann móti vinnum við rúsdrekka o. m., sammanber lóg nr. 98 av 27. mars 1931, verður at biða til næsta vanligu tingsetu.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13-0.

2. Stjórnarskipan Føroya.

1. viðg. 3/8. Frl. 30/8.

ÁLIT

frá A. Samuelsen og Kr. Djurhuus:

Mindretallet Kr. Djurhuus og A. Samuelsen er gjort bekendt med, at Statsministeren har sendt en Indbydelse til Lagtinget om at sende Delegerede fra de færøske politiske Partier til Kbhvn. for at forhandle med Regeringen om færøske Spørgsm., hvoraf nogle er særlig hastende. Denne Invitation vil Sambandspartiet gerne modtage, og Partiet har været beredt til at fremsætte eller være med til at fremsætte Forslag om, at Indbydelsen modtages med Tak. Imidlertid har Hændelser fra de sidste Dage i Forbindelse med, at det er Mindretallet bekendt, at Lagtingets største Gruppe vil afslaa Indbydelsen, medført, at Mindretallet intet Forslag fremsætter, men kun i foranstaaende Linjer redegør for

Sambandspartiets Stilling til Indbydelsen. Man ser sig nødsaget til at tilføje, at man anser det for ganske uforsvarligt overfor det færøske Folk at afvise Forhandling med Regeringen paa nuværende Tidspunkt, navnlig om Sager af høstende Art. Hvis stor Skade ikke skal ske, maa den Del af Lagtinget, som ikke ønsker at bære Ansvaret sammen med Tingets største Gruppe, sende en samlet Redegørelse til Regeringen angaaende foran ommeldte Forhold.

Mindretallet har ikke i de sidste Dage faaet Lejlighed til i Udvalget at fremsætte sit Forslag til den Fremgangsmaade. Sambandspartiet mener, man bør indlede med i Forfatningsspørgsmaalet, nemlig Folkeafstemning. Man fremlægger derfor Forslaget om Folkeafstemning i selve Lagtinget.

Forslag:

Bestemmelser

om

Folkeafstemning angaaende Færøernes fremtidige statsretlige Stilling.

§ 1.

Inden Udgangen af Kalenderaaret 1915 gives der den færøske Befolkning Lejlighed til gennem en Folkeafstemning at udtale sig om, hvorvidt den ønsker sig frigjort for enhver statsretlig Forbindelse med det øvrige Danmark.

§ 2.

Ret til at deltage i Afstemningen har enhver, der paa den Dag, Afstemningen finder Sted, har fyldt sit 21. Aar og ellers opfylder Betingelserne for Valgret til Lagtinget, jfr. Lagtingslovens § 2, saaledes som den er affattet ved § 6 i Lov Nr. 88 af 15. Marts 1939.

§ 3.

Ved Folkeafstemningen skal Vælgerne tage Stilling til følgende Spørgsmaal: „Ønskes Færøerne løsrevet fra enhver statsretlig Forbindelse med det øvrige Danmark“.

§ 4.

Lagtinget fastsætter Dagen for Afstemningen, medens de nærmere Regler vedrørende Afstemningen, herunder Udfærdigelse af nye Valglisten, fastsættes af Amtmanden efter Indstilling fra Lagtinget og efter de for Folkeafstemning ved Grundlovsforandringer gældende Regler, jfr. Lov Nr. 355 af 23. juni 1920 med Ændringer ved Lov Nr. 66 af 11. Marts 1939 § 1 og Lov Nr. 191 af 12. Maj 1939 § 3.

§ 5.

Nævnte Bestemmelser træder i Kraft straks.

Ásetanir

um

fólkaatkvøðu viðvíkjandi Føroya framtíðar ríkisrættarskið.

§ 1.

Áðrenn árslok 1915 verður givið Føroya fólki høvi til við fólkaatkvøðu at siga sína hugsan um, hvørvið tað ynskir seg loystan frá einumhvörjum ríkisrættarsambandi við hin partin av Danmark.

§ 2.

Rætt til at luttaka í atkvøðuni hefur einhvör, sum á atkvøðudegnum hefur fylt 21 ár og annars uppfyllir freyðirnar fyri valrætt til lögtingið, smbr. § 2 í lögtingslógini, sum hon er orðað við § 6 í lóg nr. 88, 15. mars 1939.

§ 3.

Við fólkaatkvøðuni skulu veljararnir taka stöðu til fylgjandi spurning: „Ynskjast Føroyar leysríðnar frá einumhvörjum ríkisrættarsambandi við hin partin av Danmark.“

§ 4.

Lögtingið ásetir atkvøðudagin, meðan tað nærru reglurnar viðvíkjandi atkvøðuni, hartundir um at gera nýggjar vallistar, verða ásettir av sammaninum eftir tilmæli frá lögtinginum og eftir reglunum galdandi fyri fólkaatkvøðu við grundlógarbrøying, smbr. lóg nr. 355, 23. juni 1920 við brøyingum við lóg nr. 66, 11. mars 1939, § 4, og lóg nr. 191, 12. mei 1939, § 3.

§ 5.

Hesar ásetanir koma í gildi heinan vegin.

Frl. 1/9.

ALIT frá P. M. Dam.

Minnilutin (P. M. Dam) heldur fram:

Síðani sambandið við Danmark varð slitið tann 9. april 1940, hava Føroyar havt eina bráðfengis stjórnarskipan.

Javnaðarflokkurin, ið var við til at samtykkja hesa skipan, hefur verið samdur um, at so brátt Danmark var aftur frítt, skuldu takast upp samráðingar um framtíðarsamvinnuna við Danir, men tá ið størsti flokkurin á tingi tvær reisir hefur sett fram uppskot um loysing frá Danmark, hefur javnaðarflokkurin hildið, at áðrenn hesar samráðingar kundu takast upp, var tað neyðugt at hava eina fólkaatkvøðu um, um Føroyar yvirhövur skuldu hava nakran felagsskap við Danmark.

Nú er ímeðan tað hent, at varamaður fólkaflokksins, Th. Petersen, fólkatingsmaður, hefur verið á Danaferð og yvirfyri Danastjórn hildið fram, at fólkaflokkurin kortini ikki er loysunarflokkur, men vil hava, at Føroyar skulu verða í einum realistiskum felagsskapi við Danmark.

Henda hending hefur líkið burtur tað grundir, ið javnaðarflokk-

urin helt, talaðu fyri eini fólkaatkvøðu. Efflicí fyri loysing eru bert tveir so smáir flokkar, at teir hava ikki orkað at sett ein mann inn á ting, og so leingi talið á loysingarmönnum er so fátt, heldur javnaðarflokkurin onga grund vera til at hava fólkaatkvøðu, men at fyrirreikandi samráðingar við Danastjóru eiga at fara fram nú beinan vegin.

Javnaðarflokkurin kann so stalt taka undir við ríkisstjórnarinnar áheitan um nú beinan vegin at velja menn innanfyrir teir ymsu politisku flokkarnar at samráðast við hana.

Aftaná hesar samráðingar heldur flokkurin, at lögtingsval skuldi ferð fram uppá flokkanna stöður.

Hitt nývalda tingið átti so at tikið upp fær endaligu samráðingar við ríkisstjórnina og komið til sættis um framtíðar stjórnarskipanina fyri Føroyar.

So brátt henda skipan var gjørd, skuldi so aftur val verið hildið fyri at velja nýtt lögting at umsita landið eftir teirri nýggju stjórnarskipanini.

I málinum liggja ymisk skjøl, og ynskir undirskrivaði minniluti viðvíkjandi hesum at viðmerkja:

1. Spurningurin um aðallóg fyri Føroyar kann ikki viðgerast av hesum tingi, men verður at heina til komandi samráðingar og viðgerð av stjórnarskipanarmálinum.
2. Tað er minnilutanum kunnugt, at all tað, ið teir flokkar, ið samtyktu stjórnarskipanina av 6. mai 1940, hava gjørt í felagsskapi landsins vegna, er vorðið monnum kunnugt og opinbart í landsnevndar- ella tingviðgerð og liggur til skjals annaðhvørt í landsnevndargerðabókini ella tingliðindum.
3. Viðvíkjandi fólkaatkvøðu verður víst til tað, ið framanfyrir er nevnt um henda spurning.
4. Viðvíkjandi vali av monnum til nú beinan vegin at taka upp fyrirreikandi samráðingar við ríkisstjórnina um stjórnarskipanina hjá Føroyum fyri framtíðina verður eisini víst til tað, ið sagt er frammundan.
5. Val av einum tjóðtingi til at taka upp viðgerðina av okkara framtíðarviðskiftamálum við Danir og úrheimin í síni heild kundi minnilutin valgingið við til, um allir flokkar vóru samdir um tað; men tá ið tað er minnilutanum kunnugt, at hinir flokkarnir ikki halda seg kunna ganga hesa leið, verður einki uppskót sett fram í hesa ættina.

Tá ið seinja ikki kann fáast um at velja eina samráðingarnevnd, og tá ið ein tilik seinja er ein forútsætlan fyri, at javnaðarflokkurin kann ganga við til at velja tilika nevnd nú beinan vegin, selir minnilutin einki uppskót fram um val av hesi nevnd.

Sum landið nú liggur, heldur minnilutin, at einans, ið nú er at gera, er at velja nýtt ting. Men tá ið sambandsmenn siga seg ikki at kunna greiða atkvøðu fyri einum uppskotti um lögtingsval, aðrenn fólkaatkvøða er tartin fram, og tá ið fólkaflokksmenn, ið eru fyri lögtingsvali, eru rýmdir av tingi, kann eitt uppskót um at slíta tingið og hava eykaval av einum nýggjum lögtingi til viðgerðar av framtíðarskipan

Føroya ikki verða samtykt. Tað er sostatt nyttuleyst at seta fram uppskot um nýtt lögtingsval. Minnilutin heldur tí, at einki er at gera uttan at fyrileggja ríkisstjórnini flokkanna slóðir við áheitan um at skipa fyri, hvussu fram skal verða farið fyri at samráðingar um framtíðarskipan fyri Føroyar kunna koma í lag.

Uppskot:

Málið verður sent ríkisstjórnini.

2. viðg. 1/9. 3. viðg. 15/9. Uppskotið hjá Samuelson og Djurhuus fall 9 - 0. Uppskot Dams samtykt 13 - 0.

3. Lóg um prísir, lønir o. t.

1. viðg. 3/8. Frt. 11/9.

ALIT

Kunngerð nr. 5, 20. apríl 1945, ásetir, at reglurnar um prístal og príseftiransan verða at leggja fyri lögtingið í vanligu tingsetuni 1945 til kanningar.

Hetta er gjørt, og málið er beint í 5-mannanevnd.

Minnilutin í nevndini (Kt. Djurhuus og J. P. Henriksen) heldur, at sum viðurskiðini liggja fyri, er ikki annað at gera, enn at vinar-nýggja sam núverandi skipanin, inntil tingið av nýggjum í komandi tingsetu kann taka allar spurningin upp aftur til viðgerðar.

Uppskot:

1. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Pristal og Priskontrol.

§ 1.

Priskontrol-Raadet, udvidet efter Kundgørelse Nr. 40 af 11. December 1942, udarbejder og offentliggør pr. 1. Oktober 1945 og pr. 1. Januar 1946 et Pristal paa Grundlag af Priserne henholdsvis pr. 15. September og 15. Decem-

§ 1.

Priseftiransingarráðið viðkað sbr. lógarkunngerð nr. 40, 11. desember 1942, roknað út og kunnger pr. 1. oktober 1945 og pr. 1. januar 1946 eitt prístal eftir prís-um atvikavíst pr. 15. september og 15. desember 1945, atvikavíst

ber 1945, gældende for henholds-
vis Oktober Kvartal 1945 og Janu-
ar Kvartal 1946.

gældandi fyrir október fjórðingsár
1945 og janúar fjórðingsár 1946.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træ-
der i Kraft straks.

§ 2.

Hesar fyrri skipanir koma í gildi
heiman vegin.

II. Málið verður av nýggjum lagt fyrri lögtingið í næstu tingsetu.

2. viðg. 13/9. 3. viðg. 14/9. Samtykt 13-0.

Uppskot til avgerðar

frá Dam o. fl.

Lagtinget annoder Amtet om i Medfør af § 6 i Kundgørelse Nr. 59 af 9. December 1944 at pålægge Priskontrolraadet at ændre Raadets Bekendtgørelse af 11. September 1945 om Maksimalpriser saaledes, at de nye Maksimalpriser først træder i Kraft den 25. September 1945.

Frí, 14/9. 14/9 samtykt 13 0.

4. Lóg um pant fútar.

1. viðg. 1/8. Framlagt 5/9.

ÁLIT

Lögtingið samtykti í fjór (sí lögtingstíðindi 1944, síðu 221): Bráðfengis skipanin frá 1943 um gjald fyrir panting verður í gildi framvegis, tó fær landsnevndin heimild til at góðtaka broyting í mógældandi skipan, um tað verður hildið neyðugt.

7. febrúar hevði landsnevndin til umhugsunar spurningin um, at settir verða 1 ella 2 pantafútar á gjaldstovuna at panta lögtingsskatt, möguligt eisini kommunuskatt, og amtmáðurin varð biðin um nærri uppskot. 7. mars mælir gjaldstovan til, at pantafúti verður settur á gjaldstovuna at panta lögtingsskatt, men mælir frá, at hann í hvørt tilfelli fyrjhils eisini skal panta fyrri kommunuskatt. Lønin verður 1.000 kr. plus viðbót sum vanligt fyrri honorarlønnað fólk. Á ferðum fær hann umframt ferðaútreiðslur dagpening 10 kr. um dagin. Utpantingargjöldini falla til amtsgrunnin, ið lönar manninum. Gjöldini, sum gjaldstovan

mælir til í brévinum 7. mars, heldur hon vilja verða nóg stór til at bera útreiðslurnar til pantafútan. Í seinni uppskoti er stöddin av gjöldunum tvífaldað.

14. mei sendir amtmaðurin málið aftur til landsnevndina, og 16. mei samtykti nevndin at góðkeenna uppskotið, so ein pantafúti skjótast verður settur á gjaldstovuna, men spurningurin um at broyta gjöldini verður lagdur fyri tingið. Í brævi, 13. juni, heldur amtmaðurin, at pantafúti ikki kann verða settur á gjaldstovuni uttan lógbroyting, og so stalt er málið lagt fyri tingi.

Minnihutin í fliggjarnevndini (Kr. Djurhans, J. Poulsen og P. M. Dam) mælir til at samlykkja uppskotið frá gjaldstovuni, tó so at pantagjöldini verða tað dupulta av, hvat tey nú eru ella tað sama sum við ekssekúti.

Henda hækkan skal eisini galda við panting fyri kommunuskatt.

Uppskot:

A. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Inddrivelse af personlig Skat til Amtskommunen.

§ 1.

Kendelse om Udpantning for personlig Skat til Amtskommunen afsiges af Fogeden.

§ 2.

Naar Bestander af personlig Skat til Amtskommunen er autoriseret til Udpantning af Fogeden, sker Forkyndelse ved en af Færøernes Opphørselskontor i det til Offentliggørelse af retslige Meddelelser autoriseret Blad indrykket Meddelelse om den stedfundne Autorisation og om Datoen for Udpantningens Paabegyndelse, hvilken Dato ikke maa fastsættes til noget tidligere Tidspunkt end en Uge efter Meddelelsens Indrykning i Bladet. Yderligere Forkyndelse for eller Meddelelse om Udpantningen til den enkelte Skyldner er uønsket.

§ 3.

Udpantning for personlig Skat til Amtskommunen foretages af Chefen for Færøernes Opphørselskontor eller en af denne dertil bemyndiget Person.

Med Hensyn til Indsigelser forholdes som foreskrevet i § 7, 3die Stk. i Lov Nr. 85 af 30. Marts 1935.

§ 4.

De med disse Udpantninger forbundne Gebyrer, jfr. Kundgørelse Nr. af 1915 tilfalder Amtsfonden, der afholder samtlige Udgifter ved Udpantningens Foretagelse, herunder Vidnegebyrer og Rejsseudgifter, forsaavidt der ikke opnaas Dækning hos Rekviritus. Udgifterne til den for Chefen for Færøernes Opphørselskontor fornødne Medhjælp til Udpantningen afholdes ligeledes af Amtsfonden.

§ 5.

Med de foranstaaende Bestemmelser følgende Ændringer forbliver Reglerne i Lov Nr. 85 af 30. Marts 1935 i Kraft.

§ 6.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft den 1. Oktober 1945.

Bráðfengis ásetanir fyri Föroyar um innheimtan av persónligum skatti fyri amtskommununa.

§ 1.

Dómur um panting av persónligum skatti til amtskommununa verður sagdur av sorenskrivarinum.

§ 2.

Tá sorenskrivarin hevur heimilað panting av eftirstöðum av persónligum skatti til amtskommununa, verður tað kunngjørt av Gjaldstovu Föroya í tí til rettarkunngerðir góðkenda blaði við lýsing um heimilanina og um dagin fyri byrjan pantingarinnar; hesin dagur kann ikki verða ásettur til nakran dag fyrr enn einn viku eftir, at lýsingin hevur verið sett í blaðið. Nærri kunngerð ella boðan um pantingina til tann einstaka skuldaran er óneyðug.

§ 3.

Panting av persónligum skatti til amtskommununa verður gjørd av stjóra Gjaldstovu Föroya ella einum persóni við heimild frá honum til tess.

Viðvíkjandi mótmælum verður farið fram sum ásett í § 7, 3. stk., í lóg nr. 85, 30. mars 1935.

§ 4.

Tey gjöld, sum standa í sambandi við hesar pantingar, smbr. kunngerð nr. 7945, falla til amtsgrunnin, sum rindar allar útreiðslur til pantingarnar, herundir vitnisgjöld og ferðaútreiðslur, um ikki borgar fæst hjá rekvisitus. Útreiðslurnar til ta til pantingarnar neyðturvuligu hjálp til stjóra gjaldstovunnar verða eisini goldnar av amtsgrunninum.

§ 5.

Reglurnar í lóg nr. 85, 30. mars 1935, verða við broytingum, sum fylgja av omanfyrirstandandi ásetanum, framvegis í gildi.

§ 6.

Hesar ásetanir koma í gildi 1. oktober 1945.

B. Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Gebyrerne ved Udpantning.

§ 1.

Ved Forlagelse af Udpantning erlægges samme Gebyrer og

samme Vidnegodtgørelser som ved Foretagelse af Udlæg, jfr. Sportel-Reglement for Rettens Betjente af 30. Marts 1836 § 16 som ændret ved Lov af 29. December 1857, § 1, Litra d, samt samme Reglements § 65.

§ 2.

Nærværende Bestemmelse træder i Kraft 1. Oktober 1915.

Samtidig ophæves de for Færøerne hidtil gældende Bestemmelser om Gebyrer og Vidnegodtgørelser ved Foretagelse af Udpantninger.

Bráðfengis ásetanir fyri Føroyar um gjöld viðvíkjandi panting.

§ 1.

Við panting verða latin somu gjöld og somu vitnissamsýningar sum verða latin við útleigg, smbr. Sportel-Reglement for Rettens Betjente, 30. mars 1836 § 16 sum broytt við lóg 29. december 1857, § 1, litra d, og § 65 í somu reglugerð.

§ 2.

Hesar ásetanir koma í gildi 1. oktober 1915.

Samstundis verða tiknar úr gildi her fyri Føroyar higartil galdandi ásetanir um gjöld og vitnissamsýningar við panting.

2. viðg. 7/9. 3. viðg. 11/9. Samtykt 13 -0.

5. Húслеigulógin.

Frl. 14/9.

ALLT

Við kunngerð nr. 11, 2. desember 1910 eru viðurskipti millum eigara og leigara av húsum og húsarúnum skipaði.

Í umsókn H. mei í ár, flytir frú Berghild Evensen fram, at henda lóggáva í summum förum er ógviliga trong særð frá einum eigara sjónarmiði.

Lóggávan er fyrst og fremst fyri at tryggja leigarar móti húслеiguokri, og hetta man vera gjørt fyllist.

Frú Evensen sækir um at fáa fyriskrivað lógarreglu sína uppi skoyti til lógina um, at leigaraanthurður kann geva eigara grund til uppsögn í leigusáttmálanum.

Meirilutin í kommunalu nevndini (A. Djurhuus, J. Chr. Olsen og J. H. Danhjörg) heldur, at fórvur er til, at tilíkt uppiskoyti er í lógini, og selur fram hetta

Uppskot:

ÆNDRING

i Midlertidige Bestemmelser for Færdøerne om Lejeforhold.

I § 3 i Kundgørelse Nr. 41 af 2. December 1940 indsættes som nyt Punkt:

6. naar Lejeren eller hans Husstand optræder paa saadan Maade, at det er til væsentlig Ulempe for Ejeren eller for Ejendommens øvrige Beboere.

I § 3 i kunningerð nr. 41, 2 desember 1940, verður sett sum nýtt punkti:

6. tá ið leigarin ella húski hans visir tilkann atburð, at tað er til mannandi ónáði fyri eigarin ella annað fólk, sum býr í húsinum.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13 0.

6 Valrættaraldurin.

Frl. 31/7. 1. viðg. 2/8. Frl. 21/8.

ALLT

Fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri) og sjálvstýrisflokkurin hava við skrivu tann 31. juli 1943 biðið lögtingið skjótast mögudigt taka til viðgerðar 21 ára valrættaraldurin, soleiðis at tey, sum fylt hava 21 ár til fyrstu lögtingsval kunnu hava rætt at luttaka í valinum. Málið er beint í serliga 5-manna nevnd.

Nevndin hevur viðgjørt málið og samstundis fikið til viðgerðar spurningin um, eins og við cykavalið í 1943, at geva sjómönnum adgang til at luttaka í valinum, um tað verður cykaval. Físini adgang fyri sjúklingar til at luttaka í valinum hevur verið til umhugsunar í nevndini. Við kunningerð nr. 17 av 19. mai 1943 vórðu gjørdar serreglur fyri cykavalið tá, og spurningurin um líknandi reglur fyri eitt cykaval í heyst, um heftu verður samtykt, hevur verið til umhugsunar í nevndini.

Nevndin hevur, í spurninginum um at seta 21 ára valrættaraldurin í gildi beinan vegin, býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. H. Danbjørg, B. Long og Th. Petersen) halda tað vera beint, at 21 ára valrættaraldurin kemur gildi, um cykaval verður í heyst og settur uppskot samsvarandi. Tað verður víst á, at 21 ára aldurin longu hevur verið í gildi til valið til Havnar býráð heystið 1944, og

kemur í gildi til kommunuvalini, ið fara fram í januar 1946, so stótt hevði verið órættvíst, um fólk millum 21 og 25 ár ikki eisini fingu høvi til at geva atkvøðu til lögtingsval í heyst.

Minnibitið (Kr. Djurhuus og A. Samuelson) vísa til ta stöðu, teirra flokkur altíð hevur fikið til henda spurning. Teir eru fyrri at lækka valrættaraldurin, tá ið tað sama hendir til val til danska ríkisdagin, men halda, at broytn av reglunum fyrri Føroyar eigur at stöðga til tá.

Nevndin er á einum máli um, at sjófólkið eigur at fáa høvi til at luttaka í lögtingsvali, eins og reglurnar geva teimum atgongd til at luttaka í fólkatingsvali, sjálvt um teir eru burturstaddir. Nevndin mælir til, at sama reglugerð sum kunngerð nr. 17 av 19. mai 1943, § 3, verður ásett til komandi lögtingsval. Nevndin er eisini á einum máli um at at áseta sama reglugerð sum § 1 í unnnækka kunngerð soleiðis, at tíðin fyrri seinasta avgerð av valúrslitinum verður stutt til eina viku frá valdegnum.

Omanfyrir nevndi meiriluti setur eisini uppskot um reglur fyrri nýggjar vallistar og fyrri tíðarfresti í samanburðvið hella eins og ásett var í kunngerð nr. 17 frá 1943 § 2. Minnilutin, ið ikki er við til at áseta 21-ára valrættaraldurin, vil ikki seta seg ímóti tilíkom reglunum, men luttakar ikki í hesum uppskoti.

Nevndin er samd um, at tað er heint at áseta reglur, soleiðis at sjúklingar, ið liggja á sjúkrahúsum, fáa høvi at stemma. Tilíkar reglur hava ikki fyrr verið í gildi hjá okkum, men í Noregi varð ásett við lóg um stórtingsval av 17. desember 1920, at fann, ið ikki kundi vera heima, fekk høvi til at stemma:

„..... naar han erklærer, at han vil være hindret fra at møde personlig paa Valgtinget,

a) enten ved Fravær fra Valgsognet i den for Stemmegivningen bestemte Tid,

b) eller ved offentlig Gøremaal inden Valgsognet.“

Nevndin heldur, at tilíkar regla sum tann norska gevur friari væsir, enn tað kann kallast neyðugt, og ynskir, at lögtingið ásetur reglur, ið geva serliga sjúklingum atkvøðumöguleiki, og eisini teimum, ið ikki eru harrar yvir síni burturferð á valdegnum. Nevndin setur fram uppskot um tilíkar reglur og mælir tinginum til at samtykkja hetta uppskot.

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Valgrets- alderen m. v.

Bráðfengis fyriskipanir fyrri Føroyar um valrættaraldurin o. a.

§ 1.

Í § 2 í Kundgørelse Nr. 36 af 22. November 1944 udgaar Ordet „ordinær“.

§ 1.

Í § 2 í kunngerð nr. 36 av 22. november 1944 verður strikað orðið „vanliga“.

§ 2.

Ved førstkommande Lagtingsvalg finder Reglerne i Lov Nr. 121 af 28. Marts 1923 om Færøernes Lagting, jfr. Bekendtgørelse Nr. 249 af 21. Juni 1939 og Lov Nr. 127 af 28. April 1916, samt Kundgørelser Nr. 5 af 3. Januar 1944, Nr. 30 af 26. Oktober 1944 og Nr. 36 af 22. November 1944, saaledes som denne er ændret ved nærværende Bestemmelser § 1, Anvendelse med følgende Ændringer:

1. Den i Lagtingslovens § 11, Stk. 1 foreskrevne endelige Opgørelse af Valget i hver Valgkreds forelægges af Valgnevnet senest paa Ugedagen efter Valgdagen.

2. Kommunalbestyrelserne udferdiger i Tiden fra 27. August til 10. Septbr. 1945 nye Valglister. De nye Valglister fremlægges til Efter syn i Tiden fra 11. September til 22. September 1945, begge Dage indbefattet. Klager over Listerne skal fremsættes senest 25. September 1945. Fremkomne Klager skal paakendes af Kommunalbestyrelserne inden 1. Oktober 1945.

Afskrift af de fornyede Valglister indsendes til Valgnevnet inden 10. Oktober 1945.

3. Søfolk samt Personer, der har midlertidigt Arbejde udenfor Færøerne, har Adgang til at deltage i Lagtingsvalget efter Reglerne i Folketingsvalglovens §§ 11-51.

De for Folketingsvalg foreskrevne Stemmesedler m. v. anvendes ved Valget. Vælgeren kan kun stemme paa et af de til Deltagelse i Valget anmeldte Partier, men ikke paa nogen bestemt Kandidat. Stemmeafgivningen sker ved, at Vælgeren paa Stemmesedlen skriver Partiets Navn og/eller Listens Bogstavbetegnelse.

§ 2.

Til næsta lögtingsval verða reglurnar í lóg nr. 121 av 28. mars 1923 um Føroya Løgting, jvf. kunningeran nr. 249 av 21. juni 1939 og Lóg nr. 127 av 28. april 1916, umframt kunningerðir nr. 5 av 3. januar 1944, nr. 30 av 26. oktober 1944 og nr. 36 av 22. november 1944, soleiðis sum henda er broytt eftir § 1 í hesari fyriskipan, at týla við fylgjandi broytingum:

1. Tann í § 11, stk. 1 í Løgtingslógini fyriskipaða endaliga eftirkannan av valinum í hvørjum valdømi verður valnevndin at útíma seinast vikudagin eftir valdagin.

2. Kommunustýrin lata í tíðarskeiðinum 27. august til 10. sept. 1945 gera nýggjar vallistar.

Teir nýggju vallistararnir verða framlagdir til eftirhyggingar í tíðarskeiðinum 11. september til 22. september 1945, báðir dagar upprøknaðir. Kerrað má vera um listarnar seinast 25. september 1945. Kommunustýrið skal innan 1. oktober 1945 taka avgerð um innkomnar klagar.

Avrit av teim nýggju vallistunum verða at senda valnevndunum innan 10. oktober 1945.

3. Sjónnum eins og fólk, sum er í bráðfengis starvi uttanfyri Føroyar, er loyvt at luttaka í Løgtingsvalinum eftir reglunum í Fólkatingsvallógini, §§ 11-51.

Til valið verða nýttir teir atkvøðuseðlar o. a., sum er fyriskipað at verða nýtt til fólkatingsval. Veljarin kann hert greiða atkvøðu fyrí einum av teimum til valið fráhøðaðu flokkunum, men ikki fyrí nøkrum serstökum tingmannanum. Atkvøðugreiðslan fer fram á tann hátt, at veljarin skrivar á atkvøðuseðlini flokksins navn og/ella listabókstavin.

Stemmesedlen er ugyldig, naar det ikke med Sikkerhed kan afgøres, hvilken Liste Vælgeren har villet give sin Stemme, eller naar der er paaført Stemmesedlen andet end Parliets Navn og/eller Listens Bogstavbetegnelse.

4. Foruden de i Punkt 3 nævnte Personer kan nedennævnte Personer afgive Stemme paa tilsvarende Maade, forsaavidt de paagældende paa Valgdagen er forhindret i at give Møde paa Valgstedet:

a. Patienter paa Sygehus og Sanatorier, saaledes at en ved Sygehuset eller Sanatoriet ansat Læge eller en Statstjenestemand bekræfter Stemmeafgivningen.

b. Andre syge Personer, saaledes at en Læge, en Statstjenestemand eller en af Syssemanden dertil udpeget troværdig Person bekræfter Stemmeafgivningen og Grunden til, at den paagældende er forhindret i at give Møde paa Valgstedet.

c. Personer, der paa Færøerne har Arbejde eller deltager i Undervisning paa en Plads udenfor den Kommune, hvor de er optaget paa Valglisten, forsaavidt Arbejdet eller Undervisningen er paabegyndt efter 25. September 1915, d. v. s. efter Udløbet af den i § 2, Punkt 2 angivne Frist, inden hvilken den paagældende ved Klage kunde begære sig optaget paa Valglisten i sin midlertidige Opholdskommune.

§ 3.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Atkvøðuseðilin er ógildugur, tá ið ikki við vissu kann verða avgjört, hvørjum lista veljari hefur viljað greitt atkvøðu fyri, ella tá ið á atkvøðuseðilin er skrivað annað enn navn flokksins og/ella listabókstavurin.

4. Umframt tey í 3. punkti nevndu fólk kunna niðanfyrir nevndu fólk greiða atkvøðu á tilsvareandi hátt, um so er, at teimum valdagið berst frá at koma til steðar á valstaðnum:

a. sjúklingar á sjúkrahúsum og sanatorium, á tann hátt at ein við sjúkrahúsið ella sanatorið skipaður lækni ella ein stats-tænastumaður váttar atkvøðugreiðsluna.

b. Onnur sjúk fólk, á tann hátt at ein lækni, ein statsembætismaður ella eitt av sýslumanninum til tess ávíst álítandi fólk váttar atkvøðugreiðsluna og orsökina til, at viðkomandi berst frá at koma til steðar á valstaðnum.

c. Fólk, sum í Føroyum eru í starvi ella luttaka í undirvising á plássi uttanfyri ta kommunu, har tey eru sett á vallistan, um so er at starvið ella undirvisingin er byrjað eftir 25. september 1915, t. v. s. eftir ta í § 2, 2. punkti nevndu tíðarfreist, sum avvarðandi hefur til við klaga at kunna krevja seg settan á vallistan í sínari bráðfengis dvalarkommunu.

§ 3.

Hesar fyriskipanir koma í gildi beinan vegin.

7. Peningavirðið.

Frl. 13/8. 1. viðg. 23/8. Frl. 30. 8.

ALIT

Fra Udvalgets Flertal: Johan Poulsen, K. Djuurhuus og P. M. Dam:

Den tyske Besættelse af Danmark den 9. April 1940 medførte straks en Afbrydelse af Forbindelsen mellem Færøerne og den øvrige Del af Riget.

Forinden Afbrydelsen havde Færøerne haft Møntflod sammen med den øvrige Del af Riget, og var saaledes de her paa Øerne cirkulerende Pengesedler udstedt af Danmarks Nationalbank.

Ligesom Kursen for de fleste Landes Valuta havde været noget svingende efter den første Verdenskrig, havde Danmarks Valuta ogsaa været undergivet nogle Svingninger, men laa dog i Lighed med Sveriges og Norges Valuta ret fast i Aarene umiddelbart før Verdenskrig Nr. 2.

Paa det Tidspunkt, da den tyske Besættelse fandt Sted, var Kursen paa danske Kroner 19,80 for et Sterlingpund.

Ved Afbrydelsen af Forbindelsen med Danmark maatte Lagtinget sammen med Amtmanden som Statsmagtens Repræsentant bl. a. tage Stilling til den foreliggende Valutasituation.

Der blev foretaget en skønsmæssig Opgørelse over Kronexærdien af de paa Øerne cirkulerende Pengesedler, der blev opgjort til et Beløb af ca. 2¼ Mill. Kroner.

Da det gjaldt om at bevare Værdien af disse Nationalbanksedler, maatte der, samtidig som der indlededes Forhandlinger med Storbritannien om Sikring af Kronens Værdi, gennemføres Lovbestemmelser for at forhindre Indførsel og Udførsel fra Færøerne af danske Pengesedler og af dansk Skillemønt. Forhandlinger med Storbritannien resulterede i, at Kursen i 1940 sattes til 20,00 Kr. for et Sterlingpund, og ved Midlertidige Bestemmelser Nr. 8 af 31. Maj 1940 blev der gennemført det fornødne Forbud mod Ind- og Udførsel.

Den nævnte Kurs blev kun holdt ganske kort Tid, idet Landsnevndin sammen med Amtmanden den 1. Juni 1940 efter indtrængende Henstilling fra britisk Side gik med til at ændre Kursen til 22,40 Kr. for et Sterlingpund.

I en fra britisk Side den 27. Maj 1940 afgivet Erklæring blev der bl. a. udtalt:

„Efter den britiske Regerings Opfattelse er det nødvendigt, at den nu cirkulerende Seddelmængde, bestaaende af danske Nationalbanksedler, maa inddrages, og at Indførsel af saadanne Sedler forbydes og effektivt forhindres, indtil Inddragelse har fundet Sted.“

„Der foreslaas derfor, at der udstedes nye lokale Sedler af midlertidig Karakter, saaledes at Sedlerne forsynes med Amtmandens Navn og gøres til lovlige Betalingsmidler.

De nye Sedler skulde lyde paa Kroner og veksles med de for Tiden paa Færøerne cirkulerende Nationalbanksedler, som efter Inddragelsen

skulde opbevares indtil Krigens Slutning som et Krav mod Nationalbanken.

Den nye Pengeseddel skulde veksles til Sterling paa Færøerne til en aftalt Kurs, og en Beholdning af Sterling til dette Formaal skulde stilles til Amtmandens Raadighed. Det vil blive nødvendigt at oprette en Valutakontrol til at forhindre Køb af anden fremmed Valuta end Sterling bortset fra Valuta til godkendte Formaal (tilladt Indførsel allerede eksisterende Mellemværender eller andre Formaal, til hvilke Tilladelse gives i særlige Tilfælde), og at paalægge Afleveringspligt til Amtmanden af særlige Valutabeløb (f. Eks. U.S.A. Dollars). En yderligere Betingelse vil være Forbud mod handelsmæssig, finansiel eller anden Forbindelse med Storbritanniens Fjender saaledes som nærmere fastsat i den britiske Lov om Handel med Fjenden."

I Mellemtiden var der, jfr. førnævnte Lovbestemmelse, gennemført Afstempling af de paa Øerne cirkulerende Pengesedler.

Da de paa Øerne cirkulerende Pengesedler ret snart viste sig utilstrækkelige til Behovet, blev der ved Midlertidige Bestemmelser Nr. 32 af 11. Oktober 1940 etableret Lovhjemmel for Amtmanden til paa Nationalbankens Vegne at udstede nye Pengesedler til et Beløb af indtil 2 Mill. Kroner, og ved Midlertidige Bestemmelser Nr. 48 af 18. December 1940 blev der efter Overenskomst med den britiske Regering skabt Lovhjemmel for Udstedelse af 5. Mill. Kroner nye Pengesedler til

- a. Ombytning med de i Henhold til Kundgørelse Nr. 8 af 31. Maj 1940 afstemplede Nationalbanksedler,
- b. Ombytning med de i Henhold til Kundgørelse Nr. 32 af 11. Oktober 1940 udstedte midlertidige Pengesedler, og
- c. Forøgelse af den cirkulerende Seddelmængde mod Deponering af tilsvarende Sterlingbeløb i britisk Bank.

Samtidig blev der oprettet en Valuta-Central og en Kursreguleringsfond. Fondens Indlagte skulde anvendes til Dækning af de med Seddeludstedelsen og Valuta-Centralens Virksomhed forbundne Udgifter og eventuelle Kurstab ved *Overgang til almindelig dansk Valuta*.

De nye Pengesedler blev udstedt af Amtmanden paa Danmarks Nationalbanks Vegne og blev ved Tilsagn fra den britiske Regering sikret Omveksling til britisk Valuta efter Kurs 22,40 Kr. lig med et Pund Sterling.

Den 27. Marts 1941 blev der oprettet en Overenskomst mellem den britiske Regering og Administrationen paa Færøerne om Regulering af de finansielle Forhold mellem Storbritannien og Færøerne.

Denne Overenskomst, der betød, at Færøerne indtraadte i Sterlingblokken, var tiltraadt af Flertallet i Landsnevndin, medens et Mindretal repræsenterende Folketlokket satte sig imod, at „Lögtingið ella nakað föroyskt umboð er sjálvvaldið og ger sáttmála við errastutjóð, sum bindur niður ráðarúm og yrkisfrælsi Føroya (liberty of action)."

Ved samme Tid som Færøerne indgik Overenskomsten med den britiske Regering, indgik Island en tilsvarende Overenskomst og traadte saaledes ogsaa ind i Sterlingblokken.

Ved den førnævnte Overenskomst blev Kursen 22,40 for et Sterlingpund paany stadfæstet, samtidig som det blev bestemt, at ingen

Ændring i Kursen kan finde Sted uden Forudgaaende Overenskomst mellem de kontraherende Parter, samt at Overenskomsten forbliver i Kraft, *indtil Afslutningen af Krigen mellem Storbritannien og Tyskland* og derudover, indtil den opsiges med en Maanedes Varsel fra en af de kontraherende Parter Side.

Medens Forholdet den 9. April 1940, da Forbindelsen med Danmark blev afbrudt, var dette, at Færøerne ikke disponerede over tilstrækkeligt Sterlingtilgodehavende til Dækning af den fornødne Import fra Storbritannien, saaledes at Amtet for Statskassens Regning maatte oplage Sterlinglaan fra den britiske Regering paa tilsammen 50.000 £, udviklede Forholdet sig ret hurtigt i modsat Retning, idet Eksporten af Ferskfisk voksede i et saadant Omfang, at der allerede i Efteraaret 1940 havde ophobet sig et saa stort Eksportoverskud og deraf følgende Sterlingtilgodehavende, at saavel de færøske Erhvervsrepræsentanter som begge Bankerne fremsatte Krav om Udstedelse af flere Pengesedler for at fremme Omvekslingen af Sterlingtilgodehavenderne. De paagældende Institutioner med Undtagelse af Sjóvinnubankin var enige om, at Amtet paa Statens og Nationalbankens Vegne skulde omveksle i Kroner de Sterlingtilgodehavender, der af de paagældende ønskedes omvekslet. Thorstein Petersen som Direktør for Sjóvinnubankin fremsatte Ønske om, at der blev oprettet en færøsk Nationalbank.

Ved den formævnte Lovbekendtgørelse Nr. 32 af 14. Oktober 1940 blev der derefter stillet til Bankernes Randighed de af Amtet i Denhold til denne Bekendtgørelse udstedte Pengesedler mod Overførsel af tilsvarende Sterlingbeløb. Begge Bankerne blev derefter stillet frit med Hensyn til Omveksling af Sterling.

Føroya Banki overførte straks sine Sterlingtilgodehavender, medens Sjóvinnubankin ikke benyttede sig af denne Adgang i samme Omfang.

Da Bankernes Ret til Omveksling af Sterling til Kroner ret snart medførte en Tendens til at lade omveksle alt, hvad en Kunde krævede, og en saadan mulig Omveksling af alle erhvervede Sterling til Kroner kunde medføre betydelig Inflationsfare, udstedte Valuta-Centralen den 26. April 1941 en Bekendtgørelse om en noget indskrænket Adgang til Omveksling af Sterling til Kroner.

Kravet til Omveksling har dog været stort, og en Følge deraf er en forøget Seddelmængde. Seddelcirkulationen er saaledes steget fra ca. 2,3 Mill. Kroner pr. 9. April 1940 til ca. 11,0 Mill. Kroner. Hjemmeleden til Udstedelse af denne forøgede Seddelmængde findes i Kundgørelse Nr. 26 af 26. August 1943.

De af Amtet omvekslede Sterlingbeløb er indsat paa Konta i britiske Banker.

Færøerne har nu praktisk talt ingen Gæld i fremmed Valuta, men derimod betydelige Sterlingtilgodehavender, der pr. 1. Juli 1945 fordeler sig omtrent saaledes:

1. Allerede overlagt af Staten til Kurs 22,40 (incl. Seddel-	
dækningen)	ca. £ 2.000.000
2. Blokerede Sterling tilhørende Eksportlørerne	ca. £ 300.000
3. Sterling tilhørende Sjóvinnubankin	ca. £ 700.000
	— — — — —
	ca. £ 2.800.000

Gennem Krigsårene har der fra Tid til anden fra Folkefløkkens Side været fremført dels Tvivl om, hvorvidt Amtmanden var bemyndiget til at indlede Pengesedler paa den danske Nationalbanks Vegne, og dels og navnlig, at den Omstændighed, at vore Pengesedler var knyttet til Danmarks Nationalbank, indebar en stor Fare for, at en Overgang til almindelig dansk Valuta kunde medføre store økonomiske Tab for Færøerne, da Sandsynligheden talte for, at Danmark vilde komme ud af Krigen med en meget svag Valuta. I en Artikelserie om dette Spørgsmaal anslog Lagtingsmand Thorstein Petersen, at den danske Krone i bedste Fald vilde kun komme til at udgøre Halvdelen af den færøske Krone.

Nu er Krigen afsluttet, og i en mellem Danmark og Storbritannien indgaaet Overenskomst er Kursen paa den danske Krone fastlagt til 19,34 for et Sterlingpund, hvilket betyder, at den færøske Krone med en Kurs af 22,40 staar ca. 15 % svagere end den danske Krone.

I en af Statsministeriet til Amtet den 10. August 1945 fremsendt Skrivelse erklærer Ministeriet at ville respektere de Overtagelser af Sterling, der er sket af Amtet for Statskassens (Nationalbankens) Regning, naanset at Overtagelsen er sket til Kurs 22,40.

Desuden tilbyder Ministeriet, at der til Kursen 22,40 stadig kan overtages Sterling fra Bankerne, som disse efter de gældende Regler har skullet overlage fra færøske Eksportører til den angivne Kurs. Og da Omvekslingskursen efter den stadig bestaaende engelsk færøske Overenskomst vedblivende er 22,40, og da Bankerne efter den færøske Kundgørelse af 18. December 1940 stadig er pligtige at overlage Eksportørernes Sterling til denne Kurs, vil Amtet ogsaa vedblivende kunne overtage de Sterlingbeløb, Bankerne maa overlage efter denne Kundgørelse, til denne Kurs.

Endvidere indtager Ministeriet det Standpunkt, at naar Kursen ændres fra 22,40 til 19,34, skal dog de Sterling, som i Henhold til gældende Bestemmelser er afleveret til Banken, men blot paa Grund af Reglerne om etappevis Omregning endnu ikke er maet til at blive omregnet og derfor stadig staar for Kundernes Regning, ogsaa omregnes til Kursen 22,40.

I foranstaaende er der dog set bort fra Sjóvinnubankin's egen Sterlingbeholdning fra tidligere Tid.

Da Afregningen efter Kursen 22,40 medfører et betydeligt Tab for Statskassen, mener Ministeriet dog ikke, at Staten kan overlage Bankernes Sterling til denne Kurs længere, end til Bankernes Pligt til at overtage Eksportørernes Sterling til 22,40 kan blive hævet; derfor maa denne Kurs, saasnart det er muligt, søges ændret til den almindelige danske Kurs. Kursen 22,40 er som nævnt fastlagt i den engelsk færøske Overenskomst. Denne kan opsiges med en Maanedes Varsel, men det synes ikke nødvendigt at afvente et saadant Varsels Udløb, idet Kursen isoleret kan ændres ved Aftale mellem Parterne. Da Overenskomsten er indgaaet mellem den engelske Regering og Amtmanden paa Færøernes Vegne, da Ministeriet har indtaget det Standpunkt foreløbig at opretholde den særlige Styreform for Færøerne, og da det synes mindre godt stemmende med denne Ordning, at Regeringen gennem Udenrigsministeriet foranlediger denne Overenskomst opsagt eller ændret, maa man finde det rigtigst, at Amtet gennem Gesandtskabet i London fore-

tager det fornødne for at faa Kursen ændret, hvilket formentlig maa ske i Forstaaelse med Lagtinget, idet Ændringen maa efterfølges af en Ændring af Kundgørelsen af 18. December 1910. Endelig har Statsministeriet udtalt, at Ministeriet vil mene, at Kursspørgsmaalet kunde løses hurtig og isoleret som angivet, hvorefter der kan tages Stilling til Spørgsmaalet om Afløsning af de uigældende Sedler med Nationalbankens og yderligere Ændringer i Reglerne om Afgivelse af fremmed Valuta m. v.

Amtet har, samtidig som foranstaaende forelagdes Tinget, meddelt, at Amtet havde telegraferet til den danske Gesandt i London i Overensstemmelse med foranstaaende.

Ved Sagens Forekæggetse til første Behandling i Lagtinget nedlagde Lagtingets største Parti, Folkflokket, en Protest mod Sagens Foretagelse, førend der havde været afholdt Valg, og forlod derefter Lagtinget uden dog at nedlægge deres Mandater.

Sagens videre Behandling maatte derefter alene varetages af de tilbageværende 13 Lagtingsmænd.

Sagen blev ved første Behandling henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer, bestaaende af os underlegnede samt J. Patursson og Th. Pedersen, som repræsenterede Lagtingets største Parti. Disse to Medlemmer fik Meddelelse om det første Udvalgsnøde, men gav skriftlig Meddelelse om, at de ikke deltog i et saadant Udvalgsnøde, hvorved de paany har afskaaret deres Parti fra at have Indflydelse paa Sagens videre Behandling.

Naar der nu skal tages Stilling til Spørgsmaalet om Overgang til almindelig dansk Valuta paa det af Statsministeriet anførte Grundlag, hvorved de færøske Pengesedler kan ombyttes med danske og den færøske Krone hæves fra 22,40 for et Sterlingpund til den danske Krones 19,34 for et Sterlingpund, og Statskassen overtager de dermed forbundne Tab, ca. 8½ Mill. Kroner minus Kursreguleringsfondens Beholdning paa ca. 1½ Mill. Kroner, skulde det synes ganske indlysende, at Lagtinget med Tak modtog Statsministeriets Tilbud. En Styrkelse af Kronens Købekraft med ca. 14 % skulde synes en saa stor Fordel for den menige Mand, for den brede Del af Befolkningen, der altid har vanskeligt ved at klare sig, at et Afslag af Tilbudet skulde synes ganske meningsløst.

Skulde Forholdet stille sig saaledes, at en af de færøske Banker maatte have beholdt Sterling i den Hensigt at opnaa Fortjeneste ved en mulig Nedgang i Kronens Værdi, men nu, da Kronen gaar den modsatte Vej, kommer ud for katastrofale Tab, saa maa Tinget, saafremt den Betssag, der af vedkommende Bank er anlagt mod Amtet, maatte gaa Banken imod, træde hjælpende til og under en anden Sag tage Stilling til dette Spørgsmaal, da det ikke kan anses forsværdigt at lade den ene af vore Banker gaa i Stykker, idet vi ikke kan være tjent med mindre end 2 Banker.

Hvad Spørgsmaalet overfor Storbritannien angaar, saa skulde der ikke synes at blive nogen Vanskelighed med at faa en Ordning med en Kurs af 1934. Naar England har tillruddt en saadan Kurs overfor Danmark, der har saa stor Landbrugseksport, medens vi har en betydelig Ferskfiskeysport, skulde det synes naturligt, at Storbri-

tammien erklærede sig indforstaaet med, at vi fik den samme Kurs, uden dog at faa handelspolitiske Vanskeligheder.

De ved de midlertidige Bestemmelser gennemførte Lovregler udtaler ogsaa udtrykkeligt, at det er en Forudsætning, at Færøerne, naar Krigen mellem Storbritannien og Tyskland var afsluttet, skulde overgaa til almindelig dansk Valuta, og da dette nu kan ske med øjensynlige store Fordele for det færøske Samfund som Helhed (her maa dog ses bort fra en mulig privat Virksomheds fejlslagne Beregninger), mener undertegnede Medlemmer af Udvalget, at Tinget straks bør gennemføre det af Amtet fremsatte Forslag.

Det kan i denne Forbindelse anføres, at der i 1940 fra Storbritanniens Side strækt fremholdt, at de paa Færøerne gældende Betalingsmidler (Pengesedler) skulde udstedes af Amtmanden paa Nationalbankens Vegne, og var Storbritannien afgjort imod, at britiske Betalingsmidler blev henvendt her paa Øerne som sandanne.

At Sagen alene drejer sig om Hævning af den færøske Krones Værdi og deraf følgende Styrkelse af Færøernes Købeevne fremgaar ogsaa klart af den af Amtet paa Regeringens Vegne afgivne Erklæring af 27. August 1945:

„I Overensstemmelse med en fra Statsministeriet modtaget Skrivelse af 10. August 1945 forelagt Amtet den 17. August 1945 lagtinget et af Amtet udarbejdet Forslag til Lovbestemmelser om Kronkursens Fastsættelse til 19,34 i Forhold til Sterling.

I den siden da førte Diskussion om Sagen er der fra forskellig Side udtrykt Ængstelse for, at en Gennemførelse af nævnte Forslag skulde gøre det vanskeligere i Fremtiden for Firmaer og Personer paa Færøerne at erhverve Sterling til Opretholdelse af Samhandelen med England.

I denne Anledning har Regeringen bemyndiget Amtet til at meddele følgende:

1. Regeringens Ønske gaar som udtrykt i Statsministeriets Skrivelse af 10. August 1945 *alene* ud paa en Ændring af Sterlingkursen, og Regeringen forudsætter, at der sker Forhandling med Lagtinget om *alle* andre Spørgsmaal, der kan opstaa i denne Forbindelse.
2. Kursændringen medfører ingen Indskrænkning i Færøernes Adgang til Køb af Sterling til Opretholdelse af Samhandelen med England, herunder Indkøb af Fartøjer, Maskiner etc.
3. Regeringen er indforstaaet med, at der indtil videre ikke sker nogen Ændring i den hidtil paa Færøerne anvendte Fremgangsmåde med Hensyn til Erhvervelse og Anvendelse af britisk Valuta.“

Da der fra en vis Side er paastaet, at en Ændring af den nu gældende Kurs vil medføre Vanskeligheder for Samhandelen med Storbritannien, særlig hvad Salg af færøsk Fisk angaar, skal det paapeges, at nærværende Sag ikke berører Kvotaspørgsmaalet, men blot betyder en Regulering af Kursen, saaledes at de af Amtmanden paa Nationalbankens Vegne udstedte Pengesedler faar samme Værdi som de egentlige Nationalbanksedler, nemlig 19,34 for et Sterlingpund.

Fordele ved en Ændring af Kursen som den omhandlede kan bl. a. siges at være følgende:

- (1) Kronens Købeevne stiger med ca. 14 %.
- (2) Et tilsvarende Prisfald for alle Importvarer, derunder ogsaa Partøjer og Muskiver, Bygningsmateriale m. v. fra Ikrafttrædelsesdatoen.
- (3) Et Prisfald med deraf følgende lavere Pristal vil komme Lønarbejderen tilgode, idet Lønnen først reguleres bagefter Pristallets Udregning, og naar Pristallet er faldet under 250, sker der kun en Reduktion i Arbejdslønnen med 0,85 Öre pr. Pönd, hvorved Arbejderen igen faar, hvad han mistede under Prisstigningen.
- (4) Et Fald i Priserne paa Jern, Tømmer og andre Materialier og en samtidig tilsvarende Reduktion af Lønningen vil stimulere Beskæftigelsen og saaledes modvirke Arbejdslöshed.

Til Slut skal kun bemærkes, at Udvalget, naar Staten vil udlöse de blokerede Sterlingpund til Kurs 22,10, gaar ud fra, at Staten paa samme Maade vil udlöse alle de Fortjenester, som Fiskerne og Arbejderne i Island allerede har erhvervet, selvom de paagældende Sterlingpund endnu ikke maatte være overført hertil.

Idet undertegnede Udvalgsmedlemmer henviser til foranstaaende, skal vi foreslaa Tinget at gennemføre følgende

*Förslag
til*

*midlertidige Bestemmelser for Færöerne vedrørende Seddelomløb
og Valutaforhold m. o.*

*Bráðfengis ásetanir fyri Færögar um seðlaumferð og
valutaviðurskipti o. a.*

§ 1.

Kursen for de paa Færöerne anvendte Kroner er herefter lig med Kursen for de i det övrige Kongerige anvendte Kroner, for Tiden 19 Kr. 34 Öre lig med 1 Pund Sterling.

Den i §§ 8 og 9 i Kundgörelse Nr. 48 af 18. December 1910, jfr. Kundgörelse Nr. 19 af 26. April 1911, omhandlede Afgift til Kursreguleringsfonden sandt den i § 8 i Kundgörelse Nr. 9 af 16. Marts 1912 jfr. § 7 i Kundgörelse Nr. 61 af 23. December 1912, og § 2 i Kundgörelse Nr. 39 af 23. December 1913, omhandlede Afgift til Forsikringsformaal bortfalder.

§ 2.

De i det övrige Kongerige gyl-

§ 1.

Virðið á teimum í Færöum nýttu krónum verður hereftir javnt við virðið á teimum í hinum partinum av kongaríkinum nýttu krónum, fyri tíðina 19 kr. 34 öyrú javnt við 1 pund sterling.*

Tað í §§ 8 og 9 í kunningarð nr. 18, 18. december 1910, sbr. kunningarð nr. 19, 26. april 1911, umröddu avgjald til virðisjavnningar grunnin, eins og tað í § 8 í kunningarð nr. 9, 16. mars 1912, sbr. § 7 í kunningarð nr. 61, 23. december 1912, og § 2 í kunningarð nr. 39, 23. december 1913, umröddu avgjald til tryggingarendamál falla burtur.

§ 2.

Teir í hinum partinum av

dige, af Danmarks Nationalbank udstedte Pengesedler („de nye Nationalbanksedler“) er lovligt Betalingsmiddel paa Færøerne lige med de af Amtmanden paa Nationalbankens Vegne udstedte Pengesedler.

§ 3.

Det bestaaende Forbud mod Overførsel af Betalinger til det øvrige Kongerige og mod Ind- og Udførsel af danske Pengesedler og Skillemønt ophæves. Forsaavidt angaar andre Betalingsmidler samt Værdipapirer kan Tilladelse til Ind- og Udførsel meddeles af Amtet.

§ 4.

De af Bestemmelserne i §§ 1--3 følgende Ændringer i Overenskomstkomst af 27. Marts 1911 om Regulering af de finansielle Forhold mellem Storbritannien og Færøerne er tiltraadt af den britiske Regering.

§ 5.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

2. viðgerð 30/8. Frl. av amtmanninum umsetan av telegrammi til amtmannin 4/9 frá danska sendimanninum, London:

Deres Telegram 37 Foreign Office erklærer, at de britiske Myndigheder er enige i, at Omvekslingskursen for færøske Kroner fastsættes til 19,34 og er af den Opfattelse, at Ændringen skal træde i Kraft straks. Med Hensyn til de to andre Forslag, der nævnes i Deres Telegram Nr. 30, erklærer Foreign Office: „Færøerne blev undtagne fra ny Engelsk Dansk Valutaoverenskomst paa Begæring af danske Myndigheder, og efter dens Artikel 9 omfatter Overenskomsten ikke Færøerne, for den Dato, som bestemmes ved Overenskomsten mellem de to kontraherende Regeringer. I Øjeblikket er Øerne derfor stadig Medlem af Sterling-området, og så længe dette er Tilfældet, er det vor Opfattelse, at de skal fortsætte med Sterling-Område Fremgangsmanden. Naar der er Enighed mellem de britiske og danske Myndigheder om, at Tiden er kommet for Øerne at genindtræde i de danske Baner (Orbit), forudsætter vi, at der gives en Maanedes Varsel med Hensyn til Ophør af den

kongaríkinum gildugu av Danmarks Nationalbank útgivnu peningaseðlar („teir nýggju nationalbankaseðlarnir“) eru lógligt gjaldoyra í Föroyum javnt við teir av amtmanninum nationalbankans vegna útgivnu peningaseðlar.

§ 3.

Forbodið móti flytan av peningi til hin partin av kongaríkinum og móti inn- og útflytan av danskum peningaseðlum og smápengum verður avtikið. Viðvíkjandi öðrum gjaldoyra og virðisskjöhúsum kann antíð geva loyvi til inn- og útflytan.

§ 4.

Bretska stjórnin hefur gingið við til tær av ásetanunum í §§ 1--3 fylgjandi broytingar í seinjuni, dagsett 27. mars 1911, um javnan av teimum fíggjarlign viðurskiðunum millum Bretland og Föroyar.

§ 5.

Hesar ásetanir koma í gildi beinan vegin.

Engelsk—Færøske Overenskomst af 1941, som fastsat i denne Artikel 10; ved Udløb af dette Tidsrum vilde Færøerne komme ind under Ordningen i den Engelsk—Danske Overenskomst. Det forekommer os ønskeligt, at der i Mellemtiden skulde være en Overgangsperiode, i hvilken Færøerne vilde indtage en Stilling, som ikke er fuldt i Overensstemmelse med nogen af Ordningerne. Det er vort Haab, at de danske og færøske Myndigheder vil være enige i, at Overgangen fra den specielle Krigs-Finansordning med Øerne til normal Tilstand bedst kan effektueres efter de angivne Rekningslinier." Jeg har annødet Foreign Office underrette den britiske Konsul i Thorshavn om den tagne Beslutning. Jeg har underrettet det danske Udenrigsministerium telegrafisk om Beslutningen med Hensyn til Fastsættelsen af Omvekslingskursen og vil sende hele Teksten af Foreign Office' Brev med Post til København.

Fr. 5/9.

Begyndelsesord

frå K. Djurhuus, J. Poulsen og P. M. Dam:

Under Henvisning til Amtets Skrivelse af Dags Dato stiller vi følgende Ændringsforslag til vort Forslag af 27. August 1945 til „Midlertidige Bestemmelser for Færøerne vedrørende Seddelomløb og Valutaforhold m. v.“

1. Forslagets Titel ændres til „Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Kronkursen m. v.“
2. Forslagets §§ 2 og 3 udgaar.
3. Forslagets § 4 ændres til § 2 og affattes saaledes:
„Den af Bestemmelsen i § 1 følgende Ændring i Overenskomst af 27. Marts 1941 om Regulering af de finansielle Forhold mellem Storbritannien og Færøerne er tiltraadt af den britiske Regering.“
4. „§ 5“ ændres til „§ 3“.

Det endelige

Forslag

lyder herefter saaledes:

*Midlertidige Bestemmelser for
Færøerne om Kronkursen m. v.*

§ 1.

Kursen for de paa Færøerne anvendte Kroner er herefter lig med Kursen for de i det øvrige Kongerige anvendte Kroner, for Tiden 19 Kr. 34 Øre lig med 1 Pund Sterling.

*Bráðfengis ásetanir fyri Føroyar
um krónuvirðið o. a.*

§ 1.

Virðið á teimum í Føroyum nýttu krónum verður herftir javnt við virðið á teimum í hinum partinum av kongaríkinum nýttu krónum fyri tíðina 19 kr. 34 øyru javnt við 1 pund sterling.

Den í §§ 8 og 9 í Kundgörelse Nr. 48 af 18. December 1940, jfr. Kundgörelse Nr. 19 af 26. April 1941, omhandlede Afgift til Kursreguleringsfonden samt den í § 8 í Kundgörelse Nr. 9, af 16. Marts 1942, jfr. § 7 í Kundgörelse Nr. 61 af 23. December 1942, og § 2 í Kundgörelse Nr. 39 af 23. December 1943, omhandlede Afgift til Forsikringsformaal beroffalder.

§ 2.

Den af Bestemmelserne í § 1 følgende Ændring í Overenskomst af 27. Marts 1941 om Regulering af de finansielle Forhold mellem Storbritannien og Færøerne er tiltraadt af den britiske Regering.

§ 3.

Nærværende Bestemmelser træder í Kraft straks.

Í §§ 8 og 9 í kunningarð nr. 18, 18. december 1940, sbr. kunningarð nr. 19, 26. april 1941, umrøddu avgjald til virðisjavningargrunnin, eins og í § 8 í kunningarð nr. 9, 16. mars 1942, sbr. § 7 í kunningarð nr. 61, 23. december 1942, og § 2 í kunningarð nr. 39, 23. december 1943, umrøddu avgjald til tryggingarendamát falla burtur.

§ 2.

af Kundgörelse Nr. 9 af 16. Marts við til ta av ásetanum í § 1 fylgjandi broyting í seinjuni, dagsett 27. mars 1941, um jøvnan av leinum fíggjarligu viðneskiftum millum Bretland og Føroyar.

§ 3.

Hesar ásetanir koma í gildi beinan vegin.

3. viðg. 5/9. Broytingaruppskotið samtykt 13--0.

7/9 fcl.

ÁLIT B

Da Kronekursens Ændring fra 22.10 til 19.34 kan medføre en Nedsættelse af Prisen paa Fisk, der opkøbes til Eksport, og da det kan befrygtes, at en sådan Nedsættelse af Prisen vil finde Sted hurtigere, end Prisen paa Nødvendighedsvarer falder, anser Udvalget det for påkrævet, at der træffes Foranstaltning til, at der for en kortere Overgangsperiode fastsættes en Mindstepris for den Fisk, der opkøbes fra frøroske Hjemmefiskere, og at der samtidig gøres, hvad der er muligt for, at Varepriserne hurtigst kan gaa ned i samme Omfang som Kronens Værdi i Forhold til Sterling er steget.

Udvalget anser det for naturligt, at de Redere, der faar Tab ved i Overgangstiden at betale den samme Pris for Fisken som hidtil, faar Adgang til at faa dette Tab dækket af Lagtinget.

Under Henvisning til foranstaaende stiller Udvalget følgende

Forslag:

1. Alle Vareforsyningsens Udsalgspriser nedsættes fra og med 8. September 1945 med 15 %.

2. Lagtinget opfordrer alle Importører, Grossister og Handlende til snarest muligt at nedsætte alle deres Udsalgspriser mindst 15 %.
3. Lagtinget anmoder Priskontrol-Raadet om at drage Omsorg for, at Detailpriserne paa de af Vareforsyningen forhandlede Varer snarest muligt nedsættes i Forhold til Prisnedsættelsen under Punkt 1, og at alle andre Priser snarest muligt nedsættes tilsvarende med mindst 15 %.
4. Midlertidige Bestemmelser

*Midlertidige Bestemmelser for Færøerne
om
Prisen paa Fisk til Eksport.*

§ 1.

Ved Køb af færøsk-fanget Fisk bestemt til Eksport som Ferskfisk maa der ikke betales eller modtages lavere Pris end den pr. 1. September 1945 paa vedkommende Plads gældende, medmindre saavel Føroya Fiskimannafelag som Suðuroya Fiskimannafelag maatte have tiltraadt lavere Priser.

I Tilfælde af Uenighed om, hvad Fiskeprisen var pr. 1. September 1945, fastsættes denne endeligt af vedkommende Syssemand, uden at Spørgsmaalet kan indbringes for Domstolene.

§ 2.

Enhver Eksportør, som dokumenterer at have solgt færøsk-fanget Ferskfisk, opköbt paa Færøerne efter nærværende Bestemmelser i Kraft-træden og betalt med mindst den pr. 1. September 1945 gældende Pris, har Ret til at faa et Tilskud paa 15 % af den til Fiskerne betalte Pris.

Tilskudet udredes af Amtsfonden og anvises af Amtmanden efter vedkommende Sælgers Begæring, der indsendes gennem Syssemanden.

§ 3.

Overtrædelse eller Forsøg paa Overtrædelse af nærværende Bestemmelser straffes med Bøder, der tilfalder Amtsfonden, eller i Gentagelsestilfælde med Hæfte. For Køberens Vedkommende skal Bøden udgøre mindst 1000 Kr.

§ 4.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks og gælder indtil 31. December 1945.

Inden 31. December 1945 optager Lagtinget Spørgsmaalet om Fiskepriserne til fornyet Overvejelse under Hensyntagen til det til den Tid værende Prisniveau (Pristal) og Markedsprisen.

*Bráðfengis fyriskipan fyri Færøgar
viðvíkjandi
prisi á fiski til útflutnings.*

§ 1.

Við keypti av føroyskum veiddum fiski til útflutnings sum fesk-

Fisk má ikki verða goldin ella móttikin lægri prísir enn tann pr. 1. september 1945 á viðkomandi plássi galdandi, uttan so er, at bæði Føroya Fiskimannafelag og Suðuroya Fiskimannafelag eru gingin við til lægri prísir.

Ífall ósemja er um, hvat ið fiskaprisurin var hin 1. september 1945, verður hann endiliga at fastsetast av viðkomandi sýslumanni, uttan at spurningurin kann verða lagdur fyri dómstólarnar.

§ 2.

Ein og hvør útlutningsmaður, sum dokumenterar, at hava seli feroyskan veiddan fiskfisk, ið er keyptur í Føroyum aftaná hesar ásetanir eru komnar í gildi og goldin við minst tí pr. 1. september 1945 galdandi prisi, hevur rætt til at fáa eitt tilskot uppá 15 % av tí prisi, ið er goldin fiskimanninum.

Tilskotið verður goldið av amtsgrunninum og verður at ávísar av amtmanninum eftir áheitan frá viðkomandi seljara. Áheitanin verður at innsenda gjøgnum sýslumannin.

§ 3.

Brót ella roynd at bróta hesar ásetanir verða sektað við bótum, ið verða at falla til amtsgrunnin, ella í endurbroti við hefti.

Fyri keyparan er bótin í minsta lagi 1000 kr.

§ 4.

Hesar ásetanir koma heimanvegin í gildi og galda inntil 31. december 1945.

Áðrenn 31. december 1945 tekur lögtingið spurningin um fiska-prísirnar til nýggja viðgerð, og verður tá líkið við tann til ta tíð verandi prísstöða (prístal) og marknaðarprísir.

2. og 3. viðg. 7/9. Samtykt 13 0.

8. Avtøka av reglum um fyriskipan móti luftálopum.

Frl. 20/8. 1. viðg. 21/8. Frl. 25/8.

ALIT

Amtet har under 17. August, d. A. foreslaet, at de i sin Tid under Krigen for Færøerne givne Bestemmelser vedrørende Foranstaltning mod Luftangreb maa blive ophævet.

Amtet mener, at det ikke er nødvendigt at opretholde et Kontor til nævnte Formaal, medens paa den anden Side sagkyndig Ledelse af Minenskadeliggørelse bliver paakrævet.

Da de britiske Tropper i nær Fremtid forlader Færøerne, har Amtet anmodet C. B. Kontorets Leder, Otto Bech, om efter Kontorets Nedlæggelse at antage Hvervet som Leder af Minenskadeliggørelsen. Otto Bech er i den Anledning rejst til København for at gennemgaa et Kursus under den danske Marine.

Udgifterne herved saavel som Lederens Honorar og Rejsseudgifter m. v. vil under Forbehold af Statsministeriets Godkendelse blive afholdt af Statskassen, medens Udgifterne ved de lokale Minörers og Mineskytters Virksomhed forudsættes afholdt af Aantsfonden som hidtil.

Mindretallet O. F. Joensen skal henstille, at Tinget bifalder det i Skrivelsen anførte og stiller følgende

Forslag:

Bestemmelser

om

Ophævelse af forskellige Bestemmelser vedrørende Foranstaltninger mod Luftangreb m. o.

§ 1.

Kundgørelse Nr. 54 af 18. November 1911 om midlertidige Bestemmelser om Foranstaltninger mod Luftangreb og andre Farer fra Krigshandlinger, Regulativ Nr. 7 af 13. Marts 1912 om Tilvejebringelse af Hjælpemandskab til Beskyttelse af Civilbefolkningen og Kundgørelse Nr. 12 om midlertidige Bestemmelser om Tillæg til Kundgørelse Nr. 54 af 18. November 1911 om Foranstaltninger mod Luftangreb og andre Farer fra Krigshandlinger ophæves.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Ásetanir

um

avtökn av ymiskum ásetanum um fyriskipanir móti loftálopum.

§ 1.

Kunngerð nr. 54, 18. nóvember 1911, um bráðfengis ásetanir um fyriskipanir móti loftálopum og öðrum vandum frá kríggssgerðum, reglugerð nr. 7, 13. mars 1912, um at fáa til vega hjálparmenn til vernd fyrí eivílfólkið og kunngerð nr. 12 um bráðfengis ásetanir um tilleg til kunngerð nr. 54, 18. nóvember 1911, um fyriskipanir móti loftálopum og öðrum vandum frá kríggssgerðum verða tiknar úr gildi.

§ 2.

Hesar ásetanir koma í gildi beinan vegin.

2. viðg. 25/8. 3. viðg. 28/8. Samtykt 13/9.

9. Avtøka av ymiskum reglum um dómsmálaviðurskifti og banka- og sparikassaeftirlit.

Frl. 20/8. 1. viðg. 21/8. Frl. 25/8.

ÁLT

Føroya amt biður í skrivi, dagsett 17. í h. m., Lögtingið um at taka til viðgerðar spurningarnar um at seta úr gildi fyribils galdandi reglur viðv. „de procesuelle Forhold paa Færøerne“ eins og tær fyribils galdandi ásetanir viðv. eftirliti við bankum og sparikössum. Tað verður tilskilað, at státsmálaráðið, rættarmálaráðið, presidenturin fyri „Østre Landsret“ og Sorinskrivarin mæla til, at tær fyribils galdandi reglur hesum viðurskiftum viðvíkjandi verða settar úr gildi.

Minniluturin í nevndini (Dam, Kr. Djurhuus og Johan Poulsen) ásetur, at hesar av kríggsávinum fyribils ásettu rættarskipanir ikki eru tørvandi longur og skal so stótt seta fram uppskot til kunngerð um at seta áður nevndu reglur úr gildi.

Uppskot:

Bestemmelser om Ophævelse af forskellige Bestemmelser vedrørende procesuelle og administrative Forhold.

§ 1.

Bestemmelserne i §§ 1--8 i Kundgørelse Nr. 13 af 17. Juni 1940 samt Bestemmelserne i Kundgørelse Nr. 50 af 17. December 1942 ophæves.

Endvidere ophæves de i § 12 i Kundgørelse Nr. 13 af 17. Juni 1940 indeholdte Bestemmelser om et midlertidigt Tilsyn med Banker og Sparekasser paa Færøerne.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Ásetanir

um

avtøka av ymiskum ásetanum um dómsmálaviðurskifti og umboðsviðurskiftum.

§ 1.

Reglurnar í §§ 1-8 í kunngerð nr. 13, 17. juni 1940, og reglurnar í kunngerð nr. 50, 17. december 1942, verða avfíknar.

Harumframt verða avtíknar lár í § 12 í kunningerð nr. 13, 17. júní 1910, ásettu reglur um bráðfengis eftirlit við bankum og sparikössum í Föroyum.

§ 2.

Hesar ásetanir koma í gildi heiman vegin.

2. viðg. 25/8. 3. viðg. 28/8. Samtykt 13 0.

10. Peningagreiðsla millum Føroyar og Danmark.

Frl. 20/8. 1. viðg. 21/8. Frl. 25/8.

ALLT

Amtið heitir á tingið í skrivi, dagsett 17. í h. m., um at setu úr gildi kunningerð nr. 16 av 2. desember 1910 um betalingar millum Føroyar og hin partin av kongarikinum. Tað verður lagt afturat, at yvirfor-myndaríð er samst við amtið.

Ein minniluti í nevudini (Dan, Kr. Djuhuus og Johan Poulsen) skal mæla til, at kunningerðin nr. 16 av 2. desember 1910 verður sett úr gildi.

Uppskot:

Bestemmelser om Ophævelse af Kundgørelse Nr. 16 af 2. December 1910 om Betaling mellem Færøerne og det øvrige Kongerige.

§ 1.

Bestemmelserne i Kundgørelse Nr. 16 af 2. December 1910 om Betaling mellem Færøerne og det øvrige Kongerige ophører af have Gyldighed fra nærværende Kundgørelses Ikrafttræden at regne.

§ 2.

De til Overformynderiet i Henhold til Kundgørelsen indbetalte Beløb overføres snarest muligt af Overformynderiet til den Kreditor, der ved Indbetalingen til Overformynderiet er angivet som berettiget til det indbetalte Beløb.

§ 3.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Ásetanir

um

*avtöku av kunningerð nr. 46, 2. december 1940, um peningagreiðslu
millum Föroyar og hin partin av kongaríkinum.*

§ 1.

Reglurnar í kunningerð nr. 46, 2. december 1940, um peningagreiðslu millum Föroyar og hin partin av kongaríkinum verða tiknar úr gildi frá tí degi, tá hesar ásetanir koma í gildi.

§ 2.

Tann til yvirformyndaradeildina sambært kunningerðina inngoldni peningur verður skjótast gjørligt av yvirformyndaradeildini latin til tann kreditor, sum, tá peningurin varð goldin, varð nevndur sum tann, ið hevur rætt til tann inngoldna peningin.

§ 3.

Hesar ásetanir koma í gildi heinan vegin.

2. viðg. 25/8. Frd. 14/9.

Uppskot

frá Kr. Djurhuus o. fl.

Málið verður heint til landsnevndina, og landsnevndin verður heimilað tingsins vegna at samtykkja uppskot í málinum.

3. viðg. 15/9. Samtykt 13 0.

II. Strikan av summartíðini.

Frel. 1/9. 1. viðg. 5/9. Frel. 11/9.

ÁLIT

Ved Skrivelse af 31. August d. A. til Tinget har Amtet indbedt sig en Udtalelse over, hvorvidt og da fra hvilket Tidspunkt Lagtinget maatte ønske Bestemmelsen om Sommertid ophævet.

Siden 17. April 1940 har der været een Times Sommertid paa Færøerne; i de seneste Somre yderligere en ekstra Time.

Dobbelt Sommertid er ophævet fra den 15. Juli 1945 at regne ved Kundgørelse Nr. 9 af 13. Juli 1945, medens Ordningen med een Times Sommertid fortsat er gældende. I det øvrige Danmark bruger man ikke længere Sommertid.

Mindretallet (O. F. Joensen) skal udtale, at som Følge af Færøernes Beliggenhed i Nordatlanten og Tiden for Færøernes Vedkommende i Følge Lov af 22. Marts 1907 bestemmes lige med Middelsøtiden for Greenwich, man det anbefales, at Sommertiden ophæves, nu de særlige Krigsforhold er ophørt.

Mindretallet har mundtligt henvendt sig til Navigationskolens Bestyrer og Amtslægen, og disse anbefaler Ophævelse af Sommertiden.

Amtslægen tilføjer, at Opretholdelse af Sommertiden har en uheldig Indflydelse, særlig paa Skolebørnene, som skal staa tidligere op, ofte i koldt Vejr, som vi ofte har i Efteraar- og Vintermaanederne.

Man skal indstille til Tingets Vedtagelse følgende

Forslag:

Bestemmelsen om Sommertid ophæves fra 15. September 1945 at regne.

Broytingaruppskot:

1 Stedet for Forslag:

Bestemmelserne om Sommertid ophæves fra 15. September 1945 at regne.

sættes:

Bestemmelserne om Sommertid ophæves snarest muligt.

2. viðg. 13/9. 3. viðg. 14/9. Broytingaruppskotið samtykt 13 - 0.

12 Dýrtíðarviðbót til tænaðumenn.

Frel. 1/9. 1. viðg. 5/9. Frel. 11/9.

ALJT

Amtmaðurinn hefur í brævi, 31. august í ár, lagt fyrir tingið uppskot um, at reglurnar í kunningerð nr. 11 og 12, 21. apríl 1943, um dýrtíðarviðbót til ríkisins tænaðumenn, jarðsmóður, ellisrentu- og avlamsrentufólk, fólk í eftiransaðari heimarökt og einkjubörn verða nýttar óbroyttar frá 1. apríl 1945 at rokna og framtvegja, innil annað verður ásett.

Málið er til viðgerðar í fíggjarnævndinni. Mínnilutín í nevndinni (Kr. Djarhuus, Joh. Poulsen og P. M. Dam) mæli til at samtykkja uppskot amtmannsins.

Hættumfremt skal mínnilutín mæla til, at tænaðumenn o. a., eins og í fjór, fáa framhjá dýrtíðarviðbót fyrir börn.

Uppskot:

A. *Midlertíðige Bestemmelser for Færøerne om Dyrtidstillæg til Tjenestemænd m. fl.*

De i Kundgørelse Nr. 11 og 12 af 21. April 1943 indeholdte Regler om Dyrtidstillæg til Statens Tjenestemænd og honorarlønnede Medhjælpere samt til Distriktsjordemødre, Alder- og Invalidereventnydere, Personer i kontrolleret Familiepleje og Enkebørn anvendes uændret fra 1. April 1945 at regne og indtil videre.

Reglurnar í kunningerðum nr. 11 og 12, 21. apríl 1943, um dýrtíðarviðbót til ríkisins tænaðumenn og honorarlönt starvsfólk, eins og jarðsmóður, ellis- og avlamsrentufólk, fólk í eftiransaðari heimarökt og einkjubörn verða nýttar óbroyttar frá 1. apríl 1945 at rokna og framtvegja, til annað verður ásett.

B. *Midlertíðige Bestemmelser for Færøerne om Børnstillæg til Tjenestemænd m. fl.*

§ 1.

Før Tiden 1. Oktober 1945 til 30. September 1946 tilføjes der de Tjenestemænd m. fl., som pr. 1. Januar 1946 har Ret til fuldt Reguleringstillæg (Løw Nr. 98 af 31. Marts 1931, § 91, Stk. 1) et ekstraordinært Dyrtidstillæg paa 100 Kr. for hvert Barn, som de den 1. Januar 1946 har Forsørgelsespligt overfor, og som ikke er fyldt 15 Aar den 1. Januar 1946.

Tillægget udbetales samlet pr. 1. Februar 1946 efter paagældendes Begæring paa Blanketter, der foreskrives af Amtet.

§ 2.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

§ 1.

Fyri tíðarskeiðið 1. oktober 1945 til 30. september 1946 verður veitt teimum tænastumennum og øðrum, sum 1. januar 1946 hava rætt til fulla javningarviðbót (lóg nr. 98, 31. mars 1931, § 91, stk. 1) eina framhjá dýrtíðarviðbót uppá 100 kr. fyri hvørt barnið, sum teir hann 1. januar 1946 hava forsyrgjaraskylda av, og sum ikki hevur fyllt 15 ár tann 1. januar 1946.

Viðbóttin verður goldin í einum til 1. februar 1946 eftir kravi frá avvarandi, skrivað á oyðnblað, sum verður fyriskrivað av ammanni.

§ 2.

Hevda áseting kemur í gildi beinan vegin.

C. Ásetningar undir A og B verða eisini galdandi fyri fólk í lögtingsins tænastu á sama hátt sum fyri seinasta fíggjarár.

2. viðg. 13/9. Frl. 14/9.

FYKKAALIT

Í brævinum, 31. august í ár, skrivur ammaðurin soljóðandi:

„I det vidlagte Udkast til Kundgørelse herom har Amtet foreskrevet Dyrtidstillæggene fastsat „indtil videre“ for derved at markere dels, at det færøske Pristal *kun* svinge saa stærkt inden Finanssaarets Udgang, at det kunde begrundes en Ændring af Dyrtidstillæggene, og dels, at de nu i det øvrige Kongerige stedfindende Forhandlinger om Dyrtidstillæg til Tjenestemændene muligvis ogsaa kunde føre til en Ændring af Tillæggene her paa Færøerne inden Finanssaarets Udgang.“

Minnilutin í nevndini skal viðmerkja, at tænastumennir veruliga hava fingið ov lífla dýrtíðarviðbót, og sum nevnt av ammanninum fara fram tingingar í Danmark um meiri samnýning, og minnilutin roknar við, at tænastumenn í Føroyum eisini fáa tilíka. Minnilutin heldur so slatt, at tað eisini er betri at stöðga við uppskotinum B til úrslit er komið viðvíkjandi tingingunum og setur tí fram soljóðandi

Broytingaruppskot:

1. Pt. B gengur út úr uppskotinum, og spurningurin stöðgar fyribils. Í pt. C ganga út orðini „og B“.
2. Ammaðurin verður umbíðin at siga Lögtinginum frá úrslitinum av tingingunum, sum fara fram í Danmark um dýrtíðarviðbót til tænastumenn.

3. viðg. 15/9. Pt. A samtykt 13—0, broytingaruppskotið til pt. 1 til B og C samtykt 13—0, C so broytt samtykt 13—0, pt. 2 í broytingaruppskotinum samtykt 13—0.

13. Rættargjæld.

Frl. 7/9. 1. viðg. 8/9. Frl. 11/9.

ALT

Sorinskrivarin hefur 5. september í ár sent amtmanninum hetta bræv:

„Ved Kundgörelse Nr. 13 af 17. Juni 1940 indførtes som en Hovedregel Domsmands Deltagelse i Paadømmelsen af saavel borgerlige Sager som Straffesager, idet Udgifterne herved — Rejsegodtgørelser og Dagpenge — afholdtes af Statskassen. I Forbindelse hermed gennemførtes Kundgörelse Nr. 35 af 30. Oktober 1940 om Forandringer i visse Retsafgifter m. v., hvis Hovedformaal var ved en Forhøjelse af Retsafgifterne m. v. hvis Hovedformaal var ved en Forhøjelse af Retsafgifterne at tilvejebringe Dækning for Statskassens forøgede Udgifter ved Gennemførelsen af den ovennævnte Læggerinstitution. I Overensstemmelse med dette Formaal fastsattes i Kundgörelsens § 5, at Bestemmelserne „gælder, saalænge de midlertidige Bestemmelser for Færøerne om visse processuelle og administrative Forhold er i Kraft“.

Kundgörelse Nr. 12 af 31. August 1945 om Ophævelse af forskellige Bestemmelser vedrørende processuelle og administrative Forhold ophæver nu forskellige Bestemmelser, bl. a. de førstnævnte Retsplejeregler, i den citerede Kundgörelse Nr. 13 af 17. Juni 1940, og Kundgörelse Nr. 35 af 30. Oktober 1940 maa herefter antages bortfaldet i Overensstemmelse med Indholdet af dens § 5.

Under Henvisning hertil skal jeg hermed tillade mig at henstille til Amtets og Lagtingets Overvejelse, hvorvidt enkelte af de i den saaledes bortfaldne Kundgörelse indeholdte Bestemmelser bør søges opretholdt, selv om Hovedbegrundelsen for Kundgörelsen er bortfaldet. Kundgörelsens § 1 og § 3 medførte saaledes en Afrunding af de lidt til gældende Afgifter ved Berømmelse af Stævninger og Udskrifter af Retsbøger m. v., en Afrunding, som synes særdeles praktisk, og som kan opretholdes, uden at dette medfører nogen betydelig Forøgelse af Udgifterne ved et Sagsandæg, jfr. ogsaa det i Retskredsens Skrivelse af 11. September 1940 anførte om de i det øvrige Kongerige fældende Retsafgifter.

Af større praktisk Betydning for Retskredsen er imidlertid Opretholdelsen af Kundgörelsens § 4, 1., 2. og 3. Stykke. Disse Bestemmelser medførte en ensartet Fremgangsmaade ved Ekspeditionen af de til Tinglæsning indleverede Dokumenter, idet Bestemmelserne foreskrev, at der for alle disse skulde indleveres Genparten, der mod et i Bestemmelserne fastsat Gebyr bekræftedes af Sorinskriveren (Dommeren). I Forbindelse hermed tillod Amtet ved Skrivelse af 25. November 1940, at den i N. L. 1-8-4 påahudte Indførelse af Dokumenterne i Skøde- og Pantebogen fremtidig undlades. En Tilbagevenden til den tidligere Lovgivningstilstand paa dette Omraade vil derimod medføre, at alle Dokumenter, som ikke vedrører matrikulerede Ejendomme eller saadanne Ejendomme, der er optaget i det ved Lov af 21. Maj 1937 om

Jordbrugets Fremme § 57 oprettede Realregister, nu paany maa indføres Ord til andet i Skøde- og Pantebogen, og af der herfor maa opkræves de i Sportereglementets § 28 foreskrevne Protokollationsgebyrer, 75 Øre eller 37 Øre for henholdsvis eet Ark og et halvt Ark. Efter mit Skøn taler adskilligt for Opretholdelse af de her omhandlede Bestemmelser i Kundgørelse Nr. 35 af 30. Oktober 1910; dels opnaas herved en ensartet Fremgangsmaade ved Ekspeditionen af alle til Tinglæsning indleverede Dokumenter, dels lettes Dommerkantoret for det efter Omstændighederne ret betydelige Arbejde med Dokumenternes Indførelse i Skøde- og Pantebøgerne, og dels indebærer endelig denne Indførelse i Skøde- og Pantebøgerne formentlig større Muligheder for Fejl ved Ekspeditionen.

Til Brug ved Sagens Behandling vedlægges Genparter af Retskredsens Skrivelser af 11. Juni og 14. September 1910 vedrørende Kundgørelse Nr. 35 af 30. Oktober 1910 samt Afskrifter af Justitsministeriets Skrivelse af 11. December 1937, Retskredsens Skrivelse af 7. November 1940 og endelig Amtets Skrivelse af 25. November 1940.

Amtmaðurin hefur sent Unginum brévið. Hann er sáundur við sörenskrivaran og hefur gjört uppskot til kunngerð.

Meirilutir í neyndini (Kr. Djurhuus, Johan Poulsen og P. M. Dam) málir til at samtykkja uppskot amtmannsins.

Uppskot:

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Forandring af visse Retsafgifter m. o.

Bestemmelserne i §§ 1, 3 og 4 i Kundgørelse Nr. 35 af 30. Oktober 1910 om Forandring af visse Retsafgifter m. v. sættes paany i Kraft fra 15. September af regne.

Ásetanirnar í §§ 1, 3 og 4 í kunngerð nr. 35, 30. október 1910, um bróytan av nökkrum rættaravgjöldum o. ö. verða aftur settar í gildi frá 15. september af rokna.

2. og 3. viðg. 13/9. Samtykt 13 0.

4. Gávupakkar til Danmarkar.

Fel. 11/9. Fel. 11/9.

ALLT

Eftir áheitan av tinginum hefur amtmaðurin 10. september í ár sent uppskot til kunningarð um gávupakkar til Danmarkar og biðið tingið viðgera uppskotið.

Meirilutin í neyndinni (Kr. Djurhuus, Johan Poulsen, og P. M. Dam) mælir til at samtykkja uppskot amtmaðnsins.

Uppskot:

Tingið viðmælir, at sett verður í gildi:

Bekendtgørelse om

Forsendelse af Gavepakker til det øvrige Kongerige m. v.

I Medfør af Lov Nr. 288 af 2. September 1939, jfr. Kundgørelse

Nr. 33 af 23. Oktober 1940, fastsættes herved følgende:

§ 1.

Gavepakker til Modtagere i det øvrige Kongerige kan uden særlig Tilladelse fra Amtet (uden Udførselstilladelse) forsendes *med Posten* paa følgende Vilkaar:

1. Hver Afsender maa kun sende to Gavepakker á 1 kg eller een Gavepakke á 2 kg indenfor hver Kalendermaaned fra 1. Oktober 1945 at regne.

De allerede til Postvæsenet afleverede Gavepakker ekspederes af dette, men lövrigt modtager Postvæsenet först Gavepakker fra og med 1. Oktober 1945.

2. Ingen Gavepakke maa indeholde mere end

- a. 200 Cigaretter.
- b. 225 gr. Shagtobak (2 Daaser).
- c. 50 Cigarer eller Cerutter samt
- d. 240 Blade Cigaret-Papir.

Lövrigt gælder ingen Begrensning med Hensyn til Gavepakkens Indhold.

3. Ved Gavepakkens Indlevering til Postvæsenet skal medfølge:

- a. eet Gave-Rationeringsmærke, jfr. nedenfor, eller to Mærker, forsaavidt Pakken vejer mellem 1 og 2 kg.
- b. een af Afsenderen i 2 ligelydende Eksemplarer paa en af Amtet godkendt Blanket udstedt Erklæring paa Tro og Love om, hvad Pakken indeholder og om, at det er en Gave, for hvilken der ikke under nogen Form ydes Betaling.
- c. den sædvanlige blaa statistiske Anmeldelse.

§ 2.

De i § 1 Nr. 3 a nævnte Gave-Rationeringsmærker tilvejebringes ved Amtets Foranstaltning og udleveres gennem Kommunalbestyrelserne sammen med de øvrige Rationeringsmærker.

Gave-Rationeringsmærkerne kan kun benyttes indenfor den paa Mærkerne angivne Kalendermåned. Mærkerne er personlige og må ikke ved Salg, Gave eller paa anden Maade overdrages til andee.

§ 3.

Gavepakker paa over 2 kg modtages kun af Postvæsenet, saafremt Afsenderen samtidig afleverer en af Amtet meddelt Udførselstilladelse. Saadan Tilladelse kan kun forventes meddelt undtagelsesvis.

Til Udførsel af Gavepakker som Fragtgoods udkræves som hidtil særlig Udførselstilladelse fra Amtet.

§ 4.

Passagerer og Besætning paa Skibe til det øvrige Kongerige må uden særlig Udførselstilladelse kun medføre almindeligt Rejsegods og Flyttegods samt indtil 2 Flasker Vin eller Spiritus, 200 Cigaretter, 225 g Shagtobak, 50 Cigarer eller Cerutter samt 240 Blade Cigaretpapir.

§ 5.

Butikshandlende paa Færøerne må ikke sælge eller udlevere mere end højst 200 Cigaretter, 2 kg. Tobak, 50 Cigarer eller Cerutter samt 480-Blade Cigaretpapir ad Gangen.

§ 6.

Overtrædelse af nærværende Bestemmelser medfører Straf og Konfiskation efter Reglerne i Lov Nr. 288 af 2. September 1939.

§ 7.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks. Samtidig ophæves de hidtil gældende Bestemmelser angaaende Førsendelse af Gavepakker til det øvrige Kongerige.

*Kunngerð**um*

sendan av gávupakkum til hin partin av kongaríkinum.

Við heimild í lög nr. 288, 2. september 1939, smbr. kunngerð nr. 33, 23. oktober 1940, verður hervið ásett fylgjandi:

§ 1.

Gávupakkar til móttakara í hinum partinum av kongaríkinum kunnu uttan serslakt løyvi frá amtinum (uttan útlutningsløyvi) verða sendir *við postinum* undir fylgjandi treytum:

1. Hvør sendari hevur bert løyvi til at senda 2 gávupakkar á 1 kg ella ein gávupakka á 2 kg í hvørjum mánaði frá 1. oktober 1945 at rokna. Teir pakkar, sum longu eru latnir til posthúsið, verða avgreiddir, men annars tekur posthúsið ikki gávupakkar fyre enn frá og við 1. oktober 1945.

2. Eingin gávupakki inniheldur meir enn

- a) 200 cigarettir,
- b) 225 g av shaglutubbakki (2 dósir),
- c) 50 eigarir ella eeruttir og
- d) 240 blöð av cigaretpappíri.

Annars verður einki mark sett viðvíkjandi innihaldinum av gávupakkamum.

3. Tá gávupakkar verða latnir til posthúsið, skulu fylgja við:

- a) ein gávu-býltisseðil, smbr. niðanfýri, ella 2 býltisseðlar, um pakkinn vegar millum eitt og fvey kg,
- b) ein av sendaranum í fveinum einstjóðandi einlökum á útfylling-
arblað, góðkent av amtinum, skrivað váttan uppá æru og trúgv
um, hvat pakkinn inniheldur, og at tað er ein gáva, sum ikki
verður goldið fyri á nakran hátt, og
- c) tann vanligu bláa hagsváttanin.

§ 2.

Teir í § 1 nr. 3a nevndu gávu-býltisseðlar verða at fáa til vega av amtinum og verða útbýttir gjøgnum kommunustýrin saman við hinum býltisseðlumum.

Gávubýltisseðlarnir kunnu bert nýtast í tí á býltisseðlumum merktu úlmanukkamánaði. Býltisseðlarnir eru persónligir og kunnu ikki við sölu, gávu ella á annan hátt verða latnir til annar.

§ 3.

Gávupakkar, ið vega meir enn 2 kg, verða bert móttíknir av posthúsinum, um sendarin samstundis letur úflutningsløyvi, givið av amtinum.

Tílíkt løyvi kann bert væntast givið í undantaksföllum.

Til úflutning av gávupakkum sum farmagóðs verður sum hiðar-
til kravt serstakt úflutningsløyvi frá amtinum.

§ 4.

Ferðafólk og manning á skipum, sum fara til hin partin av kongeríkinum, kunnu altan serstakt úflutningsløyvi bert viðføra vanligi ferðagóðs og flytingargóðs og harumframt innil 2 flöskur av víni ella spiritus, 200 cigarettir, 225 g av shaglutubbakki, 50 eigarir ella eeruttir og 240 blöð av cigaretpappíri.

§ 5.

Krambúðum í Föroyum er ikki løyvt at selja ella flýggja meir enn hægst 200 cigarettir, 2 kg av tubbakki, 50 eigarir ella eeruttir og 180 blöð av cigaretpappíri í sein.

§ 6.

Brot móti hesum ásetanum lera við sær revsing og konfiskation eftir reglunum í lóg nr. 288, 2. september 1939.

§ 7.

Hesar ásetanir koma í gildi beinan vegin. Samstundis verða av-

tíkuar fær hiðartil gældandi ásetanir um sendan av gávupakkum til hin partin av kongaríkinum.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13-0.

XI. STRANDFERÐASKIP Smiril.

1. viðg. 1/8. Frl. 22/8.

ALIT

Smirils administrator hefur lagt fyrri lúgið raksturinn fyrri Smiril fyrri tíðarskeiðið 1. apríl 1911 til 31. mars 1915 og fylgiskriv. dagssett 27. júlí 1915, við ymiskum viðmerkingum til roknskapin.

Smirilsnevndin hefur haft fund og er samd um at góðkenna roknskapin fyrri Smiril, og løyvir sær at vísa til skjöl og viðmerkingar, sum liggja við í málinum.

Nevndin er eisini samd um, at Smiril so skjótt sum til ber fer til Danmarkar at klassast og at fáa fær umvølingar, sum lóva. Eisini varð skotið uppá, at 1 ella 2 limir av nevndini, ella 1 ella 2 konir menn fylgja við Smiril til Danmarkar og fáa heimild at disponera lúgsins vegna.

Nevndin hefur haft fund saman við Karsten Petersen frá kríggstryggingini, og er tað ikki heilt greitt, hvat Smiril eigur av peningi hjá kríggstryggingini fyrri báðar hundraðingarnar, sum bert vórðu bráðfengis afturgjörðar. Vónandi verður væt av peningi til góðar, og nevndin hefur álagt administrator, skipara og maskinmeistarar at fáa greiðu á hesum og seta upp punktir um, hvar tað kann verða talan um endurgjald, áðrenn Smiril fer niður.

Uppskot:

1. Raksturinn fyrri Smiril verður góðkendur.
2. Smiril fer til Danmarkar at klassast so skjótt sum til ber, og 1 ella

2 limir av nevndini, ella 1 ella 2 könnir menn fylgja við Smíð til Danmarkar og fá heimild at disponera lögtingsins vegna.

2. viðg. 28/8. 3. viðg. 31/8. Samtykt 13 0.

XII. KOMMUNAL MÁL

1. Kommunalur jarðaskattur.

6/9 frl.

ÁLIT

Samsvarandi § 37 í lóg. 12. mars 1923, ásetur lögtingið fyrri eitt tíðarskeið uppá 3 ár í sem, hvussu stóran part av tí samlaða árliga skultapeningi skal álíknast jarðagóðsinsum, og hvussu stóran hin parturin, ið skal álíknast eftir ogn og förimuni, eigur at vera. Í 1912 (lögtingstíðindi, síðu 171) ásetti tingið hetta mark fyrri tíðarskeiðið 1. januar 1913 til 31. desember 1915.

Av tí at ymiskar kommunur hövdu lært seg um, at jarðaskatturin var vorðin óvanliga tungur vegna kríggsviðurskiðini, samtykti landsnevndin í fjør at leggja málið fyrri tingið. Lögtingsskrivstovan hevði biðið kommunurnar sagt frá, hvørja broyting fer ynskt, og samsvarandi innkomn uppskot frá kommununum samtykti tingið í 1911, hvussu jarðaskatturin skuldi álíknast fyrri 1915 (smb. lögtingstíðindi 1911, bls 261).

Lögtingsskrivstovan hevur so aftur sent spurningar til kommunurnar um, hvussu stóran part, fer ynskja eigur at verða álíknadur á jörðina fyrri tey 3 komandi árin, roknað frá 1. januar 1916, og er uppskot komið frá kommununum við undantak av Fugloyar, Viðoyar, Klakksvíkar, Fuglafjarðar, Gøtu, Haldórsvíkar, Saksunar, Hvalvíkar og Kvívíkar kommunum.

Nevndin skal mæla til, at tingið góðkennir tey uppskot, sum eru komn frá kommununum um álíkningina av jarðaskattinum, og at landsnevndin fær heimild til at góðkenna uppskot frá teim kommunum, ið enn ikki hava svarað.

Uppskot:

1. Við ávísan til § 22 í lóg nr. 30, 28. febrúar 1872, samr. lóg, 12. mars 1923, § 37, um stýrið av føroyskum landkommunum, samtykkir lögtingið, at skatturin verður áliknaður soleiðis fyri liðarskeiðið 1. januar 1946 til 31. desember 1948:

Kommuna:	Eftir markatali:	Eftir ogn og förimuni:
Svínoyar	3/100	97/100
Kunoyar	1/50	49/50
Míkladals	1/20	19/20
Húsa	1/30	29/30
Oyndarfjarðar	1/20	19/20
Lorvíkar	1/10	39/40
Nes	1/200	199/200
Sjóar	1/80	79/80
Sunda	1/25	24/25
Liðis	1/28	27/28
Funnings	1/15	14/15
Haldórsvíkar		
Kollafjarðar	1/50	49/50
Vestmanna	1/50	49/50
Kaldbaks	1/50	49/50
Havnar utanb.	1/20	19/20
Kirkjubóar	1/15	14/15
Hests	1/15	14/15
Nólsoyar	1/50	49/50
Sandavágs	1/75	74/75
Miðvágs	1/50	49/50
Sörvágs	1/100	99/100
Bíggjar	1/50	49/50
Mykines	1/20	19/20
Sands	1/10	39/40
Skopunar	21 1/2 %	97 1/2 %
Skálavíkar	1/20	19/20
Húsavíkar	1/15	14/15
Skúvoyar	1/10	9/10
Hvalblar	1/30	29/30
Frøðblar	1/65	64/65
Pámjins	1/12	11/12
Høvs	1/15	14/15
Vágs	1/80	79/80
Sumblar	7/100	93/100
Porkeris	1/31	30/31

2. Landsnevndin verður heimilað at góðkenna uppskuf frá Fugloyar, Viðoyar, Klakksvíkar, Fuglafjarðar, Gøtu, Haldórsvíkar, Saksunar, Hvalvíkar og Kvívíkar kommunu.

2. viðg. 8/9. 3. viðg. 13/9. Samtykt 13-0.

2. Kæra um tøku av lendi til skúla í Sørvági.

Frl. 3/8. Frl. 13/9.

ÁLT

Sóknarstýrið fyri Sørvágs kommunu hevur vent sær til tingið vegna ekspropriation av neyðurviligum lendi til byggingar til skúla.

Eigarar av jørðini mótmæla tøkuni og framsela sum teyra áskoðan, at taun nýggi skúlin verður kann standa á sama stað, sum taun gamli stendur.

Skúlin verður neyvur bygður fyrribils, so málið telur at stöðga til næstu tingsetu, og neyðugt er at stöðga vegna tess, at tað ikki ber til at taka greiða stöðu til málið, fyrr enn nevndin hevur verið á plássið og kannað viðurskiðini, og til tess eru ikki stundir í hesu tingsetu.

Nevndarlimar meiriluti (A. Djurhuus, J. Chr. Olsen, Danbjörg) mælir til, at málið verður goymt til næstu tingsetu. Tveir limir nevndarlimar, A. Sørensen og R. Joensen, eru rýmdir av tingi.

Uppskot:

Málið verður goymt til næstu tingsetu.

2. viðg. 14/9. Samtykt 13-0.

3. Tøka av lendi til Trongisvágs havn.

Frl. 20/8. Frl. 13/9.

ÁLT

Froðhjar sóknarstýri hevur vent sær til tingið við umsókn um heimild til at expropriera neyðurviligt lendi fyri at kanna økja um havn og havnarláss.

Samhætt tingliðandi 1944 bls. 256 sæst, at málið var til viðgerðar á tingi 1944, men nevndin helt tí, at endalig avgerð viðvíkjandi tøkuni

av öllum teim nevndu stýkkjum mátti biða, til greitt uppskot var komið til tingið um, hvussu ahtuni er, at havið skal verða viðkað.

Uppskot fyrilggur nú, men kostnaðarættan er enn ikki framkomin.

Meiriluti nevndarinnar (J. H. Danbjørg, J. C. Olsen og A. Djurhuus) er av tí áskoðan, at málið má kannast gjøllari, og at tað ikki í hesi tingsetu verða stundir til at kanna málið so gjølla til bóms, sum neyðugt er, og er nevndin tí av teirri áskoðan, at beinast er at taka málið aftur til viðgerðar í næstu tingsetu.

Uppskot:

Málið verður goymt til næstu tingsetu.

2. viðg. 13/9. Samtykt 13 - 0.

4. Kæra frá vegarbeiðarum í Húsavík.

Fr. 22/8.

ALFT

Harra Clement Clementsen v. H. Húsavík, hava í skrivi dagsett 28/7 1915 vent sær til Føroya Løgting vegna at sóknarstýrið fyri Húsavíkar kommunu noktar at rinda o. n. 1000 krónur av goldnum studningi til vegin „Framhald av veg til lendingina í Húsavík“.

Arbeidararnir hadda fram, at goldnar eru sóknarstýrinum um kr. 5.030,00. Av hesum peningi hevur sóknarstýrið goldið arbeiðartimum kr. 1.008,00, tó at vegurin er gjørdur liðugur. Sóknarstýrið heldur soleiðis altur gott kr. 1.000 av fingsins studningi.

Vanligt er, at vegir í kommunum eru gjørdir bert fyri fingsins studning, og er hesin vegur, eins og aðrir, gjørdur uttan kommununnar part. Heilt er á sóknarstýrið um at gjalda peningin, fyrst munnliga og síðan skrivliga í brævi dagsett 10/6 1915; men uttan ársli. Sóknarstýrið hevur sagt ymisk brek á vegnum at vera orsök fyri, at ikki allur peningurin er goldin.

Sambar skriv dagsett 2/7 1915 frá Løgtingsverkfrøðinginum er vegurin sýnaður og góðkendur. Í sama skrivi sigur lögtingsverkfrøðingurin frá, at ávístur til gjaldingar er studningur pluss dýrtíðarviðbót

svaraði til kr. 2.500 ella tilsamans kr. 5.013,75, og at hann ikki hevur álagt sóknarstýrinum at halda nakran part av peninginum aftur.

Nevndin hevur í dag haft samráðing við sóknarstýrisformannin, sum - aftaná at málið er gjølla eftirkannað - viðgongur, at peningurin eigur at verða goldin.

Tá arbeidararnir seiðis hava rett til at fáa allan peningin óskerdan goldnan, loyvir nevndin sær at selja fram soljóðandi

Uppskot:

Tingið áleggur sóknarstýrinum fyri Húsavíkar kommunu at rinda arbeidarunum í Húsavík fyri vegarbeiði: „Framhald av veg til lendingina í Húsavík“ íam írestandi peningin fyri arbeiðsløn kr. 1.035,75.

2. viðg. 22/8. Samtykt 22 - 0.

5. Kommunulán.

A. Sunnbjar kommuna.

Frl. 20/8. Frl. 22/8.

ALTF

Løgtingið hevur í 1942 samtykt studning til ymisk havnarmál (sí lögtingslíðindi 1942, s. 131), harmillum til Sunnbjar kommunu 3, av 300.000 kr.

Arbeiðið í Sunnba er byrjað. Kommunan søkir arbeiðslán í Færø Amts Sparekasse, 40.000 kr.

Kommunala nevndin mælir til, at tingið gevur loyvi og tekur ábyrgd fyri lánum.

Uppskot:

Tingið gevur Sunnbjar kommunu loyvi til at taka lán í Færø Amts Sparekasse, 40.000 kr., og tekur ábyrgd fyri lánum.

2. og 3. viðg. 22/8. Samtykt 23 - 0.

B. Porkeris kommuna.

Frl. 8/9.

Uppskot

frá J. H. Danbjörg o. fl.:

Löglingið gevur Porkeris kommunu løyvi til at taka lán, kr. 1500,00 — fimtan hundrad krónur — til bilkeyp og tekur ábyrgd fyri hesum láni. Lánið verður at rinda aftur áðrenn 5 ár.

2. og 3. viðg. 8/9. Samtykt 13 — 0.

C. Froðbiar kommuna.

a. Kassakredit.

Uppskot (Frl. 11/9):

Sóknarstýrið fyri Froðbiar kommunu søkir um løyvi til og ábyrgd fyri kassakredit upp til 50.000 kr. at nýta við rørliggjan av nøkrum áum á Tvöroyri.

Kommunustýrið roknar við til heystar at fáa væl av kommunuskatti inngoldið.

Av ymsum orsökum er nógv úlstandandi fyri fðina.

Meirilutin í kommunalu nevndini (A. Djurhuus, J. Chr. Olsen, og J. H. Danbjörg) mælir til at játta umsóknina.

Uppskot

Løyvi verður gívið Froðbiar kommunu at taka kassakredit í Føroysskum peningasløvnum upp til 50.000 kr., og tekur lingið um neyðugt ábyrgd fyri hesum kassakreditli.

b. Lán.

Uppskot (Frl. 15/9)

Froðbiar sóknar kommunu fðvar eitt hús til ellisheim vagna tað einki tilíkt eitur, men má leiga tað, ið nú verður brúkt.

Rætt nú stendur kommununi eitt „Lejlighedskøb“ í boði. Tað er húsið, sum Napoleon Mortensen á Hvítanesi býggi og búið í, og sum dóttir hansara frú Sanna Nielsen arvaði. Sóknarstýrið tykist væl um hetta hús, ið verður boðið ti fyri kr. 30.000 — tríftíusund krónur —. Avgjört er at keypa tað, um lán kann fáast til tað, og hevur sóknarstýrisformaður, lögtingsmaður P. M. Dam, kommununnar vegna reist

spurningin um língsins löyvi og um neyðugt — eisini língsins ábyrgd —
fyrí einum láni uppá nevndu 30.000 kr.

Uppskot:

Löyvi verður givið Froðbiar sóknar kommunu at taka eitt lán
uppá kr. 30.000 — trelatúsund krónur — í einum av peningastovnum
her á landi, og tekur língið, um neyðugt, ábyrgd fyrí hesum láni.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13 — 0.

D. Klakksvíkar kommuna.

Uppskot (frl. 11/9):

Klakksvíkar kommunu hevur keypt skúlatrönnu fyrí 16.000 kr.
Havur er goldið 5.000 kr., og restina, 11.000 kr., vil landbrúksráðið veita
sum lán soleiðis, at helvtin verður goldin innan nýggjár 1916 og hin
parturin innan nýggjár 1917.

Sókt verður um löyvi fyrí kommununa til at taka hetta lán.

Meirihulin í kommunalu nevndini (A. Djurhuus, J. Chr. Olsen og
J. H. Danbjörg) mælt til at löyvi verður givið.

Uppskot:

Löyvi verður givið Klakksvíkar kommunu at taka lán frá jarðar-
grunninum til keyp av skúlatrönni, 11.000 kr., aflurrindað við helvtini
innan 1. januar 1916 og restini innan 1. januar 1917.

2. viðg. 15/9. Samtykt 13 — 0.

6. Löyvi til ognarkeyp.

A. Lørvíkar kommuna.

Uppskot (frl. 11/9):

Samkomingshúsið í Lørvík liggur hett við hær, sum havoin
verður bygd, og tað er neyðugt hjá kommununi at keypa grundstykki
og hús. Eigaraarnir vilja selja fyrí 1.750 kr.

Meirilutinn í kommunalnámsnevndinni (A. Djurhuus, J. Chr. Olsen og J. H. Danbjörg) mælir til að gefa løyvi.

Uppskot:

Løyvi verður givið Løvíkar kommunu at keypa samkomingshúsið í Løvík við tilhoyrandi grundstykki, stórt 18 x 20 alin, fyri 4.750 kr.

2. viðg. 15/9. Samtykt 13 - 0.

B. Froðbiar kommuna.

ÁLIT (frl. 18/8):

Tórshavnar býráð hevur samtykt at selja til Froðbiar kommunu jarðastykki matr. nr. 140 í Trongisvági, 3.202 m $\square$ til slóddar, fyri 50 oyru pr. m $\square$ ella 1601 kr.

Amtmaðurin spyr, um lögtingið hevur givið kommununi løyvi til at keypa jarðastykkið.

Kommunala nevndin mælir til, at løyvi verður givið.

Uppskot:

Løyvi verður givið Froðbiar kommunu at keypa frá Tórshavnar býráð matr. nr. 140 í Trongisvági fyri 1601 kr.

2. viðg. 22/8. Samtykt 23 - 0.

XIII. YMIST

1. Landshandilin.

Frågreiðing frá amtmaninum:

I Henhold til § 9 i Reglementet af 25. Oktober 1939 aflægges her-
ved i Fortsættelse af Beretning af 1. Marts og 31. August 1940, 8. Juli
1941, 31. August 1942, 31. August 1943 og 31. August 1944 følgende
Beretning om Færøernes offentlige Vareforsyning's Virksomhed i Tiden
1. September 1944 til 31. Juli 1945.

Vareforsyningen ledes forlsat af Direktør Knud Petersen i Forbin-
delse med et Personale bestaaende af en Inspektør, en Bogholder samt
6 mandlige, 3 kvindelig Kontorister og en Lærling.

Udvalget og Amtmanden har i den forløbne Tid afholdt Møder til
Drøftelse af opstaaende Spørgsmaal og har søgt at fremskaffe de til
Færøernes Forbrug nødvendige Varer. En Fortegnelse pr. 15. Juni 1945
vedlægges over Vareforsyningens Lager af de vigtigste Nødvendigheds-
artikler. Paa Fortegnelsen er samtidig givet Oplysning om Købmæn-
denes Beholdninger af samme Varer pr. samme Dato.

Afskrift af Vareforsyningens Regnskab for Finansaaret 1944-45
samt Status pr. 31. Marts 1945 vedlægges. Regnskab og Status er god-
kendt af Vareudvalget. Til Regnskabet bemærkes særligt, at beløbt
Skatter er ført til Udgift med Kr. 196.818, 11.

Midlerne til Vareforsyningens Drift er forlsat stillet til Rædige-
hed af Lagtinget. Vareforsyningens Gæld til Lagtinget var pr. 15. Juli
1945 Kr. 1.500.000,00. Med Hensyn til Vareforsyningens og Vareudvalgets
Virksomhed er der iøvrigt særlig Grund til at fremhæve følgende.

Vareforsyningen har som tidligere importeret de kvanta Foder-
stoffer og Kunstgødning, som kunde faas fra Storbritannien.

Udvalget var tidligt opmærksomt paa, at der maatte forventes
Mangel paa Kartofler og forsøgte at faa Tilladelse til at købe indtil 1000
Tøns Kartofler i Storbritannien. Udvalgets Ønske med Hensyn til Kar-
toffelkøb kunde imidlertid ikke imødekommes fra britisk Side, idet
man paa Grund af den ogsaa i Storbritannien eksisterende Knaphed
paa Kartofler ikke kunde gaa videre end til at levere nogle Læggekart-
tofler, samt at løse Tilførsel af Spisekartofler af den nye Høst.

Kartoffelmangelen paa Færøerne er dog senere blevet noget af-
hjulpet ved Tilførsel af Kartofler fra det øvrige Kongerige.

Ogsaa andre Varer, specielt Landbrugsvarer, er i de seneste Må-
neder modtaget fra det øvrige Kongerige, og det tilstræbes at sikre en
fortsat Tilførsel af saadanne Varer til Supplering af Tilførslerne fra
Storbritannien.

Ved Kundgørelse Nr. 8 af 7. Juli 1945 er det bestemt, at Vare-
forsyningens Eneret til Indførsel fra Storbritannien af Melvarer, Sukker
m. v. indtil videre udvides til ogsaa at omfatte Indførsel af samme
Varer fra andre Steder end Storbritannien.

Rakstrarroknskapur 1/4--1944 -- 31/3 1945.

Vörðkepp (íroknað v.-göymslu 1/4		Vörðgöymslu	5,827,606,57
44: 1,238,534,86)	6,331,846,16	Göymsla 31/3 1945	1,092,436,92
Bruttovinningur	588,197,33		
	6,920,043,49		6,920,043,49

Göymslutrúðslur:

Sálheiga	22,805,92	Bruttovinningur	588,197,33
Kolleiga	912,00	Bilkonto	8,218,04
Ymisk leiga	26,097,35	Rentuvinnlökur	14,890,28
Arbeidslöunir	89,479,31		
Flyting	3,932,60		
Trygging	1,460,00		
Ymisk	3,350,35		
	148,037,53		

Skattastæðuhald:

Lánir	83,225,00		
Porto	7,428,41		
Telef. & Telgr.	4,335,39		
Amboð	3,767,55		
Lýsingar	617,70		
Revisjón	3,268,50		
Leiga	2,200,00		
Ljós o. a.	4,231,22		
Sakförunaútr.	58,09		
Ymisk	4,105,42		
	113,287,28		
Rentuútrúðslur	48,416,57		
Skattakonto (goldið)	190,818,14		
Avskrifað: skuldarinn	2,476,30		
bíllur	4,800,00		
innbúgv	473,00		
Til nýtslu	97,706,83		
	611,215,65		611,215,65

Flýggjarstandur 1/4 -- 1945.

Kassapeningur	98,232,62	Innanlands eignarar	100,158,84
Bankapeningur	425,985,37	Útlendskir eignarar	
Vekslar	4,050,95	ikonto kuranli	242,520,00
Skuldarar innanlands	774,374,29	Obligasjónslan	1,500,000,00
útlendskir	28,171,76	Deikredereikonto	100,000,00
Vörðgöymsla	1,092,436,92	Kapítalkonto	517,173,01
Bíllur	6,000,00		
Kolskúr	100,00		
Innbúgv	500,00		
	2,429,851,91		2,429,851,91

1. viðg. 1/8. Frt. 13/9.

ALT

Der foreligger en Beretning fra Amtmanden angaaende Varehandelens Virksomhed i Finansaaret 1914/15.

Foreløbig bemærkes, at denne Sag er noget forsinket ved at Udvalgets Flertal (Folkflokkens Medlemmer) ikke har givet Møde i Udvalget i den senere Del af Samlingen. Flertallet havde selvfølgelig Ledelsen i Udvalget, men da Samlingen stunder mod sin Afslutning, har Mindretallet anset det for sin Pligt at færdigbehandle Sagen saaledes, at der i hvert Fald afgives en kort Betenkning.

Handelsvirksomhedens Regnskab for 1914/15 udviser blandt andet:

1. Virksomheden har i Aarets Løb udbetalt i Skatter til	
Thorshavn Kommune og Amtskommunen	kr. 196,818.00
2. Som almindelig Arbejssløn er udbetalt i Regnskabs-	
aaret	- 89,470.00
3. Gager ved Kontoret	- 83,225.00
4. Paa udestaaende Fordringer er afskrevet	- 2,176.00
5. Leje for Kontor, Lagerbeholdninger, Saltbehold-	
ningen	- 50,000.00
6. Regnskabsaaret gav et Nettooverskud paa	- 97,607.00
derved er Handelens Overskud tilsammen naaret et	
Beløb paa ca.	- 600,000.00

I Aarets Løb er det lykkedes at holde Øerne forsynet med de Varer, som den offentlige Vareforsynings Virksomhed særlig har havt til Opgave at tage sig af. Spisekartofler har dog manglet, da England ikke kunde levere, hvad der rekvireredes af denne Vare. Mangelen var meget følelig paa Grund af, at Færøernes Kartoffelproduktion havde været minimal sidste Efteraar. En Del Læggekartofler fik man i Foraaet fra Storbritannien. Efter Regnskabsaarets Slutning har vi faaet Kartofler fra København. Der er i disse Dage ogsaa tilført Færøerne en Del Bygningslønner ved Danmarks Bistand.

Da Krigen nu er afsluttet, har der været Tale om at fastsætte Tidspunktet for Varehandelens Afvikling og Overgivelse af Indførselen til den private Forretningsstand, men man har været nødt til at udskyde dette Spørgsmaal paa Grund af, at en stor Del af Lagtinget (alle Folkflokkens 12 Medlemmer) har nedlagt Arbejdet og ikke ventes at ville genoplage dette i indeværende ordinære Lagtingssamling.

Udvalgets Mindretal indskrænker sig derfor til at fremsætte følgende

Forslag:

1. Regnskabet for Aaret 1914/15 godkendes.
2. Der nedsættes et Udvalg paa 7 Medlemmer til sammen med Amtmanden at fortsætte Vareforsyningsvirksomheden til næste Lagtingssamling.

2. viðg. 1-1/9. 3. viðg. 15/9. Samtykt 13 0.

2. Kolaframleiðsla.

Frl. 11/9.

ALLT

Løgtingið samtykti í fjór at heimila landsnevndini at fyriskipa alt neyðurvuligt til tryggjan av best møgulegari kolaframleiðslu í Suðuroy fyri at tryggja Føroyum brekki.

Løgtingsskrivstofan hevur sent tinginum frágreiðslu viðvíkjandi kolaframleiðsluni, sum farin er fram síðan í fjór.

Minnihutin í Figgjarnevndini (Kr. Djurhuus, Johan Poulsen og P. M. Dam) mælti til, at landsnevndin altur verður heimilað til at skipa fyri t. sum neyðugt er fyri at tryggja kolaframleiðsluna, og mælti til at heilt verður á verkfrøðing Marstrandur, sum fyrr hevur verið fyrisstøðumaður fyri kolaframleiðsluni í Rangabotni, og biðja hann koma til Føroyar, um tað er gjørligt uttan ov stórar útreiðslur.

Hann hevur verið í Amerika, men tað er sagt landsnevndini frá, at tað er um, at hann er komin ella skal koma skjótt til Europa. Verkfrøðingur Marstrandur er kónur maður og vil óivað kunna geva góða leiðbeining.

Uppskot:

1. Tingið heimilar landsnevndina at fyriskipa tað, ið neyðurvuligt er til tryggjan av best møgulegari kolaframleiðslu í Suðuroy fyri at tryggja Føroyum brekki.
2. Landsnevndin verður umbíðin at heita á verkfrøðing Marstrandur samsvarandi t. sum flutt fram er í álitinum.

2. og 3. viðg. 15. 9. Samtykt 13 - 0.

3. Dýrtíðarviðbót til endurgjald frá Føroya vanlukkutrygging.

1. viðg. 5. 9. Frl. 8. 9.

ALLT

Figgjarnevndin hevur tingið helva mál til viðgerðar. Minnihutin

(Kr. Djurhans, Joh. Paulsen og P. M. Dam) mæltir til, at lógið fyri 1916 samtykkir somu skipan, sum samtykt varð í fjór fyri 1915. Minnilutin roknar við, at landsnevudin vil veita sosialhjálp til fær einkjur og onnur vónastödd fólk, sum ikki fáa hjálp eftir samtyktini í hesum máli, og sum tørva tilíka hjálp.

Uppskot:

1. Lóglógið veitir fyri 1916 sum dýrtíðarviðbót til endurgjaldt fyri mistan upphaldara av óðrum ávum enn keiggsávum 100 % av leim av tryggingini árliga ásett útgjöldum, ið lægst 300,00 kr.
2. Dýrtíðarviðbóttin til dagpening fyri 1916 verður at endurnýggja við 3,00 kr. til tey, ið hava forsyrgjaraskyldu og 1,00 kr. til onnur. Peningurin verður góddur úr amtsgróðinum.

2. viðg. 12/9. 3. viðg. 13/9. Samtykt 13. 0.

4. Keyð av bretsku oljugoymslum í Sòldafirði.

1. viðg. 3/8. Frl. 1/9.

26. mai 1914 varð samja gjørd millum bretska ríkisstýrið og landbrúksráðið, umboðandi danska ríkisstýrið og/ella Føroya lógtíng.

„Henda samja er soljóðandi:

„*Overenskomst*, underskrevet den 26. Maj i det Herrens Aar Nittenhundredeogfireogfyrre mellem paa den ene Side Major T. C. Wilson, handlende paa sin kongelige britiske Regerings Vegne (herefter betegnet som den britiske Regering), og paa den anden Side Landbrugsraadet paa Færøerne (se Underskrifter), der repræsenterer Færøernes Jordfond, handlende for Hans Majestæt Kongen af Danmark som Færøernes Konge og Kjer af det Areal, som er beskrevet i vedføjede Kort (Bilag „A“).

Man er herefter kommet overens om følgende:

1. At den britiske Regering skal have Ret til at Opføre Olie Tanke paa Arealer, administreret af Landbrugsraadet paa Færøerne og Beliggende i Solmunde (nuværende Fæstere Peter Danielsen, Besid-

- der af 11.815 m [1], og Peter Lambauge, Bestiller af 5.725 m [1], samlet Areal 17.540 m [1].
2. At Landbrugsraadet paa Færøerne, repræsenterende den danske Regering og/eller Færøernes Løgting, skal have første Ret til Køb af disse Anlæg til en Værdi, der svarer til deres Nytte.
 3. At hvis Landbrugsraadet paa Færøerne ikke ønsker at benytte sin første Købret, som indeholdt ii Punkt II, skal den britiske Regering have Ret til at købe hele det i nærværende Overenskomst omhandlede Areal (Bilag „A”), og skal Prisen herpaa ikke være baseret paa de nuværende sædige Lejeafgifter, men paa normale Grundværdier, der er gældende paa Tidspunktet for Overenskomstens Opfyldelse.
 4. At hvis Landbrugsraadet paa Færøerne beslutter at benytte sin Købsret som findes beskrevet i Punkt II, men paa et senere Tidspunkt beslutter at afhænde Anlæggene til en tredje Mand, skal den britiske Regering have første Ret til Køb for samme Pris, som tredje Mand tilbyder.
 5. At hvis den britiske Regering benytter sin Købsret, som findes beskrevet i Punkt 3, men paa et senere Tidspunkt beslutter at afhænde Anlæggene til en tredje Mand, skal Landbrugsraadet for den danske Regering og/eller Færøernes Løgting have første Ret til Køb for samme Pris, som tredje Mand tilbyder.
 6. At saafremt der maatte opstaa Uenighed med Hensyn til Priserne i Punkterne 2 og 3, skal hver af Parterne udpege sin Voldgiftsmand, og disse vælge en Opmand, for Sagen afgøres ved Voldgiftskendelse.
 7. At Købsretten, som omfattes i Punkt 2, skal blive benyttet inden 12 Maaneder efter de britiske Stykkes Tilbagetrækning fra Færøerne, og Købsretten, som omfattes i Punkt 3, skal blive benyttet inden 12 Maaneder fra denne Dato.
 8. At man er blevet enig om, at der fra den 1. Juni 1912 for en Periode af tre Kalendermaaneder og derefter i et Tidsrum, som der bliver nedlagt Ønske om, skal betales Landbrugsraadet for Leje af det omhandlede Areal et Beløb paa 3.262,00 Kr. for det første Aar og 2.672,00 Kr. for hvert derpaa følgende Aar, der vil være at erlægge ved lige store Betalinger kvartalsvis, saaledes at den første Betaling skal finde Sted den 15. Juni 1914 og derefter den 15. September, December og Marts hvert Aar.”

Bretska hervuldið hefur í júní spurt landsnevndina, um Føroya Løgting vil yvirtaka oljugoymslurnar, samsvarandi samjuma av 26. mei 1911. Á fundi í landsnevndini 20. júní varð samtykt at svara, at landsnevndin hefur áhuga fyrri málinum, og vil leggja spurningin fyrri Løgtingið og mæla tinginum til at yvirtaka goymslurnar.

2. august hefur bretska Hirings & Claims Directorate, Tórshavn, sagt frá, at bretska ríkisstýrið hefur spurt, um nakad boð er komið frá Løgtinginum um keyp av oljugoymslunum, og at eitt handilsfelag hefur áhuga fyrri at keypa, men at stóða má fyrst verða líkin av Føroya Løgtingi.

Minnilutin í fíggjarnevndini (löh. M. P. Poulsen, Kr. Djurhuus og P. M. Dam) heldur, at tingið samsvarandi við landsnevndarsamtyktina hefur áhuga fyrri málinum, og at tingið eigur at keypa oljugoymsl-

urnar. Í hesi lingsetu, soleiðis sum viðurskiðini liggja fyri, verða ikki stundir til at undingja aðrar neyðturvuligar fyriskipanir, sum standa í sambandi við málið. Eftir seinjuni skal keypirætturin, sum Løgtingið eigur, vera nýttur áðrenn 12 mánaðar aftaná, at bretska herdeildin er farin frá Føroyum. Henda herdeild er enn ikki farin. So stutt skal minnilutin seltur fram hella.

uppskot:

1. Tiugið hevur áhuga fyri keypi av oljugoymslunum, sum bretska ríkisstýrið eigur í Söldafirði.
2. Landsnevndin verður heimlað at tinga við bretsku ríkisstýrið og gera keypisemju lingsins vegna, og um tílik seinja ikki fæst í lag viðvíkjandi prísinum, skal landsnevndin hava rætt til at velja valdgerðarmann, soleiðis at spurningurin kann verða avgjördur við valdgerðardómi.

2. viðg. 6/9. 3. viðg. 8/9. Samtykt 13—0.

5. Heimflytan av Føroyingum úr Íslandi.

Frl. 13/8. Frl. 15/9.

ÁLIT

Føroya arbeðarafelag hevur í brævi 1. august lagt málið inn á ting.

21. august kom telegram til landsnevndina, undirskrivað: Føroyingur Norska Sjómannsheimið, Siglufirði, um at fáa Smiril til Siglufjarðar eftir fiskimonnum. Løgtingsformaðurin bað amtmanin telegrafa til danska sendiharein og Føroyska umboðsmannin í Reykjavík. 25. august telegrafaði amtmaðurin og bað sendimannin saman við umboðsmanni Føroya veita neyðturvuliga hjálp og skipa fyri heimferð og upplýsa, hvussu nógvir Føroyingar ikki sleppa heim. Um neyðugt vil lögtingið royna at senda skip. 30. august svaraði sendimaðurin, at um 100 Føroyingar vóru á Siglufirði, og at Mjóanes, Yvonna, Godthaab, Sölvasker og Regina vilja taka Føroyingar við. 30. august telegrafaði amtmaðurin til: Færøske Fiskere Norsk Sønmandshjem, Siglufjörð, at tey nevndu skip vildu taka ferðafólk við, og at Løgtingið so stutt roknaði við, at meiri hjálp hiðani var óneyðug.

6. september sendi amtmaðurin soljóðandi telegram til sendimannin í Reykjavík:

„Der menes stadig at være Færinger i Island som ikke selv kan skaffe sig Hjemrejse Stop Venligst sammen med Dalsgaard undersøg Spørgsmaalet og telegrafer Stop Hvis nogen behøver Hjælp herfra til Hjemrejse venligst oplys Antallet og Pladserne, hvor de er.“

Sum málið liggur fyri, skal minnilutin í fíggjarnævndini mæla til, at landsnevndin fær málið til at fyriskipa tað, sum enn er neyðugt.

Uppskot:

Landsnevndin fær málið og verður heimitað at fyriskipa tað, ið er neyðugt.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13-0.

6. Útflutningur av føroyskum vørum til Danmarkar.

Frl. 17/8. 1. viðg. 30/8. Frl. 4/9.

ALFT

Kort efter Afslutningen af Krigen i Europa aabnedes Muligheder for Færøernes Forbindelse med Danmark og Norge, og samtidig opslod Spørgsmaalet om, hvorvidt de i Kundgørelse Nr. 33 af 23. Oktober, [jfr. Lov Nr. 288 af 2. September 1939, indeholdte Forbud mod Udførsel af Varer skulde indskræpes som ogsaa omfattende Varer fra Færøerne til det øvrige Kongerige.

Efter Forhandling med Landsnevndin udstedte Amtet derefter Kundgørelse Nr. 6 af 24. Maj 1945, hvori det bl. a. bestemmes, at „ingen Varer af nogen Art, bortset fra Fisk og Fiskeprodukter, maa herefter udføres fra Færøerne til det øvrige Kongerige, medmindre særlig Tilladelse hertil er meddelt af Amtet.“

Under 8. August 1945 har Amtet udbedt sig en Udtalelse om, „hvorvidt Lagtinget maatte kunne tiltræde, at de gældende Bestemmelser om Forbud mod Udførsel af Varer fra Færøerne, [jfr. senest Amtets Bekendtgørelse af 24. Maj 1945, lempes saaledes, at Udførselen af færøske Produkter til det øvrige Kongerige gøres fri, bortset fra færøsk Kul

og Törv. En saadan Lempelse vil efter Amtets Formening være uden Betænkelighed, og paa den anden Side medfører den angeldende Ordning betydelige Ulemper og Udgifter for Eksportørerne, der jævnlig maa søge Udførselstilladelse telegrafisk."

Desuden anfører Amtet, at „Ordningen kan gennemføres ved en af Amtet i Medfør af for nævnte Bekendtgørelse given generel Dispensation."

Efter 1. Behandling i Tinget er Sagen henvist til underlegnede Udvalg, hvis Flertal: (Kr. Djuulhus, J. Poulsen og P. M. Dam) (Mindretallet J. Patursson og Th. Petersen har ikke villet give Møde i Udvalget) skal udtale, at vi ikke finder det betænkeligt at anbefale Tinget at gaa med til, at Amtet, saaledes som af dette foreslaaet, meddele en generel Dispensation for Varer af færøsk Oprindelse, bortset fra færøske Kul og Törv.

I de Tilfælde, hvor det drejer sig om Reeksport af Varer af britisk Oprindelse ønsker Udvalget at understrege, at Tilladelse til saadan Reeksport bortset fra de almindelige Gavepakker, ikke meddeles af Amtet uden i Forstaelse med den britiske Konsul.

Udvalget, der har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med det Materiale, der vedrører de til København afsendte Gavepakker, mener ikke, at det foreliggende Materiale giver tilstrækkelig Anledning til at indskrænke den allerede givne Tilladelse til saadanne Gavepakkers Afsendelse.

Ved at henvise til foranstaaende fremsattes følgende

Forslag:

Tinget erklærer sig indforstaaet med, at Amtet i Medfør af Bekendtgørelse af 21. Maj 1945 giver generel Dispensation for Udførsel af færøske Produkter til det øvrige Kongerige, bortset fra færøske Kul og Törv.

2. viðg. 6/9. 3. viðg. 15/9. Samtykt 13 —0.

7. Sendimenn til Bretlands.

Frí. 17/8. 1. viðg. 24/8. Frí. 24/8.

ALIT

Frá sambandsflokkinum til lögtingið er kominn áheitan, dagsell 5. august 1945, um að lögtingið velur eina neynd til að föra samráðingar

við Bretland um kvota fyri føroyskan fisk og onnur í samband harvið slundandi vinnumál.

Málið kom til 1. viðgerð á tingi í dag og varð víst til undirritaðu nevnd.

Ein meiriluti í nevndini (Kr. Djurhuus, J. Poulsen og P. M. Dani) skal útfala:

Tað má sigast at vera ógvuliga ótroðkandi, at tingið tekur undir við áheitanini og skjótast gjørligt velur eina nevnd, sum hóskandi kann hava eina stódd av 3 limum. Samstundis, sum tingið velur hesa nevnd, vil tað verða neyðugt at senda eina áheitan til ta bretska stjórnina um at taka móti tingsingarnevndini til samráðingar. Tá ið so boð kemur frá bretska stjórnini, nær samráðingarnar fara fram, eiga limirnir í nevndini at verða valdir. Um lögtingið til ta tíð situr, verður tað lögtingið, sum velur menninar, og annars landsnevndin tingsins vegna.

Kostnaðurin við at senda nevndina til Bretlands verður at rinda av amtsgrunninum. Visandi til tað í álitinum framfórda verður fylgjandi uppskot framselt:

Uppskot:

1. Tingið velur eina 3-mannanevnd til at föra samráðingar um ley í álitunum nevndu mál.
2. Ein áheitan verður send bretska stjórnini um at taka móti tingsingarnevndini til samráðingar.
3. Tá ið boð koma frá Bretlandi um, at samráðingarnar kunna fara fram, velur tingið nevndarliminar, og um tingið ikki situr, verður landsnevndin tingsins vegna at velja liminar.
4. Allur kostnaðurin við at senda nevndina verður at rinda av amtsgrunninum.

2. og 3. viðg. 24/8. Samtykt 13—0.

8. Boð til Bretlands.

Frl. 20/8.

Uppskot

frá fiskivinnunevndini:

Føroya Løgting biður hansara hátignar Bretlands kongs stjórn

taka móti Føroya fólks bestu kvøðu og heitastu eydnuynski við tí stør-
bara sigrinum í verðaldarbardaganum og takkar hjartaliga fyri vinarlag
og góða samvinnu í hesi vandafulli ár, hvør ið Føroyar hava verið
undir Bretlands vörnd og umsjón.

Føroyingar hava í hesi ár uttan íslit veitt og fært ein stóran part
av tí fiski, ið Bretlandi hevur tørvað. Hetta hevur verið Føroyum til
mikið gagn, og tað gleðir Føroyingar at frætta, at Bretland hevur ásam-
að, at teir við sínum vandafulla starvi, ið hevur kostað Føroyum stórt
mannafall, út móti 1/3 av sínum skipaflota og meiri enn 1/3 av lønsa-
tulinum, eftir fórimuni hava lúkað ein stóran og lýðandi látt í stríðnum
fyri frælsi og góðum korum fyri mannaheimi.

Føroya Løgting loyvir sær at biðja um, at tann sølu- og sam-
vinnurettur, sum Føroyum í hesum árum hevur lutast í Bretlandi, má
halda fram, og at eingin skerjan av honum má henda, í hvussu er ikki
uttan samráðing við Føroyingar.

2. viðg. 20/8. Samtykt 23—0.

9. Luttakan í dansk-íslendskum tingingum.

Frl. 3/9.

Uppskot

frá Kr. Djurhaus o. fl.:

Da det foreligger oplyst, at der i de nærmeste Dage skal afholdes
Forhandlinger i København om de dansk- islandske Forhold, anmoder
Lagtinget Landstingsmand P. Nielsen om at søge at opnå Deltagelse i
disse Forhandlinger og varelage de færøske Interesser bedst muligt.

2. viðg. 3/9. Samtykt 13—0.

10. Sjúkrahjálp til lærarinnu.

Frel. 5/9. Frel. 8/9.

ALLT

Føroya lærarafelag sækir um hjálp til lærarinnu Hjördis Henriksen, sum er sjúklingur á sjúkrahúsinum í Høydølum. Vegna tuberklesjúku hevur hon mist plássið sum lærarinna í Mykinesi, og av tí, at hon ikki er 30 ára gomul, fær hon onga eftirløn. Lærarafelagið hevur lovað at veita henni hjálp, men hiðurs eisini lögtingið styðja hana við peningi.

Viðurskiftini hjá henni eru ógvuliga vánalig, og minnilutin í fíggjarnevndini (Kr. Djurhuus, Joh. Poulsen og P. M. Dani) skal urela til í hvørt tilfelli at veita henni fyeirils hjálp, og um neyðugt kann so málið verða tikið uppaltur í næsta vanliga tingsetu, á Ólavsøku 1916.

Uppskot:

Lögtingið veitir lærarinnu Hjördis Henriksen úr amtsgeumninum 150 kr. um mánaðin frá 1. september í ár at rekna inn til 1. august 1916.

2. viðg. 12/9. 3. viðg. 13/9. Samtykt 13-0.

11. Uppskot viðv. samráðingar við ríkisstýrið.

Frel. 12/9. 1. viðg. 13/9. Frel. 15/9.

ALLT

Lögtingformaður Kr. Djurhuus hevur sent lögtinginum soljóðandi bræv, dagsett 10. september h. á.:

„Idet henvises til de vedlagte to Lovforslag:

1. Forslag til Lov om visse Hædersgaver til danske Søfarende og Fiskere og deres efterladte og
2. Forslag til Lov om Hjemrejse og Ferie m. m. for Søfarende, hvilke

Lovforslag, saa vidt mig bekendt er vedtaget af Rigsdagen og stadfæstet som Lov, tillader jeg mig at foreslaa Tinget at søge disse Love vedtaget i de Forhandlinger, der skal føres mellem Staten og Repræsentanter for Færøernes Lagting og desuden søge disse Love udvidet for Færøerne. Efter en paa Grundlag af den vedlagte For-tegnelse over Enker efter krigsforliste færøske Sønneførelagte Beregning, vil Udgifterne til Hædersgaven efter Lovforslag komme til at andrage ca. 100.000 Kr. aarlig.

Ved at henvise til foranstaaende skal jeg tillade mig at foreslaa, at

Tinget beslutter:

at søge vedtaget i de forestaaende Forhandlinger mellem Regeringen og Færøernes Lagting de førnævnte Lovforslag med det for Øje at søge disse Love udvidet til ogsaa at gælde for Færøerne."

Minnilutin i nevndini (Kr. Djurhuus, J. Poulsen og P. M. Dam) mælir til, at teir spurningar, sum lögtingsformaður Kr. Djurhuus hevur lagt fram, verða tiknir við í teimum komandi samráðingunum við ríkisstýrið.

Uppskot:

Tingið samtykkir, at tikin verður við í teimum komandi tingingum millum ríkisstýrið og lögtingið spurningurin um, at tey frammanningan nevndu lógaruppskot koma at galda eisini fyri Føroyar.

2. og 3. viðg. 15/9. Samtykt 13—0.

12. Fonden til Fædrelandets Vel.

Frl. 12/9.

Uppskot

frá minnilutanum í fíggarnevndini (Kr. Djurhuus, Dam og Poulsen):

Til Landsinsamlingen „Fonden til Fædrelandets Vel“, Adresse Færø Amt, bevilger Tinget af Amtsfonden 100.000 Kr.

et Hundrede Tusinde Kroner,

hvilket Beløb Amtmændene straks bemyndiges til at anvise til Udbetaling.

2. viðg. 13/9. 3. viðg. 14/9. Samtykt 13 0.

XIV Val av álitismönnum og nevndum.

1. og 2. *Fólkatingsvalneondir og lögfingsvalneondir:*

Teir somu vórðu valdir sum í fjór undantikið Johan Olsen, Sandi, ið er deyður. Í hansara stað varð valdur J. Dalberg, royndarstjóri, Sandi.

3. *Landsnevndin:*

A. Samuelson, Kr. Djurhaus, P. M. Dam, Thorstein Petersen, Paul Petersen. *Tiltaksmenn:* Trygve Samuelson, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, R. Long, Pauli Dahl.

4. *Telefonnevndin:*

O. F. Joensen, J. Fr. Öregaard, A. Sörensen. *Tiltaksmenn:* Hans Iversen, J. P. Henriksen, R. Rasmussen.

5. *Bróstsjúkrahútsnevndin:*

Tr. Samuelson, J. P. Henriksen, R. Long. *Tiltaksmenn:* O. F. Joensen, P. M. Dam, A. Sörensen.

6. *Stórhvítanevndin:*

J. P. Henriksen, Jens Chr. Olsen, Pauli Dahl, R. Rasmussen.

7. *Vörunevndin:*

A. Samuelson, H. Iversen, J. P. Davidsen, J. P. Henriksen, J. Fr. Kjölhro, J. Stettens, S. Ellefsen. *Tiltaksmenn:* O. F. Joensen, Johan Poulsen, J. Fr. Öregaard, P. M. Dam, O. J. Jensen, A. Sörensen, P. Petersen.

8. *Stýrið fyri sjúkrahúsum:*

A. Samuelson, P. M. Dam. *Tiltaksmenn:* Tr. Samuelson, J. P. Davidsen.

9. *Kirkjustjórnin:*

J. Fr. Öregaard, Johan Poulsen, S. Ellefsen.

10. *Skúlastjórnin:*

P. M. Dam, Johan Poulsen, R. Long.

11. *Grannskoðarar til Færø Amts Sparekasse:*
Ankjær Jensen, Keypmannahavn, Haukon Dam, lærari, Sandi.
Tiltaksmaður: H. Hvidtfeld, Tórshavn.
12. *Nevndin fyri Føroya realskúla:*
J. P. Henriksen.
13. *Nevndin fyri P/f. Skipafelagið „Føroyar“:*
Johan Poulsen, O. J. Jensen.
14. *Umboðsmaður tingsins á aðalfundi P/f. Skipafelagið „Føroyar“:*
L. Zachariasen.
15. *Umboðsmaður tingsins á aðalfundi P/f. Sjóvinnubankans:*
L. Zachariasen.
16. *Skúlabókanevndin:*
R. Long. *Tiltaksmaður:* Johan Kallsoy, lærari, Eiði.
17. *Stjórn fyri Vinnulánsgrunnin:*
P. M. Dam. *Tiltaksmaður:* J. P. Davidsen.
18. *Yvirlíkningarnevndin:*
H. J. Jacobsen, húfrøðingur, Tórshavn, Peter Egholm, reiðari, Tórshavn. *Tiltaksmenn:* P. K. Mouritsen, Tórshavn, Georg Lindenskov-Samuelsen, Tórshavn.
19. *Yvirheitsuøörndarnevndin:*
J. P. Henriksen, Djone Weihe, Tórshavn, Sofus Dahl-Christiansen, s. s.
20. *Fiskivinnunevndin:*
Jacob Nielsen, Mykinesi, Poul Nielsen, landstingsmaður, Tórshavn, P. M. Dam, Tvöroyri. *Tiltaksmenn:* J. P. Davidsen, J. H. Joensen, Sörvági, Samuel Christiansen, Tórshavn.
21. *Húsdjóranevndin:*
Johs. Dalsgaard, jarðabeúkari, Hørvík, H. A. Djurhuus, limur, maður, Tórshavn. *Tiltaksmenn:* Poul Müller, L. Zachariasen.
22. *Nevnd viðvíkjandi nevningalistsla:*
Zacharias Sörensen, Tr. Samuelsen.
23. *Stýrið fyri Føroya pantakutrygging:*
J. P. Henriksen, Johan Poulsen, P. Petersen. *Tiltaksmenn:* J. P. Davidsen, J. Danielsen, Th. Petersen.
24. *Umsjón við fangarúmum:*
Johs O. Joensen, Zacharias Sörensen.

25. *Líkningarnefnd:*

Andor Eiríksson, Niels Mortensen, Poul Petersen. *Tillaksmenn:* Jóns. Weihe, O. F. Joensen, Th. Petersen.

26. *Bánaðarstevnan fyri hvørja sýslu:*A. *Norðoya sýsla:*

Michal Fr. Olsen, Svínøi, Hans Højgaard, kongsbóndi, Hússum, Jón Joensen, seglmakari, Klakksvík, Jón Pauli Poulsen, Miklasdali, Alfred Petersen, Klakksvík, Jacob Jacobsen, í Búðini, Klakksvík.

B. *Eysturoyar sýsla:*

Jacob Lambauge, Lamba, Jacob A. Óre, Syðrugötu, Ole Olsen, timburmaður, Eiði, Sofus Debes, Gjógv, S. P. úr Konoy, Gøtu, Jacob Fr. Øregård, Norðugötu.

C. *Streymoyar sýsla:*

Niels Fl. Olsen, Tórshavn, Niels Jacobsen, Kvívík, Marius Rein, Tórshavn, Jens Chr. Djurhuus, Kollafirði, Zacharias Zachariassen, Hesti, Jacob M. Mouritsen, Tórshavn.

D. *Vága sýsla:*

Sören Danielsen, Miðvági, Harald Rasmussen, Miðvági, Jón Heinesen, Bö, Peter Elias Petersen, bátasmiður, Sandavági, Martin Hansen, Skettaesi, Sigmund Frederiksen, Miðvági.

E. *Sandoyar sýsla:*

Elieser Sørensen, Dali, Johannes R. Dalsgaard, Skúlavík, Jón Nordbø, kaldsmaður, Sandi, Ole Danielsen, Húsavík, Jón Poulsen, í Soylar, Sandi, Martin Eysturdal, Dali.

F. *Suðuroyar sýsla:*

Thomas Danielsen, Sunnbø, Even Skaalum, Hvalbø, Daniel Jacobsen, óðalsmaður, Sandvík, Jesper O. Jespersen, Hovi, Daniel Johan Ström, Trongisvági, Niels Peter Djurhuus, Nes-Vági.

27. *Grannskoðarar til Vinnulánsgrunnin:*

J. Danielsen, postmeistari, Tórshavn, Haakon Dam, lærari, Sandi.

28. *Sendimenn til Bretlands:*

P. M. Dam, Kr. Djurhuus, J. F. Kjálbro. *Tillaksmenn:* Poul Nielsen, S. P. Petersen, jun., Fuglafirði, D. Nielsen, Sörvági.

29. *Viðvikjandi umvøling av „Smíril“:*

Kr. Djurhuus, J. Fr. Øregård.

XV. Mál goymd til næstu tingsetu.

Tingið heinlaði formannskapið at kunna tinglistan og kunna, hvørji tingmál skulu viðgerast í tingsetuni, og hvørji verða at goyma til næstu tingsetu. Eftir uppskott frá formannskapinum 12. sept. vórðu hesi mál goymd:

Minkan av útreiðslum til tingstovnar og tingnevndir, sludringur til skúlahyggningar, skúlskipanin í Føroyum, lærarlønir við realskúlan í Vági, Ítrótt sum fóst lærugrein, Kostskúli, Grunnurin „Føroyskt kirkjumál“, Kirkja í Miðvági, Telefonkaðal til Nólsoyar, Trúðleys telefon, Útvarp, Ellisheimini, Lønviðurskipti hjá jarðamóðrum, Rentufri bátatán, Tvungin ferskliskavøking, Tokufúðrar við vilarnar, Lán til vinnulívsgrunnin, Frágreiðing frá millumtinganevnd viðv. ymisk bútnýarnám, Reglugerðir fyri Kongshavn, Innviðumark fyri sjúkrakassalutir, Lóg um fólkaregistar, Hundslóg, Fólkatrygging, Broytan av kommunalu skattalógini, Broytan av sjóvinnulógini, dýrlíðarviðgerðan av skalfainntökum, Forsørgargjald, Flukjutrygging, Lógin um fríð við lön, Broytan av kommunalu skattalógini, Lóg um grundvirkisákingarskatt, Millumkommunulur skattur, Skylda hjá peningastovnum at geva upp inniskaudandi pening til líkvingarnevndir, Skammtan av kjöti, kleduvörum og skóm, Decisióin av kommunuroknskapum, Broytan av heilsusamtýkt fyri Klakksvikur kommunu, Decisióin av lögtingsroknskapum, Hini av antmanninum og landsnevndini greiddu mál, Fossamálið, Vilskapligt arbeiði viðvíkjandi Føroyskum fuglum, Listarsavn, Vardveitsla av færrinum, Nýtt barnahéim, Vakt- og verndarlíð, Farmasigling, Stovnan av lögtingsbanka, Hýringar- og arbeiðsávisingarskrivstova, Kannan av undirgrundini, Fyriskipanir móti arbeiðsloysi, Flugvøllurin, Brunnaskaði, Húsaumsjónarmenn, Slodningar til Havnar kommunu til cykapolitistar.

Tingið endaði 15. september, og fundurin vóur 16.

Eykatingseta november 1945.

ÁR 1945, leygardagin 24. nov., varð Føroya Løgting sett. Elsti tingmaður, Jóannes Patursson, Kirkjubø, gekk til formannssessin og tók við fundarstýrinum. Hann lýsti, at tingið var sett, og framlegði kunningarð 17. nov. 1945 frá Føroya amtmanni, hareftir hann samsvarandi § 6 í lögtingslógini hevur kallað tingið saman til eykatingsetu.

Valbrøvini vórðu raunsakaði, og vórðu hesir góðkendir sum tingmenn:

J. F. Kjølbro, Klakksvík, ffl.
Hans P. Klein, Klakksvík, ffl.
Poul Petersen, Tórshavn, ffl.
Rasmus Rasmussen, Fuglafirði, sj.
J. Fr. Øregaard, Norðugötu, jm.
Frederik Bláhamar, Vestmanna, ffl.
Hans Iversen Kvívík, sb.
Jóannes Patursson, Kirkjubø, ffl.
Thorstein Petersen, Tórshavn, ffl.
Richard Long, Tórshavn, sj.
Trygve Samuelson, Tórshavn, sb.
Samuel Ellefsen, Miðvági, ffl.
Jákup í Jákupstovu, Sörvági, jm.
Johan Peter Davidsen, Sand, jm.
P. M. Dam, Tvøroyri, jm.
W. Smith, Vági, jm.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Daniel Peter Jacobsen, Vági, ffl.

Sum eykatingevni:

O. F. Joensen, Klakksvík, sb.
Johan M. Fr. Poulsen, Strendir, sb.
J. E. Jacobsen, Klakksvík, jm.

Valbrøvini hjá A. Samuelson og A. Sørensen vóru ikki tilstaðar, og varð tí raunsóknin av teim goymd.

Val av formanni og næstformauni.

Ellisformaðurin upplýsti, at fólkaflokkurin hevur 11 tingmenn, sambandsflokkurin 6 og javnsðarflokkurin 6. Fólkaflokkurin setti fram uppskot um at velja til formann Thorstein Petersen, og varð hetta hikið

samtýkt innan atkvæðingreiðsin. Javnaðarflokkurin setti fram uppskot um at velja P. M. Dam til næstformann, og varð hetta hildið samtýkt. Sambandsflokkurin setti einki uppskot fram. Ellisformaðurin bað tingmenn rópa eitt 9-falt hurra fyri kongi og eitt 3-falt hurra fyri Føroyum.

Th. Petersen tók við fundarstýrinum.

Til tingskrivarar vórðu valdir Poul Petersen og J. E. Jacobsen. Sambandsflokkurin setti einki uppskot fram.

26. nov. vórðu valbrøvini hjá Anthonius Sørensen, Húsavík, Tl. og A. Samuelson, Fuglafirði, sl. góðkend.

26. nov. varð samtýkt at geva loyvi til í hesu eykatingsetu at frávíkja tær í tingskipanini ásettu fjóðarfrestir.

1. Stjórnarskipan Føroya.

Framlagt 24. nov. 1. viðgerð 27. nov. 11. des. framlagt.

ÁTT

Í 1940, tann 9. apríl, varð avstongt millum statsins stovnar í Keypmannahavn og Føroyar. Orsakað av hesum samtýkti ein meiriluti á Lögtingi eina hráðfengis stjórnarskipan, ið varð kunngjörd í kunngerð nr. 1 av 9. mai 1940.

Tá ið bardagin var lokin, fekk Lögtingið, í skrivi, dagfestum 12. mai 1945, frá amtinum boð, at stjórnin í Fjarriti hevði boðsent, at: „Regeringen godkender, at Amtmanden under Krigen sammen med Lagtinget har administreret Færøerne, og at Administrationen foreløbig videreføres paa samme Maade.“ Í sama skrivi er sagt frá, „at Regeringen ønsker i nær Fremtid at modtage en Repræsentation fra Lagtinget til Drøftelse af den fremtidige Ordning for Færøernes Vedkommende.“

Síðani hetta fór fram, hevur Lögtingið verið uppløyst, og nýval hevur farið fram tann 6. nóvember 1945.

Tann 22. nóvember hevurandi í skrivi sagt Lögtinginum frá, at lam núsilandi stjórnin tekur upp aftur ta áheitan, ið var komin frá tí fyrrverandi stjórnini, til skjótast gjørligt at senda menn, umboðandi flokkarnar til Keypmannahavnar til samráðingar við stjórnina um framfjórarskipanina av teimum føroysku viðurskiptum.

Málið er av tinginum beint til viðgerðar í eini serligari 7-manna nevnd. Nevndin er samd um at taka móti innbjóðingini, og vil mæla tinginum til at velja eina 7-manna nevnd til at fara til hesar samráðingar. Orsakað av, at jólini gera seintara part av december til eina ólagaliga samráðingartíð, skal nevndin tilmæla, at samráðingarnar fara fram

skjólast gjørligt eftir nýggjár, og ætlast kann, at nevndin kann vera í Keypmannahavn í fyrsta lagi 8. januar 1915. Nevndin setur tí uppskot um at svara stjórnini, at ein samráðingarnevnd uppá 7 limir vil fara hiðani skjólast gjørligt eftir nýggjár og spyrja, um stjórnin er til reiðar til hesa tíð at taka upp samráðingar.

Við skrivi, dagfestum 23. november 1915, hevur Havnar sjálfstýrisfelag ynt sær til tingið. Teir siga, at gamli sjálfstýrisflokkurin til valið tann 6. november 1915 fekk um 1210 atkvøður, men ongan mann valdan, men av tí at heilt val ikki var eitt vandligt lögtingsval, men eitt stjórnarskipanarval, „kreivur Havnar sjálfstýrisfelag, at flokkur okkara, ið einki umbød hevur á tingi, verður líkin við í lær tingingar, sum skulu fara fram við danska ríkisstýrið um okkara stjórnarligu stöðu.“

Nevndin skal vísa á, at tað her er talan um samráðingar millum Løgtingið og stjórnina, soleiðis at tað vildi verið eitt heilt óvanligt stig, um tingið fór at samtykkja, at menn, ið ikki eru tingmenn ella valdir til at umbøða tingflokkar, skuldu líkið lut í samráðingunum. Nevndin kann tí ikki tilræða tinginum at jølla umsóknini.

Ein minniluti í nevndini (P. M. Dam og J. Fr. Óreguard) ynskir at viðmerkja, at teir fyrri javnaðarflokkirn, um tað var gjørligt, vildu leiðtær 1210 atkvøðurnar verið umbøðaðar undir samráðingunum; men av tí, at tað ikki er gjørligt við lutfallsval hjá javnaðarflokkinum at fá meira enn tveir menns í nevndina, setir minnilutin einki uppskot fram.

Nevndarlimirnir Djurhuus og Poulsen góðkenna ikki, at Løgtingið vegna tingsið nýtist at útlýsa hinum gamla sjálfstýrisflokkinum frá at fáa mann í samráðingarnevndina.

Frá Føroya skipara- og navigatørfelagi er komið skriv, dagfest 7. december 1915, har tað verður heitt á tingið, undir samráðingunum at skipa soleiðis fyri, at Føroya flagg verður góðlíkið sum okkara flagg í Framlíðini, soleiðis sum tað var tað í handagaliðini.

Av tí, at spurningurin um tað føroyska flaggið er ein láttur í tí máli, sum her er til viðgerðar, tekur nevndin felagsins áheitan til kunngerðar, og setir einki uppskot fram til tingið.

Nevndin er á einum máli um, at leiðin, tá ið tinglingarnar nú skulu fara fram, má vera taan, at flokkarnir siga frá stöðu síni til teir einstaku spurningarnar undir samráðingunum, aftaná at hava talað saman um möguleikan fyri, at fleiri flokkar taka sum stöðu. Í nevndini hava nevndarlimirnir viðgjört spurningin í síni heild, og skulu einniss í stuttum siga frá stöðuni aftan at taka allar spurningarnar fram og aftan at seta nakað uppskot til tingsamtykt.

Meirilutin P. Petersen, Th. Petersen og R. Løng, umbødandi fólkaflokkin og sjálfstýrisflokkin á tingi, og P. M. Dam og J. Fr. Óreguard, umbødandi javnaðarflokkin á tingi, vísa fyrst á stöðu okkara í stjórnarskipanarmálinum, soleiðis sum vit fyrr hava sagt frá henni, men ynskja at halda fram, at vit vilja byrja samráðingarnar við Danir um fylgjandi við tí fyrivarni, at teir ymiskir tættir í tí bindandi sáttmálanum kunnu góðtakast av okkara flokkum:

Ásamandi, at Føroya fólk er ein serstök tjóð, ber ikki til at hava

andsstöðuna frá tíðini undan 1910. Føroyar verða stjórnaðar sum ein serstakt samfelag. Juvnðarflokkurin ynskir her ríkisfelagsskap við Danmark, meðan Fólkallokkurin og Sjálvstýrisflokkurin ynskja at samráðast um allar møguleikar, og vil vilja allir serligt arbeíða fyri, at Danir og Føroyingar fáa gott samvirki í komandi dögum.

Føroya Løgting má í ymiskum málum hava beinleiðis löggávuveld saman við kongi; hvussu reglurnar her skulu setast, er ein høvuðstáttur í samráðingunum, ið nú skulu fara fram. Føroyskt flagg skal verða fullt góðlíkið sum okkara flagg og má verða tað einasta flagg, føroysk skip hava loyvi at sigla undir. Fyri at tryggja okkara vinnulív er tað neyðugt, at Føroyar fáa fullan rætt til at hava serkønar umboðsmenn og til at tingast og gera sáttmálar í handils- og vinnulívs-málum við lond, har ið Føroyingar hava stórar handils- og vinnulívs-interessur.

Okkara ynski er, at tað má eydnast at fáa í lag einu avgerð í stjórnarviðurskiptum Føroya, ið skapar møguleika fyri, at øll misfatar millum Danir og Føroyingar kattu fara aftur um bak, og veita Føroyum eina stjórnarskipan, ið ger tað møguligt, at allar kreftir í komandi tíðum kunna samvirka til at skapa fólki góð og livilig kor.

Minnilutin (Kr. Djurhuus og Joh. M. Fr. Poulsen) heldur fram:

Sambandsflokkurin kann ikki góðtaka ella styðja ymisk av teimum undir nevndarviðgerðini av málinum av hinum báðum flokkunum so væl manuliga sum skrivliga framsettu sjónarmiðum sum grundarlæg fyri teimum tingingum, ið skulu fara fram í Keypmannahavn. Sambandsflokkurin hevur útlalað fyr og tekur tað upp aftur nú, at hann er hugaður til at loftaka í teimum ætlaðu tingingunum út frá flokksins politisku grundstöðu, soleiðis sum hon seinast er greiniliga framsett í flokksins „Valgmanifest“, dagssett í oktober 1915. Har er millum annað sagt: „Partiet erklærer sig rede til at være med til at drøfte de Problemer, som maatte rejses fra dansk eller færøsk Side, hvadenten de maatte angaa Ændringer i Lovgivningsmyndigheden, Flagføringen, Sprogspørgsmaalet, fælles Lovgivning for hele Riget, fælles Skattelove o. s. v. Forhandling om Statsforbindelse med andre Stater afviser vi paa Forhaand. Men samtidig maa vi udtale, at Partiet ikke vil gaa med til nogen Ordning, som svækker Statsforbindelsen med Danmark eller beskærer Færingers ældgamle Ret som danske Statsborgere. For det første er det en Æressag for os at beholde denne Ret, og for det andet kan vi af nationale Grunde ikke undvære denne Ret, som gennem Aarhundreder har frelst det lille færøske Folkeelement fra national Tilintetgørelse.“

Tey í nevnda „Valgmanifest“ framhildnu sjónarmið vil flokkurin framvegis fasthalda, eins og flokkurin í sínum tingingum vil halda seg innan fyri tey mark, ið eru fyrstrikað her.

Uppskot:

1. Løgtingið samtykkir at svura stjórnini, at tingið tekur við innbjóðingini til at samráðast um skipanina av Føroya viðurskiptum í framtíðini, og at ein nevnd frá tinginum fer hiðani skjótast gjørligt eftir nýggjár. Tingið biður stjórnina siga frá, um henda tíðin vil vera hóskandi til at byrja samráðingarnar.

2. a) Lögtingið velur eina sýrey-mannanevnd til að fara til Danmarkar til þess undir þelli 1 nevndu samráðingar. Ferða- og vistarútreiðslur, eins og dagpeningur 25 kr. um dagin til nevndarliminnar verður goldin úr antsgrunninum. b) Nevndin hefur heimild til að taka sér skrivara til hjálpar.

Breytingaruppskot

frá Jákupi í Jákupsstövu o. fl.:

Í staðin fyrir: „Nevndin hefur heimild að taka sér skrivara til hjálpar“ verður sett:

„Hvör bólkurinn velur sér sín skrivara, ið verður löntur á sama háll sum nevndarliminnir.“

2. og 3. viðgerð 11. des. Breytingaruppskotið Fall 7 - 0. Uppskot 1 samtykt 23-0. Uppskot 2 a samtykt 23-0 og b samtykt 12-0.

2. Økjan av seðlamongdini.

Uppskot

frá antmanninum:

Midlertidige Bestemmelser for Færøerne om Seddelomløb.

§ 1.

Udover de i Kundgørelse Nr. 18 af 18. December 1910, Nr. 28 af 3. Juli 1912, Nr. 26 af 26. August 1913 og Nr. 31 af 27. Oktober 1914 nævnte Beløb af indtil 13 Millioner Kroner Sedler udstedes yderligere Sedler til Paalydende indtil 2 Millioner Kroner.

§ 2.

Pengesedlerne udstedes af Amtmanden paa Danmarks Nationalbanks Vegne og er sikret paa samme Maade som de i Henhold til Kundgørelse af 18. December 1910 udstedte Pengesedler, dog efter Kurs 1934.

§ 3.

De i § 1 omhandlede Pengesedler er fra Udstedelsen lovligt Betalingsmiddel paa Færøerne sammen med dansk Skillemünt efter Reglerne i Lov Nr. 66 af 23. Maj 1873.

§ 4.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

Framlagt 24. nov. 26. nov. 1. viðgerð og Framlagt

ÁLIT

Amtmaðurinn hefur sent löglingsformanninnuð soljóðandi bræv, dagsett 22. november í ár:

„Ved Kundgörelse Nr. 31 af 27. Oktober 1911 blev der tilvejebragt Hjemmel til en Forøgelse af Seddeleirkulationen indtil 13 Mill. Kroner.

Seddeleirkulationen har imidlertid de sidste Maanedes været stærkt stigende og er pr. Dato 13.092.100 Kr. Den stedfundne Oveskridelse af Grænsen 13 Mill. Kroner har fundet Sted efter forudgaaende Tilslutning fra Formændene for Lagtingets politiske Partier.

Da Lagtinget nu træder sammen, vil det være rigtigst at tilvejebringe fuld Hjemmel for Forøgelse af Seddeleirkulationen. Et Udkast til Kundgörelse vedlægges, og det bemærkes, at Amtet heri har foreskrevet Grænsen for Seddeleirkulationen forøget med yderligere 2 Mill. Kroner for at undgaa fornyet Forelæggelse for Lagtinget, hvis Cirkulationen med Forventning skulde gaa betydeligt op.

Man vil heder sig Lagtingets Beslutning i Sagen snarest belejligt.“

Nevudin, sum málið er beint til, mælie til at samtykkja uppskot amtmannsins, tó at orðini í § 2: „kurs 19,34“ verða broytt til „tí til hvörja tíð galdandi kurs“. Orsökina til hesa broyting er tann, at krónuvirðið við kunngerð nr. 11 8. september 1915 er sett javnt við krónuvirðið í Danmark, soleiðis at tað ikki nú eins og í tíðarskeiðinum mai 1910 - 8/9 1915 er eitt fast av löggávuni ásett krónuvirði, men at broytan kann koma ulla lingsamtykt.

Uppskot:

Tingið samtykkie uppskot amtmannsins við hesi broyting:

Í § 2 verða orðini „kurs 19,34“ broytt til: „tí til hvörja tíð galdandi kurs“.

Í § 2 ændres Ordene „Kurs 19,34“ til „den til enhver Tid gældende Kurs“.

2. og 3. viðgerð 26. nov. Samtykt 21—0.

3. Val av millumtinganevndum.

Valið fór fram 30. nov., 11. og 15. des.

Ókjar av talinum av limum í landsnevndini:

Uppskot til avgerðar frá Dam o. H:

Tingið samtykkir at seta landsnevndina við 7 limum.

15. des. samtykt við 11 - 0.

Formaðurin setti fram søljðandi uppskot til atkvøðisgreiðslu:

Tingið samtykkir, skr. § 39 í tingskipanini, at viðtøkan um 7-anna landsnevnd er lógliga samtykt.

Uppskotið varð samtykt við 11 - 0.

T. Samuelson, K. Djurhuus, A. Samuelson, O. F. Joensen, Hans Iversen og Johan M. Fr. Petersen skrivaðu hetta mótmæli í gerðabókina:

Við mótmæla formansins allurð og nýtslu av § 39 til at fáa tingsins viðgerð um brýtan av landsnevndini formelt í ordan.

Formaðurin Th. Petersen viðmerkti í gerðabókina:

Formaðurin viðmerkir, at tingnevndin, id mótmæla, kunnu rett uppskotið við at atkvøða inni. Við ikki at hava lutikið hava teir verið ligit samtykt.

Nevndirnar, id valdar vórðu:

1. Landsnevndin:

Th. Petersen, Paul Petersen, Richard Long, Kr. Djurhuus, Tr. Samuelson, P. M. Dam, J. P. Davidsen. *Tillaksnevni:* S. Ellefsen, J. F. Kjølbro, A. Sørensen, Johan Poulsen, O. F. Joensen, J. E. Jacobsen, W. Smith.

2. Telefonnevndin:

A. Sørensen, J. Fr. Öregård, O. F. Joensen. *Tillaksnevni:* B. Rasmussen, J. E. Jacobsen, B. Iversen.

3. Brústjúkraheilsnevndin:

R. Long, P. M. Dam, Tr. Samuelson. *Tillaksnevni:* A. Sørensen, Jákup í Jakupsbøvn, O. F. Joensen.

4. Stórhvatannevndin:

Jákup í Jakupsbøvn, O. F. Joensen, Th. Petersen, B. Rasmussen.

5. Vörunevndin:

J. F. Kjølbro, S. Ellefsen, Fr. Bláhamar, J. P. Davidsen, W. Smith, O. F. Joensen, B. Iversen. *Tillaksnevni:* A. Sørensen, P. Petersen, Dam, P. Jacobsen, J. F. Öregård, P. M. Dam, Tr. Samuelson, Johan Poulsen.

6. *Kirkjustjórnin:*
J. Fr. Óregaard, Johan Poulsen, S. Ellefsen.
7. *Skúlastjórnin:*
P. M. Dam, Johan Poulsen, R. Long.
8. *Skattnevndin:*
A. Sörensen, R. Rasmussen, Tr. Samuelson, J. E. Jacobsen. *Til-
taksnevnd:* R. Long, Th. Petersen, Hans Iversen, Jákup í Jákups-
slovn.
9. *Millumtinganevnd viðv. vitum:*
H. P. Klein, Johan Poulsen, W. Smith.
10. *Millumtinganevnd viðv. Fuglafjarðar havnarplássi:*
A. Sörensen, J. E. Jacobsen, Hans Iversen.
11. *Millumtinganevnd viðv. Rasmagnan av Föroyum:*
R. Rasmussen, J. Patursson, Fr. Bláhamar, J. Fr. Óregaard, W.
Smith, O. F. Joensen, Tr. Samuelson.
12. *Millumtinganevnd viðv. bretska sjúkradúsinum í Sandavági:*
A. Sörensen, Johan Poulsen, Jákup í Jákups-slovn.
13. *Sendinevnd viðv. Stjórnarskipan Föroya:*
Th. Petersen, R. Long, Poul Petersen, Johan Poulsen, Kr. Djur-
huus, P. M. Dam, J. Fr. Óregaard.

4. Gávupakkar til Danmark.

Framlagi 24. nov. 26.nov. 1. viðgerð og framlagt

ALLT

Antionómurin hevur við brævi, dagsett 24. november í ár, sent lögtingsformanninum uppskot til kunngerð um gávupakkar til jólar. Nevndin, ið hevur málið til viðgerðar, hevur hafið samráð við naf-
mannin og postmeistararn, og selur fram hefta

*Uppskot**til**Kunngerð um sendan av gávupakkum (jólágávinum) í december mánað 1945.*

Fyri at veita møguleika fyri sendan av hóskandi nøgd av jólágávinum verður hervið við heimild í lóg nr. 288, 2. september 1939, smbr. kunngerð nr. 33, 23. oktober 1940, ásett, at teir samsvarandi kunngerð nr. 16 17. september 1945 útflyggjaðu gávubýtisseðlarnir *fyrí december 1945* geva rætt til sendan av gávupakkum (postpaklum), ið vega inntil 5 kg.

Einhvør kann hereffir nýta teir tveir býtisseðlarnar fyri december 1945 til at senda tveir pakkar a 5 kg., meðan tað ikki er loyvt at senda postpakkar, ið vega meiri enn 5 kg.

Tað er *ikki* loyvt í nøkrum pakka at senda *fliri eigarettir ella aðrar tubaksvörur* enn ásett í kunngerð nr. 16 17. september 1945, tað er, í hvørjum pakka uttan mun til vektina *høgst* 200 eigarettir, 225 gr. av shagtabakki (2 dósir), 50 cigarir ella cerullir og 240 bløð av cigaripappiri.

Hesar ásetningar koma í gildi heiman vegin.

*Bekendtgørelse**om**Forsendelse af Gavepakker (Julegaver) i December Maaned 1945.*

Før at muliggøre Forsendelse af Julegaver i rimeligt Omfang bestemmes det herved i Medfør af Lov Nr. 288 af 2. September 1939, jfr. Kundgørelse Nr. 33 af 23. Oktober 1940, at de i Henhold til Kundgørelse Nr. 16 af 17. September 1945 udleverede Gaverationeringsmærker *for December 1945* giver Ret til Forsendelse af Gavepakker (Postpakker) af Vægt indtil 5 kg.

Enhver Person kan herefter anvende de 10 Rationeringsmærker for December 1945 til Afsendelse af 2 Pakker a 5 kg, hvorimod Afsendelse af Postpakker af Vægt over 5 kg ikke kan finde Sted.

Der må *ikke* i nogen Pakke sendes *flere Cigaretter eller andre Tobaksvarer* end i Kundgørelse Nr. 16 af 17. September 1945 bestemt, d. v. s. i hver Pakke højest dens Vægt *højest* 200 Cigaretter, 225 gr. Shagtabak (2 Daaser), 50 Cigarer eller Ceruller samt 240 Blade Cigaretpapir.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks.

2. og 3. viðgerð 26. nov. Samtykt 22 0.

5. Avtøka av rationering av timbri.

Framlagt 26. nov. 1. viðgerð 28. nov. 29. nov. Framlagt

ÁLTF

Kunngerð nr. 19 30. juni 1943 ásetir, at timbur, sum valutamiðstöðin hevur givið løyvi til at flyta til Føroya til skipabygging ella skipamuvøling, má verða keypt og selt til nýtslu við bygging og umvøling av skipum og bátum uttan serstakt løyvi.

All annað timbur má bert verða keypt og selt eftir serstakum løyvi frá valutamiðstöðini.

Valutamiðstöðin upplýsir í brevi 22. november til amtmannin, at mongdin av viði til húsa bygging í Føroyum 30. juni 1943 var 10.227 f.3. Síðan er innflutt til 1. november 13.581 f.3 til húsa bygging úr Bretlandi. Nú er frá Danmark innfluttur svenskur viður ca 103.950 f.3. Av tí, at mongdin soleiðis er vaksin væl, hevur valutamiðstöðin samtykt at mæla til, at kunngerðin 30. juni 1943 verður avtikin. Amtið hevur 23. november lagt hendu spurningin fyri tingið.

Neyndin, sum hevur málið til viðgerðar, er sámd við valutamiðstöðina og setur fram hetta

Uppskot:

Tingið viðmælir, at kunngerð nr. 19 30. juni 1943 um handil við timbri verður avtikin.

2. viðgerð 29. nov. Samtykt 20 0.

6. Avtøka av kunngerð um benzin.

Framlagt 26. nov. 1. viðgerð 28. nov. 29. nov. Framlagt

ÁLTF

Kunngerð nr. 29, 11. juni 1941, um nýtslu av benzin ásetir, at benzin til rúksur av motorakvognum bert má verða nýtt samsvarandi løyvi frá fútanum. Hvør eigari av motorvognum fær skrivligt løyvi frá

Fólknum til keyp av benzín við uppgávu um, hvussu nógv má verða nýtt um vikuna.

Teir, sum selja bensín, skulu krevja fyrivíst løyvi, og á hella løyvi verður hvørja ferð skrivað, hvussu nógv bensín er útflyggjað.

Ammaðurin hevur 31. august í ár spurt fólkum, um tað ikki er beint at avtaka kunningerðina, og fólkini upplýsir, at tað er væl av benzín í Føroyum, og útlit fyri fyllutning er gott. Hann mælir til, at kunningerðin verður avtikin.

Nevndin, sum hevur málið til viðgerðar, skal eisini mæla til, at hella verður gjørt.

Uppskot:

Tingið viðmælir, at kunningerð nr. 29 11. juni 1944 um nýtslu av benzín verður avtikin.

2. viðgerð 20. nov. Samtykt 20 - 0.

7. Avtøka av kunningerð viðv. saccharin.

Framlagd 26. nov. 1. viðg. 28. nov. 20. nov. Framlagd

ALIT

Kunningerð nr. 16 13.mai 1943 ásetir, at saccharin ikki má verða útflyggjað í handkeypni ella eftir receptkopi, men bert eftir recept.

Ammaðurin hevur 19. oktober í ár spurt amtsheknann, um tað er orsök til, at hesar reglur standa við. Amtsheknin hevur 3. nov. upplýst, at apótekarin sigur frá, at tað ikki longur eru trupulleikar við at fáa innflutt saccharin og mælir til, at kunningerðin verður avtikin. Ammaðurin hevur so lagt málið fyri tingið.

Nevndin, sum hevur málið til viðgerðar, er samd við amtsheknann og setur fram hella.

Uppskot:

Tingið viðmælir, at kunningerð nr. 16 13. mai 1943 viðvíkjandi saccharin verður avtikin.

2. viðgerð 29. nov. Samtykt 17 - 0.

8. Útflutningur av feskum fiski.

Framlagt 26. nov. 1. viðgerð 28. nov. 29. nov. framlagt

ALÞ

Antennadurin upplýsir í brævi 21. november í ár, at eftir samráð við landsnevndina er 31. oktober 1945 gjørd samja í London um útflutning av feskum fiski úr Føroyum. Bretska ráðharrin: Minister og Food og útflutningsnevndin eru komin ásamt um, at feskur fiskur bert kann verða fluttur úr Føroyum við flutningsskipum og fiskiskipum, sum hava útflutningsløyvi frá bini føroyska útflutningsnevndini. Tiliki løyvi verður at neka skip, sum ráðharrin og nevndin halda óþískandi orsakað av, at skipið fleiri ferðir hevur landað ríggan fisk innanfyri lðarskeiði, sum ráðharrin og nevndin eru samd um. Skip, sum hava fingið nekað løyvi, koma frá nýtt løyvi, tá umstøðurnar, sum hava orsakað, at løyvið er nekað, eru lartur.

Ráðharrin skal hava mál til ta føroyska nevndin samtykkir tiliki, at áseta, hvørja havn í Bretlandi føroyski skip skul sigla til fyri at landa. Samjan er galdandi til 31. december í ár og kann verða endurnýggjað, tá partarnir koma ásamt um hetta.

Límarnir av útflutningsnevndini eru Hans Sundstein, navigatións-kerari, valdur av landsnevndini, S. P. Petersen, kaupmaður, valdur av reidarafelagnum, og landsrettsráðgjafi Leif Waagseim, valdur av trólarafelagnum.

Amlið heldur, tað er neyðugt at samtykkja kunningar fyri at seta reglurnar í samjuni í gildi, og hevur sent uppskot til tillæi kunningarð.

Nevndin, sum hevur málið til viðgerðar, er samd við antmannin og mælir til at góðkent uppskot antmannsins.

Uppskot:

Tingið samtykkir:

Bekendtgørelse om Udførsel af Ferskfisk fra Færøerne.

I Medfør af § 1 i Kendtgørelse Nr. 11 af 11. December 1944 fastsætter Amtet herved efter Indstilling fra Lagtinget i Landsstyret følgende til Opfyldelse af Bestemmelserne i den under 31. Oktober 1945 Indgaaede Overenskomst mellem den britiske Minister af Food og den færøiske Eksportkomité for Ferskfiskeskeiber:

§ 1.

Udførsel af Ferskfisk fra Færøerne til Storbritannien, det vil sige Udførsel af Ferskfisk, der har været landet paa Færøerne eller er fanget fra færøisk Partøj eller transporteres med færøisk Partøj, maa kun finde

Sted efter forudgaaende Tilladelse fra den færøske Eksportkomité for Ferskfiskeskibe.

Komitéen fastsætter Betingelserne for saadan Udførsel i Overensstemmelse med fornevnte Overenskomst af 31. Oktober 1915.

§ 2.

Eksportkomitéen består af 3 Medlemmer, hvoraf Formanden vælges af Lagtinget eller Lagtingets Landsnævni, medens de to andre Medlemmer vælges af henholdsvis Færøernes Rederiforening og Følag Føroyskra Trolaraeigara.

Udgifterne ved Komitéens Virksomhed afholdes af Amtsforden.

§ 3.

Komitéen er bemyndiget til at træffe alle til Opfyldelse af Overenskomsten af 31. Oktober 1915 fornødne Bestemmelser.

§ 4.

Nærværende Bestemmelser træder i Kraft straks. Overtrædelse af Bestemmelserne eller af de af Eksportkomitéen givne Forskrifter straffes efter Reglerne i § 3 i Kundgørelse Nr. 41 af 11. December 1911.

Kunngerð um útflutning av ferskfiski úr Føroyum.

Samsvarandi § 1 í kunngerð nr. 41 11. december 1911 áseturandi hervið eftirfylgjandi eftir tilnekti frá lögtingsins landsnævni, fyrri at reglurnar í seinju, gjörd 31. oktober 1915 millum bretska Minister af Food og føroysku útflutningsnevndina fyrri ferskfiskaskip, kunnu verða uppfylltar.

§ 1.

Útflutningur av ferskfiski úr Føroyum til Brellands, tað er útflutningur av ferskfiski, ið hevur verið landaður í Føroyum ella er fiskaður frá føroyskum skipi ella verður fluttur við føroyskum skipi, kann bert fara fram samvarandi loyvi, ið frummattundan er givið frá føroysku útflutningsnevndini viðvíkjandi ferskfiskaskipum.

Nevndin ásetir breytirnar fyrri tilíkan útflutning samsvarandi nevndu seinju, gjörd 31. oktober 1915.

§ 2.

Limirnir í nevndini eru 3, harav formaðurin verður valdur av Lögtinginum ella Landsnevni Føroya Lögtings, meðan hinir báðir limirnir verða valdir atvikavíst av Føroya Reiðarafelag og Følag Føroyskra Trolaraeigara.

Útreiðslurnar við virki nevndarinnar verða goldnar úr amtsgrunninum.

§ 3.

Nevndin er heimilað til at áseta allar reglur, ið eru neyðugar fyrri uppfyllan av seinju, gjörd 31. oktober 1915.

§ 4.

Henda kunningerð kemur í gildi beðnan vegin. Brot móli kunningerðini ella teimum reglum, útlutningsnevndin ásetir, verða revsað eftir reglum í § 3 í kunningerð nr. 41 11. december 1944.

2. viðgerð 29. nov. og 3. viðgerð 30. nov. Samtykt 18—0.

9. Tøka av lendi í Sørvági til skúla.

Framlagt 27. nov. 1. viðgerð 28. nov. 11. dec. framlagt

ÁLIT

Kommunustýrið fyri Sørvágs kommunu hevur samtykt at gera nýggjan skúla og veg til skúlan. Løgtingið hevur játtað stuðning til henda skúla.

Kommunustýrið hevur samtykt at eksproprieru neyðturvulig jarðarstykkir til byggigrund vestan fyri Kirkjuánnu frá:

Martin Nielsen, Vatnsøyrar.....	ca. 156 m	☐
Nielus Fr. Nielsen, Sørvági.....	270 m	☐
Joen Rasmussen, Sørvági.....	464 m	☐
Ole Em. Olsen, Sørvági.....	301 m	☐
Niels Jacob Nielsen, Miðvági.....	33 m	☐
Joen Rasmussen, Sørvági.....	237 m	☐
Joen Ole-Jacobsen, Bø.....	237 m	☐
Joen Heinesen, Bø.....	67 m	☐

Samtykt varð eisini at eksproprieru til veg neyðturvulig stykkir millum Kirkjuánnu og vegin Sørvág - Miðvág („Blindlarnir“) frá:

Elias Rasmussen, Sørvági.....	ca. 28 m	☐
Mariane Olsen, Strendir.....	232 m	☐
Marius E. Davidsen, Sørvági.....	79 m	☐
Pouline M. Petersen, Sørvági.....	42 m	☐
Elisabeth Jacobsen, Sørvági.....	42 m	☐
Nielas Rasmussen, Sørvági.....	175 m	☐
Joen P. Poulsen, Miðvági.....	115 m	☐
Johan Poulsen, Miðvági.....	105 m	☐

9. apríl sendi sóknarstýrið postregistrað bræv til eigurarnar

um tókuna og vísti á, at kæra má verða innsend innan 3 mánaðar, um eigarin heldur grund vera til tess. Stýrið fékk frý bræv, Johan Poulsen, Miðvági, skrivur, at hann vil ikki selja stykkið fyr 50 oyru pr. m², og Elisabeth Jacobsen, Sörvági, skrivur, at kommunan má betala fyrst fyr vegir, sum fyrr eru bygdir yvir stykkir, sum hon eigur. Jógvan Rasmussen hevur mótmælt tókuna. Hann fórir fram, at kommunastýrið fyr 20-30 árum síðan hevur samtykt at leingja skúlahyggvingin, og tá keypti eitt stykki norðan fyr skúlan; skúlaognin er eisini viðkað cystur-effir, og fyr 5-10 árum síðan er keypt eitt stykki sunnan fyr, sum ætlað varð til lærarahús, men sum ongalið varð byggt á, og hann heldur hetta kann verða nýtt til viðkan av skúlanum. Harnæst heldur hann, at ein havi, sum liggur sunnan fyr skúlan eisini kann fáast til keyps. Hann heldur tí, at tað er ógrundað at flyta skúlan og mótmælir so stutt tókuna. Kommunastýrið hevur í brævi 16. august gívið ummæli í málinum og upplýsir, at 19. september 1911 var sóknarstýrið saman við fyrstaheraranum og kannaði stykki til nýggjan skúla. Tað varð tað av øllum samtykt ikki at byggja tann nýggja skúlan, har tann gamli stendur, men samtykt at byggja skúlan á stættanum uttan fyr Kirkjuána. Sóknarstýrið heldur tað vera óhóskandi at byggja á tí gamla plássinum og heldur fast við samtyktina.

Nevndin (A. Sörensen, Jákup í Jákupsstovu og Hans Iversen) skal úttala, at nevndarlimirnir undanlíkið Hans Iversen, sum hevði forfall, hava verið í Sörvági og kannað viðurskiðini. Nevndin heldur, at skúlin ikki kann verða bygdur á tí stykki, sum tann núverandi skúlin stendur á. Plássið er ov trøngt og innibyrgt og ógvuliga óhóskandi til skúlapláss. Hartil kemur, at börnin vilja vera uttan skúla í tíðini, meðan hin gamli skúlin verður niðurtikin og nýggjur skúli bygdur. Tað stykkið, sum sóknarstýrið hevur samtykt at ekspropriera er stórt og rímligt og vel hóskandi til at byggja skúla á. Nevndin mælir til at góðkenna tókuna.

Uppskot:

Tingið samtykkir, at tann viðlöka, sum sóknarstýrið hevur gjørt um tóku av tí í álitinum umskívaða lendi til grundstykki til nýggjan skúla og veg til skúlan, verður at góðkenna sum lógheimilað.

2. viðgerð 12. des. Samtykt 20-0.

10. Tøka til Fuglafjarðar havnarláss.

Framlagt 27. nov. 1. viðgerð 28. nov. 13. des. framlagt

ALIT

Sóknarstýrið fyrir Fuglafjarðar kommunu hefur á fundi dæmi 10. febrúar 1945 samtykt að eigna Fuglafjarðar havn fiskastykkið á Kirkjurnegg í Fuglafirði, stórt 16 m × 18,5 m.

Sóknarstýrið meinar að hafa hærðliga nýtslu af hesum stykki, fyrst og fremst til að taka grót úr til að nýta til havnina, ið nú stendur í gerð og síðan til byggigrundir. Hetta stykki liggur líka upp að havninni.

Dæmi 31/7 1945 hefur sóknarstýrið sent eiganumum af hesum stykki, S. P. Petersen og Ole Petersen, Fuglafirði, skriflegt boð um, að sóknarstýrið á fundi 10. febrúar 1945 hefur eksproprierað fiskastykkið á Kirkjurnegg.

Í skrivi, 21. október 1945, hafa eigararnir klagt til lings og mólmælt tökuna. Teir framfæra sum orsök, að teir sjálfir hafa brúk fyrir hesum stykki til að taka fisk á, eins og það fyrir hefur verið nýtt, og til byggigrundir. Eigararnir halda, að það ekki er átroðkandi fyrir sóknarstýrið að eigna sér hetta öki.

Sáttmáli milli sóknarstýrið og keypmann S. P. Petersen og skipara Ole Petersen liggur við í málinum. Eftir hesum sáttmála hefur sóknarstýrið rétt til að taka grót úr stykkinum að nýta til havnina móli að byggja stykkið allur í pláu við kajuna og samsýning í peningi 3.600 kr.

Nevndin, sum hefur haft hetta mál til viðgerðar, heldur, að það er neyðugt að koma á ástaðin að gera seg komnagan við plássid og upplaka samráðing við partarnar. Hetta hefur ekki verið stundir til í hesi lingsetu.

Nevndin setur fram hetta

Uppskot:

Löglingið setur 3-manna millumlinganevnd að kanna hetta mál og upplaka samráðingar við sóknarstýrið, keypmann S. P. Petersen og skipara Ole Petersen.

2. viðgerð 11. des. Samtykt 18-0.

11. Arbeiði til øll á sjógvi og landi.

Framlagt 28. nov. 1. viðgerð 29. nov. 13. des. Framlagt

ALIT

(við fyrivarni J. P. Davidsen og Jákup í Jákupsstovu):

Føroya javnaðarflokkur hevur lagt hefta mál inn á ting, og hella má sigast at vera eitt stórt mál og eitt gott mál, og tað er at vóna, at tingið fær nakað munagott burtur úr hesum.

Arbeiðið í sær sjálvum er eitt stórt viðsagnisli fyrir eitt fólk, og er grundarlagið, sum eitt samfelag skal byggja sín existens á. Tað vísir einum vegin framvegis til betri lívikor og tryggjar tey einstöku betri rættindi í samfelagnum.

Tað gevur teimum ungu slimbran og treysti til at taka fatt til at átíma evni og virki.

Arbeidsloysið er tað mótsatta av hesum. Tað vísir ongum veg framvegis men aftureftir, og trýstur ein langt niður í vónloysi, og ger at ein kann verða stúrin og tungur í huga, tað lærur uppá keffurnar og tekur megí og lívsnót burtur frá einum fólk og er størsti fíggindi, eitt samfelag kann hava.

Nú er tað so, at tað er kettari at tosa og skriva um hesi ting, enn at føra tey út í tað praktiska lívið. Tað stóra og lyngsta takið er at gjøgnumføra hetta: Arbeiði til øll, at seta arbeiði í verk aftan fyri orðini, og fyrsta sfigið er sjálvandi at leggja grundina undir tað, ið verður gjørt.

Grundarlagið undir úthyggjanini av Føroyum.

Fyri at fáa eitt gott úrslit av arbeiðinum fyri at úthyggja okkara land, má tað almenna hava betri yvirli, enn tað higar til hevur haft.

Fólkataljing hevur ikki verið síðani 1935, og enn minni er tað gjørt nakað arbeiði fyri at fáa eitt yvirli yvir, hvussu nógv fólk her á landi er í tí stöðu, at virki mega fáast til tey, fyri at ein kann siga, at her er eins væl livandi sum í øðrum londum.

Ein effirkammar eigur nú at fara fram soleiðis, at teir menn, ið eru valdir til at skipa fyri almennum arbeiði, hava eitt fast grundarlag at byggja á í teirra virki.

Vit seta uppskot um, at teir menn verða settir til arbeiðið soleiðis, at teir skaffa tinginum eitt yvirli yvir øll pláss í Føroyum, fyri at tingmenn kunnu døma um, hvar tað er mest neyðugt, og hvar tað eigur at verða byrjað at leggja eitt gott grundarlag fyri framtíðina. Eitt tiliki yvirli eigur at umfata:

- 1) Fólkatalið á plássinum, eisini býtt í mannkyn, kvenkyn, børn og gomul, og serliga vísaði á, hvussu nógvir menn kunnu sigast at vera uttan arbeiði heila árið ella ein part av árinum.

- 2) Samferðslulíkindini á plássinum megnu serliga verða tilskilað, hvat arbeiði kann gera vinnuøguleikan størri og betri í stutta tíð.
- 3) Hvussu innlökurnar á plássinum eru frá teimum ymisku vinnuháttum, og hvørjir vinnuháttir mest eru at tilræða at styðja í fyrstu syftu, og hvat seinni má tákast fatur á at útbyggja.
- 4) Síðani eigur tað at verða samráðst við sóknarslýrið og aðrar menn á plássinum um teirra hugsan og tey ynskir, ið plássið hevur til almennan stuðul í komandi tíðum.

Sjálvandi eiga teir menn, ið laka hella arbeiði á seg, ikki at verða bundnir av føstum reglum, men eiga at koma fram við teirra hugsan um, hvat kann hava týdning fyri framtíðararbeiðið.

Tí verður tað um, at hesir menn eru serkønir, og vilja vit seta uppskot um, at annar eigur at hava skil á landbúnaði, fiskiskapi og handli, og at hin helst verður náttúralökonómiskur kandidatur soleiðis, at teir kunnu samvirka til eitt so gott úrslit og yvirfíl sum gjørligt.

Tað tekur nakað av tíð at gera hella arbeiði fullfíggjað. Hí eigur tað at verða álagt teimum, ið settir verða í starvið, at gera eitt fyrifíls yvirfíl skjótast gjørligt: helst innan 3 mánaðar, fyri so at halda fram til teir kunnu geva tað fullfíggjaða yvirfílið.

Uppskot:

Lögtingið setur tveir menn til at eftirkanna og greiða frá bestu leiðini til útbyggjan av landi okkara. Lønir og aðrar útreiðslur verða goldnar úr amtsgrunninum.

Fiskivinnan.

Fiskivinnan hevur allíð verið hövndsskatturin í tí føroyska samfelagnum og verður væl við at verða tað í tíðini framtíðir. Tað er vorðið sagt, at hon er livsæðrin í okkara vinnulívi, og tað er satt.

Tað er tí avgjørt neyðugt at gera nakað munagott fyri at fáa onnur kor enn tey, okkara sjómenn hövdu undan heimsbarðaganum.

Okkum trýtur skip. Tað kunnur allir verða samdir um, og tað má gerast eitt stórt arbeiði fyri at fáa ein húskað nýmótans fiskifloa. Tað er av størsta týdningi, at tað, sum verður gjørt viðvíkjandi okkara fiskivinnu, verður væl gjørt, at tey skip, sum verða keypt til landið koma at húska til nýmótans fiskivinnu, og her eiga vit at vera varnir, so vit ikki oyða pening til nakað, sum ikki verður gott fyri okkum í tíðini framtíðir.

Vit liggja eina best fyri av mórðambandum til at driva fiskivinnu og eiga tí at vera kappingarförir.

Til hetta endamál má nýtast nógvur peningur; best hevur hetta verið prógvað við vinnulánsgrunninum, ið lögtingið setti á stovn í 1911. Grunnsins egni peningur er um 1,3 mil. kr., og tá stendur langt í bóli við peningi. Tað má frá tí almenna tákast eitt tak fyri at hjálpa okkara sjómönnum til fiskiför.

Tað er við hesum sum við mongum öðrum, at tað fíggjarliga lakið verður tungt, men harfyri má tað lakast. Um vit ganga tann vegin, at vit við hörðum taka pening í Føroyum til hella endamált, vil tað skjótt vísa seg, at tað heila miseydnast, tí tá taka vit tann fíggjarliga stuðulin undan okkara samfelag, sum skal gjalda ein part av teim nýggju skipunum.

Í staðin fyri má tað samráðast við tey lond, sum kunnu byggja ella selja okkum fôr, um tað almenna í Føroyum tekur upp hóskandi part av peningi sum lán í hesum londum soleiðis, at tað almenna í Føroyum og ikki einstakir skipaeigarir standa til svárs fyri lánum.

Har sum tað er talan um at keypa heilt dýr fôr, sum stórar nýmótans trolarar, har má tað almenna taka lut við heldur størri parti, tí annars verður tað avgjørt ógjørligt hjá okkum at fáa lík fôr til landið.

Tað almenna eigur eisini at verða ráðgevandi fyri, hvørji fôr tað má ætlast at verða mest lønandi at keypa.

Tað má tí frá tí almenna gerast eitt eftirkannðingararbeiði, um hvøtn marknað, vil kunnu vissa okkara fiskimennum, og hvussu tað kann skaffa nýggjar marknaðir, soleiðis at tað almenna kann geva monnum, ið ynskja tað, vegleiðing í hvørji fôr, ið best er at keypa.

Annars má tað almenna eisini kunna vegleiða fólk um líkindir fyri sildaveiðu og her serstakliga drýgarnfiskiskapi eftir sild.

Okkara gomlu sluppið eru ikki hóskandi fôr til nakran nýmótans fiskiskap, men eftir hvat kúnir menn siga, skulu her vera sera væl hóskaður til fiskiskap eftir sild, og hetta er tann sildaveiða, ið tað er minst vandt fyri at fara skeivur av.

Fyri at fáa fullan kunleika til marknaðarviðurskiptini, so verður neyðugt, at tað beintleiðis frá Føroyum kunni fóst-samræðingar við úlheimin, og her koma vit inn á sama spurning sum við handilsmálum, og rættin til at samráðast og gera sáttmálar við onnur lond, ið er ein umráðandi rættur fyri land okkara.

Uppskot:

Løgtingið samtykkir at taka upp samræðingar við Danir, Bretar og Svear o. a. um at fáa byggt nýggj fiskifór ella um keyp av fótum soleiðis, at tað almenna tekur upp lán í tí landi, sum letur fótini, fyri upp til 60 % av byggipeninginum at avdraga uppá eitt heldur langt áramál, meðan restin av peninginum verður goldin higaní. Síðani letur tað almenna skipini út til fólk her í Føroyum soleiðis, at partur av peninginum verður goldin heinan vegin og restin uppá lagalig kor.

Landbúnaðurin.

Vermleikin er tann, at lítið er gjørt til muns fyri okkara landbúnað.

Tað hava gjøgnum tíðirnar verið nógv uppskot, men lítið er gjørt til muns.

Okkara høvuðsuppgáva má vera at útbyggja okkum til ein land-

húnað, ið kann gera okkum sjálvi hjálpin við fær flestu landhúnaðarvörur:

Ein høvuðstreyl fyri, at betri skil kann koma á, er:

1. Húnaðarskúli verður sellur á stovn skjótast gjørligt.
2. Útskiðtingin eigur at halda fram uttan steðg.
3. Spurningurin um at fáa nýkur nýsturlandbrúk, ið koma stímbra kappingartugin, eigur at verða tikið til umhugsunar.
4. Arbeiðið við at styðja uppdyrking av hagaþreð eigur at halda fram.

Hetta hevur stóran týdning í mongum bygdam, og samstundis við at tað almenna arbeiðið fyri at fáa nóg mikið av húnaðarvörum framleitt her á landi, eigur tað at verða skipað soleiðis fyri, at smábrúkarin kann fáa algongd til nýmótans amboð bæði til at byrja dyrkingina uppá haga og til at halda fram, tá ið tróin er gjørd maskinfør.

Uppskot:

Løgtingið samtykkir, at húnaðarskúli verður sellur á stovn skjótast gjørligt og at byrja nýsturlandbrúk á ymiskum plásum, og at tað verður framhildið at geva studning til uppdyrking í síni heild.

Ídnaður.

Tað er verðið sagt, at Føroyingar ongantíð verða eitt ídnaðarland, tað er eflir okkara hugsan ikki heilt beint sagt, nakað er komið áleiðis, og tað kann ivaleyst komast viel longri enn.

Fyri at taka nýkur dømir skulu vit nevna: Tann føroyska ullin fer fyri ein stóran part út av landinum, ofta fyri lítið og keft: aftur til landið færa vit í tonsavís fyri nógvan pening av utdírkaðum, yvirkleðum til mannfólk og konufólk, sum ofta ikki hóskar til okkara klíma. Vit hava ráevnið (ullina) og nógvar arbeiðsleysar hendur, sum fegin vilja taka fall.

Tað kann ikki blíva við at verða soleiðis, at eini kann bera til í Føroyum.

Føroya ungdlómur má lævast upp til at trúgva, at her ber nógva til. Málið má vera: Ongin ullarlagdur av landinum, áðrenn hann er tilvirkaður til kleðir ella tøy.

Ein annar táttur av ídnaði, ið vónandi skjótt fær stóran týdning, er málingagerð. Vit hava ráevni (Røðugróti) í landinum í stórum mongdam. Máling, gjørd úr hesum røðugróti, er nakað av tí besta í verðini.

Vit hava eisini onnur ráevni. Okkara undirgrund, sum ein ikki er eflirkannað til fullnar, so vit vita lítið um, hvat har liggur geymt.

Vit kunnu nevna skípasmíð og onnur smíð. Ein mongd av smáttu málum verður innflutt til landið. Vit kunnu virka nakað av hesum her heima. Vit hava ein handverkarastall, sum viel er fætur fyri at gera nakað av hesum. Her má vera nakað galið. Túsundar og aftur túsundar

av krónum fara út av landinum fyri arbeiðir, sum vit fyri ein stóran part kunnu gera sjálvir.

Vit kunnu nevna snórisspinnig og togverksvirki. Í 1936 vóru tvær umsóknir á tingi um studning til hetta endamál, men einki kom burtúr. Tað er eingin ivi í, at her er nakað at gera. Tað er ikki lítið, ið verður brúkt av tveim, snóri og togi í Føroyum. Vit áttu at kunna gjørt hetta sjálvir eins væl og ommur lond, ið heldur ikki hava ráevni, sum vit.

Sum kunnugt verður nógv flutt inn til landið av dósamati. Vit kunnu nevna síld. Okkara egna fíðir standa ofta fullir av stórari og smáari síld. Hon fer aloftast aftur í havið, áðrenn menn fanga hana, og vit keypa hana aftur frá teimum.

Vit kunnu nevna fiskabollar og rogn, sum vit flyta inn. Vit hava fiskin, og tað stóra problemid hjá okkum er, hvussu vit skulu fáa selt fiskin, men í sama tíð flyta vit inn í lonsavis av fiskabollum og rogni fyri nógvan pening. Vit eru eisini byrjaðir at flyta turrin fisk inn. Vit eiga at verða sandir um, at hetta er bakveit.

Hvørja ferð ein grund er deyð í fjörðinum fara stór virðir fyri skeyti. Alt kundi verið útnýtt, hvør livur, hvør gørn, hvør geisli, um rætt varð alborið.

Tá ið vit losa um arbeiði til øll, mega vit taka all við, sum kann roknaast at geva arbeiði og ikki bert losa og skriva um tingini, men seta arbeiðir í verk aftan fyri ordini.

Eitt høvuðstreyp fyri, at slik ting, sum her eru umrødd, kunnu útnyttast til fullnar er, at frystingarhúis verða bygd á ymiskum plássum í Føroyum. Viðvíkjandi uppskoti fellur hetta mál saman við úthyggjanini av flossamegini.

Ravnagussorkan.

Høvuðstreytin fyri øllum ídnaði er, at valnorkan í Føroyum verður úthygd og úkin til nýtslu.

Vit eiga í landinum 15-20.000 H.K. av valnorku. At hugsa sær til, 15-20.000 H.K. renna út í havið hvønn dag, sum gongur, aftan at gera nyttu.

Okkum trýtur ljós, brenni og kraft. Alt hetta liggur goymt til okkum í okkara flossum og vøllum.

Vit kundu havt nokk av ljósi og nokk av brenni. Í staðin grava vit tað síndrið av mold, sum vit eiga í Føroyum, eitt stravið og striggið av belði, innilíð óskan verður bórin út.

Vit hava nokk av kraft til allar tann ídnað, sum kundi fingist í lag her á landi.

Allir eiga av vera greiðir yvir, at tað, sum ræður mest um í einum samfelag, er, at tað kemur nakað affrat, at tað verður byrjað nakað nýtt. Nýggjar driftir, produktivar og rentuberandi fyriløkur settar á stovn, so vit kunnu standa betri útgjördir til at mæla komandi tíðum. Her kann byrjast nakað nýtt. Her finnast avgjört møguleikar til framburð, ikki bert tað, at tað vil geva nógv arbeiði, meðan úthyggingin av valnorkuni fer fram, men tað stóra arbeiði vil koma aftaná og vaksa, sum tíðin gongur.

Samstundis sum ravnagussorkan verður tøk, má tað almenna fara

undir at styðja stovnanina av ídnaðarvirkjum fyrri at megin kann koma til nýtslu, og her kann verða talan um ídnað av mongum slag, serliga má ein hugsa um tað, ið kann ketta um viðurskiptini hjá okkara fiskiskapi, so sum flakavirki, hermetikkfabrikkir, ísgoymslulúis bæði til fisk og binnuðarvörur, og síðani onnur virki. Her kann nevast framleiðsla av ilt og kunsttáðum, sum allíð vil finnast keypari av.

Fyrri at úthyggja fossamegin, megu vit nýta nógvan pening. Frá øðrum londum siggja vit, hvussu stóran framfarð tilík tillök hava gjørt í samfelagnum, serliga kann her nevast, hvussu grannar okkara í Noreg og Island hava lagt eitt heilt nýtt grundarlag undir teirra ídnað við at hava úthygt fossamegin.

Í hesum spurningi, sum er mest aftaná „Endurnýggjan av skipaflotanum“, størsti spurningur, sum hevur verið á Føroya Løgtingi, eiga vit ikki at vera snáligir og stultskygdir, men siggja stórt uppá spurningin.

At leggja hetta arbeiði á lögtingsverkfrøðingin einsamallan ber ikki til, tí hann kann ikki hava stundir til tess.

Vit halda til, at tað verður neyðugt, at øll framleiðslan av fossamegin, kolaframleiðslan og skapan av ídnaði verður lögð í hendurnar á einum manni, ið hevur ábyrgd frá finginum soleiðis, at tað kann verða farið fram við skili og byrjað har, tað fyrst kann koma til nytta.

Vit mega rekna við, at tað skal nýfast í minsta lagi 10 mill. kr. til at seta hetta í verk. Her má tað almenna taka upp lán uttanoyggja, men tilík lán vilja, um rætt er fyriskipað, skjótt vísa seg at vera bestu stundul undir okkara samfelag.

Spurningurin um at leggja hetta arbeiði til rættis má loysast samstundis, sum lögtingsverkfrøðingsstarvið verður lagt um.

Arbeiðið fyrri tað almenna at fáa vegir bygdar og halda fram við havnabygging samstundis, sum fossamegin og ídnaðurin verður úthygdur, má skiftast soleiðis, at tað kostar tí almennu fíggjaraðlanini minst møguligt. Hetta eigur eisini at kunna bera til, tí tað, ið skapt verður av fossamegin og ídnaði, vil kunna rentu og avdraga tær útreiðslur, ið vera, soleiðis at hetta ikki nýtist at vera til byrða fyrri fíggjaraðlanina.

Nakað av peningi má tað almenna lá byrja við at seta í hetta arbeiði fyrri at fáa eftirkannað møguleikarnar og fáa lagt lag á arbeiðið.

Vit halda, at hetta einans kann koma í rættlag, um farið verður fram við fullari ábyrgd fyrri tingið. Vit seta tí fram hella

Uppskot:

Føroya Løgting samtykkir at fara undir arbeiðið at leggja til rættis hvussu okkara land kann úthyggjast við fossamegi, hvat ídnað vil kunna skapa, og hvussu kolaframleiðslan skal leggjast til rættis.

Til at skipa fyrri hesum, tekur Løgtingið mann, ið við fullari ábyrgd (ráharraábyrgd) frá finginum, ger tey neyðturviligu uppskot til tingið um umskipan av lögtingsverkfrøðingsstarvinum, um lánuþlöku og ein plán fyrri á hvønn hátt arbeiðið skal leggjast til rættis.

Uppskot:

Frá meirilutanum:

1. *Grundartagið undir útbyggjanini av Føroyum.*

Løgtingið setur tveir menn til at eftirkanna og greiða frá bestu leiðini til útbyggjan av landi okkara. Lønir og aðrar útreiðslur verða goldnar úr amtsgrunninum.

2. *Fiskivinnan.*

Løgtingið samtykkir at taka upp samráðingar við Daniar, Bretar og Svear o. a. um at fáa byggt nýggj fiskilör ella um keyp av fôrini soleiðis, at tað almenna tekur upp lán í tí landi, sum letur fôrini, fyrst upp til 60 % av byggipeninginum at avdraga uppá eitt heldur langt áramál, meðan restin av peninginum verður goldin higani. Síðani letur tað almenna skipini út til fólk her í Føroyum soleiðis, at ein partur av peninginum verður goldin heiman vegin og restin uppá lagalig kor.

3. *Landbúnaðurin.*

Løgtingið samtykkir, at búnaðarskúli verður settur á stovn skjóttast gjørligt, og at byrja myndurbrúk á ymsum plássum, og at tað verður framhildið at geva studning til uppdyrking í síni heild.

4. *Idnaður og rannagnsorkan.*

Føroya lögting samtykkir at fara undir arbeiðið at leggja til rættis, hvussu okkara land kann útbyggjast við fossamegi, hvat idnað vit kunnu skapa, og hvussu kolaframleiðslan skal leggjast til rættis.

Til at skila fyri hesum tekur lögtingið mann, ið við fullari ábyrgd (ráðharrarábyrgd) frá tinginum ger tey neyðurvilugu uppskot til tingið um umskipan av löglingsverkfrøðingsstarvinum, um lámpptøkn og ein plan fyri, á hvønn hátt arbeiðið skal leggjast til rættis.

Ein minniluti (A. Samuelsen og Johan Poulsen) er ikki sáttmætur til at taka stöðu til málið í hesi tingsetu, men skjóta uppá, at málið verður goymt til næstu vanligu tingsetu.

II. des. framlagt

MINNILUTALIT

Frá Jákup í Jákupsstovu og J. P. Davidsen:

Minnilutin (Jákup í Jákupsstovu og J. P. Davidsen) heldur fram: Hetta mál var sum kunningt til viðgerðar í seinastu tingsetu. Tossverri fekk tað ta lagnum, at bert javnaðarflokkurin og ein sambandsmaður voru sinnaðir at fáa eitt baldgøtt úrslit burtur úr tí.

Í hesi tingsetu er tað gleðiliga hent, at allir flokkar siga seg at vera hugaðar fyri at fáa eitt positivt úrslit av eini viðgerð av tí. Men hugsanirnar eru tossverri ójavnar, og harvið úllitið fyri einum tilik- um úrsliti ikki hitt besta.

Minnilutinn kann ekki vera sandur við teimum nevndarlimum, sum skjóla viðgerðina av málinum út til næstu vanlugu tingsetu. Lí her leikar á lívsins interessum, ið ikki kunnu biða. Heldur ikki er minnilutinn fegin yvir stöðuna hjá teimum nevndarlimum, sum væl vilja viðgera málið í hesu tingsetu, men hvørs uppskot eru so hálfað, at tey ikki geva skjóta úrlöku, um tey yvirhövur nakrantíð bera á mál. Hesin ivin slavar frá, at peningaveitanin verður skotin til og treytað av samráðingum við uttanlanda fjóðir. Rætt nú standa jón okkara stjórnmarskipanarviðurskipti og harvið uttanlandasamráðingarnøguleikarnir í stoypum. Maður veit ið hvussu er ikki í dag, hvat ið úrslitið verður av hesum stjórnmarsamráðingum, og tað er heldur ikki gott at mæla um, hvussu Føroyingar fíggjarliga verða at standa í metum hjá teirri útlendsku peningamansifnin.

Minnilutinn kann taka undir við hugsanini, ið her at eini hagfrøðisligari og vísindaligari viðgerð av teimum av javnaðarflokkinum undir sum máli reistu spurningum. Men minnilutinn kann ikki vera sandur við nevndarmannum, ið bera at, at eini kann verða gjørt, uttan at spurningarnir fyrst hava verið til viðgerðar hjá serfrøðingum. Í samband við hetta kann verða drigið fram:

Allir menn eru sandir um, at tað er rætt at ravnagna okkara oyggjar.

Tingið kann lí samtykkja nú beinan vegin, 1) at hetta skal verða gjørt, 2) hvussu peningurin skal verða veittur til vegar til hetta endamál og 3) at lula málið til framförslu í hendurnar á okkara ravnagresserfrøðingum saman við eini av tinginum valdari fyrireikingar- og eftirlitsnevnd.

Allir menn eru sandir um, at okkum tørvar hópin av skipum.

Tingið kann lí samtykkja, at hesi skip verða smíðað ella keypt liðug, og at skipað verður fyri, at tað fær luttu neyðturvuliga pening nú beinan vegin til vega.

Allir menn eru sandir um, at tað er rætt at grónka tað, ið grónskast kann av okkara landi.

Tingið kann lí nú beinanvegin samtykkja uppskot, ið gevur tí luttu neyðturvuliga pening til amboðskeyp og skipan til hesa grónkan (smardrykilið).

Viðvíkjandi ídnaði, ið stendur í samband við fiskivinnuna og landbúnaðin sum t. d.: Frystihús, niðursjóðing, log- og snörivirki, „vukuum“-turking, ullar-, klædna- og skinnvirki o. a. m. er at siga, at ein vísindalig, sakkön og handilslig viðgerð er av stórum týdningi. Íðrenn hesar vinnugecinir verða framfördar og settar á stovn.

Minnilutinn kann lí mæla til, at tingið tekur serfrøðingar í stórt luttak við hesum kanningar- og fyrireikingarstarvi til uppgávu og meir samstarvis til, at eisini í hesum fíri verður skipað fyri at hava luttu neyðturvuliga pening lókan at seta virkin í gongd so hvørt sum tey eru búgvín og til fullnað lögð til rættis.

Visandi á tað, ið her er flutt fram, tekur minnilutinn upp aftur tey í hjálagda Arbeiði til óll á sjógví og landi verandi uppskot. Afturat hesum verður skotið uppá, at tingið avgerð at nationalisera bankabogið í Føroyum fyri harvið at gera seg til harn yvir allari umsifflög av peningorkuni her á landi. Við hesum tillaki verður lutt almenna alíð at hava lókan pening til láus til óll framtaksmaál landsins. Tað er jón

kunnugt, at hin peningaliga avlopsorkan í Föroyum er so stór, at hon umsitin av tí almenna til eina og hvørja tíð er før fyri at finansiera tað, ið mannakraft okkara er før fyri at arbeiða við og í.

Uppskot:

1. Tingið samtykkir ley í bókinginum „Arbeiði til óll á sjógvi og landi“ settu uppskot, sum vóru til atkvøðugreiðslu men feld í seinastu tingsetu.
2. Tingið ásetir og lónar einum nationalökonomi. Hann skal hava til starvs at stíla fyri eini hagfrøðisligari kunning av vinnulívsins og øðrum möguleikum her á landi. Honum verður heimilað at taka sær serkøna hjálp, um slíkt skuldi fórvað.
3. Samtykt verður, at all havalagið í Föroyum verður at leggja undir Løgtingið (nationaliserað). Landsnevndin ella tað til eina og hvørja tíð verandi umboðsvald fyri Løgtingið (landsstjórnin) fær heimild til tingsins vegna at gera tær neyðturvuligu lógir hesi nationaliseran viðvíkjandi.

Bræv frá J. Patursson:

Landbúnaðurin.

Jarðarmenn í grannalondunum, Íslandi, Noregi og Danmörk hava í 3-4 ættarlið havt algongd til heima í egna landi at fáa sær skúlakunnleika í hesum teirra yrki. Tað sama hava komur teirra havt í 2-3 ættarlið.

Meðan Föroya jarðarmenn og -komur ikki hava havt slíka atgongd til at fingið sær kunnleika í sínum yrki í nútíðar yrkislagi, veldir hetta sakn teirra størsta ampa til tess at fáa eykað skjóta gongd á jarðstarvið.

Fyrirðukur, sum tú kunnu föra nakað áleiðis, eru millum annað hesar:

- a) at búnaðarvörurnar verða hildnar í slíkum prisi, at tað loysir seg næstan eins væl at fáast við búskup sum við annað starv.
Til hella endamáls frama kann tað almenna t. d. 1) seta barn móti óneyðugari innflyting, 2) leggja toll á innfluttar vörur, 3) geva uppbóttur til framalingarpris altur í móti útsøluþrivi.
- b) seta dugandi menn, sum lært hava búfrøði og sum sjálvir hava fingist við og gjørt seg kunnugan við nútíðar jarðastrey í londum, sum Föroyum mest eru lík ella í Föroyum, til at ferðast um í Föroya bygdum, har millum annað at vísa á:
 1. Hvørji amboð, ið nýtilig eru, og hvussu tey skulu handfarast.
 2. Hvussu grøður skal umsitast, meðan hon stendur í vøkstri.
 3. Hvussu várvinnan skal umfarast.
 4. Hvussu hon skal heystast og goymast.
 5. Hvat hentasta lagið er til hagarókt (kulturbeili) á ymskum láglandum.

- e) at veita neyðturviligan studning til keyp av hóskandi búnaðartólum.
- d) at veita studning til, at búmenn í fylgi kunna gera ókeypis ferðir til fyrimyndarbu (mynslarbu) smærri og størri í Føroyum.
- e) at veita studning til ungir Føroyingar at søkja norskar og íslendskar búnaðarskúlar, og at útvega, at leinum verður heimilað pláss har.
- f) at veita ungum gentum pláss á norðurlendskum, helst norskum ella íslenskum húsnæðra- og heimaerkiðsskúlum.
- g) at seta búnaðarskúla og húsarhaldsskúla á stovn.

Hvat eiga Føroyingar at seta sær til setning at framleiða av búnaðarvörum?

At nóg mikið fæst, ið innlendis tarvur av:

- 1. Mjólkk (smør og osti?),
- 2. Ephum og rótum,
- 3. Grønmeti,
- 4. Kjött.

Til 1. *Nóg nógv mjólkk.*

Hvussu fæst hetta skjótast í lag?

Verður roknað við, at í Føroyum nú eru 3300 mjólkkýr, sum yvirhøvur mjólka 1600 kg um árið, verður árliga mjólkanøgdin 5.300.000 kg. Seta vit fólkatalið til 30.000, verður av mjólkk til hvørt mannskyktið slakur 1/2 pollur um dagin.

Skal setningurin verða 1 litur av mjólkk (har uppi í smør og osti) uppá hvørt mannskyktið, verður at økja býðráttin undan hvørji kúgv upp í 17-1800 kg. Har altíð verður so at økja mjólkaneyttatalið við upp imóti væl 2500 mjólkkúm altíð.

Hvadað fæst fódur til hetta økta neytatal?

Neyðturviligt kraffóður kann ventast at vera til fars.

So er tað heimaafóðrið.

Eftir fyrirsparningi greiður búnaðarráðgevarin, H. J. Jacobsen, frá: Bøurin í Føroyum er 1100 ha í vídd og gevur 12000 tons av hoyggi. Samuliga væl taðdur kann hesin sami bøur geva 18000 tons av hoyggi.

Óvæl traðarjörð innan fyri garðar mest at vera 1200 ha í vídd. Henda traðarjörð kann geva 6000 tons av hoyggi plus heimabæiti til 1200 kýr.

Sostatt roknar búnaðarráðgevarin við, at innlagda jörðin (bøur og traðir) í góðum standi plus úligongu (hægarnesing) kundi fyllt 6000 kýr, og vildi tær givið 9 mill. kg. av mjólkk ella 330 kg uppá mannskyktið.

Grasnøgdin at økja.

Imangarðar.

1. Á nóg stórum lendum av gomlum lóð við góðum sólargongu er ikki

húrturkastandi gamal rökjuskapur sum var: 1 ár korn, 1-5 ár gras, helst skuldi það verið soðiðis, at völlurinn ley 2 seinustu árinu, hann lá í grasi, var samhreiddur við föðum líðliga á vári.

2. Á norð- og eystursíðu á smærri lendnum, og har ið ekki eru líkindir til rossanýtslu ella núliðar umboðsnýtslu: at nýta nógv þaðfall og hóskandi þaðfall. Á illa mosugingnum búi kann vera roynt við tröllanjöli.
3. Á vellíng upp úr hagar:
 - a) Á góðum graslendi: 1 ár korn ella havragras, dúgliga taðað. Árið eftir verður gott nýlendi, síðani völlurinn taðaður ár um annað.
 - b) Á limgheiðum, ringum graslendi og á svarðloysum: Vell um heyst ella vetur undir fröst, taðað til korn ella havragras, isáðað hóskandi grasfræ, elman vetraríðað, tvæveturjörðin taðað og völlurinn síðani hildin nóg föðufrekur.

Utlagaða.

1. Á vámaligum neytahaga: Har verður at nýta hagarökt (kafturbeiti). Lendið verður uppskorið, har það nýtið, isáðað grasfræ, har það hóskar, limgur avsviðin, taðað við tilgjörðum föðum (hest um tæri, skelsandur ella kálk kann breiðast á fyrsta árið). Tá kann lendið um 3-4 ár væntast at geva reiðiliga gott beiti.
2. Á góðum neytahaga í fullgóðum grasvöðstri: Góð samferðslulíkindir (vegaþyggjng, lendingar) til mjólkafullning frá tilikum bygðum, sum slíkar hagar eiga.
3. Á innlýrglum bygðum (oyggjum): Stundling til smör- og ostagerð, um gjörðigt til niðursodna mjólk og róla.

Róður aftrat högunum til neytlínd*) og eplir til mannanað.

1. *Róðadyrkning* til neytlíndur aftrat hoyggi og krafflóðri kann við núliðar dyrkibætti leyse segg, lá fólk vere vand við heitförsla lagid til útlýning og líking.
 2. Í *eplunellun* eru Föroyingar kónir yvirhúsnir. Teir vita, at selinga-eplini eiga at vera væl spiraði, verða niðursett í turra, soyna mold makið líðliga, so ley vera sum mestvaksin um Ólavsökuleitið, tá ella er illt at verja móli svörtuspíllu, tá langri tíðin út. Á stórrí skettlendum fôrvar lá nógvastaðni upplýsing um vellíng, upplýsing og hypping við rossumboðum.
- Tað fer vel við eplumold at lata opinekra ár upp í mállum beru korn ella havragras, isáðað grasfræ (sum fyrsta vetur má vera vetraríðað). At vella eplir undir flög vita teir at greiða frá, sum roynt það hava.
3. *Grömmeli*: Í gróðerhúsum og á friari mark verður nið framleitt tað mesla av tí grömmeli og ymsum matrólum, landinum fôrvar. Ansad

*) Umframt róður til neytlíndur, átti nógv meiri at vera avgjört enn at leggja gras niður í súchoy.

má verða eftir, af útlendsk kapping ikki ger steðg í hetta lið í landbúnaðinum.

4. *Kjöt*: So hvørel sum neylatalið nörst, veksur eisini talið á slátur-neytum og kálvum. Um feittineylakjøl heklur seg í hóskandi prisi, er tað hugsandi, at oksaviðsetingin á hendum stöðum kann fara og taka seg upp aftur. Fer so eisini tann liðandi framgongd til seyðar at standa við, sum nú tykist at vera komið í, skuldi landið so við og við kunna roknað at verið sjálvbjargið við kjöt aftrat fugli og fløgfenaði umframt grinda- og stórhvalatvöst.

2. og 3. viðgerð 15. des. Uppskot meirilutans í fall 9 0, pt. 2 1 fullu 8 0. Uppskot minnilutans pt. 1 og 3 fullu 6 0, pt. 2 samtykt 12 0.

12. Post- og skipasambandið innanoyggja.

Framlagt 28. nov. 1. viðgerð 30. nov. 11. des. Framlagt

ALLT

Til tingið er inukomið eitt skriv dagfest 27. november 1915 frá Føroya javnaðarflokki, hvar tað verður framhildið, at post- og skipasambandið innanoyggja er í ólagi, og at tað er eitt ynski hjá monnum í flestum oyggjum at fáa eina landsskipan í lag hesum spurningi viðvíkjandi. Síðani verður hildið fram:

„Sum nú landið liggur, er málið í høvuðsheildini á privatum hondum, og sum vanligt hevur tað privata í hesum føri sum í øðrum ikki hug at vera við aðrastaðni eina, har ið tað peningaliga loysir seg.“

Javnaðarflokkurin sigur eisini í skrivinum: „Skotið verður li uppá, at hilt almenna virtekur aft ferðasambandið og skipar tað eftir eini landsættan, hvareftir útríðsstöðini fáa eitt gott og útlendi ferðasamband við miðstöðini.“

Málið er víst til viðgerðar í eini liðmannameynd.

Neyndin kann taka undir við áleiðingini um, at tað eigur at verða gjørt mest möguligt frá tí almenna fyri at fáa ferðasambandið innanoyggja í best möguligt lag. Hetta er trupult, tí nógvur oyggjar liggja soleiðis fyrri, at veður og sireynur, serliga á veturnið, kann skapa trupulleikar fyri regluligum sambandi. Førgast er tað fyrri útríðsliðið sum Skúvoy. Mykines o. l., men eisini Suðuroyggjin, Sandoyggjin, Vágoyggjin o. a. hava alt ov ringt ferðasamband.

Neyndin kann vísa á, at hesin spurningur fyrr hevur verið til viðgerðar á tingi, og serliga til, at tað við lóg nr. 121 av 15. mars 1939 um

„Rutefart“ eru gjörðar reglur, soleiðis at tað til alt ferðasamband innan-oyggja kreyst, at tað verður givið løyvi frá Føroya lögtingi, eins og at lögtingið kann freyta løyvið úv avgift til amtsgrunnin og av, at øll gjöld verða góðtikið av lögtinginum.

Í løtuni er samferðslan við „Smiril“ í lögtingsins hantun, meðan løyvi er givið til privatar til hana samferðsluna, soleiðis at øll gjöld eru samtykt av lögtinginum, meðan tað ongalið er álagt nokur avgift til tað almenna fyri tilikið løyvi.

Nevdin heldur, at tær bátur, ið eiga at verða gjörðar, megu fara fram í brimum stígum.

Í fyrsta lagi verður at bóta um ávis brek, sum kunnu bótast í bræði. Her verður at reyna at fá best møguligt burtur úr „Smiril“, soleiðis at honn umframt at sigla tværreisur suðureftir eisini kann sigla einaferð norðureftir og einaferð vestureftir um vikuna.

Leigaður verður ein hóskandi bátur til at røkja sambandið við Sandoy og Skúvoy, og ansað verður eftir, at Árnafjørður og Svínøysvík fær ferðasamband minst einaferð um vikuna, og Skættanes yvir Vestmanna fær samband við skipið tværreisur um vikuna.

Sum nú er, hevur Vágoy og Vestmanna bert postsamband triggjar ferðir um vikuna, men (Vágoy) ferðasamband týra ferðir. Tað verður tí hildið beinast, at hesi pláss fáa postsamband eisini mánadag, tá báturin kortini siglur, og hódag ella fríggjadag, tá hesar dagar helst havið, at ferðaeftan „Smiril“s verður broytt, soleiðis at hann ikki sum nú kemur sama dag, sum hesi pláss hava postsamband yvir land.

Í øðrum lagi verður at keypa eitt hóskandi far til at hetta um „Smiril“s sigling til Sandoyuna og Vágar- Vestmanna, soleiðis, at Suður-oyggin í framtíðini fær ferðasamband triggjar ferðir um vikuna.

Í triðja lagi verður stílað fyri, at ein landsferðaeftan verður gjörd. Nevndin heldur, at hetta mál hevur so alstóran týdning fyri fólkið í síni heild, at tað vil vera skeiðt, um nevndarinnar meiri ella minni tilfellið kanna á hesum øki verður grundarlagið fyri Føroya framtíðar post- og ferðasambandi.

Tað verður tessvegna hildið beinast at leita uttanlands eftir ummæli frá serfrøðingi í hesum máli. Skotið verður uppá, at lögtingið samtykkir, at landsnevndin viðger spurningin, og at ein landsstella fyri Føroya framtíðar post- og ferðasamband verður gjörd.

Sostatt selir nevndin fram hetta

uppskot:

1. Tingið samtykkir at heita á breminnevndina at lækka mongdina av útlendskum keli til Smiril, og at landsnevndin verður umbyðin at viðka ferðaeftanina, so skjótt meiri kel fæst soleiðis, at Smiril kann sigla eina ferð um vikuna norðeftir og eisini sigla regluligt til Sörvágs.
2. Leigaður verður fyri fyrst hóskandi bátur at sigla leiðina til Sandoyuna og Skúvoyar tvær reisur um vikuna.
3. Ferðaeftanin hjá m/b „Ólavi“ verður broytt soleiðis, at báturin fær at á Skættanesi mikkudag og leygardag.
4. Álagt verður m/b „Johannuel“ minst eina ferð um vikuna at sigla

- suðurum á útferðini og heva at í Árnafirði og Svínoyarvík.
5. Tíngað verður við postverkið at senda post mánadag til Vestmanna og í Vágarnar, og um ferðaætlan Smírls ikki verður broytt, soleiðis at hann siglir vestureftir hósdag ella Fríggjadag, at postur verður sendur til Vestmanna og Vágar eisini ein av hesum dögum.
 6. Lögtingið keypir sum skjótast hóskandi far (um 10 tons) til fólka- post- og farmaflutning, sum skal lætta um „Smírl's sigling ser- slakliga til Sandoyuna og Vágar Vestmanna.
 7. Málið um umskipan av post-, ferða- og farmaflutningi verður víst til landsnevndina, sum nevndin røknar við fæv ummæli frá sak- kónum monnum.
 8. Neyðturvuligar útreiðslur verða at rinda úr amtsgrunninum.

Brøttingaruppskot

frá R. Long o. fl.:

Punkt 6 verður at ljóða soleiðis:

Landsnevndin verður biðin til fyrstu tingsetu at fáa til vegar tilboð uppá hóskandi far til ferðafólka- og farmaflutning til Sand- oyma og plássini vestanfyr.

2. og 3. viðgerð 11. des. Brøttingaruppskotið fall 6—0. Pl. 1—2 samtykt 18—0, pl. 3 við 16—0, pt. 1 við 11—0, pt. 5 við 15—0, pl. 6 við 13—0, pt. 7 við 15—0 og pt. 8 við 16—0.

13. Keypi- og solumiðstöð fyri búnaðar- vørur.

Framlagt 28. nov. 1. viðgerð 30. nov. 13. des. Framlagt

ALLT

Føroya javnaðarflokkur hevur í skrivil. dagsett 27. november h. á., heitt á tingið, at sett verður á stovn ein keypi- og solumiðstöð fyri búnað- arvørur fyri allar Føroyar.

Ætlanin við hesum tillaki er, at heimanomnum (jarðarbrúkarum) verður tryggjað, at teir sleppa frá teirri gróði, teir framleiða, og at teimum verður tryggjaður ein minsta-prísur, soleiðis at heimanum fái

hug til við einn størri ídni at fara undir dyrkingararbeiði í komandi tíðum.

Vegna tess, at samman við hesum máli er komin ein nærliggjandi umsókn til tingið nú, at beinleiðis hann verður sett móti innfluttningi av eplum, er tað neyðugt, at bráðfengis tiltak verður gjørt hesum viðvikjandi. Í so mála verður víst til uppskotið í tingmáli nr. 15/1913.

Einn skipan av keypi- og solumiðstöð eigur at verða kannað og lögð til rættis á sakligum hoiði, og at tað er neyðugt at fáa ummæli í málinum frá Búnaðarfelagnum og öðrum.

So stutt heldur nevndin tað vera beinast at fáa málið gjølla kannað og møguligt útvega uppskot til eina skipan møguligt á kooperativum grundarlagi. Fyri tíðina hevur lögtingið sjðandi millumtinga-búnaðarnevnd, sum millum annað hevur sum stary at geva filmæli viðvikjandi brøytlingum í jarðalóggávinum.

Nevndin er so stutt samd um at mæla tinginum til at flyggja hesi nevnd hetta mál til gjølla kanna. harundir fáa ummæli frá Føroya Búnaðarfelag.

Nevndin setur fram soljóðandi

Uppskot:

Málið verður beint til lögtingsins millumtinga búnaðarnevnd til framförsu.

MINNILUTAÁLIT

Føroya Javnaðarfólkini hevur í skrivi, dagsett 27. 11. h. á., heitt á tingið, at sett verður á stovn ein keypi- og solumiðstöð fyri búnaðarvörur fyri allar Føroyar.

Ættanin við hesum tiltaki er, at heimamenninum (jarðabrukkarum) verður tryggjað, at teir sleppa av við ta grøði, teir framleiða, og at teimum verður tryggjaður ein minnstiprísur soleiðis, at heimamenn fáa hug til við einn størri ídni at fara undir dyrkingararbeiði í komandi árum.

Minnilulin (W. Smith) heldur fram:

Vegna tess, at tað samman við hesum máli er komin ein (nærliggjandi) umsókn til tingið nú, at beinleiðis hann verður sett móti innfluttningi av eplum, er tað neyðugt, at bráðfengis tiltak verður gjørt hesum viðvikjandi.

Einn skipan av keypi- og solumiðstöð eigur at verða kannað og lagt til rættis á sakligum hoiði, og vil hetta taka sína tíð.

Fyri at málið bráðfengis kann verða løyst, skjýtur minnilutin uppá, at landshandilin tekur sær av tí, og setur fram hetta

Uppskot:

1. Landshandilin fær einarett til innflutning av eplum.
2. Landshandlinum verður álagt at hava yvirlið (statistik) yvir hvussu

nógv eplir (og aðrar búnaðarvörur), Föroyingar sjálvir framleiða og liggja inni við, samstundis sum Landshandilin skal hava skyldu at keypa tey föroysku eplir og búnaðarvörur, sum framleiðslumeiri vilja sleppa av við.

Uppskot

frá Poul Petersen:

Tingið samtykkir, at arbeiðið í millumtinganevnd viðvíkjandi búðarmálum eigur at halda fram til tingsetuna 1916, og tingið aftur velur teir 4 somu meirímar til hesu nevndina.

3. viðgerð 14. des. Minnilutauppskotið fall 5 0. Uppskotið frá Poul Petersen samtykt 13 0. Nevndaruppskotið samtykt 12 0.

14. Bann móti innflutningi av eplum.

Framlagt 28. nov. 1. viðgerð 30. nov. 13. des. Framlagt

ALIT

Anton Kruse, neflagarðsmaður, Eiði, hevur í skrivi d. 10. september 1915 vent sær til Prísráðið um at fáa sell bann móti innflutningi av eplum. Prísráðið sendi landsnevndini málið til viðgerðar. Landsnevndin hevur havt málið til umræðis hjá Føroya Búnaðarfelag. Tað heldur seg ikki kunna tilmæla, at sell verður bann á innflutningin av eplum, men tilmælir, at eplaínnflutningurin verður lagdur undir landshandilin.

Eiðis búnaðarfelag hevur í skrivi d. 9. november vent sær til Landsnevndina við áheitan um, at landsnevndin skipar so fyri, at menn sleppa frá teim eplum, teir hava at lata, og skila til, at menn har foku væl undir áheitanini frá amtí og Landsnevnd í summar um at vára mest möguligt fyri at tryggja landinum mest mögulig eplir. Einstakir menn hava velt nógv, summir hava upp ímóti 50 tunnur at lata.

Poul Petersen, lögtingsmaður, hevur í skrivi d. 21. november lagt málið fyri tingið eftir áheitan frá monnum serslakliga í Eysturoyuni.

Hans J. Jacobsen, búfrøðingur, hevur í skrivi d. 27. oktober vent sær til amtíð í sama endamáli. Hetta mál er í skrivi d. 8. desember sent undirskrivaðu nevnd frá landshandlinum. Her verður eisini mælt til, at eplaínnflutningurin verður lagdur undir landshandilin, sum hi-

leggja skal förvandi eplir longu nú, men fey útlendsku eplini skulu haldast burtur frá marknaðinum, til föroysku eplini eru uppi.

Nevndin, sum hevur fingið helva mál til viðgerðar, má ásanna týðningin av, at búmonnum verður tryggjað, at teir sleppa frá teirra avlopsframleiðslu so skjótt sum gjørligt og helst undir einum. Hent hevði tað havt verið hjá nevndini, um uppgivið hevði verið, hvussu stór avlopsframleiðslan av eplum er í fótuni í Föroyum fyri at kunna sella um, hvussu mikið landinum tørvar av útlendskum eplum, til eplir koma aftur.

Nevndin er á einum máli um, at skipan fæst í lag beinan vegin, so monnum verður tryggjað avseting fyri teirra eplir, men hevur ikki kunna mælt til beinanvegin at seta bann á innflutningin av eplum, eiheldur at leggja innflutningin undir landshandilin, men haraftur-ímóti mælir nevndin til, at landsnevndin fær heimild til at samtykkja tær brúðfengis fyriskipanir, sum skulu ansa eftir, at útlendsk eplir ikki meira enn neyðugt koma í handilin fyrr enn fey föroysku eru uppi. Tað fyrsta má tí verða, at landsnevndin telur kanna, hvussu nógv land-
inum tørvar, og síðan setur í verk tær fyriskipanir, sum handa kunnu umsjón við innflutninginum, so fey föroysku eplini verða seld fyrst.

Uppskot:

1. Landsnevndin fær til vega upplýsingar um nøgðina av eplum, sum framleiðslumenn hava til sølu.
2. Landsnevndin verður heimilað at samtykkja kunngerð um av-
markan av innflutningi av eplum.

2. viðgerð 13. des. 3. viðgerð 14. des. Samtykt 13. 0.

15. Trolarakeyp.

Uppskot til angerdar.

Trolarafelagið Tór misti báðar trolarar sínar undir heimshar-
daganum. Felagið roynir at keypa trolara úr Íslandi, men har verður
self sum freyft fyri útflutningsloyvi, at fiskiförini Thuníd og Normann
sum íslenskt felag, heimahoyrandi í Föroyum, er ognari av, verða
flutt undir íslenskt flagg.

11. maí samtykti landsnevndin at viðmæla, at loyvi verður givið
til, at Normann og Thuníd verða strikað úr hvervendi skípsregistari

treytad av, at teolarin Rán verður seldur til p/f. Tór. Tað eydnaðist ikki Tór at fáa keypt Rán.

Nú kann felagið keypa teolaran Thórfinnur fyri £ 16,500 undir somu treytum viðvíkjandi Thurid og Normanner. 29. november hevur amtmaðurin sent liginum umsókn frá felagnum.

Nevndin, sum hevur umhugað spurningin, skal samsvarandi ta stöðu, sum landsnevndin lók í mai, seta fram hefta

Uppskot:

Tingið viðmerkir, at løyvi verður givið til, at Normanner og Thurid verða stríkað úr skípsregistarinum og yvirflutt til íslendski registar treytað av, at teolarin Thórfinnur verður seldur til p/f. Tór; men at stríkanin fyrst verður sett í verk, tá tað er váttað, at keypið er komið í lag.

30. november framlagt og samtykt 17-10.

16. Ravmagn av Føroyum.

Framlagt 30. nov. 1. viðgerð 11. des. 13. des. framlagt.

ALLT

Føroya Javnaðarflokkur hevur í brævi 30. nov. 1945 heitið á Tingið um at hjálpa fiskimonnum til útróðraför, at ravmagn okkara tryggjar, at byggja frystihús kring okkara tryggjar, og at fáa til vega hóskandi frystiflutningsfö.

Løgtingið samtykti í 1943 at seta millumtingameynd í flossamálinum. Á fundi í nevndini 19. juli 1945 varð upplýst, at verkfrøðingur Fensdal skjótt varð vantandi aftur til Føroya. Samtykt varð at senda rindskriv til kommunurnar og kalla umboðsmenn fyri her kommunar, ið hava áhuga fyri málinum, saman til fundar fyri at samráðast um samarbeiði til løysun av spurninginum. 20. juli sendi lögtingskrivstovan so bræv til kommunurnar og framhelt, at endamálið er at kunna spurningin um útbýggjan av flossum og vátum ívið at fáa Føroyar ravmagnaðar. Spurt varð, um kommunurnar hava áhuga, og um her vilja senda umboðsmenn til fundar. Svar kom frá so at skipa øllum kommununum, at her vilja senda umboðsmenn.

Verkfrøðingur Fensdal er nú afturkominn og nevndin, sum hann hevur havt málið til viðgerðar, hevur havt samráð við Fensdal. Hóvur

og verkfrøðingurin vóru sendir um, at ein heildarallur eigur at verða gjørdur fyri allar Føroyar, og arbeiðið eigur at verða ímóti at fáa stovnað eitt interkommunalt andeilsfelag fyri kommunurnar í Eysturoy, Streymoy og Vágum, eitt felag fyri kommunurnar í Suðuroy, eitt felag av kommunum í Sandoy og eitt felag í Norðoyggjunum. Verkfrøðingurin upplýsti, at hann leysliga hevði kannað, hvar útreiðslurnar vilja verða fyri at ravnagna Eysturoy, Streymoy og Vágoy, og at hesar útreiðslur kunnu ætlast til 5 milliónir krónur, bertursað frá útreiðslum til installation. Verkfrøðingurin røkunar við, at Fossá vil, tá áin er útbyggd, geva 3.000 kw, og at hvørt hús brúkar 0,5 kw til ljós, kóking og eitt sindur av hita. Nevndin hevur samtykt at biðja umboðsmenn fyri kommunurnar koma saman til fundar í Tórshavn 28. december í ár fyri at samráðast um málið.

Sett verður fram hetta

Uppskot:

Tingið setur 7-mánnaevnd at halda fram arbeiðið við at fyrirreika fossamálið.

11. des. framtíkt

Greint uppskot frá Kr. Djurhuus o. fl.:

Málið „Ravnagna av Føroyum“ er í hesum døgum til viðgerðar á tingi.

Vegna tess loyva vit undirritaðu tingmenn fyri Suðuroy okkum at biðja tingið um, at Suðuroyggjin verður tikin við í teirri landsskipan av ravnagnsorkuni í Føroyum, sum leggjast skal til rællis.

Uppskot:

Løgtingsverkfrøðingurin og Louis Zachariassen verða sendir suður at kanna tað ravnagnsólagn, sum nú er, og gera eina frágreiðing og innstilling til landsnevndina og sóknarstýrin í Vági og Tvøroyri viðvíkjandi verknum hjá hesum báðum kommunum eins og at gera eina innstilling viðvíkjandi eini framtíðarligari skipan fyri Suðuroy.

Henda innstilling skal sendast til Landsnevndina og allar kommunur í Suðuroy.

11. des. 2. viðgerð. Nevndaruppskotið samtykt 17 - 0. Greint uppskot samtykt 16 - 0.

17. Broytan av reglugerð fyrri lands-handlinum.

Frl. 13. des. og 11. des. Framlagd.

ÁLTF

(Við fyrivarni O. F. Joensen, Hans Iversen og Davidsen).

Amtmaðurin hevur sent lögtingsformanninum soljóðandi brev, dagsett 29. november í ár:

„Í § 1 í det af Lagtinget den 25. Oktober 1939 vedtagne Reglement vedrørende Færøernes offentlige Vareforsyning er det bestemt at Vareforsyningen bestyres af et af Lagtinget dertil nedsat Udvalg samt Amtmanden over Færøerne. I forskellige af de øvrige Paragrafer i Reglementet er der derhos tillagt Amtmanden en Række andre Funktioner vedrørende Vareforsyningen.

Da Krigen nu er forbi, synes det ikke længere påkrævet, at Amtmanden direkte deltager i Vareforsyningens Bestyrelse, og man skal derfor henstille til Lagtinget, at Reglementet ændres saaledes, at Amtmanden fritages for de nævnte Funktioner.

Det er en Selvfølge, at Amtet fortsat er villigt til at yde Vareforsyningen al den Bistand, som maatte ønskes.“

Nevndin, sum hevur málið til viðgerðar, mælir tinginum til at samtykkja, at amtmaðurin eftir egna ynski verður frítikin fyrri at lut-taka í stýrinum fyrri Lögtingsins landshandli, soleiðis at hægsta stýrið verður hjá Lögtingsins vörunevnd.

Nevndin setir fram hetta

uppskot:

Reglugerðin fyrri Føroya almenna vöruhandli, dagsett 25. ok-tober 1939, verður broytt soleiðis:

- 1) Í § 1 ganga út orðini „samt Amtmanden over Færøerne.“
- 2) Í § 5 ganga út orðini „og Amtmanden i Forening“ og „Amt-mandens“ og „Amtmanden sammen med“. Orðið „deltages“ verður broytt til „deltog“.
- 3) Í § 6 útganga orðini „og Amtmanden“.
- 4) Í § 8, fyrsta stykki, útganga orðini „og Amtmanden i Forening“ og gongur út 1. stykki, annað punktið „For at en gyldig Beslutning kan tages, udkræves Enighed mellem Udvalget (deltog: Flertal) og Amtmanden“.
- Í § 8, 2. stk. útganga orðini „og Amtmanden“ og „eller Amt-manden“.
- Í § 8, 3. stk. verður orðið „Amtmanden“ broytt til „Fórmannin“.
- 5) Í § 9 útganga orðini „og Amtmanden“.
- 6) Í § 12 útganga orðini „og Amtmanden i Forening“.
- 7) § 7 verður so broytt:

Varendvalget udpeger Tilsynsførende med Virksomheder der

þá sér, af de i §§ 10 og 11 angivne Vilkaar overholdes.

Virkisomheden forpligtes ved Underskrift af Vareudvalgets Formand eller Næstformand og Lederen i Forening dog at der af Udvalget kan meddeles Lederen nærmere bestemte Fuldmagter.

Nevndin setir mann, ið hefur tilsýn við virkinum og ansar, at at tær i §§ 10 og 11 ásettú breytir verða hildnar. Virkið verður skuldbundið við undirskrift av vörunevndarformanninum ella næstformanninum saman við stjórnunni, ið at nevndin kann geva leiðaranum nærri ásett umboð.

14. des. framlagt

Broytingaruppskot

frá O. F. Joensen o. fl.:

Punkt 7 - - § 7 1. Stykke ændres saaledes:

I Stedet for Ordene „Vareudvalget udpeger Tilsynsførende med Virksomheden, der“ sættes: „Vareudvalgets Formand og Næstformand.“

I stadin fyrri orðini „Nevndin setir mann, ið hefur tilsýn við virkinum og“ verður sett: „Vörunevndar formaður og næstformaður.“

2. viðgerð 14. des. og 3. viðgerð 15. des. Pl. 1 - 6 samtykt 15 - 0. Broytingaruppskotið fall 11 - 0 og nevndaruppskotið pt. 7 fall 5 - 0.

18. Decisión av kommunuroknskapum.

13. des. framlagt

ALTF

Nevndin viðvíkjandi tingmáli nr. 10 eykat. nov. 1915 hefur saman við lögtingsrevisor frá A. Winther havt fund viðvíkjandi kommunuroknskapum.

Þeikað varð av reýsior millum annað á iud nógyn arbeiðið við grannskoðanini, sum kóm av teinum öllu flöku og ógreiðu roknskap-

um, sum innkomu, og öfla mátti leifast umvegis fyrir at fáa skil uppá eitt og annað, lí ekki fekkst annað það frá roknskaparforaranum; þær aflímingar, segði revisor, sum á hvörjum ári verða sendar sóknarstýrunum, verða ekki tilknaar til fylgi av roknskaparforarunum, so at sömu feilir koma fram aftur ár eftir ári. Fyrir at fáa skil á hesum óskili, heldur nevndin, at roknskapir, sum innkoma flóktir og ógreiddir, koma, um revisor heldur það vera neyðugt, sendast aftur til roknskaparforaran at gera umaltur.

Nevndin heldur það vera beint einaferð enn at minna kommunurnar á þær reglur, sum samtyktar vorðu í 1933 um roknskaparförslu hjá kommununum.

Lögtingsins skrivstovustjóri varð í 1911 biðin um at fyrirleika eftirlit við kommunukössunum kring landið. Stjórin greiðir frá, at hetta arbeiðið er fyrir ein stóran part gjört, lo hava ekki stundir verið til at koma runt til allar kommunurnar, men þær kommunur, sum það ekki hefur verið stundir til at koma til í ár, vil það verða farið til komandi ár. Stjórin heldur, at beint hevði verið at hildið fram við hesum arbeiði, um ekki hvørt, so annaðhvørt ár; nevndin er sand við stjóran um, hvat týðning það vil hava at halda fram við hesum arbeiði. Tá kann betur verða fylgt við kommununum, og vil það ekki minst í mongum verða teimum til stóra leiðbeining.

Í málinum liggur listi, sum vísur, hvat eftirstöður kommunurnar hava kring landið, eftirstöður 31/12 1943, eftirgivið skattur í 1944, eftirstöður 31/12 1944 og, hvat eftirstöðurnar eru vaksnar frá 31/12 1943 til 31/12 1944.

At öll henda eftirstöða stendur ógoldin, og at eftirstöðan frá 31/12 1944 eru vaksnar við 177.658,52 kr., og at tann samlaða eftirstöðan pr. 31/12 1944 er 909.101,21 kr.

At henda eftirstöða stendur ógoldin, og at eftirstöðan frá 31/12 1943 til 31/12 1944 er vaksin við 177.658,52 kr., má væl vera tí, at sóknarstýrið hava gingið ov óskoytið um skattainnukrevjingina. Það er tí neyðugt, at lögtingið harðliga talar at kommunustýrunum og áleggur teimum at innkrevja eftirstöðurnar.

Um hetta óskilið heldur fram, kann það skjótt henda, at hesin peningur er mistur með alla, og kommunurnar koma, óðrem þær vita av, koma í neyð til at klára þær útreiðslur, þær hava sett seg fyrir ella, sum figgja teimum fyrir at fara undir.

Nevndin setir fram uppskot um góðkennan av teimum av lögtingsrevisor granskoðaðu kommunaroknskapum.

Uppskot:

1. Lögtingsins skrivstovustjóri verður biðin um at halda fram við eftirliti við kommunukössunum, so sum skilað er til í áðilinum.
2. Lögtingið áleggur sóknarstýrunum at krevja inn eftirstöðurnar.
3. Lögtingið góðkennir uppskot til decision frá lögtingsrevisor viðviðvikjandi niðanfyri standandi kommunaroknskapum við teimum av lögtingsrevisor tilskilaðu viðmerkingum:

1913: Viðoyar kommuna	1911: Fugloyar kommuna
Klakksvíkar kommuna	Svínoyar kommuna
Oyndarfjarðar kommuna	Kunoyar kommuna
Fuglafjarðar kommuna	Mikladals kommuna
Lorvíkar kommuna	Húsa kommuna
Götu kommuna	Oyndarfjarðar kommuna
Nes kommuna	Sunda kommuna
Eiðis kommuna	Eiðis kommuna
Haldórsvíkar kommuna	Saksunar kommuna
Saksunar kommuna	Hvalvíkar kommuna
Hvalvíkar kommuna	Kollafjarðar kommuna
Kollafjarðar kommuna	Kvívíkar kommuna
Kvívíkar kommuna	Kaldhúks kommuna
Miðvágs kommuna	Havnar uttanb. kommuna
Sands kommuna	Kirkjubøur kommuna
Húsavíkar kommuna	Nólsoyar kommuna
Vágs kommuna	Sörvígs kommuna
Frøðbiar kommuna	Þíggjar kommuna
	Mykines kommuna
	Skopunar kommuna
	Skálavíkar kommuna
	Húsavíkar kommuna
	Skúvoyar kommuna
	Hvalbiar kommuna
	Høvs kommuna.

2. viðgerð 13. des. Samtykt 17—0.

19. Decisión av lögtingsrøkniskapum.

Framtøgt 13. des.

ALP

Nevndin, ið sett er til viðgerð av lögtróði nr. 40 1915, hevur eisini fingið til viðgerðar málið um decisióin av lögtingsrøkniskapum.

Nevndin hevur kannað tey uppskot til decisióin við viðmerkingum, sum lögtingsrevisor Gunnar Winther hevur sett fram, og skal nú beita, at fingið samtykkir hetta

Uppskot:

Lögtingið góðkennir uppskot til decision frá lögtingsrevisor Gunnar Winther viðvíkjandi niðanfyri stundandi lögtingsroknskapum við teini av revisor tilskilaðu viðmerkingum:

1. Roknskapurin fyri Færøernes offentlige Vareforsyning fyri árið 1. apríl 1944 til 31. mars 1945.
2. Roknskapur fyri S/S „Smiril“ fyri árið 1. apríl 1944 til 31. mars 1945.
3. Roknskapur fyri Amtsbókasavnið fyri árið 1. apríl 1944 til 31. mars 1945.
4. Roknskapur fyri Arkivið fyri árið 1. apríl 1944 til 31. mars 1945.
5. Roknskapur fyri Føroya Vanlukkutrygging fyri árið 1944.
6. Roknskapur fyri Færø Amts Tuberkulosesygehus fyri árið 1944.
7. Roknskapur fyri Fonden for forulykkede Efterladte fyri árið 1944.
8. Roknskapur fyri Følkeskolelærerernes Pensionsfond fyri árið 1944.
9. Roknskapur fyri Færø Amts Skolefond fyri árið 1944.
10. Roknskapur fyri Pastor Engelstedts Døllagelses og Erkendtligheds Legat fyri árið 1944.
11. Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond fyri árið 1944.
12. Roknskapur fyri Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne fyri árið 1944.
13. Roknskapur fyri Færøernes Kirkefond fyri árið 1944.
14. Roknskapur fyri Løgtingets Studenterkursus fyri árið 1944.
15. Roknskapur fyri Vaag kommunale Elektricitetsværk fyri árið 1944.
16. Roknskapur fyri Skapen Havn fyri árið 1944.
17. Roknskapur fyri Telefonverk Føroya Løgtings fyri árið 1944.
18. Roknskapur fyri Vaag Havnevesen fyri árið 1944.
19. Roknskapur fyri Vestmanna havn fyri árið 1944.
20. Roknskapur fyri Klakksvíkar havn fyri árið 1944.
21. Roknskapur fyri Klakksvíkar elektricitetsværk fyri árið 1944.
22. Roknskapur fyri Miðvágs havn fyri árið 1944.
23. Roknskapur fyri Amtsgreinin fyri árið 1944.
24. Roknskapur fyri Amtsfélækragrunnin fyri árið 1944.
25. Roknskapur fyri Sands havn fyri árið 1944.
26. Roknskapur fyri Sörvágs havn fyri árið 1944.

2. viðgerð 13. des. Samtykt 18-0.

20. Bretska sjúkrahúsið í Sandavági.

13. des. framlagt

uppskot:

Bretska hervaldið lat tinginum teirra sjúkrahús í Sandavági ókeypis soleiðis, at tað kundi nýtast til eitt alment endamál í Føroyum eftir tingsins samtykt.

Undir hesum máli hevur eisini spurningurin verið til viðgerðar um endurgjald til lósjuma í Sandavági og til J. J. Simonsen fyri teirra hús, ið hava verið ein partur av teimum bygningum, Bretar hava nýtt til sjúkrahúsið.

Í tingsetuni 1944 var hesin spurningur til viðgerðar (sí tingliðindi 1944 síðu 111), og varð samtykt at seta eina nevnd til at viðgera spurningin. Nevndin hevur havt fundir uttan at bindandi skipan er komin í lag.

Í tingsetuni 1945 er komið uppá mál at útnýtta húsini til felags eltiðheim fyri allar Føroyar.

Tann 15. november 1945 skrivar J. J. Simonsen til tingið, at hann má fáa avgerð nú um húsini og síðani biður hann um at fáa svar uppá hesar spurningar:

- „1. Um eg fái húsini aftur nú beinan vegin, broytt soleiðis innan, sum eg hevði ætlað tey at vera ella
2. um tingið yvirtekur tey með alla, og mær verður goldin nóg mikil peningur til at fáa nýtt grundstykki og nýtt hús av sama virði og sama innrættningi, sum eg ætlaði mær, fyri
3. at leigumálið verður greitt í samráð við meg, og
4. at eg fái samsýning fyri tað, grundstykkið er minnað í virði, av tí at Bretar hava bygt sjúkrahúsið og mær ímó á tað, um so verður, at eg verði við húsið.“

Undirritaðu tingmenn mugu halda, at tað er tingsins skylda at fáa avgerð á, hval skal gerast við húsini, og hvussu samsýningin til lósjum og J. J. Simonsen skal skipast. Í hesum máli eigur tað at verða samarbeiðt við sóknarskýrinum fyri Vágoyrma, og seta vit tí fram til tingið soljóðandi

uppskot:

Tingið setur eina 5-manna-nevnd, soleiðis at 3 limir verða valdir av tinginum og 2 av sóknarskýrinum í Vágoyrma. Hesla nevnd fer heimild til at samráðast og taka avgerð um samsýning til lósjum í Sandavági og J. J. Simonsen. Íó so at spurningurin um tað verður til útreiðsla fyri tingið, nið samtykkjast av landsnevndini. Hóðvein. Uttalelin er bindandi.

2. viðgerð 13. des. Samtykt 1940.

21. Nýggir vitar.

13. des. framlagt

Uppskot:

Tingnevn hava lagt inn á ting spurningin um at fáa vitar á Mjóanesi og á Fugloyuni. Í 1911 (sí tingtíðindi 1911 bls. 292) samtykti tingið skjófast gjørligt at kanna líkindini fyrri at fáa tokulúðrar við vitarnar á Mykineshólmum og á Akrabergstanga. Tað má á sannast, at spurningurin um at útbyggja okkara vitaskipan, bæði við nýggjum vitum og við tokulúðrum, er ógvuliga umráðandi fyrri Føroyar. Tað kann tí neyvan væntast, at tukað munagott kann gerast nú í eini eykatingsetu, ið væntandi skjótt skal enda.

Vit loyva okkum tí at seta fram til tingið soljóðandi

Uppskot til tingavgerð:

Løgtingið samtykkir at seta eina trí-mannamevnd til at fáa greiðu á 1) hvar fyrst eigur at vera arbeitt fyrri viðkan av okkara vitaskipan, 2) hvar kostnaðurin kemur at vera, 3) hvussu líkindini eru fyrri at fáa tillfar til nýbygging.

Nevndin gevur frágreiðing til fyrstu tingsetu.

1. viðgerð 13. des. Samtykt 22--0.

22. Skúlaskipanin í Føroyum.

13. des. framlagt

Uppskot:

Tann 1 tí vanligu tingsetuni 1913 setta millumfingamevnd í skúlumálum hevur av bardagavoldum verið larnað í sínum arbeiði, tí samband hevur ikki tingist við hinum Norðanlondini til høðandi at tilvega neyðlurviligar upplýsingar. So stutt er ynskjandi, at nevndin heldur fram við sínum starvi til at tilfylluleggja stevnumið fyrri Føroyskan skúla í framtíðini og seta vit fram hella

uppskot:

Millumlinganevndin í skúlamálum heldur fram við sínum starvi í árinum 1916.

2. viðgerð 13. des. Samtykt 21—0.

23. Ábyrgd fyri Vinnulánsgrunnin.

11. des. framlagt

Uppskot:

Núgvar umsóknir eru komnar um lán til Vinnulánsgrunnin, sum eigi at verða játtaðar. Vinnulánsgrunnurin hevur eignað um 1.250.000 kr. og hevur fingið obligatiónlán 1.000.000,00 kr.

Tað er neyðugt hjá grunninum at fáa meiri pening, og stýrið hevur tí 11. november samtykt at hefta á sparikassarnar um at fáa tilsagn um lán upp til 1.000.000,00 kr. og hava sparikassarnar givið jálftandi svar. Harnæst hevur Føroya Vanlukkutrygging givið tilsagn um lán 500.000,00 kr. og Føroya Sjóvátrygging 300.000,00 kr.

Stýrið fyri Vinnulánsgrunninum er samt um at biðja tingið samtykkja at taka ábyrgd fyri hesum lánum, og um tað skuldi verið neyðugt at taka fleiri lán, at taka ábyrgd eisini fyri teim í all upp til 3.000.000,00 kr. aftrat til 1.000.000,00 kr. sum er lænt.

Uppskot:

Tingið tekur ábyrgd fyri lán upp til 1.000.000,00 kr., sum stýrið fyri Vinnulánsgrunnin Føroya Løgtings hevur tilsagn um frá sparikössum í Føroyum, eisini og tingið tekur ábyrgd fyri lán, sum Vinnulánsgrunnurin hevur tilsagn um frá Føroya Vanlukkutrygging, stør 500.000,00 kr., og lán, stør 300.000,00 kr., sum Vinnulánsgrunnurin hevur hevur tilsagn um at fáa frá Føroya Sjóvátrygging. Tingið tekur eisini ábyrgd fyri lán upp til 1.200.000,00 kr., sum grunnurin mátti fáa aftrat teim frumman fyri nevndu málum.

2. og 3. viðgerð 11. des. Samtykt 20—0.

24. A-S. Færøske Fiskeskibe.

14. des. Framlagt

Uppskot:

Felagið A/S Færøske Fiskeskibe, København, letur byggja 8 fiskiför, stödd 80 tons, og 11 fiskiför, stödd 30 tons, ætlað at selja til Føroyingar. Felagið hevur sagt frá, at sølan vil fara fram, eftir samráð við Løgting ella Landsnevnd tingsins vegna. Stýrið fyri Vinnulánsgrunninum hevur til viðgerðar allar spurningar um at fáa nýggj fiskiför til landið. Sett verður tí uppskot fram um, at stýrið fyri Vinnulánsgrunninum verður heimilað at tinga við felagið um söluva, barandi til hvønn, skipini eiga at verða seld og undir hvørjum treytum.

Uppskot:

Stýrið fyri Vinnulánsgrunninum verður heimilað tingsins vegna at tinga við A/S Færøske Fiskeskibe, København, um sølu til Føroyingar av teim fiskiförum, sum felagið byggir.

2. viðgerð 14. des. Samtykt 21 - 0.

25. Læknahús í Fuglafirði.

11. des. Løyni givið kommununi til húsfókuna við uppskot til gerðabókina, samtykt 20 - 0, og framlagt

Uppskot:

Kommunustýrið fyri Fuglafjarðar sókn heitir á Løgtingið um at taka ábyrgd fyri einum láni upp til 60.000 kr., sum skal verða nýtt til bygging av læknahúsi, eins og søkt verður um stuðning til hetta húsið.

Tað er okkum kunnugt, at kommunustýrið hevur søkt um at fáa stuðning frá ríkisstýri og Løgtingi til at bera í Fuglafirði; men enn hevur tað ikki verið gjørligt at fáa hesi mál endaliga viðgjörd. Við meira til, at tingið tekur ábyrgd fyri umsökta láni, men rokna við, at stýrið er vart við stórar útreiðslur til læknahús, æðrum tað er avgjørt, um mikið lókið kann fáast.

Uppskot:

Lögtingið tekur ábyrgð fyrir láni, stórt 60,000 kr., til Fuglafjarðar
kommunu til byggjan av lækna húsum.

2. og 3. viðgerð 11. des. Samtykt 20- 0.

Tingið endaði 15. des. Fundarnir voru 22.

Roknskapir
og fíggjarstandur lögtingsins
1944

*Amts***Roknskapur****INNTØKUR:**

		<i>Figgjarættan</i>	
		Kr.	oyr.
§ 1.	a. Jarðaskattur	9.000,00	8.967,88
	b. Løgtingsskattur	2.500.000,00	2.361.575,08
	c. Tollur	1.000.000,00	884.262,12
	d. Skipagjald	4.000,00	4.452,85
	e. Handilsloyvir	1.000,00	1.375,00
	f. Vinningsbýti	13.000,00	13.000,00
	g. Stuttleikaskattur	30.000,00	42.872,80
	h. Álíknað kommununum	70.000,00	70.000,00
	i. Inntøka av grindaveiðu	500,00	18.610,37
	j. Rentur av lögtingsskatti o. n.	15.000,00	22.379,52
	k. Rentur	2.500,00	14.582,68
	l. Ymist	5.000,00	257.409,31

At flyta . . . 3.650.000,00 3.699.487,61

grunnurin

fyri 1944.

ÚTREIDSLUR:

	Figgjarættan	
	Kr.	oyr.
§ 2. Løgting og løgtingsstovnar:		
a. Tingmannaløn	65.000,00	72.741,80
b. Løgtingsskrivstovan	32.000,00	33.148,89
c. Lfkningsarráðið	26.000,00	28.184,45
d. Løgtingsverkfrøðingurin	30.000,00	33.777,78
e. Prískontrollráðið	20.000,00	28.625,01
f. Løgtingshúsið	7.000,00	8.903,73
g. Prentan o. a.	20.000,00	19.414,56
§ 3. Sjúkrahús, lækna o. t.:		
a. Sjúkrahúsin	375.400,00	536.010,95
b. Bróstsjúkrahúsið	117.500,00	135.411,02
c. Heilðarheimið „Nainæ“	8.000,00	8.000,00
d. Farsóttir	5.000,00	11.043,17
e. Ljósmeður	7.500,00	14.213,69
f. Læknar	5.000,00	6.000,32
g. Karantenuútreiðslur	1.000,00	
h. Lasarettir og eykakækni	20.000,00	5.029,38
i. Sjúkrahjálpi o. a.	8.000,00	2.597,76
§ 4. Skúla- og mentunarmál:		
a. 1. Læraralønir	150.000,00	143.668,44
2. Dýrtíðarviðbót	265.000,00	287.632,42
b. Løgtingsins studentarskeið	34.000,00	40.203,58
c. Studningur til næmingar:		
1. Til skúlabørn	1.400,00	1.400,00
2. Ferðaútreiðslur	600,00	
3. Læraraskólanæmingar	1.000,00	
4. Bygdanæmingar í realskúla og á stud-		
entaskaiðinum	10.000,00	9.900,00
5. Læraranámskeið	500,00	1.235,00
6. Lærdaskúlaletur	8.000,00	8.027,77
7. Lesandi í Danmark og Íslandi	5.000,00	
8. Handverks- jarðabrúks- og handilskúla-		
næmingar	10.000,00	4.700,00
d. 1. Amtsbókasavnið	9.060,00	9.060,00
2. Bókasavnið á Tvøroyri	1.000,00	1.000,00
3. Skjalasavnið	3.875,00	3.875,00
e. Realskúlin	10.000,00	2.500,00
f. Føroya Fólkaháskúli	6.000,00	4.500,00
g. Fimleikargrunnur Føroya	50.000,00	13.800,00
h. Nýggir skúlar	80.000,00	52.350,00
i. Eftirlønargrunnur lærara	2.000,00	2.000,00
j. Barnaheimið	3.000,00	3.000,00
k. Útgrefslur, uppskr. av staðanøvnum o. t.	5.000,00	238,00
At flyta...		
	1.402.835,00	1.532.192,72

INNÞØKUR:

	<i>Figgjarættan</i>	
	Kr. öyr.	Kr. öyr.
Flott...	3.650.000,00	3.699.487,61

3.650.000,00	3.699.487,61
--------------	--------------

ÚTREIÐSLUR:

		Figgjarcettan	
		Kr. oyr.	Kr. oyr.
	Flutt. . .	1.402,835,00	1.532,192,72
l.	Ymiskir studningar og heiðurslönir (sbr. lista)	11.000,00	11.200,00
m.	Ymist	10.000,00	2.954,28
§ 5.	Landbúnaðurinn:		
a.	Jarðagrunnurinn	10.000,00	7.500,00
b.	Búnaðarnevndir	2.500,00	
c.	Føroya Búnaðarfelag	600,00	600,00
d.	Landbrúksráðið til húsdýraala	5.000,00	5.000,00
e.	Uppdyrkingar- og útskiðlingararbeiði	125.000,00	75.000,00
f.	Dýraæki	2.575,00	2.665,08
g.	Annað	1.000,00	3.925,70
§ 6.	Samferðslumál:		
a.	Havnir, brýr og lendingar:		
1.	Stórir havnir	400.000,00	216.515,55
2.	Brýr og lendingar	300.000,00	322.611,38
b.	Vegir	450.000,00	619.934,43
c.	Veggrunnurinn	10.000,00	10.000,00
d.	Smíð	110.000,00	62.000,00
§ 7.	Social mál:		
a.	Socialhjálpi	100.000,00	131.826,88
b.	Einkjubörn	14.000,00	10.474,94
c.	Dýrfélagarviðb. til ellisrentunjóðlara, einkjubörn o. t.	375.000,00	338.389,28
d.	Til grunninn fyrir óarbeiðsfórar fiskimenn	10.000,00	10.000,00
§ 8.	Lógreglumál o. a.:		
a.	Dóms- og lógreglumál	15.000,00	30.535,93
b.	Valum viðvirkjandi	2.000,00	1.564,10
c.	Férðatúreiðslur sýslumanna	3.500,00	4.564,60
§ 9.	Ymist:		
a.	Landsnevndin til ymisk yrkismál	20.000,00	1.520,00
b.	Skadabótur, kreppufyriskipanir o. t.	80.000,00	161.295,81
c.	Óvanligar útreiðslur	10.000,00	12.255,45
§ 10.	Eftirlönir:		
	Til eftirlönargrunn lögtingsins	25.000,00	25.000,00
	Eftirlön frk. Berg	2.000,00	2.000,01
	- M. Johannesen	1.140,00	1.140,00
	- Dan. Høydal	3.850,00	3.850,28
§ 11.	Kirkjagrunnurinn:		
a.	Vanligur studningar	20.000,00	20.000,00
b.	Eykastudning fyrir 1944	15.000,00	15.000,00
	Motor til »Medicus»		20.445,31
	Grunnurinn fyrir umboðsmenn til Íslands og Bretlands		115,78
	Munur	113.000,00	4.641,57
		3.650.000,00	3.699.487,61

Figgjarstandur

OGNIR:

	Kr.	oyr.
1. Eftirløða av jarðaskatti	12.718,85	
2. — » skatti á líknaður kommunum	35.087,74	
3. — » löglingsskatti	1.095.167,98	
4. Eftirløða av sektum	241.792,75	
5. Fyrirframgreiðslur:		
Delinkventútreiðslur	2.000,00	
Miðvág og Skopun havn	173.200,39	
Útr. viðv. sjúksjúk í Brellandi og serforsorg	30.029,26	
Annað	22.222,21	
6. Lán	223.318,32	
7. Lán frá socialgrunninum til Vágs ravmagnsverk	293.244,35	
8. Hjá bankum og sparikassa	131.319,09	
9. Í millumrokning við ríkiskassan	817.578,26	
10. Kassabeholdningar	÷ 332.906,43	
11. Tilgóðar hjá vøruhandlinum	1.500.000,00	
12. Í millumrokning við ymisk fond o. t.:		
Bróstsjúkrahúsið	185.580,18	
Sjúkrahúsin	296.389,39	
Studentaskeiðið	1.285,00	
Kavarabúnin	654,17	
13. Lutabrev	130.000,00	
Skip	280.000,00	
Hús	335.000,00	
14. Goldið ríkiskassanum viðv. láni til Vágs ravmagnsverk	250.000,00	
15. Lán frá vinnulánsgrunninum	270.110,45	
		<u>5.993.821,96</u>

amtsgrunnsins 31. des. 1944.

SKULD:

	Kr.	oyr.
1. Færø Amts Sparekasse.....	38.750,00	
2. Obligatióslán til vøruhandilin	1.068.400,00	
3. Amtsfátækragrunnurin	106.699,49	
4. Kirkjagrunnurin.....	17.486,20	
5. Dr. J. Jacobsens legat	9.133,61	
6. Vegagrunnurin	102.138,41	
7. Grindagarnið	1.166,91	
8. Fimleikagrunnurin.....	4.000,00	
9. Konto fyri vegstudningi.....	400.000,00	
10. Kvæðnavskrivn	3.116,17	
11. Útvarpsgrunnurin	60.000,00	
12. Vinnulánsgrunnurin	1.218.638,48	
13. Socialgrunnurin	1.122.300,25	
14. Ábyrgdargrunnurin	355.000,00	
15. Tiltaksgrunnurin.....	670.000,00	
16. Effirlønargrunnur løgtingsins	75.000,00	
17. Effirlønargrunnur bróstsjúkrahúsins	8.673,82	
18. Ogn pr. 1. januar 1941	589.680,29	
19. Ogn pr. 1. januar 1944	138.996,66	
Avlop.....	4.641,67	

 5.993.821,96

Løgtingsins

Roknskapur

INNTØKUR:

	Kr.	oyr.
I. Løgtingsstodvingur	40.203,58	
II. Tórshavnar kommuna	1.000,00	
III. Næmingar	11.910,00	

53.113,58

Eftirstøður 1.285,00

Fátækragrunnur

Roknskapur

INNTØKUR:

	Kr.	oyr.
I. Rentur	786,88	
II. Arvaggjald	25.363,05	
III. Sektir	771,00	
IV. Gjöld fyri handilsloyvi, firma og prókura	3.343,68	
V. Ymist	1.379,98	

31.647,59

Figgjarstandur

OGNIR:

	Kr.	oyr.
Obligationir (Oyndarfjørður og Smábær)	5.883,90	
Eftirstøður	7.770,39	
Færø Amts Sparekasse*)	32.067,56	
I rokning við amtsgrunnin	71.631,93	

120.353,78

*) Arvaggjald, harav tað mesta útyað verður at afturrinda.

Studentaskeið

fyri 1944

ÚTREIÐSLUR:

	Kr.	oyr.
A. Læraralønir	41.425,12	
B. Leiga, ljós, hili og reingeran	2.400,00	
C. Undirvísingartilfar		517,95
D. Ymist		290,00
E. Avskrivað næmingagjald		
	44.633,07	
Munur	8.510,51	
	53.143,58	

Løgtingsins

fyri 1944

ÚTREIÐSLUR:

	Kr.	oyr.
A. Alimentation	2.326,25	
B. Studningar til fátækra útreiðslur í ymsum sóknum ..		1.269,18
C. Ymist		28.052,16
Munur		
	31.647,59	

31. dec. 1944

Nettoogn 120.353,78

*Kirkja***Roknskapur****INNÞOKUR:**

	Kr. öyr.
A. Endurgjald fyrir útgjunda	7.800,00
B. Innlæðningsgjald	20.000,00
C. Eykastadningur úr amtsgrunninum	15.000,00
Munur	2.179,91
	44.979,94

Figgjarstandur**OGNIR:**

	Kr. öyr.
Í rekning við amtsgrunnin	17.486,20
Lán til »Indre Mission»	40.541,60
	58.027,80

grunnurin

fyri árið: 1944

ÚTREIÐSLUR:

	Kr.	oyr.
I. Studningur til kirkjugarðar	4.458,48	
II. Umvølingar	32.306,11	
III. Prestaflutningur	8.099,75	
IV. Ymist	115,60	
	44.979,94	

31. dec. 1944

SKULD:

	Kr.	oyr.
Til Tórshavnar kirkju	3.885,98	
Nettoogn	54.141,82	
	58.027,80	

*Skúla***Roknskapur***Inntøkur:*

	Kr. øyr.
1. Ríkisstudniugur.....	15.306,40
2. Rentur.....	1.534,34
3. Endurgjald av Rerslev kirkjutíggjundum.....	14,33
4. Endurgjald av eftirlønarrátreiðslum.....	729,47
5. Studningur til uttanbýggja næmingar.....	1.200,00
6. Studningur frá Tórshavnar bý.....	150,00
7. Næmingarnir.....	48.673,75
8. Læraraskólin.....	900,00
9. Leiga.....	3.950,00
10. Innkomur eftirstøður.....	811,85
11. Amlsgrunnurin studning.....	2.500,00
Rakstrarhall.....	2.917,60

 78.687,74

grunnurinn.

fyrir árið 1943.

Útreiðslur:

	Kr.	öyr.
1. Eftirløn	2.298,16	
2. Læraraløn	52.955,19	
3. Stöðningur til atlanbýggja næmingar	1.200,00	
4. Løn roknskaparhaldarans o. t.	420,00	
5. Skattur.	1.039,60	
6. Trygging	892,00	
7. Umvølingar og keyp av nýggjum búnyttum	2.215,81	
8. Ljós og hiti	8.414,80	
9. Reingeran	6.258,00	
10. Undirvísingartilfar o. t.	1.091,85	
11. Aðrar útreiðslur	649,20	
12. Eftirstoður pr. 31. desbr. 1944	1.146,85	
13. Avskrivað	106,25	
	78.687,74	

Grunnurinn 31. desember 1944.

	Kr.	öyr.
Rentuberaði peningur	36.490,92	
Í sparikassa, banka og kontant	5.352,05	
	41.842,97	

Eftirlønargrunnur realskúlans.

Kr. öyr.
16.099,33

„Smi

Reknskapur frá

INNTØKUR:

	Kr. oyr.
I. Farmagjald	103.965,73
II. Ferðapeningur	106.465,83
III. Stodningur úr amtsgrunninum	12.000,00
IV. Postflutningur	25.000,00
V. Føroya Løgting	100.000,00
VI. Söla av mati o. l.	5.505,50

 352.937,06

Figgjarstandur

OGN:

	Kr. oyr.
»Smiril«	229.523,63
Kassapeningur	3.769,07
Í banka	14.832,15
Hjá avgreiðslum	419,58

 248.541,43

ril“.

11 apríl 1944 til 31. mars 1945.

ÚTREIDSLUR:

	Kr. oyr.
A. Kostarhald.....	24.015,86
B. Manningarløn.....	71.061,68
C. Kol (1073 tons).....	116.806,75
D. Tryggingargjald.....	24.976,25
E. Smyrjuolja, tvisur o. t.....	6.460,93
F. Umsiting og umvøling.....	50.903,68
G. Administralión.....	3.080,00
H. Avgreiðslan í Havn, húsaleiga, løn o. t.....	1.065,00
I. Telefón, telegr., prenting o. t.....	2.511,80
K. Havnagjald.....	1.414,50
L. Ómaksløn og arbeiði.....	13.094,35
M. Eykafar.....	7.075,00
N. Postflutningur.....	4.817,50
O. Rentur.....	150,00
P. Manco.....	228,81
Q. Ymist.....	293,30
Munur.....	18.981,65
	352.937,06

31. mars 1945.

SKULD:

	Kr. oyr.
Hjá avgreiðslan.....	187,20
Kapitalkonto.....	229.375,58
Flutt frá rakstrarroknskapinum.....	18.981,65
	248.544,43

Pastor Engelsteds Legat.

	Kr. øyr.
Realskúlalegatið 31. desember 1944.....	1.610,43
Eftirlønarlegatið.....	3.137,92

Grunnurin til keyp av góðum skúlabókum.

	Kr. øyr.
31. desember 1944	2.489,56

Eftirlønargrunnur lærara.

INNTØKUR:

	Kr. øyr.
I. Rakstrargrunnur í ársbyrjan	131.601,17
II. Eftirlønarfrádrag	5.013,37
III. Refusión av goldnari eftirløn.....	68.797,67
IV. Frá kommununum	11.079,02
V. Rentur*).....	7.546,87
VI. Ríkisstudningur	14.000,00
VII. Løgtingsstudningur	2.000,00
	240.071,10

ÚTREIÐSLUR:

	Kr. øyr.
A. Eftirløn	87.296,28
B. Flutt til kapitalkonto (rentur).....	546,75
C. Løn roknskaparhaldarans, porto o. t.....	670,80
D. Rakstrargrunnurin 31. desember 1944	
	Kr. øyr.
Færø Amts Sparekasse	106.856,95
Kassapeningur	44.700,32
	151.557,27
	240.071,10

Kapitalkonto.

	Kr. øyr.
31. desember 1942: Obligatióir.....	341.320,00
Færø Amts Sparekasse	22.281,77
	366.601,77

*) Bert renturnar av skuldabreytum hjá statinum eru goldnar.

Landsbókasavnið.

Inntøkur:

	Kr. öyr.
Grunnaria 1. apríl 1944	37,23
Ríkisstudningur	8.000,00
Lögfrúgið	9.060,00
Tórshavnar kommuna	1.955,00
Ymist	257,64
Halt	1.489,25
	20.749,12

Útreiðslur:

	Kr. öyr.
Halt 1. apríl 1944	919,32
Løn	6.915,00
Effirtey	1.500,00
Ljós og hiti	3.068,79
Bókakeyp og innbinding	1.408,40
Rentur og avborgan	935,00
Útreiðslur til telefon, skatt og trygging	736,85
Umvælan	3.126,48
Reingeran, porto, frakt o. t.	2.021,65
Kassapeningur 31. mars 1945	117,63
	20.749,12

Skjalasavnið.

Inntøkur:

	Kr. öyr.
Ríkisstudningur	1.850,00
Løgtingsstudningur	4.875,00
Skuld 31. mars 1945	301,52
	7.026,52

Útreiðslur:

	Kr. öyr.
Skuld 1. apríl 1944	117,22
Løn	6.100,00
Ljós og hiti	522,30
Rentur og avborgan	105,00
Telefon og reingeran	72,60
Ymist	49,40
	7.026,52

Kavarabúnin.

	Kr. öyr.
Grunnurin 31. desember 1944:	
Amtsgrunnurinn skuld	654,17

Hansenske Legat.

	Kr. öyr.
Grunnurin 31. mars 1945	219,18

Fonden for forulykkedes efterladte.

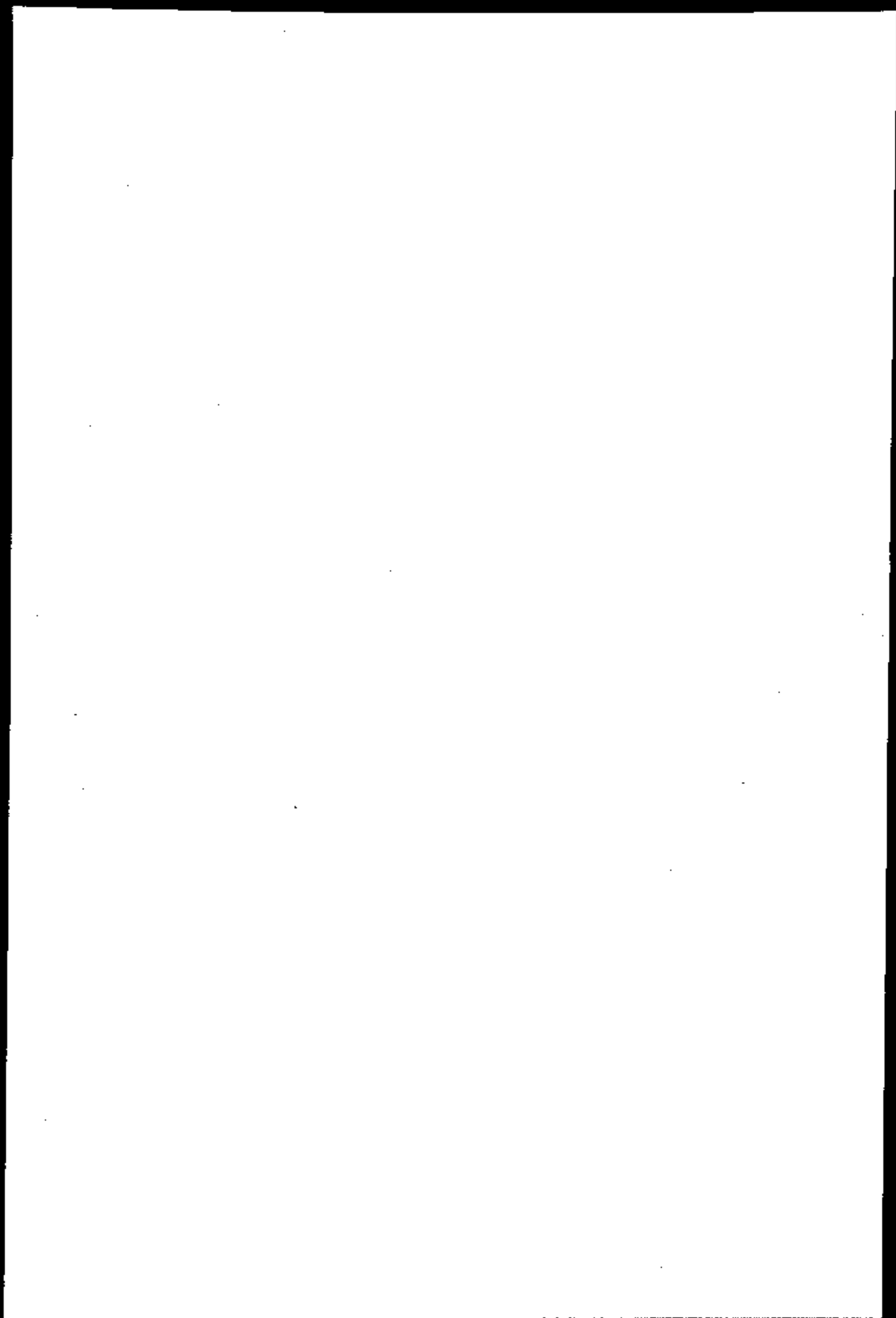
	Kr. öyr.
Grunnurin 31. desember 1944	24.683,91

Grindagarnið í Vestmanna.

	Kr. öyr.
Grunnurin 31. desember 1944: Amtsgrunnurinn	1.166,91

Dr. phil. Jakob Jakobsens Legat.

	Kr. öyr.
Grunnurin 31. mars 1945	9.133,61



Frágreiðing

viðvíkjandi

virki Føroya bróstsjúkrahúsins

og T. B.

1944

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1 million (Office of National Statistics 1999). The number of people aged 85 and over has increased by 0.5 million.

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of the ageing population. The Department of Health (1999) has published a strategy for ageing, which sets out the government's commitment to improve the lives of older people. The strategy is based on three main principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following assumptions: (1) that older people are a valuable resource; (2) that older people have the right to live independently; (3) that older people have the right to access the services they need; and (4) that older people should be treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity. The strategy is based on the following principles: (1) to ensure that older people have the opportunity to live independently; (2) to ensure that older people have access to the services they need; and (3) to ensure that older people are treated with respect and dignity.

Beretning

om

Færø Amts Tuberkulosesygehus for 1944.

Ved Overlæge Vilh. Magnussen.

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Sygehuset..	52	Patienter
1 Aarets Løb indlagdes.....	49	—
1 Aarets Løb udskreves.....	46	—
Tilbage ved Aarets Slutning.....	55	—

De 46 Patienter fordeler sig saaledes:

1) Efter Hjemsted:

Akrur	1	Míðvágur	2
Argir	1	Oyndarfjørður	1
Eiði	1	Oyrabakkín	1
Fuglafjørður	2	Skopun	1
Funningsfjørður.....	2	Strendur.....	1
Gjógv	2	Sund	1
Hósvík	1	Sørvágur	3
Hvalbør	1	Tjørnuvík.....	1
Hvannasund	1	Tórshavn	6
Klakksvík.....	1	Tvøroyri	3
Kunoy.....	1	Vágur	6
Leynar	1	Vestmanna	3
Lopra	2		

2) Efter Køn:

Mandlige	31	Kvindelige	15
----------------	----	------------------	----

3) Efter Alder:

10—14 Aar	2	30—39 Aar	13
15—19 -	10	40—49 -	6
20—24 -	8	50—59 -	1
25—29 -	6		

Diagnoser:

Aaben Tub. pulm.....	33	Tub. miliaris.....	1
Lukket, aktiv Tbk. pulm.....	4	Adenitis bronchiale tub.....	1
Inaktiv Tub. pulm.....	1	Bronchopneumonia.....	3
Pleuritis exsudativa.....	5	Obs. f. Tub. pulm.....	1

Komplikationer:

Ascites	1	Pleuritis exsudativa	3
Asthma bronchiale	1	Sacrocoxitis tub.....	1
Epididymitis tub.	2	Tub. claviculæ.....	1
Hæmoptyses	5	Tub. hallucis.....	1
Kyfoscoliosis	1	Tub. intestini	2
Laryngitis tub.....	3		

Resultater af Behandlingen:

Tilsyneladende helbredet	6	Uforandret.....	2
Betydeligt bedret.....	13	Forværret	1
Bedret.....	16	Døde	8

Særlige Behandlingsmaader:

11 af Patienterne er behandlet med Pneumothorax artificialis.
 5 af Patienterne er behandlet med Lys.
 23 Patienter behandlede ambulant med Pneumothorax.

Overflyttede Patienter:

Til Dronning Alexandrines Hospital overflyttedes 3 Patienter,
 2 til Thoracoplastik, 1 for Epididymitis tub.

Der er foretaget 85 Røntgenfotograferinger og 916 Røntgen-
 gennemlysninger (Tuberkulosestationen ikke medregnet).

Dronning Alexandrines Hospitals Tuberkuloseafdeling

ved

Overlæge Vilh. Magnussen.

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Afdelingen.	20	Patienter
1 Aarets Løb indlagdes.....	26	—
1 Aarets Løb udskreves.....	30	—
Tilbage ved Aarets Slutning.....	16	—

De 30 udskrevne Patienter fordeler sig saaledes:

1) Efter Hjemsted:

Akrur.....	1	Skálavík.....	1
Fuglafjörður.....	1	Streundur.....	1
Gjógv.....	1	Seldarfjörður.....	1
Glyvur.....	1	Tjornuvík.....	2
Hvalbær.....	1	Tórshavn.....	2
Klakksvík.....	4	Tvøroyri.....	2
Leynar.....	1	Vágur.....	3
Miðvágur.....	1	Velbastaður.....	1
Nólsoy.....	1	Vestmanna.....	1
Porkeri.....	1	Viðareiði.....	2
Rituvík.....	1		

2) Efter Køn:

Mandlige.....	17	Kvindelige.....	13
---------------	----	-----------------	----

3) Efter Alder:

Fra -0— 4 Aar.....	1	Fra 25—29 Aar.....	3
- 5— 9 —.....	2	- 30—39 —.....	3
- 10—14 —.....	3	- 40—49 —.....	3
- 15—19 —.....	5	- 50—59 —.....	3
- 20—24 —.....	5	- 60—69 —.....	2

Diagnoser:

Aaben Tub. pulm.....	16	Tub. pulm. inaktiva.....	2
Lukket, aktiv Tub. pulm.....	6	Adenitis bronchiale tub.....	3
Pleuritis exsudativa.....	5		

Komplikationer:

Adenitis inguinal.....	1	Laryngit. tub.....	1
Enterit. tub.....	1	Sacrocoecitis tub.....	1
Epididymit. tub.....	2	Tub. claviculæ.....	1
Hæmoptysis.....	4		

Resultater af Behandlingen:

Tilsyneladende helbredet.....	4	Uforandret.....	7
Betydeligt bedret.....	6	Forværret.....	2
Bedret.....	8	Døde.....	3

Særlige Behandlingsmaader:

Med Thoracoplastik behandledes 3 Patienter.
 Med Pneumothorax behandledes 2 Patienter.
 Med Lys behandledes 5 Patienter.

Overflyttede Patienter:

Til Færø Amts Tuberkulosesygehus overflyttedes 8 Patienter for
 Lungetuberkulose. Til Dronning Alexandrines Hospitals almindelige
 Afdeling overflyttedes 2 Patienter til kirurgisk Behandling.

Figgjarligt Yvirlit.

Samlað tal av sjúkradögum í árinum: 20,354.
 Miðalfjöld í árinum: 55,61.
 Yvir hægstu ásettu fjöld: 1322 dagar.

Roknskapur 1944.*Inntøkur:*

	1943	Budget 1944	1944
	Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
A. Sjúklingagjald	20,512,00	20,000,00	20,354,00
B. Studningur frá ríkiskassanum	56,940,00	56,940,00	57,096,00
C. Urtagarður og húsdjór	2,238,20	3,000,00	3,536,40
D. Ambulant röntgenfotografering	450,00		385,00
E. Affurrindan av jarðarferðarútreiðslum	1,080,00		1,255,00
F. Ymist	407,31		219,52
G. Løgtingsstudningur	109,605,80	96,060,00	133,911,02
H. Munur	21,305,22		36,508,43
	215,538,53	176,000,00	253,265,37

Útreiðslur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
1. Løn	34,378,31	34,000,00	35,678,27
2. Kostarhald	88,979,85	93,500,00	126,815,40
3. Hiti og ljós	31,483,77	30,000,00	32,888,26
4. Urtagarður og húsdjór	3,073,45	2,000,00	813,00
5. Medicin	4,714,53	6,500,00	4,679,26
6. Umvælan av húsum	21,541,51	7,000,00	26,171,39
7. Inventar og maskinur	8,009,01	9,000,00	7,497,30
8. Röntgen	3,785,50	3,000,00	2,555,94
9. Vask og reingeran	6,971,84	6,000,00	6,691,89
10. Trygging o. l.	1,310,00	1,300,00	1,329,72
11. Skrivstovuhalð o. a.	1,637,35	1,500,00	3,370,21
12. Køyrsla o. l.	1,624,69	1,500,00	1,421,00
13. Ymist	1,862,19	1,200,00	3,177,79
14. Avskrivað	133,50		173,00
	215,538,53	196,500,00	253,265,37

Ognir og skuld:

	31. Dec. 1943	31. Dec. 1944
Ognir: Eftirstöður fyri sjúklingar	11.386,03	14.837,73
— - amb. rænigen	95,00	
— - jarðarferðarútreiðslur	846,00	323,00
	<u>12.327,03</u>	<u>15.160,73</u>
Skuld: Til auntsgrunnin	146.288,05	185.580,18

Vidmerkingar.

<i>ad Konto 1. Lønir:</i>	Kr. oyr.
Løn til 1 yvirlækna	7.724,00
— - 1 hjálparlækna	2.000,00
— - 1 yvirsjúkrasystur	2.749,56
— - sjúkrasystur	4.078,59
— - 1 økonoma	2.449,56
— - 1 portar	4.772,88
— - umsjónarmann	1.075,00
Arbeidskonur og onnur hjálp	9.260,00
Hjálp í fríð og undir sjúku	726,76
Flutningur til hjálparlæknan	200,00
Til eftirlønargrunnin	445,92
Ymist	196,00
	<u>35.678,27</u>

<i>ad Konto 2. Kostarhald:</i>	Kr. oyr.
Útreiðslur	126.815,40
Kostarhaldið: Kr. 6,23 pr. sjúkradag. (seinasta ár kr. 4,34).	
— : Kr. 5,05 pr. kostdag (seinasta ár kr. 3,52).	

<i>ad Konto 3. Hiti og ljós:</i>	Kr. oyr.
105300 kg kol	13.142,08
1980 hl kokes	16.747,50
Elektricitet til ljós	2.161,10
— - tekniska nýtslu	263,48
Ymist	574,10
	<u>32.888,26</u>

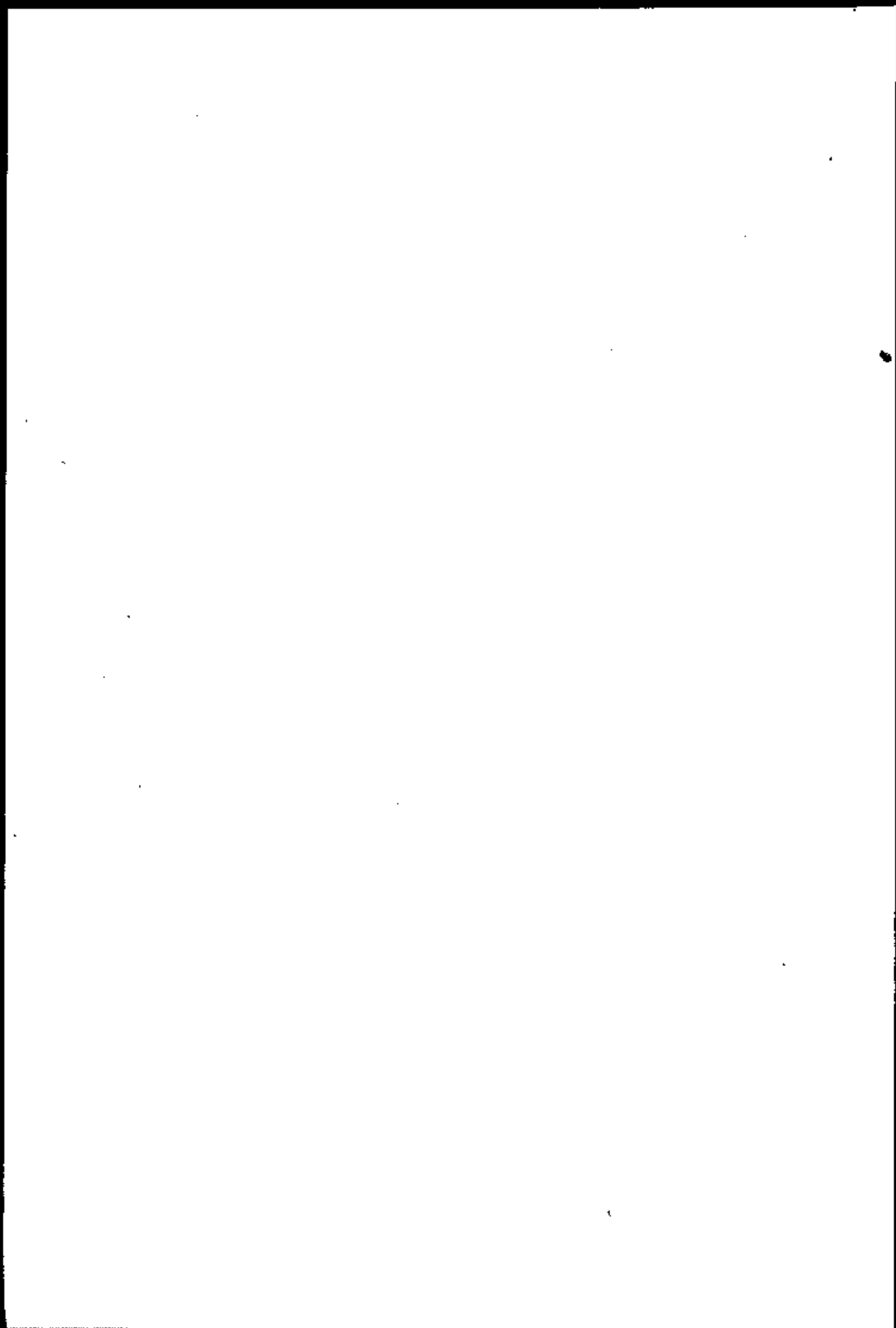
<i>ad Konto 9. Vask og reingeran:</i>	Kr. øyr.
Sápa, soda, skúripulvir o. a.	3.691,89
Vask av klæðum	3.000,00
	6.691,89

<i>ad Konto 10. Trygging o. t.:</i>	Kr. øyr.
Branastrygging	1.140,00
Vanlukkutrygging	189,72
	1.329,72

Tórshavn, 25. juli 1945.

Løgtingsskrivstovan.

Frágreiðsla um raksturin
av Telefonverki Føroya Løgtings
fyri árið 1944



Frágreiðsla um raksturin *av Telefonverki Føroya Løgtings* *fyrí árið 1944.*

I. Ymisk brøk.

a. Landlinjurnar.

Februar mánaður var ringur. Um hin 6. og 7. í mánaðinum feli stormur við klaka á eysturhallari høgætt. Á sunnara helmingi av oyggjunum vóru nógv linjubrot og helst í Suðuroy. Hin 23. í mánaðinum var kavi og ringt veður. Tá var stórt brot á høvuðslinjunum við Syðrugøtu. Tað tók einar tveir dagar at fáa øll hesi linjubrot afturgjörd.

b. Sjókaðalar.

Hin 2. mars sleit bretsku flotaskipið »Northman« allar triggjar telefonkaðalarnar um Skálafjørð. Hin 13. mars fingu vit sett eina av hesum linjum gjøgnum ein millerkaðal Strendir—Tollir. Miðskeiðis í apríl fingu vit skoytt aftur ein av okkara kaðalum um Skálafjørð við einum stykki úr hinum báðum, sum annars vóru upptiknir. Í staðin fyri teir báðar kaðalarnar legdu vit so midur ein kaðal við tveimum duplettlinjum. Hetta arbeiðið varð goldið av bretsku flotavaldinum.

II. Høvuðseftirsýn.

Ymsar staðir er eftirsýn av linjunum farið fram, men vegna tilfarstrið er minst møguligt av tráði útskið.

III. Nýbygging.

Í juni mánað gav bretsku heermaktin frá sær brúksrættin av Sørvágslinjuni, sum so gekk inn aftur til vauliga nýtslu, meðan militarið samstundis ynskti at fáa eina beinleiðis linju frá okkum Tórshavn—Eiði. Orsakað harav legdu vit nýggja linju frá Eiði til Kollafjarðar og víðari til Kvívíkar og Summaru Gjógv. Eiðislinjan til militarið varð gjøgnumførd við sumara parti av Sørvágslinjuni Kollafjørður—Tórshavn, meðan Sørvágslinjan fyri fyrst varð førd inn á Strendur, harani samband við Havnina lætt kundi verða fingið. Ein linja Morskranes—Strendur var tessvegna gjörd og kaðulin Morskranes—Kollafjørður varð dupleruður. Henda nýggja Eiðislinjan varð gjøgnumførd 29. juni.

IV. Støðir, telefonfelagar og telefonlinjur.

Um áramótið 1944—45 hevði telefonverkið 99 listaførandi støðir. Av ikki listaførandi støðum vóru 4 (Gjógv, Hattarvík, Skælingur og Syðradalur S) og umframt vóru 3 samtalustøðir, (Kalbaksbotnur, Nesvík og Kollbeinagjógv). Av støðum, sum bert vóru radiostøðir, vóru við árs enda 5 (Fugloy, Nólsoy, Skúvoy, Hestur og Koltur). Umframt hevur telefonverkið radiostøðir á Viðareiði, í Tórshavn, Skopun, á Sandi og Dmun (Dmun verður tó roknað sum telefonfelagi av Sandi). Støðin í Tórshavn hevur eisini radiosamband við vitarnar á Mykineshólmi og Borðuni, sum eisini verða roknaðir fyri telefonstøðir (í Mykinesi tó sjálv bygdin gjøgnum linju).

Við árs enda høvdu fylgjandi telefonstøðir telefonfelagar, sum viðmerkt í tølum aftaná:

Argir	2	Langasandur ...	1	Skálavík	2
Árnafjørður	1	Leynar	1	Skáli	7
Bøur	2	Lorvík	6	Skopun	4
Eiði	7	Miðvágur	16	Strendur	20
Elduvík	1	Nes	3	Streymnes	2
Fámjin	1	Norðdepil	3	Stykkid	1
Froðbøur	1	Norðradalur ...	3	Sund	1
Fuglafjørður ...	25	Norðragøta	3	Sunnbøur	3
Funningur	1	Norðskáli	2	Svínoy	3
Gjógv	2	Oyndarfjørður..	2	Syðradalur (K) ..	1
Halldórsvík	9	Oyrareingir	4	Syðrugøta	13
Hósvík	2	Oyri	4	Søldarfjørður ..	3
Hovi	2	Porkeri	6	Sørvágur	19
Húsavík	1	Rituvík	2	Todnes	4
Hvalbøur	9	Saksun	1	Tøflir	16
Hvalvík	5	Saltangará	13	Tórshavn	539
Hvannasund ...	2	Saltues	1	Tvøroyri	98
Kaldbak	2	Sandavágur	10	Vágur	71
Kirkjubøur	4	Sandur	14	Velbastaður	2
Klakksvík	138	Selatrað	4	Vestmanna	43
Kvívík	7	Signabøur	3	Viðareiði	6
Lambi	2				

Við árs byrjan vóru 1069 telefonfelagar við 1270 apparatum og við árs enda 1186 felagar við 1385 apparatum, 98 telefonfelagar vóru komnir afturat og 3 fráfarir.

Longdin av telefonlinjum var:

Linjur millum bygda:	688 km	tvíleiðara landlinjur
	128,5	— einleiðara —
	33,2	— tvíleiðara sjókaðal
	12,3	— einleiðara —
Ínanbyggja linjur:	250	— tvíleiðara luftlinjur
	327	— — jarðkaðal

Millumbyggjalinjurnar eru longdar við linjuni av Eiði yvir Kollafjørð til Kvívík og einum stubba Morskranes—Strendur.

V. Raksturin.

Inntøkan av telefonlagagjalði hefur verið kr. 111.609,90 móti kr. 102.865,35 í 1943. Tað er ein framgongd uppá kr. 8.744,55 móti eini framgongd uppá kr. 23.741,10 frá 1942 til 1943.

Tað eru fardar 332.613 gjaldsamtalur móti 348.078 í 1943. Tað er ein afturgongd uppá 15.465.

Inntøkan av samtalanum hefur verið kr. 181.996,90 móti kr. 194.112,90. Tað er ein afturgongd uppá kr. 12.116,00 móti eini framgongd kr. 1.507,50 frá 1942 til 1943. Meðalinntøkan av hvørji samtalu hefur verið o. u. 54,7 oyru móti 55,7 oyrum í 1943.

Tað eru send 36.888 telefontelegramm móti 30.921 í 1943. Tað er ein framgongd uppá 5.967.

Inntøkan av telefontelegrammunum var kr. 58.148,95 móti kr. 48.880,35 í 1943. Tað er ein framgongd uppá kr. 9.268,60 frá 1943. Meðalinntøkan av hvørjum telegrammi var 157,6 oyru móti 153,3 oyrum í 1943.

Inntøkan av boðum var kr. 28.704,70 móti kr. 27.526,11 í 1943.

Inntøkan av eykagjalði var kr. 20.722,70 móti kr. 19.954,60 í 1943.

Frá viðmerkingum til listarnar í 1943 kom inntøkan kr. 190,50.

Inntøkan av telegraftelegrammunum var kr. 12.108,57 móti kr. 11.020,72 í 1943.

Ymsar inntøkur vóru kr. 32.293,85 móti kr. 25.660,05 í 1943.

Tað er ein framgongd uppá kr. 6.633,80.

Øll ársinntøkan í 1944 er kr. 445.648,08 móti kr. 430.050,83 í 1943.

Útreiðslurnar í 1944 eru:

<i>Rakstrarútreiðslur</i> (stjórnarútreiðslur, rakstur stöðanna, umvøling, ymsar útreiðslur og ólækar eftirstøður)...	kr. 432.403,15
<i>Nýbygging</i>	— 14.601,26
	kr. 447.004,41

Ársúrslitið vísir solciðis eina framgongd í verksins peningagnum av kr. 13.244,93. Saman við nýbyggingarútreiðslum vísir hetta talið kr. 1.356,33 hall.

Tað er at viðmerkja, at tilfarskeypið í 1944 hefur verið lítið burtursæð frá keypi av 4 km sjókaðali. Tann viðtøkan, sum lögtingið gjørdi í 1944 um at leggja raksturin av Klakksvíkar støð inn undir telefonverkið, kemur eftir øllum at døma at kosta verkinum o. u. 12.000 kr. í meirútreiðslum. Ein part av hesum meirútreiðslum kann verkið vinna inn aftur við at hækka telefonlagagjalðið í Klakksvík frá 90 til 120 kr. árliga, sum er sama gjald sum í Havn.

Tórshavn, 10. juli 1945.

Louis Zachariasen.

Telefonverk

		Roknskapur
Inntøkur:		Kr. øyr.
I.	Ognir hin 1. jan. 1941.....	252.306,15
II.	Telefonfelagagjald.....	111.609,90
III.	Telefonstöðirnar.....	289.635,76
IV.	Telegramm.....	12.108,57
V.	Ymsar inntøkur.....	32.293,85

 697.954,23

Eftirlønargrunnur Telefonverksins 1944.

	Kr. øyr.
Ognir hin 31. december 1944.....	25.788,11

Fíggarstandur verksins

Ogn:		Kr. øyr.
a.	Kassapeningur.....	65.348,88
b.	I sparikassa og banka.....	122.133,27
c.	Skuldarbrøv frá Føroya lögtingi.....	19.500,00
d.	Eftirstøður.....	71.681,77
		278.663,92
Verksins bókførda virði.....		1.280.523,53

Føroya lögtings.

fyrí árið 1944.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
A. Stjórnarútreiðslur		58.692,35
B. Rakstur stöðanna		133.616,43
C. Umvøling		217.613,81
D. Nýhygging		14.601,26
E. Ymsar útreiðslur		21.497,84
F. Ótøkar eftirløður		982,72
G. Ogur hin 31. december 1944:	Kr. oyr.	Kr. oyr.
Í Føroya Amls Sparikassa	96.147,97	
Í bankunum	25.985,30	
		122.133,27
3 % skuldarbrøv frá Føroya lögtingi		19.500,00
Eftirstøða eldri enn 1 mánaður		35.459,09
— frá des. 1944		36.222,68
Kassapeningur		65.348,88
		278.663,92
Skuld fyrí telegr. í nov. des. 1944	27.714,10	250.949,82
		<u>697.954,23</u>

31. desember 1944.

Skuld:

		Kr. oyr.
1. Store Nordiske Telegrafelskab		27.714,10
Ójavni		250.949,82
		<u>278.663,92</u>

**Yvirlit yvir
fíggjarviðurskifti Føroya.**

Ríkiskassin 1944 – 45 og løgtingið 1944.

Inntökur:

	Ríkiskassinn 1944 -45	Lögtingið 1944
	Kr. öyr.	Kr. öyr.
A. 1. Eftirlönarfrádráttur o. l.	87.983,10	
2. Gjaldstovan	17.000,00	
B. 1. Dómsmenn		
2. Ymisk rætlargjöld	36.124,10	
C. 1. Endurgjald viðv. jarðamöðrum	23.361,68	
2. Endurgjald viðv. læknum	2.400,00	
D. Eftirlönir	5.836,30	
E. 1. Jarðaskattur	3.196,13	8.967,80
2. Gjöld fyrir útskipting	136,50	
F. 1. Prestaflutningur	8.100,00	
2. Endurgjald fyrir tiggjunda		7.800,00
G. 1. Endurgjald fyrir ellisrentu o. l.	43.243,14	
2. Avlamiðgræmmur	61.890,48	
H. Vitarnir	1.628,87	
I. Poststjórn	336.332,38	
J. Sektor	26.000,00	774,00
K. 1. Ymisk gjöld	18.421,05	
2. Skipagjöld		4.452,85
3. Handilsloyvir		4.718,68
4. Skemtanarskattur		42.872,80
5. Arvagjald		25.363,05
L. Aðrar inntökur	6.002,50	258.789,29
M. Lögtingsskattur		2361.575,08
N. Tollur		884.262,12
O. Álíknað kommununum		70.000,00
P. Vinningsbýti		13.000,00
Q. Rentuinntökur	2.581,34	37.749,08
	683.327,87	3720.324,75

Útreiðslur:

	Ríkiskassinn 1944—45	Lögtingið 1944
	Kr. öyr.	Kr. öyr.
I. Ymiskir embættismenn, skrivstovur teirra, eftirlön, lögtingsverkfröðingur, líkningarráð, brennivevnd o. a.	320.392,72	95.151,81
II. Lögtingið og lögtingsskrivstovan.		131.218,98
III. Dómsmenn, dómurmal o. t.	9.732,71	30.535,93
IV. Vatn viðvíkjandi.		1.564,10
V. Sjúkrahús, læknar, ljósmóður, far- sóttir o. a.	225.671,05	738.761,63
VI. Læraralönir, eftirlönir, læraraskúlin, realskúlin, studeulaskeld, bókasövn o. a.	177.535,13	315.612,07
VII. Landbúnaðurinn, (jarðargrunnurinn, royndarstöðan, húsdjórnaðan, húnað- arráðgevari, djóralækni o. a.)	172.861,47	91.690,78
VIII. Sjóvinnan (navigationsskúlin o. a.) ..	71.630,13	
IX. Kirkjumál (prestar, kirkjuge.)	141.891,31	35.000,00
X. Social mál (ellisrenta, einkjubörn, sjúkrakassar, avlamiogr., seförsorg, socialhjálp o. a.)	600.738,51	190.887,57
XI. Vitarnir.	111.375,12	
XII. Poststjórn og postflutningur.	523.100,35	
XIII. Smiril.		62.000,00
XIV. Vegir, havnir o. t.		1.199.061,36
XV. Rentur.	19.633,16	
XVI. Ymist.		13.775,45
XVII. Kreppufyriskipanir (C.B.-skrivstova o. a.)	37.401,51	161.295,81
XVIII. Dýrtíðarviðbót.		626.021,70
	2.717.963,23	3.698.577,25

